Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ទីឃនិកាយោ

មហាវគ្គបាឡិ

១។ មហាបទានសុត្តំ

បុព្ពេនិវាសបដិសំយុត្តកថា

១។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ករេរិកុដិកាយំ។ អថ ខោ សម្ពហុលានំ ភិក្ខូនំ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តានំ ករេរិមណ្ឌលមាឡេ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ បុព្ពេនិវាសបដិសំយុត្តា ធម្មី កថា ឧទបាទិ – “ឥតិបិ បុព្ពេនិវាសោ, ឥតិបិ បុព្ពេនិវាសោ”តិ។

២។ អស្សោសិ ខោ ភគវា ទិព្ពាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ តេសំ ភិក្ខូនំ ឥមំ កថាសល្លាបំ។ អថ ខោ ភគវា ឧដ្ឋាយាសនា យេន ករេរិមណ្ឌលមាឡោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ, និសជ្ជ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “កាយនុត្ថ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ កថាយ សន្និសិន្នា; កា ច បន វោ អន្តរាកថា វិប្បកតា”តិ?

ឯវំ វុត្តេ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “ឥធ, ភន្តេ, អម្ហាកំ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តានំ ករេរិមណ្ឌលមាឡេ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ បុព្ពេនិវាសបដិសំយុត្តា ធម្មី កថា ឧទបាទិ – ‘ឥតិបិ បុព្ពេនិវាសោ ឥតិបិ បុព្ពេនិវាសោ’តិ។ អយំ ខោ នោ, ភន្តេ, អន្តរាកថា វិប្បកតា។ អថ ភគវា អនុប្បត្តោ”តិ។

៣។ “ឥច្ឆេយ្យាថ នោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេនិវាសបដិសំយុត្តំ ធម្មិំ កថំ សោតុ”ន្តិ? “ឯតស្ស, ភគវា, កាលោ; ឯតស្ស, សុគត, កាលោ; យំ ភគវា បុព្ពេនិវាសបដិសំយុត្តំ ធម្មិំ កថំ ករេយ្យ, ភគវតោ សុត្វា [ភគវតោ វចនំ សុត្វា (ស្យា។)] ភិក្ខូ ធារេស្សន្តី”តិ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ, ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

៤។ “ឥតោ សោ, ភិក្ខវេ, ឯកនវុតិកប្បេ យំ [ឯកនវុតោ កប្បោ (ស្យា។ ក។ បី។)] វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ ឧទបាទិ។ ឥតោ សោ, ភិក្ខវេ, ឯកតិំសេ កប្បេ [ឯកតិំសកប្បេ (សី។) ឯកតិំសោ កប្បោ (ស្យា។ ក។ បី។)] យំ សិខី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ

ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨲᩥᩴᩈᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩅᩮᩔᨽᩪ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨬᩮᩅ [ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ (ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ)] ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨴ᩠ᨴᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨴ᩠ᨴᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨴ᩠ᨴᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨠᩔᨷᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨴ᩠ᨴᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩋᩉᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨

᪃᪨ “ᩅᩥᨷᩔᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩈᩥᨡᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩅᩮᩔᨽᩪ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᨠᩔᨷᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩮ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨

᪄᪨ “ᩅᩥᨷᩔᩦ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩥᨡᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩅᩮᩔᨽᩪ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩔᨷᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩔᨷᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᩔᨷᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩔᨷᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨

᪅᪨ “ᩅᩥᨷᩔᩥᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᩈᩦᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩥᨡᩥᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩅᩮᩔᨽᩩᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨲᩥᩴᩈᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᩔᨷᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩉᩩᨠᩴ; ᨿᩮᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩅᩔᩈᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩴ ᩅᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

᪆᪨ “ᩅᩥᨷᩔᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨷᩤᨭᩃᩥᨿᩣ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᩥᨡᩦ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨷᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩔ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩅᩮᩔᨽᩪ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩣᩃᩔ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩥᩁᩦᩈᩔ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩏᨴᩩᨾ᩠ᨻᩁᩔ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨠᩔᨷᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩔ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩔᨲ᩠ᨳᩔ ᨾᩪᩃᩮ

អភិសម្ពុទ្ធោ

៩។ “វិបស្សិស្ស , ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ខណ្ឌតិស្សំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ សិខិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អភិភូសម្ភវំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ វេស្សភុស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សោណុត្តរំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ កកុសន្ធស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស វិធុរសញ្ជីវំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ កោណាគមនស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ភិយ្យោសុត្តរំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ កស្សបស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តិស្សភារទ្វាជំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ មយ្ហំ ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សារិបុត្តមោគ្គល្លានំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។

១០។ “វិបស្សិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ។ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អដ្ឋសដ្ឋិភិក្ខុសតសហស្សំ, ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ ភិក្ខុសតសហស្សំ, ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អសីតិភិក្ខុសហស្សានិ។ វិបស្សិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមេ តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។

“សិខិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ។ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ ភិក្ខុសតសហស្សំ, ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អសីតិភិក្ខុសហស្សានិ, ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សត្តតិភិក្ខុសហស្សានិ។ សិខិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមេ តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។

“វេស្សភុស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ។ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អសីតិភិក្ខុសហស្សានិ, ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សត្តតិភិក្ខុសហស្សានិ, ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សដ្ឋិភិក្ខុសហស្សានិ។ វេស្សភុស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមេ តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។

“កកុសន្ធស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ ចត្តាលីសភិក្ខុសហស្សានិ។ កកុសន្ធស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អយំ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។

“កោណាគមនស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ តិំសភិក្ខុសហស្សានិ។ កោណាគមនស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អយំ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។

“កស្សបស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ វីសតិភិក្ខុសហស្សានំ។ កស្សបស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អយំ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។

“មយ្ហំ ភិក្ខវេ, ឯតរហិ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អឌ្ឍតេឡសានំ ភិក្ខុសតានំ។ មយ្ហំ ភិក្ខវេ, អយំ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។

១១។ “វិបស្សិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អសោកោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។ សិខិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ខេមង្ករោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។ វេស្សភុស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឧបសន្តោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។ កកុសន្ធស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ពុទ្ធិជោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។ កោណាគមនស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សោត្ថិជោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។ កស្សបស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សព្ពមិត្តោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។ មយ្ហំ ភិក្ខវេ, ឯតរហិ អានន្ទោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។

១២។ “វិបស្សិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ពន្ធុមា នាម រាជា បិតា អហោសិ។ ពន្ធុមតី នាម ទេវី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ [ជនេត្តី (ស្យា.)]។ ពន្ធុមស្ស រញ្ញោ ពន្ធុមតី នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។

“សិខិស្ស , ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អរុណោ នាម រាជា បិតា អហោសិ។ បភាវតី នាម ទេវី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ អរុណស្ស រញ្ញោ អរុណវតី នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។

“វេស្សភុស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សុប្បតិតោ នាម [សុប្បតីតោ នាម (ស្យា.)] រាជា បិតា អហោសិ។ វស្សវតី នាម [យសវតី នាម (ស្យា. បី.)] ទេវី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ សុប្បតិតស្ស រញ្ញោ អនោមំ នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។

“កកុសន្ធស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អគ្គិទត្តោ នាម ព្រាហ្មណោ បិតា អហោសិ។ វិសាខា នាម ព្រាហ្មណី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ តេន ខោ បន, ភិក្ខវេ, សមយេន ខេមោ នាម រាជា អហោសិ។ ខេមស្ស រញ្ញោ ខេមវតី នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។

“កោណាគមនស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស យញ្ញទត្តោ នាម ព្រាហ្មណោ បិតា អហោសិ។ ឧត្តរា នាម ព្រាហ្មណី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ តេន ខោ បន, ភិក្ខវេ, សមយេន សោភោ នាម រាជា អហោសិ។ សោភស្ស រញ្ញោ សោភវតី នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។

"កស្សបស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ព្រហ្មទត្តោ នាម ព្រាហ្មណោ បិតា អហោសិ។ ធនវតី នាម ព្រាហ្មណី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ តេន ខោ បន, ភិក្ខវេ, សមយេន កិកី នាម [កិកិ នាម (ស្យា.)] រាជា អហោសិ។ កិកិស្ស រញ្ញោ ពារាណសី នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។

"យស្មិំ ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សុទ្ធោទនោ នាម រាជា បិតា អហោសិ។ មាយា នាម ទេវី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ កបិលវត្ថុ នាម នគរំ រាជធានី អហោសី"តិ។ ឥទមវោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន សុគតោ ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បាវិសិ។

១២។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ អយមន្តរាកថា ឧទបាទិ – "អច្ឆរិយំ, អាវុសោ, អព្ភុតំ, អាវុសោ, តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា។ យត្រ ហិ នាម តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្ពទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, នាមតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរិស្សតិ – 'ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី'"តិ។

"កិំ នុ ខោ, អាវុសោ, តថាគតស្សេវ នុ ខោ ឯសា ធម្មធាតុ សុប្បដិវិទ្ធា, យស្សា ធម្មធាតុយា សុប្បដិវិទ្ធត្តា តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្ពទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ – 'ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី'តិ, ឧទាហុ ទេវតា តថាគតស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ, យេន តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្ពទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ – 'ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី'"តិ។ អយញ្ច ហិទំ តេសំ ភិក្ខូនំ អន្តរាកថា វិប្បកតា ហោតិ។

១៣។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេន ករេរិមណ្ឌលមាឡោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "កាយនុត្ថ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ កថាយ សន្និសិន្នា; កា ច បន វោ អន្តរាកថា វិប្បកតា"តិ?

ឯវំ វុត្តេ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – "ឥធ, ភន្តេ, អម្ហាកំ អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ អយំ អន្តរាកថា ឧទបាទិ – 'អច្ឆរិយំ, អាវុសោ, អព្ភុតំ, អាវុសោ, តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា, យត្រ ហិ នាម តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ

បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្វទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, នាមតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរិស្សតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរិស្សតិ – “ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ , ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី”តិ៍ កិំ នុ ខោ, អាវុសោ, តថាគតស្សេវ នុ ខោ ឯសា ធម្មធាតុ សុប្បដិវិទ្ធា, យស្សា ធម្មធាតុយា សុប្បដិវិទ្ធត្តា តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្វុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្វទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ – “ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី”តិ៍ ឧទាហុ ទេវតា តថាគតស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ, យេន តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្វុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្វទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ – ‘ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី’តិ? អយំ ខោ នោ, ភន្តេ, អន្តរាកថា វិប្បកតា, អថ ភគវា អនុប្បត្តោ”តិ៍

១៣៍ “តថាគតស្សេវេសា, ភិក្ខវេ, ធម្មធាតុ សុប្បដិវិទ្ធា, យស្សា ធម្មធាតុយា សុប្បដិវិទ្ធត្តា តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្វុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្វទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ – ‘ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី’តិ៍ ទេវតាបិ តថាគតស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ, យេន តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្វុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្វទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ – ‘ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី’តិ៍

“ឥច្ឆេយ្យាថ នោ តុម្ហេ,ភិក្ខវេ, ភិយ្យោ បុព្វេនិវាសបដិសំយុត្តំ ធម្មិំ កថំ សោតុ”ន្តិ? “ឯតស្ស, ភគវា, កាលោ; ឯតស្ស, សុគត, កាលោ; យំ ភគវា ភិយ្យោ បុព្វេនិវាសបដិសំយុត្តំ ធម្មិំ កថំ ករេយ្យ, ភគវតោ សុត្វា ភិក្ខូ ធារេស្សន្តី”តិ៍ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ , សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ, ភាសិស្សាមី”តិ៍ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ៍ ភគវា ឯតទវោច –

១៤៍ “ឥតោ សោ, ភិក្ខវេ, ឯកនវុតិកប្បេ យំ វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ ឧទបាទិ៍ វិបស្សី, ភិក្ខវេ, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ខត្តិយោ ជាតិយា អហោសិ, ខត្តិយកុលេ ឧទបាទិ៍ វិបស្សី, ភិក្ខវេ, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ កោណ្ឌញ្ញោ គោត្តេន អហោសិ៍ វិបស្សិស្ស, ភិក្ខវេ, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អសីតិវស្សសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អហោសិ៍ វិបស្សី, ភិក្ខវេ, ភគវា

ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປາຏລິຍາ ມູເລ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຂຓ຺ຑຕິສ຺ສໍ ນາມ ສາວກຍຸຄໍ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄໍ ຠທ຺ທຍຸຄໍ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ. ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອຏ຺ຐສຏ຺ຐິຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສໍ, ເອໂກ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ອໂຫສິ ອສີຕິຠິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອິເມ ຕໂຍ ສາວການໍ ສນ຺ນິປາຕາ ອເຫສຸໍ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຂີຓາສວານໍ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອໂສໂກ ນາມ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາໂກ. ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ພນ຺ຘຸມາ ນາມ ຣາຊາ ປິຕາ ອໂຫສິ. ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ເທວີ ມາຕາ ອໂຫສິ ຊເນຕ຺ຕິ. ພນ຺ຘຸມສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ພນ຺ຘຸມຕີ ນາມ ນຄຣໍ ຣາຊຘານີ ອໂຫສິ.

ໂພຘິສຕ຺ຕຘມ຺ມຕາ

໑໗. “ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສີ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກມິ. ອຍເມຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາ.

໑໘. “ຘມ຺ມຕາ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ອຖ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ອປ຺ປມາໂຓ ອຸຬາໂຣ ໂອຠາໂສ ປາຕຸຠວຕິ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸຠາວໍ. ຍາປິ ຕາ ໂລກນ຺ຕຣິກາ ອຆາ ອສໍວຸຕາ ອນ຺ຘກາຣາ ອນ຺ຘກາຣຕິມິສາ, ຍຕ຺ຖ ປິເມ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ເອວໍມຫິທ຺ຘິກາ ເອວໍມຫານຸຠາວາ ອາຠາຍ ນານຸໂຠນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖປິ ອປ຺ປມາໂຓ ອຸຬາໂຣ ໂອຠາໂສ ປາຕຸຠວຕິ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸຠາວໍ. ເຍປິ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາ ອຸປປນ຺ນາ, ເຕປິ ເຕໂນຠາເສນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ – ‘ອຎ຺ເຎປິ ກິຣ, ໂຠ, ສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອິຘູປປນ຺ນາ’ຕິ. ອຍຎ຺ຈ ທສສຫສ຺ສີ ໂລກຘາຕຸ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອປ຺ປມາໂຓ ຈ ອຸຬາໂຣ ໂອຠາໂສ ໂລເກ ປາຕຸຠວຕິ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸຠາວໍ. ອຍເມຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາ.

໑໙. “ຘມ຺ມຕາ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ນໍ ເທວປຸຕ຺ຕາ ຈຕຸທ຺ທິສໍ [ຈາຕຸທ຺ທິສໍ (ສ຺ຍາ.)] ຣກ຺ຂາຍ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ – ‘ມາ ນໍ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ວາ ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕຣໍ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາ ອມນຸສ຺ໂສ ວາ ໂກຈິ ວາ ວິເຫເຐສີ’ຕິ. ອຍເມຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາ.

໒໐. “ຘມ຺ມຕາ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ປກຕິຍາ ສີລວຕີ ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ, ວິຣຕາ ປາຓາຕິປາຕາ, ວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ, ວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ, ວິຣຕາ ມຸສາວາທາ, ວິຣຕາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ. ອຍເມຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາ.

໒໑. “ຘມ຺ມຕາ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ນ ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕຸ ປຸຣິເສສຸ ມານສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ກາມຄຸຓູປສໍຫິຕໍ, ອນຕິກ຺ກມນີຍາ ຈ ໂພຘິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ຣຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ. ອຍເມຕ຺ຖ ຘມ຺ມຕາ.

១១។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, យទា ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កន្តោ ហោតិ, លាភិនី ពោធិសត្តមាតា ហោតិ បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ។ សា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតា បរិចារេតិ។ អយមេត្ថ ធម្មតា។

១២។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, យទា ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កន្តោ ហោតិ, ន ពោធិសត្តមាតុ កោចិទេវ អាពាធោ ឧប្បជ្ជតិ។ សុខិនី ពោធិសត្តមាតា ហោតិ អកិលន្តកាយា, ពោធិសត្តញ្ច ពោធិសត្តមាតា តិរោកុច្ឆិគតំ បស្សតិ សព្ពង្គបច្ចង្គិំ អហីនិន្ទ្រិយំ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មណិ វេឡុរិយោ សុភោ ជាតិមា អដ្ឋំសោ សុបរិកម្មកតោ អច្ឆោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ សព្ពាការសម្បន្នោ។ តត្រាស្ស [តត្រាយំ (ស្យា។)] សុត្តំ អាវុតំ នីលំ វា បីតំ វា លោហិតំ វា ឱទាតំ វា បណ្ឌុសុត្តំ វា។ តមេនំ ចក្ខុមា បុរិសោ ហត្ថេ ករិត្វា បច្ចវេក្ខេយ្យ – ‘អយំ ខោ មណិ វេឡុរិយោ សុភោ ជាតិមា អដ្ឋំសោ សុបរិកម្មកតោ អច្ឆោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ សព្ពាការសម្បន្នោ។ តត្រិទំ សុត្តំ អាវុតំ នីលំ វា បីតំ វា លោហិតំ វា ឱទាតំ វា បណ្ឌុសុត្តំ វា’តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យទា ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិំ ឱក្កន្តោ ហោតិ, ន ពោធិសត្តមាតុ កោចិទេវ អាពាធោ ឧប្បជ្ជតិ, សុខិនី ពោធិសត្តមាតា ហោតិ អកិលន្តកាយា, ពោធិសត្តញ្ច ពោធិសត្តមាតា តិរោកុច្ឆិគតំ បស្សតិ សព្ពង្គបច្ចង្គិំ អហីនិន្ទ្រិយំ។ អយមេត្ថ ធម្មតា។

១៣។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, សត្តាហជាតេ ពោធិសត្តេ ពោធិសត្តមាតា កាលង្ករោតិ តុសិតំ កាយំ ឧបបជ្ជតិ។ អយមេត្ថ ធម្មតា។

១៤។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, យថា អញ្ញា ឥត្ថិកា នវ វា ទស វា មាសេ គព្ភំ កុច្ឆិនា បរិហរិត្វា វិជាយន្តិ, ន ហេវំ ពោធិសត្តំ ពោធិសត្តមាតា វិជាយតិ។ ទសេវ មាសានិ ពោធិសត្តំ ពោធិសត្តមាតា កុច្ឆិនា បរិហរិត្វា វិជាយតិ។ អយមេត្ថ ធម្មតា។

១៥។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, យថា អញ្ញា ឥត្ថិកា និសិន្នា វា និបន្នា វា វិជាយន្តិ, ន ហេវំ ពោធិសត្តំ ពោធិសត្តមាតា វិជាយតិ។ ឋិតាវ ពោធិសត្តំ ពោធិសត្តមាតា វិជាយតិ។ អយមេត្ថ ធម្មតា។

១៦។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, យទា ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, ទេវា នំ បឋមំ បដិគ្គណ្ហន្តិ, បច្ឆា មនុស្សា។ អយមេត្ថ ធម្មតា។

១៧។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, យទា ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, អប្បត្តោវ ពោធិសត្តោ បថវិំ ហោតិ, ចត្តារោ នំ ទេវបុត្តា បដិគ្គហេត្វា មាតុ បុរតោ ឋបេន្តិ – ‘អត្តមនា, ទេវិ, ហោហិ; មហេសក្ខោ តេ បុត្តោ ឧប្បន្នោ’តិ។ អយមេត្ថ ធម្មតា។

១៨។ “ធម្មតា ឯសា, ភិក្ខវេ, យទា ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, វិសទោវ និក្ខមតិ អមក្ខិតោ ឧទេន [ឧទ្ទេន (ស្យា។), ឧទ្ធេន (កត្ថចិ)] អមក្ខិតោ សេម្ហេន អមក្ខិតោ រុហិរេន អមក្ខិតោ កេនចិ អសុចិនា សុទ្ធោ [វិសុទ្ធោ (ស្យា។)] វិសទោ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មណិរតនំ កាសិកេ វត្ថេ និក្ខិត្តំ នេវ មណិរតនំ កាសិកំ វត្ថំ មក្ខេតិ, នាបិ កាសិកំ វត្ថំ មណិរតនំ មក្ខេតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឧភិន្នំ សុទ្ធត្តា។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យទា ពោធិសត្តោ មាតុកុច្ឆិម្ហា និក្ខមតិ, វិសទោវ និក្ខមតិ អមក្ខិតោ, ឧទេន អមក្ខិតោ សេម្ហេន អមក្ខិតោ

រូហិនេត អយក្លិតោ ពោគធិ អយុចិតា យុទ្ធោ ចិរនេកោ៓ អឃនេយត្ត ឆយូតា៓

១០៓ “ឆយូតា ទុសា, ភិក្ខវេច, ឃកា នេពិឌិរនេត្វា យាត្យកុញ្ជិ្យត្យាតិក្លយតិ, នេក្វ ក្ខកាឃ្ស ឆាទា អត្ថលិក្លា បិត្យកចត្តិ – ទុកា ឃឹតឃ្ស ទុកា ក្ខញ្ញ្ស នេឃត នេពិឌិរត្វឃ្ស ក្ខកាកិត្ត ពនេទាត្តិ យាត្យ ច៓ អឃនេយត្ត ឆយូតា៓

១១៓ “ឆយូតា ទុសា, ភិក្ខវេច, នេយ្យតិឌានេតា នេពិឌិរនេត្វា រនេយហិ បិនេកហិ បតិដ្ឋហិត្វា ក្ខត្តទាកិយុនេលា [ក្ខត្តនេទតាកិយុនេលា (ឃ្យា៓) ក្ខត្តនេទតយុនេលា (ក៓)] រត្តបនេឌិតិហានេត ពន្ធតិ នេរតបិញ្ញនេត្វ អត្យឆាទិឃយានេត, រន្តា ច ជិរា អត្យចិនេលិនេកតិ, អារភិ ចាង់ ភារតិ ‘អនេក្កាហយស្វិ នេលិកឃ្ស, នេឌនេដ្ឋាហយស្វិ នេលិកឃ្ស, នេរនេដ្ឋាហយស្វិ នេលិកឃ្ស, អឃយត្តិយា ឌាតិ, តត្តិកាតិ បុតត្តានេចា’តិ៓ អឃនេយត្ត ឆយូតា៓

១១៓ “ឆយូតា ទុសា, ភិក្ខវេច, ឃកា នេពិឌិរនេត្វា យាត្យកុញ្ជិ្យត្យាតិក្លយតិ, អឆ រនេកចនេក នេលិនេក រយានេក រព្រាហ្មនេក ររ្ស្សយលាព្រាហ្មលិឃា បឌាឃ រនេកចយត្យរ្ស្សាឃ អប្បយានេណា ក្ខញ្ញអានេទា ឞ្ហភានេរា បិត្យកចតិ, អតិក្កនេយុច នេកចាត់ នេកចាត្យភាចំ៓ ឃាបិ តា នេលិកត្តទិកា អឈា អរំច្ចតា អន្ធកាទា អន្ធការតិមិរា, ឃត្ត បិនេម ចត្តិយស្ទិឃា ទុចំយហិដ្តិកា ទុចំយហាត្យភាចា អាភាឃ តាត្យនេភាត្តិ, តត្តបិ អប្បយានេណា ក្ខញ្ញអានេទា ឞ្ហភានេរា បិត្យកចតិ អតិក្កនេយុច នេកចាត់ នេកចាត្យភាចំ៓ នេឃបិ តត្ត រត្តា ក្ខបបន្នា, នេតបិ នេតនេតាភានេរត អញ្ញាយញ្ញា រញ្ញាតត្តិ – ‘អនេញ្ញាបិ កិរ, នេភា, រត្តិ រត្តា ញ្ញាស្ទបបន្នា’តិ៓ អឃញ្ញា ឥររហឃ្ស៊ី នេលិកឆាត្យ រក្កម្បតិ រម្បកម្បតិ រម្បនេចធតិ អប្បយានេណា ច ក្ខញ្ញអានេទា ឞ្ហភានេរា នេលិនេក បិត្យកចតិ អតិក្កនេយុច នេកចាត់ នេកចាត្យភាចំ៓ អឃនេយត្ត ឆយូតា៓

ក្វត្តិរយហាបុទិរលក្លណា

១១៓ “ឌានេត នេលា បត, ភិក្ខវេច, ចិបរ្សិបិញ្ញុយានេទ ពាត្តុយនេតា ទនេញ្ញា បដិនេចនេកឃំ – ‘បុនេត្វា នេត, នេកច [នេកច នេត (ក៓)], ឌានេតា, ត់ នេកនេចា បរ្សត្យ’តិ៓ អដ្ឋរា នេលា, ភិក្ខវេច, ពាត្តុយា ទាឌា ចិបរ្សិ កុយាទំ, ជិរ្វា នេតយិនេត្វ ព្រាហ្មនេណា អាយត្តានេបត្វា ទុតកនេចាច – ‘បរ្សត្វ នេភានេត្វា នេតយិត្វា ព្រាហ្មលា កុយាទ’ត្តិ៓ អដ្ឋរំរុ នេលា, ភិក្ខវេច, នេតយិត្វា ព្រាហ្មលា ចិបរ្សិ កុយាទំ, ជិរ្វា ពាត្តុយត្តិ ទាឌាត់ ទុតកនេចាចំ – ‘អត្តយនេតា, នេកច, នេហាហិ, យនេហរនេក្លា នេត បុនេត្វា ក្ខប្បនេន្នា, លិកា នេត, យហាទាឌ, រុលទ្ធិ នេត, យហាទាឌ, ឃរ្ស នេត កុនេល ទុចន្ទនេបិ បុនេត្វា ក្ខប្បនេន្នា៓ អឃញ្ញិ នេកច, កុយានេទា ក្វត្តិរយហាបុទិរលក្លនេណហិ រយន្នាកនេតា, នេឃហិ រយន្នាកតឃ្ស យហាបុទិរឃ្ស នេក្វច ពតិនេឃា ភចត្តិ អតញ្ញា៓ រនេច អការំ អដ្ឋាចរតិ, ទាឌា នេហាតិ ចក្កចត្តិ ឆយិនេកា ឆយូទាឌា ចាត្យទនេត្វា ចិឌិតាចិ ឌតបកត្វាចទិឃប្បនេត្វា រត្តទតតរយន្នាកនេតា៓ តឃ្សិមាតិ រត្តទតតាតិ ភចត្តិ៓ នេរឃ្យថិធំ – ចក្កទតត់ ហត្តិទតត់ អរ្សទតត់ យលិទតត់ ត្តត្តិទតត់ ពហបតិទតត់ បទិណាឃកទតតនេមច រត្តមំ៓ បនេទារហឃ្ស៊ំ នេលា បតឃ្ស បុត្តា ភចត្តិ រុទា ចិនេក្តន្ទបិ បទនេរតប្បយទ្ធតា៓ នេរា ឥមំ បថចិំ រាករបទិយត្តំ អកណ្ឌេត អរនេត្វត ឆនេយុត អភិចិឌិឃ អដ្ឋាចរតិ៓ រនេច នេលា បត អការ្វា អតការិឃំ បព្វាឌតិ, អទហំ នេហាតិ រយ្វារម្ពុទ្ធោ នេលិនេក ចិចដ្ឋនេកា៓

᪓᪓᪨ ‘ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᩣᨿᩴ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨴ᩠ᩅᩮᩅ ᨣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩥ, ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩣ ᨧᩣᨲᩩᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨲᩣᩅᩦ ᨩᨶᨸᨴᨲ᩠ᨳᩣᩅᩁᩥᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᨲᨶᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩔᩥᨾᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨧᨠ᩠ᨠᩁᨲᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩁᨲᨶᩴ ᩋᩔᩁᨲᨶᩴ ᨾᨱᩥᩁᨲᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᨲᨶᩴ ᨣᩉᨸᨲᩥᩁᨲᨶᩴ ᨸᩁᩥᨱᩣᨿᨠᩁᨲᨶᨾᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨ ᨸᩁᩮᩣᩈᩉᩔᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩔ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩪᩁᩣ ᩅᩦᩁᨦ᩠ᨣᩁᩪᨸᩣ ᨸᩁᩈᩮᨶᨸ᩠ᨸᨾᨴ᩠ᨴᨶᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᩈᩣᨣᩁᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨴᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩋᩈᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨽᩥᩅᩥᨩᩥᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨲᩥ, ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨧ᩠ᨨᨴᩮᩣ᪨

᪓᪔᪨ ‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨸᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᨸᩥᨿᩴ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨸᩣᨴᩮᩣ᪨ ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥᩔ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨽᩅᨲᩥ᪨

‘ᩍᨾᩔ, ᨴᩮᩅ [ᩍᨾᩔ ᩉᩥ ᨴᩮᩅ (?)], ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩣᨴᨲᩃᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩈᩉᩔᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᨶᩮᨾᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᨶᩣᨽᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩣᨶᩥ᪨ ᨿᨾ᩠ᨸᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩣᨴᨲᩃᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩈᩉᩔᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᨶᩮᨾᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᨶᩣᨽᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩣᨶᩥ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥᩔ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨽᩅᨲᩥ᪨

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᨸᨱ᩠ᩉᩦ.ᨸᩮ…

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨴᩦᨥᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥ…

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩃᩩᨱᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᩮᩣ…

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨩᩣᩃᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᩮᩣ…

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩏᩔᨦ᩠ᨡᨸᩣᨴᩮᩣ…

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩑᨱᩥᨩᨦ᩠ᨥᩮᩣ…

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨮᩥᨲᨠᩮᩣ ᩋᨶᩮᩣᨶᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨽᩮᩣᩉᩥ ᨸᩣᨱᩥᨲᩃᩮᩉᩥ ᨩᨱ᩠ᨱᩩᨠᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᨾᩈᨲᩥ [ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩥ (ᨠ᪨)] ᨸᩁᩥᨾᨩ᩠ᨩᨲᩥ…

‘ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᩮᩣᩉᩥᨲᩅᨲ᩠ᨳᨣᩩᨿ᩠ᩉᩮᩣ…

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ឃុចណ្ហចណ្ហា ពញ្ចាតរត្តិកត្តខចា...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ឃុពុយឆ្នចី; ឃុពុយត្តា លចិឃា ររខាឌស្លុ កាខឃ ត ក្ខបលិយ្យតិ [ក្ខបលិប្យតិ (ឃ្យាៈ)] ...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ឲុខកកខលិខយា; ឲុខកកាតិ ខលិយាតិ ខលិយក្យុខបឃុ ខាតាតិ...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ក្ខណ្ណកខលិខយា; ក្ខណ្ណកាតិ ខលិយាតិ ខាតាតិ តីលិតិ អញ្ចាតចណ្ហាតិ ក្យណ្ហលិចក្ខាតិ ឥក្ខិលាចក្ខកខាតាតិ...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ឲាហុក្ខកខត្តា...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា រត្តឃ្យខោ...

‘អយមិក្យា, ខេច, ក្យាខេរា ឃីហឃុត្តឆ្ណកាខឃា...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ចិតត្តទំខឃា [បិតត្តទំខឃា (ឃ្យាៈ)] ...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា តិខក្រាឌបរិយណ្ហខលិ ឃាចតក្កឃ្ស កាខឃា តាចតក្កឃ្ស ញ្យាខយា, ឃាចតក្កឃ្ស ញ្យាខយា, តាចតក្កឃ្ស កាខឃា...

‘អយមិក្យា, ខេច, ក្យាខេរា រយចក្ខក្ខខត្តា...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ររក្កុរក្កិ...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ឃីហហត្...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា ចត្តាលីរខខត្តា...

‘អយមិក្យា ខេច, ក្យាខេរា រយខខត្តា...

‘អយំពីហ្វ ទេច, ក្យាទេរា អចិទ្យអគទេត្តា...

‘អយំពីហ្វ ទេច, ក្យាទេរា ឃុឃុក្កគាទេធា...

‘អយំពីហ្វ ទេច, ក្យាទេរា បហុតខ៉ីទេច្យា...

‘អយំពីហ្វ ទេច, ក្យាទេរា ព្រាហ្មស្សទេរា ពទចីកកាលី...

‘អយំពីហ្វ ទេច, ក្យាទេរា អកិតីលទេតទេត្តា...

‘អយំពីហ្វ ទេច, ក្យាទេរា ទេកាបពុទេយា...

ត្ថយស្ស, ទេច, ក្យាទេស្ស ហ្វណ្ណា កយុកត្តទេទ ឌាតា ឌ្គាតា យុក្ខត្វលសត្តិកា៉ ឃយ្ស៊ី ត្ថយស្ស ទេច ក្យាទេស្ស ហ្វណ្ណា កយុកត្តទេទ ឌាតា ឌ្គាតា យុក្ខត្វលសត្តិកា, ត្ថគយ្សីយស្ស យហាបុរិសស្ស យហាបុរិសលក្ខណំ កចតិ៉

‘អយំពីហ្វ, ទេច, ក្យាទេរា ហ្វហ៊ីហ្វសឹទេសា៉ ឃំ បិឃំ, ទេច, ក្យាទេរា ហ្វហ៊ីហ្វសឹទេសា, ត្ថគយ្សីស្ស យហាបុរិសស្ស យហាបុរិសលក្ខណំ កចតិ៉

១៩៉ ‘ត្ថទេយហិ ទេលា អឃំ, ទេច, ក្យាទេរា ត្តត្តិសយហាបុរិសលក្ខទេណហិ សយត្តាកទេតា, ទេឃហិ សយត្តាកតស្ស យហាបុរិសស្ស ទេត្វច កតិទេឃា កចត្តិ អតត្ថា៉ា៉ សទេច អកាទំ អត្ថាចសតិ, ទាឌា ទេហាតិ ចក្កចត្តី ឆយ៉ិទេកា ឆយុទាឌា ចាតុទេត្តា ចិឌីតាចិ ឌតបគត្វាចទិយប្បទេត្តា សត្តទេតតសយត្តាកទេតា៉ តស្សីយាតិ សត្តទេតតាតិ កចត្តិ៉ ទេសឃ្យចិគំ – ចក្កទេតត់ ហត្តិទេតត់ អស្សទេតត់ យលិទេតត់ ត្ថត្តិទេតត់ កហបតិទេតត់ បរិលាឃកទេតតទេយច សត្តយំ៉ បទេទាសហស្សំ ទេលា បតស្ស បុត្តា កចត្តិ ឃុទា ចឹទេក្កទុបិ បទេសេតប្បយត្តតា៉ ទេសា ត្ថយំ បឆចិ សាកទេបរិយត្តិ អគទេណ្ឌត អសទេត្វត ឆទេយុត [ឆទេយុត សទេយត (ស្យា៉)] អកិចិឌីយ អត្ថាចសតិ៉ សទេច ទេលា បត អកាទេយា អតកាទិឃំ បត្ថាឌតិ, អទហំ ទេហាតិ សយុាសយ្ទុទេត្តា ទេលាទេក ចិចដត្តទេគា’តិ៉

ចិបស្សីសយត្ថា

១៤៉ “អឆ ទេលា, កិក្ខទេច, ពត្តុយា ទាឌា ទេតយិទេត្ត ព្រាហ្មទេណ អហទេតហិ ចទេត្វហិ អត្ថាគាទេបត្វា [អត្ថាទេគត្វា (ស្យា៉)] សត្តាកាទេយហិ សត្តទេប្បសិ៉ អឆ ទេលា, កិក្ខទេច, ពត្តុយា ទាឌា ចិបស្សីស្ស ក្យាទេស្ស ឆាតិទេឃា ហ្វបដ្ឋាទេបសិ៉ អត្ថា សីទំ បិទេឃត្តិ, អត្ថា ត្យាទេបត្តិ, អត្ថា

ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨦ᩠ᨠᩮᨶ ᨸᩁᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨩᩣᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᩈᩮᨲᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᩣᩁᩦᨿᩥᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᩅᩣ ᨧᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ – ‘ᨾᩣ ᨶᩴ ᩈᩦᨲᩴ ᩅᩣ ᩏᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨱᩴ ᩅᩣ ᩁᨩᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᩔᩣᩅᩮᩣ ᩅᩣ ᨻᩣᨵᨿᩥᨲ᩠ᨳᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨩᩣᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨻᩉᩩᨶᩮᩣ ᨩᨶᩔ ᨸᩥᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨾᨶᩣᨸᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨸ᩠ᨸᩃᩴ ᩅᩣ ᨸᨴᩩᨾᩴ ᩅᩣ ᨸᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩴ ᩅᩣ ᨻᩉᩩᨶᩮᩣ ᨩᨶᩔ ᨸᩥᨿᩴ ᨾᨶᩣᨸᩴ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨻᩉᩩᨶᩮᩣ ᨩᨶᩔ ᨸᩥᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨾᨶᩣᨸᩮᩣ᪨ ᩈ᩠ᩅᩣᩔᩩᨴᩴ ᩋᨦ᩠ᨠᩮᨶᩮᩅ ᩋᨦ᩠ᨠᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᩦᨿᨲᩥ᪨

᪂᪈᪨ “ᨩᩣᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨩᩩᩔᩁᩮᩣ ᨧ [ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ (ᨻᩉᩩᩔᩁᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨩᩩᩔᩁᩮᩣ ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨))] ᩅᨣ᩠ᨣᩩᩔᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᨵᩩᩁᩔᩁᩮᩣ ᨧ ᨸᩮᨾᨶᩥᨿᩔᩁᩮᩣ ᨧ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᨠᩁᩅᩦᨠᩣ ᩈᨠᩩᨱᨩᩣᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨩᩩᩔᩁᩣ ᨧ ᩅᨣ᩠ᨣᩩᩔᩁᩣ ᨧ ᨾᨵᩩᩁᩔᩁᩣ ᨧ ᨸᩮᨾᨶᩥᨿᩔᩁᩣ ᨧ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨩᩩᩔᩁᩮᩣ ᨧ ᩅᨣ᩠ᨣᩩᩔᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᨵᩩᩁᩔᩁᩮᩣ ᨧ ᨸᩮᨾᨶᩥᨿᩔᩁᩮᩣ ᨧ᪨

᪂᪉᪨ “ᨩᩣᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩴ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩈᩩᨴᩴ [ᨿᩮᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨸᩔᨲᩥ ᨴᩥᩅᩣ ᨧᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ᪨

᪃᪀᪨ “ᨩᩣᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩥᨾᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ᪨ ‘ᩋᨶᩥᨾᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩦ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ [ᩋᨶᩥᨾᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ (ᨠ᪨)], ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ‘ᩅᩥᨸᩔᩦ ᩅᩥᨸᩔᩦ’ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨

᪃᪁᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩁᨱᩮ [ᩋᨯ᩠ᨯᨠᩁᨱᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᩋᨦ᩠ᨠᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕ ᩈᩩᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨸᩥᨲᩩᩋᨦ᩠ᨠᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨶᩣᨿᨲᩥ ᨬᩣᨿᩮᨶ [ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨸᨶ ᨬᩣᨿᩮᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨ ᩅᩥᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨶᩣᨿᨲᩥ ᨬᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ‘ᩅᩥᨸᩔᩦ ᩅᩥᨸᩔᩦ’ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨

᪃᪂᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᨲᨿᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᩈᩥ, ᩑᨠᩴ ᩅᩔᩥᨠᩴ ᩑᨠᩴ ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩑᨠᩴ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥᨠᩴ; ᨸᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣᨶᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲᩕ ᩈᩩᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᩔᩥᨠᩮ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᩣᩈᩮ [ᩅᩔᩥᨠᩮ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᩅᩔᩥᨠᩮ] ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᨲᩪᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨸᩣᩈᩣᨴᩴ ᩒᩁᩮᩣᩉᨲᩥ”ᨲᩥ᪨

ᨸᨮᨾᨽᩣᨱᩅᩣᩁᩮᩣ᪨

ᨩᩥᨱ᩠ᨱᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ

៣៦៉ “អឆ ខោ, ភិក្ខវេ, ឱបឃ្សឹ ក្យាខេរា ពាហុតំ ចឃ្យាតំ ពាហុតំ ចឃ្យឃតាតំ ពាហុតំ ចឃ្យឃហឃ្យាតំ អច្ចខេឃត ឃារទេឆិ អាយេត្តុយិ –

‘ខេឃាខេដហិ, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, កដ្ឋាតិ កដ្ឋាតិ ឃាតាតិ ៥ឃ្យាតក្ខុយិ ពត្ថាយ ឃុក្ខុយិឥឃ្យតាឃា’តិ៉ ‘ឲុចំ, ខេឥចា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឃារទេឆិ ឱបឃ្សិឃ្ស ក្យាខេឃ្ស បដិឃ្សុត្វា កដ្ឋាតិ កដ្ឋាតិ ឃាតាតិ ខេឃាខេដត្វា ឱបឃ្សិឃ្ស ក្យាខេឃ្ស បដិខេចខេឥយិ – ‘ឃុត្តាតិ ខោ ខេព, ខេឥច, កដ្ឋាតិ កដ្ឋាតិ ឃាតាតិ, ឃឃ្ស ឌាតិ ពាលំ យខ្ញាឃឹ’តិ ៉ អឆ ខោ, ភិក្ខវេ, ឱបឃ្សឹ ក្យាខេរា កដ្ឋំ កដ្ឋំ ឃាតំ [កដ្ឋំ ឃាតំ (ឃ្យា៉), កដ្ឋំ ឃាតំ (ឃី៉) ចត្តាខេរា យាខេឃ (ឃឹ៉ ឃី៉)] អភិទ្ទុហិត្វា កខេដ្ឋហិ កខេដ្ឋហិ ឃាខេតហិ ៥ឃ្យាតក្ខុយិ តិឃ្យាឃិ៉

៣៣៉ “អដ្ឋឃា ខោ, ភិក្ខវេ, ឱបឃ្សឹ ក្យាខេរា ៥ឃ្យាតក្ខុយិ តិឃ្យខេត្តា ឃុទិឃំ ឌិញ្ញំ ខេពាបិតឃិចក្កំ ខេកាក្កុ [កក្កុ (ឃ្យា៉)] ឥណ្ឌបរាឃតំ បខេចឆយាតំ ពត្ថត្តិ អាតុទំ ពតខេឃាត្តាតំ៉ ឌិស្វា ឃារទេឆិ អាយេត្តុយិ – ‘អយំ បត, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, ឃុទិខេឃា ពិពខេតា? ខេពឃាបិឃ្ស ត ឃចា អខេញ្ញាឃំ, ពាខេឃាបិឃ្ស ត ឃចា អខេញ្ញាឃ’ត្តិ៉ ‘ឲុខេឃា ខោ, ខេឥច, ឌិខេណ្ណា តាយា’តិ៉ ‘ពិ បខេតខេឃា, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, ឌិខេណ្ណា តាយា’តិ? ‘ឲុខេឃា ខោ, ខេឥច, ឌិខេណ្ណា តាយ៉ ត ឌាតិ ខេពត ឌិទំ ឌីឱពត្តាំ កឱឃ្សតី’តិ៉ ‘ពិ បត, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, អហយ្យិ ឌខេរាឆខេយ្យា, ឌទំ អតតីខេតា’តិ? ‘ត្វច្ចា, ខេឥច, យឃត្ចាយ្យឃខេត្ត ឌខេរាឆយ្ចា, ឌទំ អតតីតា’តិ៉ ‘ខេពត ហិ, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, អលំ ឌាតខេដ្ឋ ៥ឃ្យាតក្ខុយិឃា៉ ឲ្តខេពាច អខេត្តបុទំ បច្ចតិឃ្យាហី’តិ៉ ‘ឲុចំ, ខេឥចា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឃារទេឆិ ឱបឃ្សិឃ្ស ក្យាខេឃ្ស បដិឃ្សុត្វា តខេពាច អខេត្តបុទំ បច្ចតិឃ្យាឃិ៉ ត៣ ឃុឥំ, ភិក្ខវេ, ឱបឃ្សឹ ក្យាខេរា អខេត្តបុទំ ពខេតា ទុក្ខិ ទុឃ្ចខេតា បញ្ញាឃតិ – ‘ឆិខេទត្ចុ ពិខេ, ខេកា, ឌាតិ តាយ, ឃ៣ ហិ តាយ ឌាតឃ្ស ឌខេរា បញ្ញាឃិឃ្សតី’តិ!

៣៥៉ “អឆ ខោ, ភិក្ខវេ, ពាត្តុយា ខេរាឌា ឃារទេឆិ អាយត្តាខេបត្វា ឲុតឥខេចាច – ‘ពច្ចិ, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, ក្យាខេរា ៥ឃ្យាតក្ខុយិឃា អភិទយិត្វា? ពច្ចិ, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, ក្យាខេរា ៥ឃ្យាតក្ខុយិឃា អត្តយខេតា អខេហាឃី’តិ? ‘ត ខោ, ខេឥច, ក្យាខេរា ៥ឃ្យាតក្ខុយិឃា អភិទយិត្វា, ត ខោ, ខេឥច, ក្យាខេរា ៥ឃ្យាតក្ខុយិឃា អត្តយខេតា អខេហាឃី’តិ៉ ‘ពិ បត, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, អដ្ឋឃ ក្យាខេរា ៥ឃ្យាតក្ខុយិ តិឃ្យខេត្តា’តិ? ‘អដ្ឋឃា ខោ, ខេឥច, ក្យាខេរា ៥ឃ្យាតក្ខុយិ តិឃ្យខេត្តា ឃុទិឃំ ឌិញ្ញំ ខេពាបិតឃិចក្កំ ខេកាក្កុ ឥណ្ឌបរាឃតំ បខេចឆយាតំ ពត្ថត្តិ អាតុទំ ពតខេឃាត្តាតំ៉ ឌិស្វា យំ ឲុតឥខេចាច – “អយំ បត, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, ឃុទិខេឃា ពិពខេតា, ខេពឃាបិឃ្ស ត ឃចា អខេញ្ញាឃំ, ពាខេឃាបិឃ្ស ត ឃចា អខេញ្ញាឃ”ត្តិ? “ឲុខេឃា ខោ, ខេឥច, ឌិខេណ្ណា តាយា”តិ៉ “ពិ បខេតខេឃា, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, ឌិខេណ្ណា តាយា”តិ? “ឲុខេឃា ខោ, ខេឥច, ឌិខេណ្ណា តាយ ត ឌាតិ ខេពត ឌិទំ ឌីឱពត្តាំ កឱឃ្សតី”តិ៉ “ពិ បត, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, អហយ្យិ ឌខេរាឆខេយ្យា, ឌទំ អតតីខេតា”តិ? “ត្វច្ចា, ខេឥច, យឃត្ចាយ្យឃខេត្ត ឌខេរាឆយ្ចា, ឌទំ អតតីតា”តិ៉

“‘ខេពត ហិ, ឃយ្ចុ ឃារទេឆិ, អលំ ឌាតខេដ្ឋ ៥ឃ្យាតក្ខុយិឃា, ឲ្តខេពាច អខេត្តបុទំ បច្ចតិឃ្យាហី’”តិ៉ “ឲុចំ, ខេឥចា”តិ ខោ អហំ, ខេឥច, ឱបឃ្សិឃ្ស ក្យាខេឃ្ស បដិឃ្សុត្វា តខេពាច អខេត្តបុទំ បច្ចតិឃ្យាឃិ៉ ខេឃា ខោ, ខេឥច, ក្យាខេរា អខេត្តបុទំ ពខេតា ទុក្ខិ ទុឃ្ចខេតា បញ្ញាឃតិ – “ឆិខេទត្ចុ ពិខេ ខេកា ឌាតិ តាយ, ឃ៣ ហិ តាយ ឌាតឃ្ស ឌខេរា បញ្ញាឃិឃ្សតី”’តិ៉

ឮ្យាឆិតបុទិខេឃា

៣៤៉ “អឆ ខោ, ភិក្ខវេ, ពាត្តុយឃ្ស ខេរញ្ញា ឲុតឥខេហាឃិ –

‘មា ហេវ ខោ វិបស្សី កុមារោ ន រជ្ជំ ការេសិ, មា ហេវ វិបស្សី កុមារោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិ, មា ហេវ នេមិត្តានំ ព្រាហ្មណានំ សច្ចំ អស្ស វចន’ន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ពន្ធុមា រាជា វិបស្សិស្ស កុមារស្ស ភិយ្យោសោមត្តាយ បញ្ច កាមគុណេ ឧបដ្ឋាបេសិ – ‘យថា វិបស្សី កុមារោ រជ្ជំ ករេយ្យ, យថា វិបស្សី កុមារោ ន អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជេយ្យ, យថា នេមិត្តានំ ព្រាហ្មណានំ មិច្ឆា អស្ស វចន’ន្តិ។

“តត្រ សុទំ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតោ សមង្គីភូតោ បរិចារេតិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ ពហូនំ វស្សានំ...បេ...

៣៨។ “អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ ឧយ្យានភូមឹ និយ្យន្តោ បុរិសំ អាពាធិកំ ទុក្ខិតំ ពាឡ្ហគិលានំ សកេ មុត្តករីសេ បលិបន្នំ សេមានំ [សយមានំ (ស្យា· ក·)] អញ្ញេហិ វុដ្ឋាបិយមានំ អញ្ញេហិ សំវេសិយមានំ។ ទិស្វា សារថឹ អាមន្តេសិ – ‘អយំ បន, សម្ម សារថិ, បុរិសោ កិំកតោ? អក្ខីនិបិស្ស ន យថា អញ្ញេសំ, សរោបិស្ស [សីសោបិស្ស (ស្យា·)] ន យថា អញ្ញេស’ន្តិ? ‘ឯសោ ខោ, ទេវ, ព្យាធិតោ នាមា’តិ។ ‘កិំ បនេសោ, សម្ម សារថិ, ព្យាធិតោ នាមា’តិ? ‘ឯសោ ខោ, ទេវ, ព្យាធិតោ នាម អប្បេវ នាម តម្ហា អាពាធា វុដ្ឋហេយ្យា’តិ។ ‘កិំ បន, សម្ម សារថិ, អហម្បិ ព្យាធិធម្មោ, ព្យាធឹ អនតីតោ’តិ? ‘ត្វញ្ច, ទេវ, មយញ្ចម្ហ សព្ពេ ព្យាធិធម្មា, ព្យាធឹ អនតីតា’តិ។ ‘តេន ហិ, សម្ម សារថិ, អលំ ទានជ្ជ ឧយ្យានភូមិយា, ឥតោវ អន្តេបុរំ បច្ចនិយ្យាហី’តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សារថិ វិបស្សិស្ស កុមារស្ស បដិស្សុត្វា តតោវ អន្តេបុរំ បច្ចនិយ្យាសិ។ តត្រ សុទំ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ អន្តេបុរំ គតោ ទុក្ខី ទុម្មនោ បជ្ឈាយតិ – ‘ធិរត្ថុ កិរ ភោ ជាតិ នាម, យត្រ ហិ នាម ជាតស្ស ជរា បញ្ញាយិស្សតិ, ព្យាធិ បញ្ញាយិស្សតី’តិ។

៣៩។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ពន្ធុមា រាជា សារថឹ អាមន្តាបេត្វា ឯតទវោច – ‘កច្ចិ, សម្ម សារថិ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អភិរមិត្ថ, កច្ចិ, សម្ម សារថិ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អត្តមនោ អហោសី’តិ? ‘ន ខោ, ទេវ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អភិរមិត្ថ, ន ខោ, ទេវ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អត្តមនោ អហោសី’តិ។ ‘កិំ បន, សម្ម សារថិ, អទ្ទស កុមារោ ឧយ្យានភូមឹ និយ្យន្តោ’តិ? ‘អទ្ទសា ខោ, ទេវ, កុមារោ ឧយ្យានភូមឹ និយ្យន្តោ បុរិសំ អាពាធិកំ ទុក្ខិតំ ពាឡ្ហគិលានំ សកេ មុត្តករីសេ បលិបន្នំ សេមានំ អញ្ញេហិ វុដ្ឋាបិយមានំ អញ្ញេហិ សំវេសិយមានំ។ ទិស្វា មំ ឯតទវោច – “អយំ បន, សម្ម សារថិ, បុរិសោ កិំកតោ, អក្ខីនិបិស្ស ន យថា អញ្ញេសំ, សរោបិស្ស ន យថា អញ្ញេស”ន្តិ? “ឯសោ ខោ, ទេវ, ព្យាធិតោ នាមា”តិ។ “កិំ បនេសោ, សម្ម សារថិ, ព្យាធិតោ នាមា”តិ? “ឯសោ ខោ, ទេវ, ព្យាធិតោ នាម អប្បេវ នាម តម្ហា អាពាធា វុដ្ឋហេយ្យា”តិ។ “កិំ បន, សម្ម សារថិ, អហម្បិ ព្យាធិធម្មោ, ព្យាធឹ អនតីតោ”តិ? “ត្វញ្ច, ទេវ, មយញ្ចម្ហ សព្ពេ ព្យាធិធម្មា, ព្យាធឹ អនតីតា”តិ។ “តេន ហិ, សម្ម សារថិ, អលំ ទានជ្ជ ឧយ្យានភូមិយា, ឥតោវ អន្តេបុរំ បច្ចនិយ្យាហី”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ អហំ, ទេវ, វិបស្សិស្ស កុមារស្ស បដិស្សុត្វា តតោវ អន្តេបុរំ បច្ចនិយ្យាសិំ។ សោ ខោ, ទេវ, កុមារោ អន្តេបុរំ គតោ ទុក្ខី ទុម្មនោ បជ្ឈាយតិ – “ធិរត្ថុ កិរ ភោ ជាតិ នាម, យត្រ ហិ នាម ជាតស្ស ជរា បញ្ញាយិស្សតិ, ព្យាធិ បញ្ញាយិស្សតី”’តិ។

កាលង្កតបុរិសោ

៣៩។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ពន្ធុមស្ស រញ្ញោ ឯតទហោសិ – ‘មា ហេវ ខោ វិបស្សី កុមារោ ន រជ្ជំ ការេសិ, មា ហេវ វិបស្សី កុមារោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិ, មា ហេវ នេមិត្តានំ ព្រាហ្មណានំ សច្ចំ អស្ស វចន’ន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ពន្ធុមា រាជា វិបស្សិស្ស កុមារស្ស ភិយ្យោសោមត្តាយ បញ្ច កាមគុណេ ឧបដ្ឋាបេសិ – ‘យថា វិបស្សី កុមារោ រជ្ជំ ករេយ្យ, យថា វិបស្សី កុមារោ ន អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជេយ្យ, យថា នេមិត្តានំ ព្រាហ្មណានំ មិច្ឆា អស្ស វចន’ន្តិ។

“តត្រ សុទំ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតោ សមង្គីភូតោ បរិចារេតិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ ពហុន្នំ វស្សានំ…បេ…

៤០។ “អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ ឧយ្យានភូមិំ និយ្យន្តោ មហាជនកាយំ សន្និបតិតំ នានារត្តានញ្ច ទុស្សានំ ចិលិកំ ករិយមានំ។ ទិស្វា សារថិំ អាមន្តេសិ – ‘កិំ នុ ខោ, សោ, សម្ម សារថិ, មហាជនកាយោ សន្និបតិតោ នានារត្តានញ្ច ទុស្សានំ ចិលិកំ ករិយតី’តិ? ‘ឯសោ ខោ, ទេវ, កាលង្កតោ នាមា’តិ។ ‘តេន ហិ, សម្ម សារថិ, យេន សោ កាលង្កតោ តេន រថំ បេសេហី’តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សារថិ វិបស្សិស្ស កុមារស្ស បដិស្សុត្វា យេន សោ កាលង្កតោ តេន រថំ បេសេសិ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ បេតំ កាលង្កតំ, ទិស្វា សារថិំ អាមន្តេសិ – ‘កិំ បនាយំ, សម្ម សារថិ, កាលង្កតោ នាមា’តិ? ‘ឯសោ ខោ, ទេវ, កាលង្កតោ នាម។ ន ទានិ តំ ទក្ខន្តិ មាតា វា បិតា វា អញ្ញេ វា ញាតិសាលោហិតា, សោបិ ន ទក្ខិស្សតិ មាតរំ វា បិតរំ វា អញ្ញេ វា ញាតិសាលោហិតេ’តិ។ ‘កិំ បន, សម្ម សារថិ, អហម្បិ មរណធម្មោ មរណំ អនតីតោ; មម្បិ ន ទក្ខន្តិ ទេវោ វា ទេវី វា អញ្ញេ វា ញាតិសាលោហិតា; អហម្បិ ន ទក្ខិស្សាមិ ទេវំ វា ទេវិំ វា អញ្ញេ វា ញាតិសាលោហិតេ’តិ? ‘ត្វញ្ច, ទេវ, មយញ្ចម្ហា សព្ពេ មរណធម្មា មរណំ អនតីតា; តម្បិ ន ទក្ខន្តិ ទេវោ វា ទេវី វា អញ្ញេ វា ញាតិសាលោហិតា; ត្វម្បិ ន ទក្ខិស្សសិ ទេវំ វា ទេវិំ វា អញ្ញេ វា ញាតិសាលោហិតេ’តិ។ ‘តេន ហិ, សម្ម សារថិ, អលំ ទានជ្ជ ឧយ្យានភូមិយា, ឥតោវ អន្តេបុរំ បច្ចនិយ្យាហី’តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សារថិ វិបស្សិស្ស កុមារស្ស បដិស្សុត្វា តតោវ អន្តេបុរំ បច្ចនិយ្យាសិ។ តត្រ សុទំ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី កុមារោ អន្តេបុរំ គតោ ទុក្ខី ទុម្មនោ បជ្ឈាយតិ – ‘ធិរត្ថុ កិរ, ភោ, ជាតិ នាម, យត្រ ហិ នាម ជាតស្ស ជរា បញ្ញាយិស្សតិ, ព្យាធិ បញ្ញាយិស្សតិ, មរណំ បញ្ញាយិស្សតី’តិ។

៤១។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ពន្ធុមា រាជា សារថិំ អាមន្តាបេត្វា ឯតទវោច – ‘កច្ចិ, សម្ម សារថិ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អភិរមិត្ថ, កច្ចិ, សម្ម សារថិ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អត្តមនោ អហោសី’តិ? ‘ន ខោ, ទេវ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អភិរមិត្ថ, ន ខោ, ទេវ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិយា អត្តមនោ អហោសី’តិ។ ‘កិំ បន, សម្ម សារថិ, អទ្ទស កុមារោ ឧយ្យានភូមិំ និយ្យន្តោ’តិ? ‘អទ្ទសា ខោ, ទេវ, កុមារោ ឧយ្យានភូមិំ និយ្យន្តោ មហាជនកាយំ សន្និបតិតំ នានារត្តានញ្ច ទុស្សានំ ចិលិកំ ករិយមានំ។ ទិស្វា មំ ឯតទវោច – “កិំ នុ ខោ, សោ , សម្ម សារថិ, មហាជនកាយោ សន្និបតិតោ នានារត្តានញ្ច ទុស្សានំ ចិលិកំ ករិយតី”តិ? “ឯសោ ខោ, ទេវ, កាលង្កតោ នាមា”តិ។ “តេន ហិ, សម្ម សារថិ, យេន សោ កាលង្កតោ តេន រថំ បេសេហី”តិ។ “ឯវំ ទេវា”តិ ខោ អហំ, ទេវ, វិបស្សិស្ស កុមារស្ស បដិស្សុត្វា

ເຍນ ເສາ ກາລງ຺ກເຕາ ເຕນ ຣຖໍ ເປເສສິໍ. ອທ຺ທສາ ເຂາ, ເທວ, ກຸມາເຣາ ເປຕໍ ກາລງ຺ກຕໍ, ທິສ຺ວາ ມໍ ເອຕທເວາຈ – “ກິໍ ປນາຍໍ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ກາລງ຺ກເຕາ ນາມາ”ຕິ ? “ເອເສາ ເຂາ, ເທວ, ກາລງ຺ກເຕາ ນາມ. ນ ທານິ ຕໍ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ມາຕາ ວາ ປິຕາ ວາ ອເຎ຺ຎ ວາ ຎາຕິສາເລາຫິຕາ, ເສາປິ ນ ທກ຺ຂິສ຺ສຕິ ມາຕຣໍ ວາ ປິຕຣໍ ວາ ອເຎ຺ຎ ວາ ຎາຕິສາເລາຫິເຕ”ຕິ. “ກິໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອຫມ຺ປິ ມຣຓຘມ຺ເມາ ມຣຓໍ ອນຕີເຕາ; ມມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເວາ ວາ ເທວີ ວາ ອເຎ຺ຎ ວາ ຎາຕິສາເລາຫິຕາ; ອຫມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂິສ຺ສາມິ ເທວໍ ວາ ເທວິໍ ວາ ອເຎ຺ຎ ວາ ຎາຕິສາເລາຫິເຕ”ຕິ? “ຕ຺ວຎ຺ຈ, ເທວ, ມຍຎ຺ຈມ຺ຫາ ສພ຺ເພ ມຣຓຘມ຺ມາ ມຣຓໍ ອນຕີຕາ; ຕມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເວາ ວາ ເທວີ ວາ ອເຎ຺ຎ ວາ ຎາຕິສາເລາຫິຕາ, ຕ຺ວມ຺ປິ ນ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ເທວໍ ວາ ເທວິໍ ວາ ອເຎ຺ຎ ວາ ຎາຕິສາເລາຫິເຕ”ຕິ. “ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອລໍ ທານຊ຺ຊ ອຸຍ຺ຍານຠູມິຍາ, ອິເຕາວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາຫີ’ຕິ. ‘“ເອວໍ, ເທວາ”ຕິ ເຂາ ອຫໍ, ເທວ, ກຸມາຣສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕເຕາວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປຈ຺ຈນິຍ຺ຍາສິໍ. ເສາ ເຂາ, ເທວ, ກຸມາເຣາ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຄເຕາ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມເນາ ປຊ຺ຌາຍຕິ – “ຘິຣຕ຺ຖຸ ກິຣ ເພາ ຊາຕິ ນາມ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຊາຕສ຺ສ ຊຣາ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ, ພ຺ຍາຘິ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ, ມຣຓໍ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕີ’”ຕິ.

ປພ຺ພຊິເຕາ

໓໗. “ອຖ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ພນ຺ຘຸມສ຺ສ ຣເຎ຺ຎາ ເອຕທເຫາສິ – ‘ມາ ເຫວ ເຂາ ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ມາ ເຫວ ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິ, ມາ ເຫວ ເນມິຕ຺ຕານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ອສ຺ສ ວຈນ’ນ຺ຕິ. ອຖ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ພນ຺ຘຸມາ ຣາຊາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ຠິຍ຺ເຍາເສາມຕ຺ຕາຍ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ອຸປຏ຺ຐາເປສິ – ‘ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ຣຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຍຖາ ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍ, ຍຖາ ເນມິຕ຺ຕານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ມິຈ຺ຉາ ອສ຺ສ ວຈນ’ນ຺ຕິ.

“ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິເຕາ ສມງ຺ຄີຠູເຕາ ປຣິຈາເຣຕິ. ອຖ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ພຫູນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ພຫູນ຺ນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ພຫູນ຺ນໍ ວສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ສາຣຖິໍ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘ເຍາເຊຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ, ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ຄຈ຺ຉາມ ສຸຠູມິທສ຺ສນາຍາ’ຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາ’ຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣຖິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ເຍາເຊຕ຺ວາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປຏິເວເທສິ – ‘ຍຸຕ຺ຕານິ ເຂາ ເຕ, ເທວ, ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ, ຍສ຺ສ ທານິ ກາລໍ ມຎ຺ຎສີ’ຕິ. ອຖ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ຠທ຺ທໍ ຠທ຺ທໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເທຫິ ຠທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ນິຍ຺ຍາສິ.

໓໘. “ອທ຺ທສາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສີ ກຸມາເຣາ ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ນິຍ຺ຍນ຺ເຕາ ປຸຣິສໍ ຠຓ຺ຑຸໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ກາສາຍວສນໍ. ທິສ຺ວາ ສາຣຖິໍ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘ອຍໍ ປນ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປຸຣິເສາ ກິໍກເຕາ? ສີສມ຺ປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອເຎ຺ຎສໍ, ວຕ຺ຖານິປິສ຺ສ ນ ຍຖາ ອເຎ຺ຎສ’ນ຺ຕິ? ‘ເອເສາ ເຂາ, ເທວ, ປພ຺ພຊິເຕາ ນາມາ’ຕິ. ‘ກິໍ ປເນເສາ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປພ຺ພຊິເຕາ ນາມາ’ຕິ? ‘ເອເສາ ເຂາ, ເທວ, ປພ຺ພຊິເຕາ ນາມ ສາຘຸ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສາຘຸ ສມຈຣິຍາ [ສມ຺ມຈຣິຍາ (ກ.)] ສາຘຸ ກຸສລກິຣິຍາ [ກຸສລຈຣິຍາ (ສ຺ຍາ.)] ສາຘຸ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ ສາຘຸ ອວິຫິໍສາ ສາຘຸ ຠູຕານຸກມ຺ປາ’ຕິ. ‘ສາຘຸ ເຂາ ເສາ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ປພ຺ພຊິເຕາ ນາມ, ສາຘຸ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສາຘຸ ສມຈຣິຍາ ສາຘຸ ກຸສລກິຣິຍາ ສາຘຸ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ ສາຘຸ ອວິຫິໍສາ ສາຘຸ ຠູຕານຸກມ຺ປາ. ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ເຍນ ເສາ ປພ຺ພຊິເຕາ ເຕນ ຣຖໍ ເປເສຫີ’ຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາ’ຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣຖິ ວິປສ຺ສິສ຺ສ

ກຸຍາເຣສຸ ປະຕິສຸຕ຺ວາ ເຍຄ ເສາ ປຕ຺ຕຂີເຕາ ເຕຄ ຮຜ ເປເສສິ· ອຜ ເຂາ, ກິກ຺ຂເຈ, ຈິປສ຺ສຶ ກຸຍາເຣາ ຕໍ ປຕ຺ຕຂີຕໍ ອຸຕເຂເຈາຄ – 'ຕ຺ວໍ ປຄ, ສຍ຺ຍ, ກີກເຕາ, ສຶສຍິ ເຕ ຄ ຍຜາ ອເຕ຺ຕາສໍ, ຈຕ຺ວາຄິປິ ເຕ ຄ ຍຜາ ອເຕ຺ຕາສ'ຕ຺ຕິ? 'ອຫໍ ເຂາ, ເຂຈ, ປຕ຺ຕຂີເຕາ ຄາຍາ'ຕິ· 'ກິ ປຄ ຕ຺ວໍ, ສຍ຺ຍ, ປຕ຺ຕຂີເຕາ ຄາຍາ'ຕິ? 'ອຫໍ ເຂາ, ເຂຈ, ປຕ຺ຕຂີເຕາ ຄາຍ, ສາຆຸ ຮຍ຺ຍຈຣິຍາ ສາຆຸ ສຍຈຣິຍາ ສາຆຸ ກຸສລກິຣິຍາ ສາຆຸ ປ຺ຸຕ຺ຕກິຣິຍາ ສາຆຸ ອຫິຫິສາ ສາຆຸ ກຸຕາກຸກຍ຺ຍາ'ຕິ· 'ສາຆຸ ເຂາ ຕ຺ວໍ, ສຍ຺ຍ, ປຕ຺ຕຂີເຕາ ຄາຍ ສາຆຸ ຮຍ຺ຍຈຣິຍາ ສາຆຸ ສຍຈຣິຍາ ສາຆຸ ກຸສລກິຣິຍາ ສາຆຸ ປ຺ຸຕ຺ຕກິຣິຍາ ສາຆຸ ອຫິຫິສາ ສາຆຸ ກຸຕາກຸກຍ຺ຍາ'ຕິ·

ເຕາຜິສຕ຺ຕປຕ຺ຕ຺ຂາ

໓໓· "ອຜ ເຂາ, ກິກ຺ຂເຈ, ຈິປສ຺ສຶ ກຸຍາເຣາ ສາຣຈິ ອາຍເຕ຺ຕສິ – 'ເຕຄ ຫິ, ສຍ຺ຍ ສາຣຈິ, ຮພ ອາຄາຍ ຕຸເຕາຈ ອເຕ຺ຕປຸຣ໌ ປຕ຺ຕິຍ຺ຍາຫິ· ອຫໍ ປຄ ຕຸເຂຈ ເກສຍສ຺ສ ຂຸຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍາຄິ ຈຕ຺ວາຄິ ອຕ຺ຕາເຂຕ຺ວາ ອກາຣສ຺ວາ ອຄກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຂີສ຺ສາຍີ'ຕິ· 'ອຸຈໍ, ເຂຈາ'ຕິ ເຂາ, ກິກ຺ຂເຈ, ສາຣຈິ ຈິປສ຺ສິສ຺ສ ກຸຍາເຣສ຺ສ ປະຕິສຸຕ຺ວາ ຮພ ອາຄາຍ ຕເຕາຈ ອເຕ຺ຕປຸຣ໌ ປຕ຺ຕິຍ຺ຍາສິ· ຈິປສ຺ສຶ ປຄ ກຸຍາເຣາ ຕເຕ຺ຕຈ ເກສຍສ຺ສ ຂຸຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍາຄິ ຈຕ຺ວາຄິ ອຕ຺ຕາເຂຕ຺ວາ ອກາຣສ຺ວາ ອຄກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຂີ·

ຍຫາຂຄການອຸຫຸປຕ຺ຕ຺ຂາ

໓໔· "ອເສ຺ສາສິ ເຂາ, ກິກ຺ຂເຈ, ຕາຄ຺ຍຕິຍາ ຣາຂຜາຄິຍາ ຍຫາຂຄການເຍາ ຈຕຸຣາສີຕິ ປິໜສຫສ຺ສາຄິ – 'ຈິປສ຺ສຶ ກິຣ ກຸຍາເຣາ ເກສຍສ຺ສ ຂຸຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍາຄິ ຈຕ຺ວາຄິ ອຕ຺ຕາເຂຕ຺ວາ ອກາຣສ຺ວາ ອຄກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຂີເຕາ'ຕິ· ສຸຕ຺ວາຄ ເຕສໍ ອຸຕເຂຫາສິ – 'ຄ ຫິ ຄູຄ ເສາ ຂຸຣເກາ ຮຍ຺ຍຈິຄເຍາ, ຄ ສາ ຂຸຣກາ [ຂຸຣິກາ (ສີ· ສ຺ຍາ·)] ປຕ຺ຕ຺ຂາ, ຍຕ຺ຕ ຈິປສ຺ສຶ ກຸຍາເຣາ ເກສຍສ຺ສ ຂຸຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍາຄິ ຈຕ຺ວາຄິ ອຕ຺ຕາເຂຕ຺ວາ ອກາຣສ຺ວາ ອຄກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຂີເຕາ· ຈິປສ຺ສຶປິ ຄາຍ ກຸຍາເຣາ ເກສຍສ຺ສ ຂຸຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍາຄິ ຈຕ຺ວາຄິ ອຕ຺ຕາເຂຕ຺ວາ ອກາຣສ຺ວາ ອຄກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຂີສ຺ສຕິ, ກິຍຕ຺ຕ [ກິຍຕ຺ຕ (ສີ·)] ປຄ ຍຍ'ຕ຺ຕິ·

"ອຜ ເຂາ, ເສາ ກິກ຺ຂເຈ, ຍຫາຂຄການເຍາ [ຍຫາຂຄການເຍາ (ສ຺ຍາ·)] ຈຕຸຣາສີຕິ ປິໜສຫສ຺ສາຄິ ເກສຍສ຺ສ ຂຸຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍາຄິ ຈຕ຺ວາຄິ ອຕ຺ຕາເຂຕ຺ວາ ຈິປສ຺ສິ ເຕາຜິສຕ຺ຕໍ ອກາຣສ຺ວາ ອຄກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຂີຕໍ ອຸຫຸປຕ຺ຕຂີສຸ· ຕາຍ ສຸຂໍ, ກິກ຺ຂເຈ, ປຣິສາຍ ປຣິຈຸເຕາ ຈິປສ຺ສຶ ເຕາຜິສເຕ຺ຕາ ກາຍຄິກຍຂຄປຂຣາຂຜາຄີສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ·

໓໕· "ອຜ ເຂາ, ກິກ຺ຂເຈ, ຈິປສ຺ສິສ຺ສ ເຕາຜິສຕ຺ຕສ຺ສ ຣເຫາກຕສ຺ສ ປະຕິສລ຺ລີຄສ຺ສ ອຸຈໍ ເຈຕເສາ ປຣິຈິຕເກ຺ກາ ອຸທປາຂິ – 'ຄ ເຂາ ເຍຕໍ [ຄ ເຂາ ປເຄຕໍ (ສ຺ຍາ·)] ປຕິຣູປໍ ເຍາຫໍ ອາກິເຕ຺ຕາ ຈິຫຣາຍິ, ຍໍຄູຄາຫໍ ອຸເກາ ກໜຍາຈຸປກເຕ຺ຕ ຈິຫເຣຍ຺ຍ'ຕ຺ຕິ· ອຜ ເຂາ, ກິກ຺ຂເຈ, ຈິປສ຺ສຶ ເຕາຜິສເຕ຺ຕາ ອປເຣຄ ສຍເຍຄ ອຸເກາ ກໜຍາຈຸປກເຕ຺ຕ ຈິຫາສິ , ອເຕ຺ຕາເຄຈ ຕາຄິ ຈຕຸຣາສີຕິ ປຕ຺ຕຂີຕສຫສ຺ສາຄິ ອກຍິສຸ, ອເຕ຺ຕາຄ ຍເກ຺ຄ ຈິປສ຺ສຶ ເຕາຜິສເຕ຺ຕາ·

โพธิสตฺตาภินิเวโส

๕๗. ‘‘อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส วาสูปคตสฺส รโหคตสฺส ปฏิสลฺลีนสฺส เอวํ เจตโส ปริวิตกฺโก อุทปาทิ – ‘กิจฺฉํ วตายํ โลโก อาปนฺโน, ชายติ จ ชียติ จ มียติ จ [ชียฺยติ จ มียฺยติ จ (ก.)] จวติ จ อุปปชฺชติ จ, อถ จ ปนิมสฺส ทุกฺขสฺส นิสฺสรณํ นปฺปชานาติ ชรามรณสฺส, กุทาสฺสุ นาม อิมสฺส ทุกฺขสฺส นิสฺสรณํ ปญฺญายิสฺสติ ชรามรณสฺสา’ติ?

‘‘อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส เอตทโหสิ – ‘กิมฺหิ นุ โข สติ ชรามรณํ โหติ, กิํปจฺจยา ชรามรณ’นฺติ? อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส โยนิโส มนสิการา อหุ ปญฺญาย อภิสมโย – ‘ชาติยา โข สติ ชรามรณํ โหติ, ชาติปจฺจยา ชรามรณ’นฺติ.

‘‘อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส เอตทโหสิ – ‘กิมฺหิ นุ โข สติ ชาติ โหติ, กิํปจฺจยา ชาตี’ติ? อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส โยนิโส มนสิการา อหุ ปญฺญาย อภิสมโย – ‘ภเว โข สติ ชาติ โหติ, ภวปจฺจยา ชาตี’ติ.

‘‘อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส เอตทโหสิ – ‘กิมฺหิ นุ โข สติ ภโว โหติ, กิํปจฺจยา ภโว’ติ? อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส โยนิโส มนสิการา อหุ ปญฺญาย อภิสมโย – ‘อุปาทาเน โข สติ ภโว โหติ, อุปาทานปจฺจยา ภโว’ติ.

‘‘อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส เอตทโหสิ – ‘กิมฺหิ นุ โข สติ อุปาทานํ โหติ, กิํปจฺจยา อุปาทาน’นฺติ? อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส โยนิโส มนสิการา อหุ ปญฺญาย อภิสมโย – ‘ตณฺหาย โข สติ อุปาทานํ โหติ, ตณฺหาปจฺจยา อุปาทาน’นฺติ.

‘‘อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส เอตทโหสิ – ‘กิมฺหิ นุ โข สติ ตณฺหา โหติ, กิํปจฺจยา ตณฺหา’ติ? อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส โยนิโส มนสิการา อหุ ปญฺญาย อภิสมโย – ‘เวทนาย โข สติ ตณฺหา โหติ, เวทนาปจฺจยา ตณฺหา’ติ.

‘‘อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส เอตทโหสิ – ‘กิมฺหิ นุ โข สติ เวทนา โหติ, กิํปจฺจยา เวทนา’ติ? อถ โข, ภิกฺขเว, วิปสฺสิสฺส โพธิสตฺตสฺส โยนิโส มนสิการา อหุ ปญฺญาย อภิสมโย – ‘ผสฺเส โข สติ เวทนา โหติ, ผสฺสปจฺจยา เวทนา’ติ.

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ សតិ ផស្សោ ហោតិ, កិំបច្ចយា ផស្សោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘សឡាយតនេ ខោ សតិ ផស្សោ ហោតិ, សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ សតិ សឡាយតនំ ហោតិ, កិំបច្ចយា សឡាយតន’ន្តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘នាមរូបេ ខោ សតិ សឡាយតនំ ហោតិ, នាមរូបបច្ចយា សឡាយតន’ន្តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ សតិ នាមរូបំ ហោតិ, កិំបច្ចយា នាមរូប’ន្តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘វិញ្ញាណេ ខោ សតិ នាមរូបំ ហោតិ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូប’ន្តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ សតិ វិញ្ញាណំ ហោតិ, កិំបច្ចយា វិញ្ញាណ’ន្តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘នាមរូបេ ខោ សតិ វិញ្ញាណំ ហោតិ, នាមរូបបច្ចយា វិញ្ញាណ’ន្តិ។

៨៨។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘បច្ចុទាវត្តតិ ខោ ឥទំ វិញ្ញាណំ នាមរូបម្ហា, នាបរំ គច្ឆតិ។ ឯត្តាវតា ជាយេថ វា ជីយេថ វា មីយេថ វា ចវេថ វា ឧបបជ្ជេថ វា, យទិទំ នាមរូបបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ, នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ, សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ, ផស្សបច្ចយា វេទនា, វេទនាបច្ចយា តណ្ហា , តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ, ឧបាទានបច្ចយា ភវោ, ភវបច្ចយា ជាតិ, ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ។ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ’។

៨៩។ “‘សមុទយោ សមុទយោ’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

៩០។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ ជរាមរណំ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា ជរាមរណនិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘ជាតិយា ខោ អសតិ ជរាមរណំ ន ហោតិ, ជាតិនិរោធា ជរាមរណនិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ ជាតិ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា ជាតិនិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘ភវេ ខោ អសតិ ជាតិ ន ហោតិ, ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ ភវោ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា ភវនិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘ឧបាទានេ ខោ អសតិ ភវោ ន ហោតិ, ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ ឧបាទានំ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា ឧបាទាននិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘តណ្ហាយ ខោ អសតិ ឧបាទានំ ន ហោតិ, តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ តណ្ហា ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា តណ្ហានិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘វេទនាយ ខោ អសតិ តណ្ហា ន ហោតិ, វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ វេទនា ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា វេទនានិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘ផស្សេ ខោ អសតិ វេទនា ន ហោតិ, ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ ផស្សោ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា ផស្សនិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘សឡាយតនេ ខោ អសតិ ផស្សោ ន ហោតិ, សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ ខោ អសតិ សឡាយតនំ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា សឡាយតននិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘នាមរូបេ ខោ អសតិ សឡាយតនំ ន ហោតិ, នាមរូបនិរោធា សឡាយតននិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ នុ ខោ អសតិ នាមរូបំ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា នាមរូបនិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘វិញ្ញាណេ ខោ អសតិ នាមរូបំ ន ហោតិ, វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិម្ហិ នុ ខោ អសតិ វិញ្ញាណំ ន ហោតិ, កិស្ស និរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស យោនិសោ មនសិការា អហុ បញ្ញាយ អភិសមយោ – ‘នាមរូបេ ខោ អសតិ វិញ្ញាណំ ន ហោតិ, នាមរូបនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ’តិ។

៦១។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘អធិគតោ ខោ ម្យាយំ មគ្គោ សម្ពោធាយ យទិទំ – នាមរូបនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ, វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ, នាមរូបនិរោធា សឡាយតននិរោធោ, សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ, ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ, វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ, តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ, ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ, ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ, ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា និរុជ្ឈន្តិ។ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតី’។

៦២។ “‘និរោធោ និរោធោ’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

៦៣។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី ពោធិសត្តោ អបរេន សមយេន បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ឧទយព្ពយានុបស្សី វិហាសិ – ‘ឥតិ រូបំ, ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ, ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ; ឥតិ វេទនា, ឥតិ វេទនាយ សមុទយោ, ឥតិ វេទនាយ អត្ថង្គមោ; ឥតិ សញ្ញា, ឥតិ សញ្ញាយ សមុទយោ, ឥតិ សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ; ឥតិ សង្ខារា, ឥតិ សង្ខារានំ សមុទយោ, ឥតិ សង្ខារានំ អត្ថង្គមោ; ឥតិ វិញ្ញាណំ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ’តិ, តស្ស បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ឧទយព្ពយានុបស្សិនោ វិហរតោ ន ចិរស្សេវ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចី”តិ។

ទុតិយភាណវារោ។

ព្រហ្មយាចនកថា

៦៤។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯតទហោសិ – ‘យំនូនាហំ ធម្មំ ទេសេយ្យ’ន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯតទហោសិ – ‘អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ

បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ។ អាលយរាមា ខោ បនាយំ បជា អាលយរតា អាលយសម្មុទិតា។ អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ អាលយរតាយ អាលយសម្មុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ឋានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បាទោ។ ឥទម្បិ ខោ ឋានំ ទុទ្ទសំ យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន ធម្មំ ទេសេយ្យំ, បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យុំ; សោ មមស្ស កិលមថោ, សា មមស្ស វិហេសា’តិ។

៦៤. “អបិស្សុ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ បុព្ពេ អស្សុតបុព្ពា –

‘កិច្ឆេន មេ អធិគតំ, ហលំ ទានិ បកាសិតុំ;

រាគទោសបរេតេហិ, នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុធោ។

‘បដិសោតគាមិំ និបុណំ, គម្ភីរំ ទុទ្ទសំ អណុំ;

រាគរត្តា ន ទក្ខន្តិ, តមោខន្ធេន អាវុដា’តិ។

“ឥតិហ , ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមិ, នោ ធម្មទេសនាយ។

៦៥. “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្ស មហាព្រហ្មុនោ វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឯតទហោសិ – ‘នស្សតិ វត ភោ លោកោ, វិនស្សតិ វត ភោ លោកោ, យត្រ ហិ នាម វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ [នមិ (ស្យា។ ក។), នមិស្សតិ (?)], នោ ធម្មទេសនាយា’តិ។ អថ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, មហាព្រហ្មា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ; ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បុរតោ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, មហាព្រហ្មា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទក្ខិណំ ជាណុមណ្ឌលំ បថវិយំ និហន្ត្វា [និទហិត្វា (ស្យា។)] យេន វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា វិបស្សិំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឯតទវោច – ‘ទេសេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មំ, ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ, សន្តិ [សន្តី (ស្យា។)] សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា; អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ, ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ’តិ។

៦៦. “ឯវំ វុត្តេ [អថ ខោ (ក។)], ភិក្ខវេ, វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ តំ មហាព្រហ្មានំ ឯតទវោច – ‘មយ្ហម្បិ ខោ, ព្រហ្មេ, ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ ធម្មំ ទេសេយ្យ”ន្តិ។ តស្ស មយ្ហំ, ព្រហ្មេ, ឯតទហោសិ – “អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ។ អាលយរាមា ខោ បនាយំ បជា អាលយរតា

អាលយសម្មុទិតា។ អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ អាលយរតាយ អាលយសម្មុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ឋានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បាទោ។ ឥទម្បិ ខោ ឋានំ ទុទ្ទសំ យទិទំ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្វានំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន ធម្មំ ទេសេយ្យំ, បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យុំ; សោ មមស្ស កិលមថោ, សា មមស្ស វិហេសា"តិ។ អបិស្សុ មំ, ព្រហ្មេ, ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ បុព្វេ អស្សុតបុព្វា –

"កិច្ឆេន មេ អធិគតំ, ហលំ ទានិ បកាសិតុំ;

រាគទោសបរេតេហិ, នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុធោ។

"បដិសោតគាមិំ និបុណំ, គម្ភីរំ ទុទ្ទសំ អណុំ;

រាគរត្តា ន ទក្ខន្តិ, តមោខន្ធេន អាវុដា"តិ។

'ឥតិហ មេ, ព្រហ្មេ, បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមិ, នោ ធម្មទេសនាយា'តិ។

៦៧។ "ទុតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ មហាព្រហ្មា...បេ... តតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ មហាព្រហ្មា វិបស្សិំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឯតទវោច – 'ទេសេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មំ, ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ, សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា, អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ, ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ'តិ។

៦៨។ "អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រហ្មុនោ ច អជ្ឈេសនំ វិទិត្វា សត្តេសុ ច ការុញ្ញតំ បដិច្ច ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេសិ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ [ទុវិញ្ញាបយេ ភព្ពេ អភព្ពេ (ស្យា។)] អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ [ទស្សាវិនោ (សី។ ស្យា។ កំ។ ក។)] វិហរន្តេ, អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ [ទស្សាវិនោ (សី។ ស្យា។ កំ។ ក។)] វិហរន្តេ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧប្បលិនិយំ វា បទុមិនិយំ វា បុណ្ឌរីកិនិយំ វា អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុគ្គតានិ អន្តោ និមុគ្គបោសីនិ។ អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ សមោទកំ ឋិតានិ។ អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកា អច្ចុគ្គម្ម ឋិតានិ អនុបលិត្តានិ ឧទកេន។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ វិហរន្តេ, អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ វិហរន្តេ។

໕໐. "ອຖ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ວິປສ຺ສິໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຌຠາສິ –

‘ເສເລ ຍຖາ ປພ຺ພຕມຸທ຺ຘນິຏ຺ຐິໂຕ, ຍຖາປິ ປເສ຺ສ ຊນຕໍ ສມນ຺ຕໂຕ;

ຕຖູປມໍ ຘມ຺ມມຍໍ ສຸເມຘ, ປາສາທມາຣຸຍ຺ຫ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ.

‘ໂສກາວຕິຓ຺ຓໍ [ໂສກາວກິຓ຺ຓໍ (ສ຺ຍາ.)] ຊນຕມເປຕໂສໂກ,

ອເວກ຺ຂສ຺ສຸ ຊາຕິຊຣາຠິຠູຕໍ;

ອຸຏ຺ຐເຫິ ວີຣ ວິຊິຕສງ຺ຄາມ,

ສຕ຺ຖວາຫ ອນຓ ວິຈຣ ໂລເກ.

ເທສສ຺ສຸ [ເທເສຕຸ (ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ,

ອຎ຺ຎາຕາໂຣ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ.

໕໑. "ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິປສ຺ສີ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຕໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມານໍ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຌຠາສິ –

‘ອປາຣຸຕາ ເຕສໍ ອມຕສ຺ສ ທ຺ວາຣາ,

ເຍ ໂສຕວນ຺ໂຕ ປມຸຎ຺ຈນ຺ຕຸ ສທ຺ຘໍ;

ວິຫິໍສສຎ຺ຎີ ປຄຸຓໍ ນ ຠາສິໍ,

ຘມ຺ມໍ ປຓີຕໍ ມນຸເຊສຸ ພ຺ຣຫ຺ເມ’ຕິ.

“អថ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, មហាព្រហ្មា ‘កតាវកាសោ ខោម្ហិ វិបស្សិនា ភគវតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ធម្មទេសនាយា’តិ វិបស្សិំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិ។

អគ្គសាវកយុគំ

៧១។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯតទហោសិ – ‘កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ, កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតី’តិ? អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯតទហោសិ – ‘អយំ ខោ ខណ្ឌោ ច រាជបុត្តោ តិស្សោ ច បុរោហិតបុត្តោ ពន្ធុមតិយា រាជធានិយា បដិវសន្តិ បណ្ឌិតា វិយត្តា មេធាវិនោ ទីឃរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកា។ យំនូនាហំ ខណ្ឌស្ស ច រាជបុត្តស្ស, តិស្សស្ស ច បុរោហិតបុត្តស្ស បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ , តេ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សន្តី’តិ។

៧២។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ; ឯវមេវ ពោធិរុក្ខមូលេ អន្តរហិតោ ពន្ធុមតិយា រាជធានិយា ខេមេ មិគទាយេ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ទាយបាលំ [មិគទាយបាលំ (ស្យា.)] អាមន្តេសិ – ‘ឯហិ ត្វំ, សម្ម ទាយបាល, ពន្ធុមតិំ រាជធានិំ បវិសិត្វា ខណ្ឌញ្ច រាជបុត្តំ តិស្សញ្ច បុរោហិតបុត្តំ ឯវំ វទេហិ – វិបស្សី, ភន្តេ, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ពន្ធុមតិំ រាជធានិំ អនុប្បត្តោ ខេមេ មិគទាយេ វិហរតិ, សោ តុម្ហាកំ ទស្សនកាមោ’តិ។ ‘ឯវំ, ភន្តេ’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទាយបាលោ វិបស្សិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បដិស្សុត្វា ពន្ធុមតិំ រាជធានិំ បវិសិត្វា ខណ្ឌញ្ច រាជបុត្តំ តិស្សញ្ច បុរោហិតបុត្តំ ឯតទវោច – ‘វិបស្សី, ភន្តេ, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ពន្ធុមតិំ រាជធានិំ អនុប្បត្តោ ខេមេ មិគទាយេ វិហរតិ; សោ តុម្ហាកំ ទស្សនកាមោ’តិ។

៧៣។ “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ខណ្ឌោ ច រាជបុត្តោ តិស្សោ ច បុរោហិតបុត្តោ ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្រំ ភទ្រំ យានំ អភិរុហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ ពន្ធុមតិយា រាជធានិយា និយ្យិំសុ។ យេន ខេមោ មិគទាយោ តេន បាយិំសុ។ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ, យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកាវ [បទិកាវ (ស្យា.)] យេន វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា វិបស្សិំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។

៧៤។ “តេសំ វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អនុបុព្ពិំ កថំ [អានុបុព្ពិកថំ (សី. បី.)] កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ ខណ្ឌស្ស ច រាជបុត្តស្ស តិស្សស្ស ច បុរោហិតបុត្តស្ស តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ

ᩅᩦᨲᨾᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – ‘ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪗᪖᪨ “ᨲᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩊ᩠ᩉᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩥᨣᨲᨠᨳᩴᨠᨳᩣ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨸᩁᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶᩮ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩥᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – ‘ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩈ᩠ᩈ ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᨲᩮᩃᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩴ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ “ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨶᩮᨠᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮ ᨾᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ, ᩃᨽᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ ᨾᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ, ᩃᨽᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪗᪗᪨ “ᩋᩃᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨡᩮᩣ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨧ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩥᩈ᩠ᩈ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᩈ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᩃᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ᪨ ᨲᩮ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩦ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᩈᩮᩈᩥ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᩈᩥ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᩈᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩮᩈᩥ; ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩒᨠᩣᩁᩴ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ [ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩥᨶᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨴᨸᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨶᨧᩥᩁᩈ᩠ᩈᩮᩅ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩴᩈᩩ᪨

ᨾᩉᩣᨩᨶᨠᩣᨿᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ

᪗᪘᪨ “ᩋᩈ᩠ᩈᩮᩣᩈᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᨠᩣᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨸᩣᨱᩈᩉᩈ᩠ᩈᩣᨶᩥ – ‘ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩦ ᨠᩥᩁ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᩴ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩮᨾᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨧ ᨠᩥᩁ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩥᩈ᩠ᩈ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᩈ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨠᩮᩈᨾᩈ᩠ᩈᩩᩴ ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨶᩮᩈᩴ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨶ ᩉᩥ ᨶᩪᨶ ᩈᩮᩣ ᩒᩁᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮᩣ, ᨶ ᩈᩣ ᩒᩁᨠᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨧ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩮᩈᨾᩈ᩠ᩈᩩᩴ ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ᪨ ᨡᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨧ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩮᩈᨾᩈ᩠ᩈᩩᩴ ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᨾᨦ᩠ᨣ ᨸᨶ ᨾᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩉᩣᨩᨶᨠᩣᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨸᩣᨱᩈᩉᩈ᩠ᩈᩣᨶᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨡᩮᨾᩮᩣ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩦ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩥᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨

᪗᪙᪨ “ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᩦ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩥᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨴᩣᨶᨠᨳᩴ ᩈᩦᩃᨠᨳᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᨠᨳᩴ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩒᨠᩣᩁᩴ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨿᨴᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ ᨠᩃ᩠ᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨾᩩᨴᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨶᩦᩅᩁᨱᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨴᨣ᩠ᨣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ , ᩋᨳ ᨿᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᩣᨾᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈᩥᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣ, ᨲᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ – ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨸᨣᨲᨠᩣᩊᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᩮᩅ ᩁᨩᨶᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨸᩣᨱᩈᩉᩈ᩠ᩈᩣᨶᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᩅᩥᩁᨩᩴ ᩅᩦᨲᨾᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – ‘ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ

ທំ និទោឆឆម្ម៉ត្តិ៍

ប័០៍ “ខេ ទិដ្ឋឆម្មា បត្តឆម្មា ចិទិតឆម្មា បរិយោកាឡ្ហឆម្មា តិណ្ណចិចិកិច្ឆា ចិកតកថំកថា ខេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ចិបឃ្សិ៍ កកចត្តិ អទហត្តិ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឲតដខេចាកំ – ‘អភិក្កន្តំ, កខន្ត, អភិក្កន្តំ, កខន្ត៍ សេយ្យថាបិ, កខន្ត, តិក្កុជ្ជិតំ ចា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ ចា ចិចរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស ចា យក្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ ចា ខេលបជ្ជោតំ ឆារេយ្យ “ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ឆក្ខន្តី”តិ៍ ឲចមេចំ កកចតា អនេកបរិយាយេន ឆម្មោ បកាសិខោ៍ ឲខេ មយំ, កខន្ត, កកចន្តំ សរណំ កច្ឆាម ឆម្មញ្ច កិក្ខុសង្ឃញ្ច [( ) តត្ថិ អជ្ជកថាយំ, បាណុបេតំ បត សង្ឃដ្ឋព្ភបិ ជិស្សតិ]៍ លកេយ្យាម មយំ, កខន្ត, កកចខេតា សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ លកេយ្យាម ឧបសម្បទ”ន្តិ៍

ប័១៍ “អលត្ថុំ ខេហ, កិក្ខវេ, តាតិ ចត្វារិសីតិបិលាលសហស្សានិ ចិបឃ្សិស្ស កកចខេតា អទហខេតា សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, អលត្ថុំ ឧបសម្បទំ៍ ខេ ចិបឃ្សិ៍ កកចា អទហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឆម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ; សង្ខារានំ អាជីតចំ ខ្លកាទំ និពិលេលំ តិព្ពានេ អានិសំសំ បកាសេសិ៍ ខេតសំ ចិបឃ្សិតា កកចតា អទហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ឆម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិយមានានំ សមាទបិយមានានំ សមុត្តេជិយមានានំ សម្បហំសិយមានានំ តចិរស្សេវ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ ចិមុច្ចិំសុ៍

បុរិមបព្ពជិតានំ ឆម្មាភិសមយោ

ប័២៍ “អស្សោសុំ ខេហ, កិក្ខវេ, តាតិ បុរិមានិ ចត្វារិសីតិបព្ពជិតសហស្សានិ – ‘ចិបឃ្សិ៍ កិរ កកចា អទហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ពន្ធុមតិំ រាជឆានិំ អនុប្បត្តោ ខេមេ មិកទាយេ ចិហរតិ, ឆម្មញ្ច កិរ ឆេសេតី’តិ៍ អថ ខេហ, កិក្ខវេ, តាតិ ចត្វារិសីតិបព្ពជិតសហស្សានិ ឃេន ពន្ធុមតី រាជឆានី ឃេន ខេមោ មិកទាយោ ឃេន ចិបឃ្សិ៍ កកចា អទហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ខេតុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ចិបឃ្សិំ កកចន្តំ អទហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ អភិចាខេត្វា ឲកមន្តំ តិសីទិំសុ៍

ប័៣៍ “ខេតសំ ចិបឃ្សិ៍ កកចា អទហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ៍ សេយ្យថិទំ – ឆានកថំ សីលកថំ សក្គកថំ កាមានំ អាជីតចំ ខ្លកាទំ សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ៍ ឃជា ខេ កកចា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ ចិតីចរណចិត្តេ ឧទក្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ, អថ ឃា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ឆម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ សមុទយំ តិរោឆំ មក្គំ៍ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ ចត្ថំ អបកតកាឡកំ សម្មទេច រជតំ បដិក្គណ្ហេយ្យ, ឲចមេច ខេតសំ ចត្វារិសីតិបព្ពជិតសហស្សានំ តស្មិំយេច អាសនេ ចិរជំ ចីតមលំ ឆម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – ‘ឃំ កិញ្ចិ សមុទយឆម្មំ សព្ពំ តំ តិរោឆឆម្ម៉ន្តិ៍

ប័៤៍ “ខេ ទិដ្ឋឆម្មា បត្តឆម្មា ចិទិតឆម្មា បរិយោកាឡ្ហឆម្មា តិណ្ណចិចិកិច្ឆា ចិកតកថំកថា ខេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ចិបឃ្សិ៍ កកចត្តិ អទហត្តិ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឲតដខេចាកំ – ‘អភិក្កន្តំ , កខន្ត, អភិក្កន្តំ, កខន្ត៍ សេយ្យថាបិ, កខន្ត, តិក្កុជ្ជិតំ ចា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ ចា ចិចរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស ចា យក្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ ចា ខេលបជ្ជោតំ ឆារេយ្យ “ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ឆក្ខន្តី”តិ៍ ឲចមេចំ កកចតា

ᩋᨶᩮᨠᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮ ᨾᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᨬ᩠ᨧ᪨ ᩃᨽᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ ᨾᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᩃᨽᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪘᪖᪨ “ᩋᩃᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩣᨶᩥ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᩃᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ᪨ ᨲᩮ ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᩈᩥ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᩈᩥ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᩈᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩮᩈᩥ; ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩒᨠᩣᩁᩴ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᨸᩔᩥᨶᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨴᨸᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩴᩈᩩ᪨

ᨧᩣᩁᩥᨠᩣᩋᨶᩩᨩᩣᨶᨶᩴ

᪘᪗᪨ “ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᨾᩉᩣᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩈᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨭ᩠ᨮᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩁᩉᩮᩣᨣᨲᩔ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩔ ᩑᩅᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – ‘ᨾᩉᩣ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᩅᩈᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨭ᩠ᨮᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩴ, ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ – ‘ᨧᩁᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩉᩩᨩᨶᩉᩥᨲᩣᨿ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᩩᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ; ᨾᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣᨾᩥᨲ᩠ᨳ; ᨴᩮᩈᩮᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨴᩥᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨠᩮᩅᩃᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨳ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩁᨩᨠ᩠ᨡᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᩋᩔᩅᨶᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᨨᨻ᩠ᨻᩔᩣᨶᩥ ᨨᨻ᩠ᨻᩔᩣᨶᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩦ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣᨿᩣ’”ᨲᩥ᪨

᪘᪘᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᨸᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᨻᩃᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨻᩣᩉᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨻᩣᩉᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᨶᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨸᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᨽᨣᩅᩣ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᩈᩩᨣᨲ᪨ ᨾᩉᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᩅᩈᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨭ᩠ᨮᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩴ, ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨲᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ – “ᨧᩁᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩉᩩᨩᨶᩉᩥᨲᩣᨿ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᩩᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ; ᨾᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣᨾᩥᨲ᩠ᨳ; ᨴᩮᩈᩮᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨴᩥᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨠᩮᩅᩃᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨳ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩁᨩᨠ᩠ᨡᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᩋᩔᩅᨶᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ [ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩁᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᨿᩴ ᨲᨳᩣ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾ ᨿᨳᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨨᨻ᩠ᨻᩔᩣᨶᩥ ᨨᨻ᩠ᨻᩔᩣᨶᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᩴ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣᨿᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ, ᩍᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥ᪨

ប៉ប៉៓ “អឆ ខោ, គិក្កូខេ, ចិបស្សឹ កកចា អខហំ សម្ខោសម្ពុខ្ពេ សាឃត្យាមយំ បដិសល្លាតា ចុដ្ឋិខោតា គិក្កូ អាយខេត្តូសិ – ‘ព្ហូឆ យយំហ្វ គិក្កូខេ, ខខេហាកតស្ស បដិសល្លីតស្ស ឲុចំ ខេចតខេសា បរិចិតខេក្កា ឬឧបរិឌិ – យហា ខោ ឲុតខហិ គិក្កូសខ្ឈោ ពាគ្គុយតិឃា ខាឌឆាតិឃា បដិចសតិ អដ្ឋសដ្ឋិគិក្កូសតសហស្សំ ៓ ឃំត្វុតាហំ គិក្កូ អត្យុឌាខេតឃ្យំ – ‘ចខឆ, គិក្កូខេ, ចារិក់ ពហុជតហិតាឃ ពហុជតសុលាឃ លេកាត្យុកម្យាឃ អត្ថាឃ ហិតាឃ សុលាឃ ខេចយត្យុស្សាត់; យា ឲុខេកត ខេ្ខ អកយិត្វ; ខេខេសឆ, គិក្កូខេ, ឆម្មំ អាឌិកល្យាណំ យខ្ឈេ្លាល្យាណំ បរិខេឃាសាតកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជត់ ខេកចលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាខេសឆ៓ សត្តិ សត្តា អប្យខេជក្កូខាតិកា, អស្សុចតតា ឆម្មស្ស បរិហាឃត្តិ, កចិស្សត្តិ ឆម្មស្ស អញ្ញាតាខេរា៓ អបិ ច, លត្តំ លត្តំ ចស្សាត់ អដ្ឋខេឃត ពាគ្គុយតី ខាឌឆាតី ឬបសម្បិតព្ពា បាតិខេមាក្កូខេដ្ឋសាឃាតិ៓

“‘អឆ ខោ, គិក្កូខេ, អញ្ញាតខេរា យហាព្រហ្មា យម ខេចតសា ខេចខេតាបរិចិតក្កុយញ្ញាឃ ខេសយ្យឆាបិ តាម ពលចា បុរិខេសា សម្មិញ្ជិតំ ចា ពាហំ បសាខេរយ្យ, បសារិតំ ចា ពាហំ សម្មិខេញ្ជយ្យ, ឲុចខេមច ព្រហ្មខេលាកេ អត្តរហិខេតា មម បុរខេតា បាតុរខេហាសិ៓ អឆ ខោ ខេសា, គិក្កូខេ, យហាព្រហ្មា ឲុក់សំ ឬត្តរាសង្គំ កវិត្វា ខេឃតាហំ ខេតតញ្ជលិំ បណាខេមត្វា ឋំ ឲុតឌខេចាច – “ឲុចខេមតំ, កកចា, ឲុចខេមតំ, សុកត៓ យហា ខោ, កខេត្ត, ឲុតខហិ គិក្កូសខ្ឈោ ពាគ្គុយតិឃា ខាឌឆាតិឃា បដិចសតិ អដ្ឋសដ្ឋិគិក្កូសតសហស្សំ៓ អត្យុឌាតាតុ, កខេត្ត, កកចា គិក្កូ – ‘ចខឆ, គិក្កូខេ, ចារិក់ ពហុជតហិតាឃ ពហុជតសុលាឃ លេកាត្យុកម្យាឃ អត្ថាឃ ហិតាឃ សុលាឃ ខេចយត្យុស្សាត់; យា ឲុខេកត ខេ្ខ អកយិត្វ; ខេខេសឆ, គិក្កូខេ, ឆម្មំ...ខេប... សត្តិ សត្តា អប្យខេជក្កូខាតិកា , អស្សុចតតា ឆម្មស្ស បរិហាឃត្តិ, កចិស្សត្តិ ឆម្មស្ស អញ្ញាតាខេរា’តិ៓ អបិ ច, កខេត្ត, មយំ តឆា ករិស្សាម, ឃឆា គិក្កូ លត្តំ លត្តំ ចស្សាត់ អដ្ឋខេឃត ពាគ្គុយតិ ខាឌឆាតិ ឬបសម្បិស្សត្តិ បាតិខេមាក្កូខេដ្ឋសាឃា”តិ៓ ព្ហូឌមខេចាច, គិក្កូខេ, ខេសា យហាព្រហ្មា, ព្ហូឌំ ចត្វា ឋំ អភិចាខេឌត្វា បឌក្ខិណំ កត្វា តខេត្ថច អត្តរឆាយិ’៓

“‘អត្យុឌាតាមិ, គិក្កូខេ, ចខឆ ចារិក់ ពហុជតហិតាឃ ពហុជតសុលាឃ លេកាត្យុកម្យាឃ អត្ថាឃ ហិតាឃ សុលាឃ ខេចយត្យុស្សាត់; យា ឲុខេកត ខេ្ខ អកយិត្វ; ខេខេសឆ, គិក្កូខេ, ឆម្មំ អាឌិកល្យាណំ យខ្ឈេ្លាល្យាណំ បរិខេឃាសាតកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជត់ ខេកចលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាខេសឆ៓ សត្តិ សត្តា អប្យខេជក្កូខាតិកា, អស្សុចតតា ឆម្មស្ស បរិហាឃត្តិ, កចិស្សត្តិ ឆម្មស្ស អញ្ញាតាខេរា៓ អបិ ច, គិក្កូខេ, លត្តំ លត្តំ ចស្សាត់ អដ្ឋខេឃត ពាគ្គុយតី ខាឌឆាតី ឬបសម្បិតព្ពា បាតិខេមាក្កូខេដ្ឋសាឃា’តិ៓ អឆ ខោ, គិក្កូខេ, គិក្កូ ខេឃកុខេយ្យត ឲុកាខេហខេតច ជតបឌចារិក់ បក្កមិសុ៓

ប៉ង៓ “ខេតត ខោ បត សមខេឃត ជម្ពុទីខេប ចតុរាសីតិ អាចាសសហស្សាតិ ខេហាត្តិ៓ ឲុកមិព្វាហិ ចស្សេ តិក្កូខេត្ត ខេឌចតា សទ្ទយត្យុស្សាខេចសុំ – ‘តិក្កត្តំ ខោ, យារិសា, ឲុក់ ចស្សំ; បញ្ច ឌាតិ ចស្សាតិ ខេសសាតិ ; បញ្ចត្តំ ចស្សាត់ អដ្ឋខេឃត ពាគ្គុយតី ខាឌឆាតី ឬបសម្បិតព្ពា បាតិខេមាក្កូខេដ្ឋសាឃា’តិ៓ ទ្វីសុ ចស្សេសុ តិក្កូខេត្តសុ... តីសុ ចស្សេសុ តិក្កូខេត្តសុ... ចតូសុ ចស្សេសុ តិក្កូខេត្តសុ... បញ្ចសុ ចស្សេសុ តិក្កូខេត្តសុ ខេឌចតា សទ្ទយត្យុស្សាខេចសុំ – ‘តិក្កត្តាតិ ខោ , យារិសា, បញ្ចចស្សាតិ; ឲុក់ ឌាតិ ចស្សំ ខេសសំ; ឲុកស្ស ចស្សស្ស អដ្ឋខេឃត ពាគ្គុយតី ខាឌឆាតី ឬបសម្បិតព្ពា បាតិខេមាក្កូខេដ្ឋសាឃា’តិ៓ លសុ ចស្សេសុ តិក្កូខេត្តសុ ខេឌចតា សទ្ទយត្យុស្សាខេចសុំ – ‘តិក្កត្តាតិ ខោ, យារិសា, លព្ពស្សាតិ,

សមយោ ទានិ ពន្ធុមតិំ រាជធានិំ ឧបសង្កមិតុំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសាយា’តិ។ អថ ខោ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អប្បេកច្ចេ សកេន ឥទ្ធានុភាវេន អប្បេកច្ចេ ទេវតានំ ឥទ្ធានុភាវេន ឯកាហេនេវ ពន្ធុមតិំ រាជធានិំ ឧបសង្កមិំសុ បាតិមោក្ខុទ្ទេសាយាតិ [បាតិមោក្ខុទ្ទេសាយ (?)]។

៩០។ “តត្រ សុទំ, ភិក្ខវេ, វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភិក្ខុសង្ឃេ ឯវំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសតិ –

‘ខន្តី បរមំ តបោ តិតិក្ខា,

និព្ពានំ បរមំ វទន្តិ ពុទ្ធា;

ន ហិ បព្ពជិតោ បរូបឃាតី,

ន សមណោ [សមណោ (សី។ ស្យា។ បី។)] ហោតិ បរំ វិហេឋយន្តោ។

‘សព្ពបាបស្ស អករណំ, កុសលស្ស ឧបសម្បទា;

សចិត្តបរិយោទបនំ, ឯតំ ពុទ្ធានសាសនំ។

‘អនូបវាទោ អនូបឃាតោ [អនុបវាទោ អនុបឃាតោ (បី។ ក។)], បាតិមោក្ខេ ច សំវរោ;

មត្តញ្ញុតា ច ភត្តស្មិំ, បន្តញ្ច សយនាសនំ;

អធិចិត្តេ ច អាយោគោ, ឯតំ ពុទ្ធានសាសន’ន្តិ។

ទេវតារោចនំ

៩១។ “ឯកមិទាហំ, ភិក្ខវេ, សមយំ ឧក្កដ្ឋាយំ វិហរាមិ សុភគវនេ សាលរាជមូលេ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – ‘ន ខោ សោ សត្តាវាសោ សុលភរូបោ, យោ មយា អនាវុត្ថបុព្ពោ [អនាវុដ្ឋបុព្ពោ (ក។ សី។ ក។)] ឥមិនា ទីឃេន អទ្ធុនា អញ្ញត្រ សុទ្ធាវាសេហិ ទេវេហិ។ យំនូនាហំ យេន សុទ្ធាវាសា ទេវា តេនុបសង្កមេយ្យ’ន្តិ។ អថ ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ ឧក្កដ្ឋាយំ សុភគវនេ

ᩈᩣᩃᩁᩣᨩᨾᩪᩃᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᩉᩮᩈᩩ ᨴᩮᩅᩮᩈᩩ ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥᩴ ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ [ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨿᩮᨶᩣᩉᩴ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨾᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – ‘ᩍᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩑᨠᨶᩅᩩᨲᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨿᩴ ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩦ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩦ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᩈᩦᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩦ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩣᨭᩃᩥᨿᩣ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨡᨱ᩠ᨯᨲᩥᩔᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᩅᨠᨿᩩᨣᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᨿᩩᨣᩴ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨲᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨭ᩠ᨮᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩴ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩴ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᩈᩦᨲᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩉᩔᩣᨶᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩍᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣᨶᩴ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᩈᩮᩣᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ, ᨾᩣᩁᩥᩈ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩦ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᩦ ᨾᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨩᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᩔ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩦ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᩔ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ , ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩑᩅᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨵᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥ ᩑᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ᪨ ᨲᩮ ᨾᨿᩴ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩅᩥᨸᩔᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨵᩪᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣ’ᨲᩥ …ᨸᩮ…

“ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ [ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩩᨸᩁᩥᨸᩥ)] ᨿᩮᨶᩣᩉᩴ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨾᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – ‘ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨴ᩠ᨴᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨽᨣᩅᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨽᨣᩅᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᩋᩣᨿᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩉᩩᨠᩴ ᨿᩮᩣ ᨧᩥᩁᩴ ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩅᩔᩈᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨ ᨽᨣᩅᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩋᩔᨲ᩠ᨳᩔ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᩅᨠᨿᩩᨣᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᨿᩩᨣᩴ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᩊᩈᩣᨶᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩋᨿᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣᨶᩴ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨴᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨾᩣᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᩦ ᨾᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨩᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨸᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩑᩅᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨵᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥ ᩑᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ᪨ ᨲᩮ ᨾᨿᩴ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨵᩪᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣ’ᨲᩥ᪨

᪙᪑᪨ “ᩋᨳ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩅᩥᩉᩮᩉᩥ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨿᩮᨶ ᩋᨲᨸ᩠ᨸᩣ ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴ…ᨸᩮ… ᩋᨳ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩅᩥᩉᩮᩉᩥ ᨧ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ

អតប្បេហិ ច ទេវេហិ សទ្ធឹ យេន សុទស្សា ទេវា តេនុបសង្កមឹ។ អថ ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, អវិហេហិ ច ទេវេហិ អតប្បេហិ ច ទេវេហិ សុទស្សេហិ ច ទេវេហិ សទ្ធឹ យេន សុទស្សី ទេវា តេនុបសង្កមឹ។ អថ ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, អវិហេហិ ច ទេវេហិ អតប្បេហិ ច ទេវេហិ សុទស្សេហិ ច ទេវេហិ សុទស្សីហិ ច ទេវេហិ សទ្ធឹ យេន អកនិដ្ឋា ទេវា តេនុបសង្កមឹ។ តត្ថ, ភិក្ខវេ, អនេកានិ ទេវតាសហស្សានិ អនេកានិ ទេវតាសតសហស្សានិ យេនាហំ តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។

“ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ, ភិក្ខវេ, តា ទេវតា មំ ឯតទវោចុំ – ‘ឥតោ សោ, មារិសា, ឯកនវុតិកប្បេ យំ វិបស្សី ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ ឧទបាទិ។ វិបស្សី, មារិសា, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ខត្តិយោ ជាតិយា អហោសិ។ ខត្តិយកុលេ ឧទបាទិ។ វិបស្សី, មារិសា, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ កោណ្ឌញ្ញោ គោត្តេន អហោសិ។ វិបស្សិស្ស, មារិសា, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អសីតិវស្សសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អហោសិ។ វិបស្សី, មារិសា, ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ បាដលិយា មូលេ អភិសម្ពុទ្ធោ។ វិបស្សិស្ស, មារិសា, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ខណ្ឌតិស្សំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ វិបស្សិស្ស, មារិសា, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ។ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អដ្ឋសដ្ឋិភិក្ខុសតសហស្សំ។ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ ភិក្ខុសតសហស្សំ។ ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អសីតិភិក្ខុសហស្សានិ។ វិបស្សិស្ស, មារិសា, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមេ តយោ សាវកានំ សន្និបាតា អហេសុំ សព្ពេសំយេវ ខីណាសវានំ។ វិបស្សិស្ស, មារិសា, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អសោកោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អហោសិ អគ្គុបដ្ឋាកោ។ វិបស្សិស្ស, មារិសា, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ពន្ធុមា នាម រាជា បិតា អហោសិ។ ពន្ធុមតី នាម ទេវី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ ពន្ធុមស្ស រញ្ញោ ពន្ធុមតី នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។ វិបស្សិស្ស, មារិសា, ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឯវំ អភិនិក្ខមនំ អហោសិ ឯវំ បព្ពជ្ជា ឯវំ បធានំ ឯវំ អភិសម្ពោធិ, ឯវំ ធម្មចក្កប្បវត្តនំ។ តេ មយំ, មារិសា, វិបស្សិម្ហិ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា កាមេសុ កាមច្ឆន្ទំ វិរាជេត្វា ឥធូបបន្នា’តិ។ តត្ថេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនេកានិ ទេវតាសហស្សានិ អនេកានិ ទេវតាសតសហស្សានិ យេនាហំ តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ, ភិក្ខវេ, តា ទេវតា មំ ឯតទវោចុំ – ‘ឥតោ សោ, មារិសា, ឯកតឹសេ កប្បេ យំ សិខី ភគវា...បេ... តេ មយំ, មារិសា, សិខិម្ហិ ភគវតិ តស្មឹយេវ ខោ មារិសា, ឯកតឹសេ កប្បេ យំ វេស្សភូ ភគវា...បេ... តេ មយំ, មារិសា, វេស្សភុម្ហិ ភគវតិ...បេ... ឥមស្មឹយេវ ខោ, មារិសា, ភទ្ទកប្បេ កកុសន្ធោ កោណាគមនោ កស្សបោ ភគវា...បេ... តេ មយំ, មារិសា, កកុសន្ធម្ហិ កោណាគមនម្ហិ កស្សបម្ហិ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា កាមេសុ កាមច្ឆន្ទំ វិរាជេត្វា ឥធូបបន្នា’តិ។

៩១។ “តត្ថេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនេកានិ ទេវតាសហស្សានិ អនេកានិ ទេវតាសតសហស្សានិ យេនាហំ តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ, ភិក្ខវេ, តា ទេវតា មំ ឯតទវោចុំ – ‘ឥមស្មឹយេវ ខោ, មារិសា, ភទ្ទកប្បេ ភគវា ឯតរហិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ។ ភគវា, មារិសា, ខត្តិយោ ជាតិយា, ខត្តិយកុលេ ឧប្បន្នោ។ ភគវា, មារិសា, គោតមោ គោត្តេន។ ភគវតោ, មារិសា, អប្បកំ អាយុប្បមាណំ បរិត្តំ លហុកំ យោ ចិរំ ជីវតិ, សោ វស្សសតំ អប្បំ វា ភិយ្យោ។ ភគវា, មារិសា, អស្សត្ថស្ស មូលេ អភិសម្ពុទ្ធោ។ ភគវតោ, មារិសា, សារិបុត្តមោគ្គល្លានំ នាម សាវកយុគំ អហោសិ អគ្គំ ភទ្ទយុគំ។ ភគវតោ , មារិសា, ឯកោ សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ អឌ្ឍតេឡសានិ ភិក្ខុសតានិ។ ភគវតោ, មារិសា, អយំ ឯកោ

សាវកានំ សន្និបាតោ អហោសិ សព្វេសំយេវ ខីណាសវានំ។ ភគវតោ, មារិសា, អានន្ទោ នាម ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោ អគ្គុបដ្ឋាកោ អហោសិ។ ភគវតោ, មារិសា, សុទ្ធោទនោ នាម រាជា បិតា អហោសិ។ មាយា នាម ទេវី មាតា អហោសិ ជនេត្តិ។ កបិលវត្ថុ នាម នគរំ រាជធានី អហោសិ។ ភគវតោ, មារិសា, ឯវំ អភិនិក្ខមនំ អហោសិ, ឯវំ បព្ពជ្ជា, ឯវំ បធានំ, ឯវំ អភិសម្ពោធិ, ឯវំ ធម្មចក្កប្បវត្តនំ។ តេ មយំ, មារិសា, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា កាមេសុ កាមច្ឆន្ទំ វិរាជេត្វា ឥធូបបន្នា’តិ។

៩៣។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តថាគតស្សេវេសា ធម្មធាតុ សុប្បដិវិទ្ធា, យស្សា ធម្មធាតុយា សុប្បដិវិទ្ធត្តា តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្វទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ ‘ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ’ ឥតិបិ។ ‘ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ’ ឥតិបីតិ។

“ទេវតាបិ តថាគតស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ, យេន តថាគតោ អតីតេ ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ ឆិន្នបបញ្ចេ ឆិន្នវដុមេ បរិយាទិន្នវដ្ដេ សព្វទុក្ខវីតិវត្តេ ជាតិតោបិ អនុស្សរតិ, នាមតោបិ អនុស្សរតិ, គោត្តតោបិ អនុស្សរតិ, អាយុប្បមាណតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកយុគតោបិ អនុស្សរតិ, សាវកសន្និបាតតោបិ អនុស្សរតិ ‘ឯវំជច្ចា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ’ ឥតិបិ។ ‘ឯវំនាមា ឯវំគោត្តា ឯវំសីលា ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ’ ឥតិបី”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។

មហាបទានសុត្តំ និដ្ឋិតំ បឋមំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໒ ยหาติดาตยุตฺต

ปฎิจฺจสยุปฺปาเดา

៥៥. ឲចិ ເຍ ยุตํ – ឲกํ สยยំ ກກចា ກุรฺยุ ចិທສติ ກยฺยาสเฒยฺ ສาย [ກยฺยาสเฒยฺ ສาย (សฺยา)] ກุรฺรูติ ติกเยา. អឆ เลา อายฺยา อาตเฎา เยต ກກចា เตตุปสฏฺยิ, ฐปสฏฺยิตฺวา ກກចตฺ អភិចាเดฺวา ឲកបตฺ ติสีมิ. ឲកបตฺ ติสีเตฺา เลา อายฺยา อาตเฎา ກກចตฺ ឲตเดจาธ – "អจฺฉริยំ, ភเตฺ, អพฺภุตំ, ភเตฺ! យាថ ກមฺភีเรา ចាយំ, ភเตฺ, ปฎิจฺจสยุปฺปาเดา ກមฺភីราចภาเสา ច, អឆ ច ปต เย ฐตฺตาตកุตฺตาตเกา ចិយ ตายติ"ติ. "ยา เตចំ, อาตเฎ, អចេចំ, ยา เตចំ, อาตเฎ, អចេច. ກមฺភីเรา ចាយំ, อาตเฎ, ปฎิจฺจสยุปฺปาเดา ກមฺភីราចภาเสา ច. ឲตสฺส, อาตเฎ, ฒยฺยสฺส អตតុเจาฬา អปฺปฎิเចฒា ឲចយំ ปชา ตตฺตาកุลកខាតា កុលកណฺฐិកខាតា [កุลิកุណฺฐិកខាតា (สี. ปี.), កុលកណฺฐិកខាតា (សฺยา.)] ยุញฺชปព្ពខภูตา អปิយំ ฐกฺกตึ ចិតិปิตំ สํสารំ តាติចตฺตติ.

៥៩. "'អตฺถิ ฎฺฎเฒปฺปจฺจยา ខរាយរលាត'ฺติ ฎฺติ ปุเฎฺฐต สตា, อาตเฎ, អតฺถិតិសฺส ចចតីយំ. 'ភិបจฺจยา ខរាយរលា'ตฺติ ฎฺติ เฉ ចเฒយฺย, 'ขาតិปจฺจยา ខរាយរលា'ตฺติ ฎฺจฺจสฺส ចចតីយំ.

"'អตฺถិ ฎฺฎเฒปฺปจฺจยา ขาតី'ติ ฎฺติ ปุเฎฺฐต สตា, อาตเฎ, អតฺถិតិសฺส ចចតីយំ. 'ភិปจฺจยา ขาតី'ติ ฎฺติ เฉ ចเฒยฺย, 'ភចปจฺจยา ขาតី'ติ ฎฺจฺจสฺส ចចតីយំ.

"'អตฺถិ ฎฺฎเฒปฺปจฺจยา ភเចា'ติ ฎฺติ ปุเฎฺฐต สตា, อาตเฎ, អតฺถិតិសฺส ចចតីយំ. 'ភិปจฺจยา ភเចា'ติ ฎฺติ เฉ ចเฒยฺย, 'ฐปิดาតปจฺจยา ភเចា'ติ ฎฺจฺจสฺส ចចតីយំ.

"'អตฺถិ ฎฺฎเฒปฺปจฺจยา ฐปิดาต'ฺติ ฎฺติ ปุเฎฺฐต สตា, อาตเฎ, អតฺถិតិសฺส ចចតីយំ. 'ភិปจฺจยา ฐปิดาต'ฺติ ฎฺติ เฉ ចเฒยฺย, 'តណฺហាปจฺจยา ฐปิดาต'ฺติ ฎฺจฺจสฺส ចចតីយំ.

"'អตฺถិ ฎฺฎเฒปฺปจฺจยา តណฺហា'ติ ฎฺติ ปุเฎฺฐต สตា, อาตเฎ, អតฺถិតិសฺส ចចតីយំ. 'ភិปจฺจยา តណฺហា'ติ ฎฺติ เฉ ចเฒយฺย, 'เចฒតាปจฺจยา តណฺហា'ติ ฎฺจฺจสฺส ចចតីយំ.

"'អตฺถិ ฎฺฎเฒปฺปจฺจยา เចฒតា'ติ ฎฺติ ปุเฎฺฐต สตា, อาตเฎ, អតฺถិតិសฺส ចចតីយំ. 'ភិปจฺจยា เចฒតា'ติ ฎฺติ เฉ ចเฒយฺย, 'ផสฺสปจฺจยา เចฒតា'ติ ฎฺจฺจสฺส ចចតីយំ.

“‘អត្ថិ ឥទប្បច្ចយា ផស្សោ’តិ ឥតិ បុដ្ឋេន សតា, អានន្ទ, អត្ថីតិស្ស វចនីយំ។ ‘កិំបច្ចយា ផស្សោ’តិ ឥតិ ចេ វទេយ្យ, ‘នាមរូបបច្ចយា ផស្សោ’តិ ឥច្ចស្ស វចនីយំ។

“‘អត្ថិ ឥទប្បច្ចយា នាមរូប’ន្តិ ឥតិ បុដ្ឋេន សតា, អានន្ទ, អត្ថីតិស្ស វចនីយំ។ ‘កិំបច្ចយា នាមរូប’ន្តិ ឥតិ ចេ វទេយ្យ, ‘វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូប’ន្តិ ឥច្ចស្ស វចនីយំ។

“‘អត្ថិ ឥទប្បច្ចយា វិញ្ញាណ’ន្តិ ឥតិ បុដ្ឋេន សតា, អានន្ទ, អត្ថីតិស្ស វចនីយំ។ ‘កិំបច្ចយា វិញ្ញាណ’ន្តិ ឥតិ ចេ វទេយ្យ, ‘នាមរូបបច្ចយា វិញ្ញាណ’ន្តិ ឥច្ចស្ស វចនីយំ។

៩៧។ “ឥតិ ខោ, អានន្ទ, នាមរូបបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ, នាមរូបបច្ចយា ផស្សោ, ផស្សបច្ចយា វេទនា, វេទនាបច្ចយា តណ្ហា, តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ, ឧបាទានបច្ចយា ភវោ, ភវបច្ចយា ជាតិ , ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ។ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ។

៩៨។ “‘ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ’ន្តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្ពំ, យថា ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ។ ជាតិ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សេយ្យថិទំ – ទេវានំ វា ទេវត្តាយ, គន្ធព្ពានំ វា គន្ធព្ពត្តាយ, យក្ខានំ វា យក្ខត្តាយ, ភូតានំ វា ភូតត្តាយ, មនុស្សានំ វា មនុស្សត្តាយ, ចតុប្បទានំ វា ចតុប្បទត្តាយ, បក្ខីនំ វា បក្ខិត្តាយ, សរីសបានំ វា សរីសបត្តាយ [សិរិំសបានំ សិរិំសបត្តាយ (សី។ ស្យា។)], តេសំ តេសញ្ច ហិ, អានន្ទ, សត្តានំ តទត្តាយ ជាតិ នាភវិស្ស។ សព្វសោ ជាតិយា អសតិ ជាតិនិរោធា អបិ នុ ខោ ជរាមរណំ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ ជរាមរណស្ស, យទិទំ ជាតិ”។

៩៩។ “‘ភវបច្ចយា ជាតី’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្ពំ, យថា ភវបច្ចយា ជាតិ។ ភវោ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សេយ្យថិទំ – កាមភវោ វា រូបភវោ វា អរូបភវោ វា, សព្វសោ ភវេ អសតិ ភវនិរោធា អបិ នុ ខោ ជាតិ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ ជាតិយា, យទិទំ ភវោ”។

១០០។ “‘ឧបាទានបច្ចយា ភវោ’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្ពំ, យថា ឧបាទានបច្ចយា ភវោ។ ឧបាទានញ្ចេ ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ , សេយ្យថិទំ – កាមុបាទានំ វា ទិដ្ឋុបាទានំ វា សីលព្វតុបាទានំ វា អត្តវាទុបាទានំ វា, សព្វសោ ឧបាទានេ អសតិ ឧបាទាននិរោធា អបិ នុ ខោ ភវោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ,

ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ ភវស្ស, យទិទំ ឧបាទានំ”។

១០១។ “‘តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទាន’ន្តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ។ តណ្ហា ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សេយ្យថិទំ – រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្វតណ្ហា ធម្មតណ្ហា, សព្វសោ តណ្ហាយ អសតិ តណ្ហានិរោធា អបិ នុ ខោ ឧបាទានំ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ ឧបាទានស្ស, យទិទំ តណ្ហា”។

១០២។ “‘វេទនាបច្ចយា តណ្ហា’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា។ វេទនា ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សេយ្យថិទំ – ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនា សោតសម្ផស្សជា វេទនា ឃានសម្ផស្សជា វេទនា ជិវ្ហាសម្ផស្សជា វេទនា កាយសម្ផស្សជា វេទនា មនោសម្ផស្សជា វេទនា, សព្វសោ វេទនាយ អសតិ វេទនានិរោធា អបិ នុ ខោ តណ្ហា បញ្ញាយេថា”តិ ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ តណ្ហាយ, យទិទំ វេទនា”។

១០៣។ “ឥតិ ខោ បនេតំ, អានន្ទ, វេទនំ បដិច្ច តណ្ហា, តណ្ហំ បដិច្ច បរិយេសនា, បរិយេសនំ បដិច្ច លាភោ, លាភំ បដិច្ច វិនិច្ឆយោ, វិនិច្ឆយំ បដិច្ច ឆន្ទរាគោ, ឆន្ទរាគំ បដិច្ច អជ្ឈោសានំ, អជ្ឈោសានំ បដិច្ច បរិគ្គហោ, បរិគ្គហំ បដិច្ច មច្ឆរិយំ, មច្ឆរិយំ បដិច្ច អារក្ខោ, អារក្ខាធិករណំ ទណ្ឌាទានសត្ថាទានកលហវិគ្គហវិវាទតុវំតុវំបេសុញ្ញមុសាវាទា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។

១០៤។ “‘អារក្ខាធិករណំ [អារក្ខ បដិច្ច អារក្ខាធិករណំ (ស្យា។)] ទណ្ឌាទានសត្ថាទានកលហវិគ្គហវិវាទតុវំតុវំបេសុញ្ញមុសាវាទា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តី’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា អារក្ខាធិករណំ ទណ្ឌាទានសត្ថាទានកលហវិគ្គហវិវាទតុវំតុវំបេសុញ្ញមុសាវាទា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ។ អារក្ខោ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សព្វសោ អារក្ខេ អសតិ អារក្ខនិរោធា អបិ នុ ខោ ទណ្ឌាទានសត្ថាទានកលហវិគ្គហវិវាទតុវំតុវំបេសុញ្ញមុសាវាទា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវេយ្យុ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ ទណ្ឌាទានសត្ថាទានកលហវិគ្គហវិវាទតុវំតុវំបេសុញ្ញមុសាវាទានំ អនេកេសំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សម្ភវាយ យទិទំ អារក្ខោ”។

១០៥។ “‘មច្ឆរិយំ បដិច្ច អារក្ខោ’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា មច្ឆរិយំ បដិច្ច អារក្ខោ។ មច្ឆរិយញ្ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ , សព្វសោ មច្ឆរិយេ អសតិ មច្ឆរិយនិរោធា អបិ នុ ខោ អារក្ខោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ អារក្ខស្ស, យទិទំ មច្ឆរិយំ”។

១០៦។ “‘បរិគ្គហំ បដិច្ច មច្ឆរិយ’ន្តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា បរិគ្គហំ បដិច្ច មច្ឆរិយំ។ បរិគ្គហោ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សព្វសោ បរិគ្គហេ អសតិ បរិគ្គហនិរោធា អបិ នុ ខោ មច្ឆរិយំ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ មច្ឆរិយស្ស, យទិទំ បរិគ្គហោ”។

១០៧។ “‘អជ្ឈោសានំ បដិច្ច បរិគ្គហោ’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា អជ្ឈោសានំ បដិច្ច បរិគ្គហោ។ អជ្ឈោសានញ្ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សព្វសោ អជ្ឈោសានេ អសតិ អជ្ឈោសាននិរោធា អបិ នុ ខោ បរិគ្គហោ បញ្ញាយេថា”តិ ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ បរិគ្គហស្ស – យទិទំ អជ្ឈោសានំ”។

១០៨។ “‘ឆន្ទរាគំ បដិច្ច អជ្ឈោសាន’ន្តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា ឆន្ទរាគំ បដិច្ច អជ្ឈោសានំ។ ឆន្ទរាគោ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សព្វសោ ឆន្ទរាគេ អសតិ ឆន្ទរាគនិរោធា អបិ នុ ខោ អជ្ឈោសានំ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ អជ្ឈោសានស្ស, យទិទំ ឆន្ទរាគោ”។

១០៩។ “‘វិតក្កំ បដិច្ច ឆន្ទរាគោ’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា វិតក្កំ បដិច្ច ឆន្ទរាគោ។ វិតក្កោ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សព្វសោ វិតក្កេ អសតិ វិតក្កនិរោធា អបិ នុ ខោ ឆន្ទរាគោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ , ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ ឆន្ទរាគស្ស, យទិទំ វិតក្កោ”។

១១០។ “‘លាភំ បដិច្ច វិតក្កោ’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា លាភំ បដិច្ច វិតក្កោ។ លាភោ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សព្វសោ លាភេ អសតិ លាភនិរោធា អបិ នុ ខោ វិតក្កោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ វិតក្កស្ស, យទិទំ លាភោ”។

១១១។ “‘បរិយេសនំ បដិច្ច លាភោ’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា បរិយេសនំ បដិច្ច លាភោ។ បរិយេសនា ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សព្វសោ បរិយេសនាយ អសតិ បរិយេសនានិរោធា អបិ នុ ខោ លាភោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស

សមុទយោ ឯស បច្ចយោ លាភស្ស, យទិទំ បរិយេសនា”។

១០៦។ “‘តណ្ហំបដិច្ច បរិយេសនា’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា តណ្ហំបដិច្ច បរិយេសនា។ តណ្ហា ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សេយ្យថិទំ – កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា, សព្វសោ តណ្ហាយ អសតិ តណ្ហានិរោធា អបិ នុ ខោ បរិយេសនា បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ បរិយេសនាយ, យទិទំ តណ្ហា។ ឥតិ ខោ, អានន្ទ, ឥមេ ទ្វេ ធម្មា [ឥមេ ធម្មា (ក.)] ទ្វយេន វេទនាយ ឯកសមោសរណា ភវន្តិ”។

១០៧។ “‘ផស្សបច្ចយា វេទនា’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា ‘ផស្សបច្ចយា វេទនា’។ ផស្សោ ច ហិ, អានន្ទ, នាភវិស្ស សព្វេន សព្វំ សព្វថា សព្វំ កស្សចិ កិម្ហិចិ, សេយ្យថិទំ – ចក្ខុសម្ផស្សោ សោតសម្ផស្សោ ឃានសម្ផស្សោ ជិវ្ហាសម្ផស្សោ កាយសម្ផស្សោ មនោសម្ផស្សោ, សព្វសោ ផស្សេ អសតិ ផស្សនិរោធា អបិ នុ ខោ វេទនា បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ , ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ វេទនាយ, យទិទំ ផស្សោ”។

១០៨។ “‘នាមរូបបច្ចយា ផស្សោ’តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា នាមរូបបច្ចយា ផស្សោ។ យេហិ, អានន្ទ, អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ យេហិ ឧទ្ទេសេហិ នាមកាយស្ស បញ្ញត្តិ ហោតិ, តេសុ អាការេសុ តេសុ លិង្គេសុ តេសុ និមិត្តេសុ តេសុ ឧទ្ទេសេសុ អសតិ អបិ នុ ខោ រូបកាយេ អធិវចនសម្ផស្សោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យេហិ, អានន្ទ, អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ យេហិ ឧទ្ទេសេហិ រូបកាយស្ស បញ្ញត្តិ ហោតិ, តេសុ អាការេសុ...បេ... តេសុ ឧទ្ទេសេសុ អសតិ អបិ នុ ខោ នាមកាយេ បដិឃសម្ផស្សោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យេហិ, អានន្ទ, អាការេហិ...បេ... យេហិ ឧទ្ទេសេហិ នាមកាយស្ស ច រូបកាយស្ស ច បញ្ញត្តិ ហោតិ , តេសុ អាការេសុ...បេ... តេសុ ឧទ្ទេសេសុ អសតិ អបិ នុ ខោ អធិវចនសម្ផស្សោ វា បដិឃសម្ផស្សោ វា បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យេហិ, អានន្ទ, អាការេហិ...បេ... យេហិ ឧទ្ទេសេហិ នាមរូបស្ស បញ្ញត្តិ ហោតិ, តេសុ អាការេសុ ...បេ... តេសុ ឧទ្ទេសេសុ អសតិ អបិ នុ ខោ ផស្សោ បញ្ញាយេថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ ផស្សស្ស, យទិទំ នាមរូបំ”។

១០៩។ “‘វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូប’ន្តិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, តទានន្ទ, ឥមិនាបេតំ បរិយាយេន វេទិតព្វំ, យថា វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ។ វិញ្ញាណញ្ច ហិ, អានន្ទ, មាតុកុច្ឆិស្មិំ ន ឱក្កមិស្សថ, អបិ នុ ខោ នាមរូបំ មាតុកុច្ឆិស្មិំ សមុច្ចិស្សថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វិញ្ញាណញ្ច ហិ, អានន្ទ, មាតុកុច្ឆិស្មិំ ឱក្កមិត្វា វោក្កមិស្សថ, អបិ នុ ខោ នាមរូបំ ឥត្ថត្តាយ អភិនិព្វត្តិស្សថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វិញ្ញាណញ្ច ហិ, អានន្ទ, ទហរស្សេវ សតោ វោច្ឆិជ្ជិស្សថ កុមារកស្ស វា កុមារិកាយ វា, អបិ នុ ខោ នាមរូបំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជិស្សថា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯសេវ ហេតុ ឯតំ និទានំ ឯស សមុទយោ ឯស បច្ចយោ នាមរូបស្ស – យទិទំ វិញ្ញាណំ”។

᪁᪁᪆᪨ “‘ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨴᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩮᨲᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᨳᩣ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᩉᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩃᨽᩥᩔᨳ, ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ [ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩑᩈᩮᩅ ᩉᩮᨲᩩ ᩑᨲᩴ ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩑᩈ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᩑᩈ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨩᩣᨿᩮᨳ ᩅᩣ ᨩᩦᨿᩮᨳ [ᨩᩥᨿ᩠ᨿᩮᨳ (ᨠ᪨)] ᩅᩣ ᨾᩦᨿᩮᨳ [ᨾᩥᨿ᩠ᨿᩮᨳ (ᨠ᪨)] ᩅᩣ ᨧᩅᩮᨳ ᩅᩣ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᩮᨳ ᩅᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᨷᨳᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᨧᩁᩴ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩣᨿ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩴ ᩈᩉ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᩋᨲ᩠ᨲᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ

᪁᪁᪇᪨ “ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ? ᩁᩪᨷᩥᩴ ᩅᩣ ᩉᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ – “ᩁᩪᨷᩦ ᨾᩮ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨷᩥᩴ ᩅᩣ ᩉᩥ , ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ – ‘ᩁᩪᨷᩦ ᨾᩮ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᩅᩣ ᩉᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ – ‘ᩋᩁᩪᨷᩦ ᨾᩮ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᩅᩣ ᩉᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ – ‘ᩋᩁᩪᨷᩦ ᨾᩮ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ᪨

᪁᪁᪈᪨ “ᨲᨲᩕᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩣᩅᩥᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ‘ᩋᨲᨳᩴ ᩅᩣ ᨷᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩏᨷᨠᨷ᩠ᨷᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᨶᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩪᨷᩥᩴ [ᩁᩪᨷᩦ (ᨠ᪨)] ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᨶᩩᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨

“ᨲᨲᩕᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩣᩅᩥᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ‘ᩋᨲᨳᩴ ᩅᩣ ᨷᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩏᨷᨠᨷ᩠ᨷᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᨶᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩪᨷᩥᩴ [ᩁᩪᨷᩦ (ᨠ᪨)] ᩋᨶᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᨶᩩᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨

“ᨲᨲᩕᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩣᩅᩥᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ‘ᩋᨲᨳᩴ ᩅᩣ ᨷᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩏᨷᨠᨷ᩠ᨷᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᨶᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ [ᩋᩁᩪᨷᩦ (ᨠ᪨)] ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᨶᩩᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨

“ᨲᨲᩕᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩣᩅᩥᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩥ, ‘ᩋᨲᨳᩴ ᩅᩣ ᨷᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩏᨷᨠᨷ᩠ᨷᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᨶᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ឯវំ សន្តំ ខោ, អានន្ទ, អរូបិំ [អរូបឹ (ក.)] អនន្តត្តានុទិដ្ឋិ អនុសេតីតិ ឥច្ចាលំ វចនាយ។ ឯត្តាវតា ខោ, អានន្ទ, អត្តានំ បញ្ញបេន្តោ បញ្ញបេតិ។

នអត្តបញ្ញត្តិ

១១៩. “កិត្តាវតា ច, អានន្ទ, អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ? រូបិំ វា ហិ, អានន្ទ, បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ – ‘រូបី មេ បរិត្តោ អត្តា’តិ។ រូបិំ វា ហិ, អានន្ទ, អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ – ‘រូបី មេ អនន្តោ អត្តា’តិ។ អរូបិំ វា ហិ, អានន្ទ, បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ – ‘អរូបី មេ បរិត្តោ អត្តា’តិ។ អរូបិំ វា ហិ, អានន្ទ, អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ – ‘អរូបី មេ អនន្តោ អត្តា’តិ។

១២០. “តត្រានន្ទ, យោ សោ រូបិំ បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ។ ឯតរហិ វា សោ រូបិំ បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, តត្ថ ភាវិំ វា សោ រូបិំ បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, ‘អតថំ វា បន សន្តំ តថត្តាយ ឧបកប្បេស្សាមី’តិ ឥតិ វា បនស្ស ន ហោតិ។ ឯវំ សន្តំ ខោ, អានន្ទ, រូបិំ បរិត្តត្តានុទិដ្ឋិ នានុសេតីតិ ឥច្ចាលំ វចនាយ។

“តត្រានន្ទ , យោ សោ រូបិំ អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ។ ឯតរហិ វា សោ រូបិំ អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, តត្ថ ភាវិំ វា សោ រូបិំ អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, ‘អតថំ វា បន សន្តំ តថត្តាយ ឧបកប្បេស្សាមី’តិ ឥតិ វា បនស្ស ន ហោតិ។ ឯវំ សន្តំ ខោ, អានន្ទ, រូបិំ អនន្តត្តានុទិដ្ឋិ នានុសេតីតិ ឥច្ចាលំ វចនាយ។

“តត្រានន្ទ, យោ សោ អរូបិំ បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ។ ឯតរហិ វា សោ អរូបិំ បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, តត្ថ ភាវិំ វា សោ អរូបិំ បរិត្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, ‘អតថំ វា បន សន្តំ តថត្តាយ ឧបកប្បេស្សាមី’តិ ឥតិ វា បនស្ស ន ហោតិ។ ឯវំ សន្តំ ខោ, អានន្ទ, អរូបិំ បរិត្តត្តានុទិដ្ឋិ នានុសេតីតិ ឥច្ចាលំ វចនាយ។

“តត្រានន្ទ, យោ សោ អរូបិំ អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ។ ឯតរហិ វា សោ អរូបិំ អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, តត្ថ ភាវិំ វា សោ អរូបិំ អនន្តំ អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ, ‘អតថំ វា បន សន្តំ តថត្តាយ ឧបកប្បេស្សាមី’តិ ឥតិ វា បនស្ស ន ហោតិ។ ឯវំ សន្តំ ខោ, អានន្ទ, អរូបិំ អនន្តត្តានុទិដ្ឋិ នានុសេតីតិ ឥច្ចាលំ វចនាយ។ ឯត្តាវតា ខោ, អានន្ទ, អត្តានំ ន បញ្ញបេន្តោ ន បញ្ញបេតិ។

អត្តសមនុបស្សនា

១២១។ “កិត្តាវតា ច, អានន្ទ, អត្តានំ សមនុបស្សមានោ សមនុបស្សតិ? វេទនំ វា ហិ, អានន្ទ, អត្តានំ សមនុបស្សមានោ សមនុបស្សតិ – ‘វេទនា មេ អត្តា’តិ។ ‘ន ហេវ ខោ មេ វេទនា អត្តា, អប្បដិសំវេទនោ មេ អត្តា’តិ ឥតិ វា ហិ, អានន្ទ, អត្តានំ សមនុបស្សមានោ សមនុបស្សតិ។ ‘ន ហេវ ខោ មេ វេទនា អត្តា, នោបិ អប្បដិសំវេទនោ មេ អត្តា, អត្តា មេ វេទិយតិ, វេទនាធម្មោ ហិ មេ អត្តា’តិ ឥតិ វា ហិ, អានន្ទ, អត្តានំ សមនុបស្សមានោ សមនុបស្សតិ។

១២២។ “តត្រានន្ទ, យោ សោ ឯវមាហ – ‘វេទនា មេ អត្តា’តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘តិស្សោ ខោ ឥមា, អាវុសោ, វេទនា – សុខា វេទនា ទុក្ខា វេទនា អទុក្ខមសុខា វេទនា។ ឥមាសំ ខោ ត្វំ តិស្សន្នំ វេទនានំ កតមំ អត្តតោ សមនុបស្សសី’តិ? យស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ សុខំ វេទនំ វេទេតិ, នេវ តស្មិំ សមយេ ទុក្ខំ វេទនំ វេទេតិ, ន អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទេតិ; សុខំយេវ តស្មិំ សមយេ វេទនំ វេទេតិ។ យស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ ទុក្ខំ វេទនំ វេទេតិ, នេវ តស្មិំ សមយេ សុខំ វេទនំ វេទេតិ, ន អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទេតិ; ទុក្ខំយេវ តស្មិំ សមយេ វេទនំ វេទេតិ។ យស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទេតិ, នេវ តស្មិំ សមយេ សុខំ វេទនំ វេទេតិ, ន ទុក្ខំ វេទនំ វេទេតិ; អទុក្ខមសុខំយេវ តស្មិំ សមយេ វេទនំ វេទេតិ។

១២៣។ “សុខាបិ ខោ, អានន្ទ, វេទនា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា វយធម្មា វិរាគធម្មា និរោធធម្មា។ ទុក្ខាបិ ខោ, អានន្ទ, វេទនា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា វយធម្មា វិរាគធម្មា និរោធធម្មា។ អទុក្ខមសុខាបិ ខោ, អានន្ទ, វេទនា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា វយធម្មា វិរាគធម្មា និរោធធម្មា។ តស្ស សុខំ វេទនំ វេទិយមានស្ស ‘ឯសោ មេ អត្តា’តិ ហោតិ។ តស្សាយេវ សុខាយ វេទនាយ និរោធា ‘ព្យគា [ព្យគ្គា (សី។ បី។)] មេ អត្តា’តិ ហោតិ។ ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមានស្ស ‘ឯសោ មេ អត្តា’តិ ហោតិ។ តស្សាយេវ ទុក្ខាយ វេទនាយ និរោធា ‘ព្យគា មេ អត្តា’តិ ហោតិ។ អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទិយមានស្ស ‘ឯសោ មេ អត្តា’តិ ហោតិ។ តស្សាយេវ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ និរោធា ‘ព្យគា មេ អត្តា’តិ ហោតិ។ ឥតិ សោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អនិច្ចសុខទុក្ខវោកិណ្ណំ ឧប្បាទវយធម្មំ អត្តានំ សមនុបស្សមានោ សមនុបស្សតិ, យោ សោ ឯវមាហ – ‘វេទនា មេ អត្តា’តិ។ តស្មាតិហានន្ទ, ឯតេនបេតំ នក្ខមតិ – ‘វេទនា មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សិតុំ។

១២៤។ “តត្រានន្ទ, យោ សោ ឯវមាហ – ‘ន ហេវ ខោ មេ វេទនា អត្តា, អប្បដិសំវេទនោ មេ អត្តា’តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘យត្ថ បនាវុសោ, សព្ពសោ វេទយិតំ នត្ថិ អបិ នុ ខោ, តត្ថ “អយមហមស្មី”តិ សិយា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯតេនបេតំ នក្ខមតិ – ‘ន ហេវ ខោ មេ វេទនា អត្តា, អប្បដិសំវេទនោ មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សិតុំ។

១២៥។ “តត្រានន្ទ, យោ សោ ឯវមាហ – ‘ន ហេវ ខោ មេ វេទនា អត្តា, នោបិ អប្បដិសំវេទនោ មេ អត្តា, អត្តា មេ វេទិយតិ, វេទនាធម្មោ ហិ មេ អត្តា’តិ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – វេទនា ច ហិ, អាវុសោ, សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អបរិសេសា និរុជ្ឈេយ្យុំ។ សព្ពសោ វេទនាយ អសតិ វេទនានិរោធា អបិ នុ ខោ តត្ថ ‘អយមហមស្មី’តិ សិយា”តិ? ‘នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, ឯតេនបេតំ នក្ខមតិ – “ន ហេវ ខោ មេ វេទនា អត្តា, នោបិ អប្បដិសំវេទនោ មេ អត្តា, អត្តា មេ វេទិយតិ, វេទនាធម្មោ ហិ មេ

ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩥᨲᩩᩴ᪨

᪁᪁᪉᪨ “ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ, ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ, ᨶᩮᩣᨷᩥ ‘ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩮ ᩅᩮᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩥᨿᩴ ᨶ ᨷᩁᩥᨲᩔᨲᩥ, ᩋᨷᩁᩥᨲᩔᩴ [ᩋᨷᩁᩥᨲᩔᨲᩴ (ᨠ᪨)] ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ, ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨿᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩍᨲᩥᩔ [ᩍᨲᩥ ᩈᩣ (ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᩣᨮᨶ᩠ᨲᩁᩴ)] ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ’ᨲᩥ, ᨲᨴᨠᩃ᩠ᩃᩴ᪨ ‘ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩍᨲᩥᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ’ᨲᩥ, ᨲᨴᨠᩃ᩠ᩃᩴ᪨ ‘ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨶ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩍᨲᩥᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ’ᨲᩥ, ᨲᨴᨠᩃ᩠ᩃᩴ᪨ ‘ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩍᨲᩥᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ’ᨲᩥ, ᨲᨴᨠᩃ᩠ᩃᩴ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ? ᨿᩣᩅᨲᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᨷᨳᩮᩣ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩮᩣ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩮᩣ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᨧᩁᩴ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ [ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨)], ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ [ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨)], ᨲᨴᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨲᨴᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ‘ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨶ ᨷᩔᨲᩥ ᩍᨲᩥᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ’ᨲᩥ, ᨲᨴᨠᩃ᩠ᩃᩴ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ

᪁᪂᪀᪨ “ᩈᨲ᩠ᨲ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ [ᩈᨲ᩠ᨲ ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩮᩣ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ? ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ , ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩥᨠᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨮᨾᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨴᩮᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩣᨿᩥᨠᩣ ᨷᨮᨾᩣᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨴᩮᩅᩣ ᩋᩣᨽᩔᩁᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨴᩮᩅᩣ ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ ᨷᨭᩥᨥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩣ ‘ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ’ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩦ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨨᨭ᩠ᨮᩦ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ’ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩪᨷᨣᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿᨲᨶᩴ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᨾᩮᩅ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪁᪂᪁᪨ “ᨲᨲᩕᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᩣᨿᩴ ᨷᨮᨾᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩥᨠᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩩ ᨲᩮᨶ ᨲᨴᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”…ᨷᩮ… “ᨲᨲᩕᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᨾᩥᨴᩴ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿᨲᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨧ ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨧ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨧ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨧ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩩ ᨲᩮᨶ ᨲᨴᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“តត្រានន្ទ, យមិទំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ។ យោ នុ ខោ, អានន្ទ, តញ្ច បជានាតិ, តស្ស ច សមុទយំ បជានាតិ, តស្ស ច អត្ថង្គមំ បជានាតិ, តស្ស ច អស្សាទំ បជានាតិ, តស្ស ច អាទីនវំ បជានាតិ, តស្ស ច និស្សរណំ បជានាតិ, កល្លំ នុ តេន តទភិនន្ទិតុ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យតោ ខោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ឥមាសញ្ច សត្តន្នំ វិញ្ញាណដ្ឋិតីនំ ឥមេសញ្ច ទ្វិន្នំ អាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ វិទិត្វា អនុបាទា វិមុត្តោ ហោតិ, អយំ វុច្ចតានន្ទ, ភិក្ខុ បញ្ញាវិមុត្តោ។

អដ្ឋ វិមោក្ខា

១២៩។ “អដ្ឋ ខោ ឥមេ, អានន្ទ, វិមោក្ខា។ កតមេ អដ្ឋ? រូបី រូបានិ បស្សតិ, អយំ បឋមោ វិមោក្ខោ។ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ, អយំ ទុតិយោ វិមោក្ខោ។ សុភន្តេវ អធិមុត្តោ ហោតិ, អយំ តតិយោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ ចតុត្ថោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ បញ្ចមោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ ឆដ្ឋោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នេវសញ្ញានាសញ្ញា’យតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ សត្តមោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ អដ្ឋមោ វិមោក្ខោ។ ឥមេ ខោ, អានន្ទ, អដ្ឋ វិមោក្ខា។

១៣០។ “យតោ ខោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ឥមេ អដ្ឋ វិមោក្ខេ អនុលោមម្បិ សមាបជ្ជតិ, បដិលោមម្បិ សមាបជ្ជតិ, អនុលោមបដិលោមម្បិ សមាបជ្ជតិ, យត្ថិច្ឆកំ យទិច្ឆកំ យាវតិច្ឆកំ សមាបជ្ជតិបិ វុដ្ឋាតិបិ។ អាសវានញ្ច ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ វុច្ចតានន្ទ, ភិក្ខុ ឧភតោភាគវិមុត្តោ។ ឥមាយ ច អានន្ទ ឧភតោភាគវិមុត្តិយា អញ្ញា ឧភតោភាគវិមុត្តិ ឧត្តរិតរា វា បណីតតរា វា នត្ថី”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទីតិ។

មហានិទានសុត្តំ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪃᪨ ᨾᩉᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪃᪁᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ ᩋᨽᩥᨿᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᩋᩉᩴ ᩉᩥᨾᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ ᩑᩅᩴᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮ ᩑᩅᩴᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ [ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨩ᩠ᨩᩣᨾᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ (ᨠ᪨)] ᩅᨩ᩠ᨩᩦ, ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ, ᩋᨶᨿᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᩋᩣᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ”ᨲᩥ [ᩋᩣᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩦᨲᩥ (ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ) ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪇᪨᪂᪀ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ]᪨

᪁᪃᪂᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩔᨠᩣᩁᩴ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨾᨣᨵᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩑᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩣᩉᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨻᩣᨵᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨲᨦ᩠ᨠᩴ ᩃᩉᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨻᩃᩴ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨ – ‘ᩁᩣᨩᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨻᩣᨵᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨲᨦ᩠ᨠᩴ ᩃᩉᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨻᩃᩴ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᨴᩮᩉᩥ – ‘ᩁᩣᨩᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ ᩋᨽᩥᨿᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᩋᩉᩴ ᩉᩥᨾᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ ᩑᩅᩴᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮ ᩑᩅᩴᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ, ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ, ᩋᨶᨿᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᩋᩣᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦ’”ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣ ᩅᩥᨲᨳᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩅᩔᨠᩣᩁᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ

᪁᪃᪃᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᩮᩣ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩅᩔᨠᩣᩁᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨾᨣᨵᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩣᨣᨵᩔ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩᩔ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ ᨿᩣᨶᩣᨶᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨴ᩠ᨴᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᩴ ᨿᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᩁᩩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᨿᩣᨶᩮᩉᩥ ᩁᩣᨩᨣᩉᨾ᩠ᩉᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᨿᩮᨶ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ᪨ ᨿᩣᩅᨲᩥᨠᩣ ᨿᩣᨶᩔ ᨽᩪᨾᩥ, ᨿᩣᨶᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨿᩣᨶᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᩣᩁᩮᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᩅ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩅᩔᨠᩣᩁᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨾᨣᨵᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩁᩣᨩᩣ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᨸᩣᨴᩮ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨻᩣᨵᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨲᨦ᩠ᨠᩴ ᩃᩉᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨻᩃᩴ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ [ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᨴᩮᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣ (ᨠ᪨)], ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ ᩋᨽᩥᨿᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – ‘ᩋᩉᩴ ᩉᩥᨾᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ ᩑᩅᩴᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮ ᩑᩅᩴᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ, ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩦ, ᩋᨶᨿᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᩋᩣᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦ’”ᨲᩥ᪨

ᩁᩣᨩᩋᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣ

᪁᪃᪄᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨻᩦᨩᨿᨾᩣᨶᩮᩣ [ᩅᩦᨩᨿᨾᩣᨶᩮᩣ (ᩈᩦ᪨)],

ចិនិឃយាគោ (ស្យា៑)]៑ អឆ ខោ ភគចា អាឃស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កិន្តិ តេ, អានន្ទ, សុតំ, ‘ចជ្ជី អភិណ្ហាសន្និបាតា សន្និបាតពហុលា’តិ? “សុតំ មេតំ, ភន្តេ – ‘ចជ្ជី អភិណ្ហាសន្និបាតា សន្និបាតពហុលា’”តិ៑ “ឃាចកីចញ្ច, អានន្ទ, ចជ្ជី អភិណ្ហាសន្និបាតា សន្និបាតពហុលា ភចិស្សន្តិ, ចុទ្ធិយេច, អានន្ទ, ចជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ៑

“កិន្តិ តេ, អានន្ទ, សុតំ , ‘ចជ្ជី សមគ្គា សន្និបតន្តិ, សមគ្គា ចុដ្ឋហន្តិ, សមគ្គា ចជ្ជីករណីឃានិ ករោន្តី’តិ? “សុតំ មេតំ, ភន្តេ – ‘ចជ្ជី សមគ្គា សន្និបតន្តិ, សមគ្គា ចុដ្ឋហន្តិ, សមគ្គា ចជ្ជីករណីឃានិ ករោន្តី”តិ៑ “ឃាចកីចញ្ច, អានន្ទ, ចជ្ជី សមគ្គា សន្និបតិស្សន្តិ, សមគ្គា ចុដ្ឋហិស្សន្តិ, សមគ្គា ចជ្ជីករណីឃានិ ករិស្សន្តិ, ចុទ្ធិយេច, អានន្ទ, ចជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ៑

“កិន្តិ តេ, អានន្ទ, សុតំ, ‘ចជ្ជី អបញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេន្តិ, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទន្តិ, ឃថាបញ្ញត្តេ បោរាណេ ចជ្ជីធម្មេ សមាទាឃ ចត្តន្តី’”តិ? “សុតំ មេតំ, ភន្តេ – ‘ចជ្ជី អបញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេន្តិ, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទន្តិ, ឃថាបញ្ញត្តេ បោរាណេ ចជ្ជីធម្មេ សមាទាឃ ចត្តន្តី’”តិ៑ “ឃាចកីចញ្ច, អានន្ទ, “ចជ្ជី អបញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេស្សន្តិ, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទិស្សន្តិ, ឃថាបញ្ញត្តេ បោរាណេ ចជ្ជីធម្មេ សមាទាឃ ចត្តិស្សន្តិ, ចុទ្ធិយេច, អានន្ទ, ចជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ៑

“កិន្តិ តេ, អានន្ទ, សុតំ, ‘ចជ្ជី ឃេ តេ ចជ្ជីនំ ចជ្ជីមហល្លកា, តេ សក្កោន្តិ គរុំ ករោន្តិ [គរុករោន្តិ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] មានេន្តិ បូជេន្តិ, តេសញ្ច សោតព្ពំ មញ្ញន្តី’”តិ? “សុតំ មេតំ, ភន្តេ – ‘ចជ្ជី ឃេ តេ ចជ្ជីនំ ចជ្ជីមហល្លកា, តេ សក្កោន្តិ គរុំ ករោន្តិ មានេន្តិ បូជេន្តិ, តេសញ្ច សោតព្ពំ មញ្ញន្តី’”តិ៑ “ឃាចកីចញ្ច, អានន្ទ, ចជ្ជី ឃេ តេ ចជ្ជីនំ ចជ្ជីមហល្លកា , តេ សក្ករិស្សន្តិ គរុំ ករិស្សន្តិ មានេស្សន្តិ បូជេស្សន្តិ, តេសញ្ច សោតព្ពំ មញ្ញិស្សន្តិ, ចុទ្ធិយេច, អានន្ទ, ចជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ៑

“កិន្តិ តេ, អានន្ទ, សុតំ, ‘ចជ្ជី ឃា តា កុលិត្ថិយោ កុលកុមារិយោ, តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ ចាសេន្តី’”តិ? “សុតំ មេតំ, ភន្តេ – ‘ចជ្ជី ឃា តា កុលិត្ថិយោ កុលកុមារិយោ តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ ចាសេន្តី’”តិ៑ “ឃាចកីចញ្ច, អានន្ទ, ចជ្ជី ឃា តា កុលិត្ថិយោ កុលកុមារិយោ, តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ ចាសេស្សន្តិ, ចុទ្ធិយេច, អានន្ទ, ចជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ៑

“កិន្តិ តេ, អានន្ទ, សុតំ, ‘ចជ្ជី ឃានិ តានិ

ចជ្ជីនំ ចជ្ជីចេតិឃានិ អព្ភន្តរានិ ចេច ពាហិរានិ ច, តានិ សក្កោន្តិ គរុំ ករោន្តិ មានេន្តិ បូជេន្តិ, តេសញ្ច ទិន្នបុព្ពំ កតបុព្ពំ ធម្មិកំ ពលិំ នោ បរិហាបេន្តី’”តិ? “សុតំ មេតំ, ភន្តេ – ‘ចជ្ជី ឃានិ តានិ ចជ្ជីនំ ចជ្ជីចេតិឃានិ អព្ភន្តរានិ ចេច ពាហិរានិ ច, តានិ សក្កោន្តិ គរុំ ករោន្តិ មានេន្តិ បូជេន្តិ តេសញ្ច ទិន្នបុព្ពំ កតបុព្ពំ ធម្មិកំ ពលិំ នោ បរិហាបេន្តី’”តិ៑ “ឃាចកីចញ្ច, អានន្ទ, ចជ្ជី ឃានិ តានិ ចជ្ជីនំ ចជ្ជីចេតិឃានិ អព្ភន្តរានិ ចេច ពាហិរានិ ច, តានិ សក្ករិស្សន្តិ គរុំ ករិស្សន្តិ មានេស្សន្តិ បូជេស្សន្តិ, តេសញ្ច ទិន្នបុព្ពំ កតបុព្ពំ ធម្មិកំ ពលិំ នោ បរិហាបេស្សន្តិ, ចុទ្ធិយេច, អានន្ទ, ចជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ៑

“កិន្តិ តេ, អានន្ទ, សុតំ, ‘វជ្ជីនំ អរហន្តេសុ ធម្មិកា រក្ខាវរណគុត្តិ សុសំវិហិតា, កិន្តិ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យុំ, អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ផាសុ វិហរេយ្យុ’”ន្តិ? “សុតំ មេតំ, ភន្តេ ‘វជ្ជីនំ អរហន្តេសុ ធម្មិកា រក្ខាវរណគុត្តិ សុសំវិហិតា កិន្តិ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យុំ, អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ផាសុ វិហរេយ្យុ’”ន្តិ។ “យាវកីវញ្ច, អានន្ទ, វជ្ជីនំ អរហន្តេសុ ធម្មិកា រក្ខាវរណគុត្តិ សុសំវិហិតា ភវិស្សតិ, កិន្តិ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យុំ, អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ផាសុ វិហរេយ្យុន្តិ។ វុឌ្ឍិយេវ, អានន្ទ, វជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានី”តិ។

១៣៥។ អថ ខោ ភគវា វស្សការំ ព្រាហ្មណំ មគធមហាមត្តំ អាមន្តេសិ – “ឯកមិទាហំ, ព្រាហ្មណ, សមយំ វេសាលិយំ វិហរាមិ សារន្ទទេ [សានន្ទរេ (ក។)] ចេតិយេ។ តត្រាហំ វជ្ជីនំ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេសិំ។ យាវកីវញ្ច, ព្រាហ្មណ, ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា វជ្ជីសុ ឋស្សន្តិ, ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ វជ្ជី សន្ទិស្សិស្សន្តិ, វុឌ្ឍិយេវ, ព្រាហ្មណ, វជ្ជីនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ, វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯកមេកេនបិ, ភោ គោតម, អបរិហានិយេន ធម្មេន សមន្នាគតានំ វជ្ជីនំ វុឌ្ឍិយេវ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ ។ កោ បន វាទោ សត្តហិ អបរិហានិយេហិ ធម្មេហិ។ អករណីយាវ [អករណីយា ច (ស្យា។ ក។)], ភោ គោតម, វជ្ជី [វជ្ជីនំ (ក។)] រញ្ញា មាគធេន អជាតសត្តុនា វេទេហិបុត្តេន យទិទំ យុទ្ធស្ស, អញ្ញត្រ ឧបលាបនាយ អញ្ញត្រ មិថុភេទា។ ហន្ទ ច ទានិ មយំ, ភោ គោតម, គច្ឆាម , ពហុកិច្ចា មយំ ពហុករណីយា”តិ។ “យស្សទានិ ត្វំ, ព្រាហ្មណ, កាលំ មញ្ញសី”តិ។ អថ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

ភិក្ខុអបរិហានិយធម្មា

១៣៦។ អថ ខោ ភគវា អចិរបក្កន្តេ វស្សការេ ព្រាហ្មណេ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គច្ឆ ត្វំ, អានន្ទ, យាវតិកា ភិក្ខូ រាជគហំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ, តេ សព្ពេ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សន្និបាតេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យាវតិកា ភិក្ខូ រាជគហំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ, តេ សព្ពេ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សន្និបាតេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្និបតិតោ, ភន្តេ, ភិក្ខុសង្ឃោ, យស្សទានិ, ភន្តេ, ភគវា កាលំ មញ្ញតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា ឧដ្ឋាយាសនា យេន ឧបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សត្ត វោ, ភិក្ខវេ, អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេស្សាមិ, តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិករោថ, ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“ຢາວກີວຍ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອຠິຓ຺ຫໍ ສນ຺ນິປາຕາ ສນ຺ນິປາຕພຫຸລາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສນ຺ນິປຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ວຸຏ຺ຐຫິສ຺ສນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄາ ສງ຺ຆກຣຓີຢານິ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ , ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອປຍ຺ຍຕ຺ຕໍ ນ ປຍ຺ຍເປສ຺ສນ຺ຕິ, ປຍ຺ຍຕ຺ຕໍ ນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຢຖາປຍ຺ຍຕ຺ເຕສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ສມາທາຢ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ເຢ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຖຣາ ຣຕ຺ຕຍ຺ຍູ ຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ສງ຺ຆປິຕໂຣ ສງ຺ຆປຣິຓາຢກາ, ເຕ ສກ຺ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ມາເນສ຺ສນ຺ຕິ ປູເຊສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສຍ຺ຈ ໂສຕພ຺ພໍ ມຍ຺ຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອຸປ຺ປນ຺ນາຢ ຕຓ຺ຫາຢ ໂປໂນພ຺ຠວິກາຢ ນ ວສໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອາຣຍ຺ຍເກສຸ ເສນາສເນສຸ ສາເປກ຺ຂາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ປຈ຺ຈຕ຺ຕຍ຺ເຍວ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ – ‘ກິນ຺ຕິ ອນາຄຕາ ຈ ເປສລາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອາຄຈ຺ເຉຢ຺ຢຸໍ, ອາຄຕາ ຈ ເປສລາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຜາສຸ [ຜາສຸໍ (ສີ. ສ຺ຢາ. ປີ.)] ວິຫເຣຢ຺ຢຸ’ນ຺ຕິ. ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມ ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິຢາ ຘມ຺ມາ ຠິກ຺ຂູສຸ ຐສ຺ສນ຺ຕິ, ອິເມສຸ ຈ ສຕ຺ຕສຸ ອປຣິຫານິເຢສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

໒໔. “ອປເຣປິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕ ອປຣິຫານິເຢ ຘມ຺ເມ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ຠາສິສ຺ສາມີ”ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ນ ກມ຺ມາຣາມາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ກມ຺ມຣຕາ ນ ກມ຺ມາຣາມຕມນຸຢຸຕ຺ຕາ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ.

“ຢາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ນ ຠສ຺ສາຣາມາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ຠສ຺ສຣຕາ ນ ຠສ຺ສາຣາມຕມນຸຢຸຕ຺ຕາ, ວຸທ຺ຘິເຢວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ

បរិហាតិ៍

“ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុ ត តិទ្ទារាយា កចិស្សន្តិ ត តិទ្ទារតា ត តិទ្ទារាយតាយត្យុត្តា, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

“ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុ ត សង្គណិការាយា កចិស្សន្តិ ត សង្គណិករតា ត សង្គណិការាយតាយត្យុត្តា, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

“ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុ ត បាបិច្ឆា កចិស្សន្តិ ត បាបិកាតំ ច្ចន្ឆាតំ ចសំ គតា, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

“ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុ ត បាបមិត្តា កចិស្សន្តិ ត បាបសហាឃា ត បាបសម្បចង្កា, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

“ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុ ត ឱ្ករយត្តរកត ចិសេសាធិគមេត អត្តរារេចាសាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

“ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ច្ចរេយ សត្ត អបរិហាតិឃា ធម្មា ភិក្ខុសុ ធស្សន្តិ, ច្ចរេយសុ ច សត្តសុ អបរិហាតិរេឃសុ ធរេម្មសុ ភិក្ខុ សន្ទិស្សិស្សន្តិ, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

១៦៤៍ “អបររេបិ រេចា, ភិក្ខុរេច, សត្ត អបរិហាតិរេឃ ធរេម្ម រេឌរេសស្សាមិ...រេប... “ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុ សទ្ធា កចិស្សន្តិ...រេប... ហិរិមតា កចិស្សន្តិ... ឱត្តប្បី កចិស្សន្តិ... ពហុស្សុតា កចិស្សន្តិ... អារទ្ធចិរិឃា កចិស្សន្តិ... ឧបដ្ឋិតស្សតី កចិស្សន្តិ... បញ្ញាចន្តា កចិស្សន្តិ, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍ ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ច្ចរេយ សត្ត អបរិហាតិឃា ធម្មា ភិក្ខុសុ ធស្សន្តិ, ច្ចរេយសុ ច សត្តសុ អបរិហាតិរេឃសុ ធរេម្មសុ ភិក្ខុ សន្ទិស្សិស្សន្តិ, ចុឌ្ឍិរេឃច, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

១៦៥៍ “អបររេបិ រេចា, ភិក្ខុរេច, សត្ត អបរិហាតិរេឃ ធរេម្ម រេឌរេសស្សាមិ, តំ សុណាច, សាធុកំ មតសិករោច, កាសិស្សាមី”តិ៍ “ឲចំ, ភរេន្ត”តិ រេលា រេត ភិក្ខុ ភកចរេតា បច្ចស្សោសុំ៍ ភកចា ឲតទរេចាច –

“ឃាចកឹចញ្ញា, ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុ សតិសរេម្ពាជ្ឈង្គំ ភារេចស្សន្តិ...រេប... ធម្មចិចយសរេម្ពាជ្ឈង្គំ ភារេចស្សន្តិ... ចិរិយសរេម្ពាជ្ឈង្គំ ភារេចស្សន្តិ... បីតិសរេម្ពាជ្ឈង្គំ ភារេចស្សន្តិ... បស្សទ្ធិសរេម្ពាជ្ឈង្គំ ភារេចស្សន្តិ... សមាធិសរេម្ពាជ្ឈង្គំ ភារេចស្សន្តិ... ឧរេបក្ខាសរេម្ពាជ្ឈង្គំ ភារេចស្សន្តិ, ចុឌ្ឍិរេឃច , ភិក្ខុរេច, ភិក្ខុតំ បាដិកង្ខា, រតា បរិហាតិ៍

“យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ, ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ភិក្ខូសុ ឋស្សន្តិ, ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខូ សន្ទិស្សិស្សន្តិ, វុឌ្ឍិយេវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ បាដិកង្ខា នោ បរិហានិ។

១៣០។ “អបរេបិ វោ, ភិក្ខវេ, សត្ត អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេស្សាមិ, តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិករោថ, ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អនិច្ចសញ្ញំ ភាវេស្សន្តិ…បេ… អនត្តសញ្ញំ ភាវេស្សន្តិ… អសុភសញ្ញំ ភាវេស្សន្តិ… អាទីនវសញ្ញំ ភាវេស្សន្តិ… បហានសញ្ញំ ភាវេស្សន្តិ… វិរាគសញ្ញំ ភាវេស្សន្តិ… និរោធសញ្ញំ ភាវេស្សន្តិ, វុឌ្ឍិយេវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ។

“យាវកីវញ្ច , ភិក្ខវេ, ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ភិក្ខូសុ ឋស្សន្តិ, ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខូ សន្ទិស្សិស្សន្តិ, វុឌ្ឍិយេវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ។

១៣១។ “ឆ, វោ ភិក្ខវេ, អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេស្សាមិ, តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិករោថ, ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“យាវកីវញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ចុបដ្ឋាបេស្សន្តិ សព្រហ្មចារីសុ អាវិ ចេវ រហោ ច, វុឌ្ឍិយេវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ។

“យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ មេត្តំ វចីកម្មំ បច្ចុបដ្ឋាបេស្សន្តិ …បេ… មេត្តំ មនោកម្មំ បច្ចុបដ្ឋាបេស្សន្តិ សព្រហ្មចារីសុ អាវិ ចេវ រហោ ច, វុឌ្ឍិយេវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ។

“យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ, យេ តេ លាភា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា អន្តមសោ បត្តបរិយាបន្នមត្តម្បិ តថារូបេហិ លាភេហិ អប្បដិវិភត្តភោគី ភវិស្សន្តិ សីលវន្តេហិ សព្រហ្មចារីហិ សាធារណភោគី, វុឌ្ឍិយេវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ។

“យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ យានិ តានិ សីលានិ អខណ្ឌានិ អច្ឆិទ្ទានិ អសពលានិ អកម្មាសានិ ភុជិស្សានិ វិញ្ញូបសត្ថានិ [វិញ្ញុប្បសត្ថានិ (សី។)] អបរាមដ្ឋានិ សមាធិសំវត្តនិកានិ តថារូបេសុ សីលេសុ សីលសាមញ្ញគតា វិហរិស្សន្តិ សព្រហ្មចារីហិ អាវិ ចេវ រហោ ច, វុឌ្ឍិយេវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ បាដិកង្ខា, នោ បរិហានិ។

"ຍາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ຍາຍໍ ທິຏ຺ຐິ ອຣິຍາ ນິຍ຺ຍານິກາ, ນິຍ຺ຍາຕິ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍ, ຕຖາຣູປາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐິສາມຍ຺ຍຄຕາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ວຸທ຺ຒິເຍວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິຯ

"ຍາວກີວຍ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມ ໗ ອປຣິຫານິຍາ ທມ຺ມາ ຠິກ຺ຂູສຸ ຐສ຺ສນ຺ຕິ, ອິເມສຸ ຈ ໗ສຸ ອປຣິຫານິເຍສຸ ທມ຺ເມສຸ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທິສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຒິເຍວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານີ"ຕິຯ

໑໓໑ຯ ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣເນ຺ຕາ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ທມ຺ມິໍ ກຖໍ ກໂຣຕິ – "ອິຕິ ສີລໍ, ອິຕິ ສມາທິ, ອິຕິ ປຍ຺ຍາຯ ສີລປຣິຠາວິໂຕ ສມາທິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສຯ ສມາທິປຣິຠາວິຕາ ປຍ຺ຍາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາຯ ປຍ຺ຍາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາ"ຕິຯ

໑໓໒ຯ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມເນ຺ຕສິ – "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາ"ຕິຯ "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິຯ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ທິໍ ເຍນ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາ ຕທວສຣິຯ ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາຍໍ ວິຫຣຕິ ຣາຊາຄາຣເກຯ ຕຕ຺ຣາປິ ສຸທໍ ຠຄວາ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາຍໍ ວິຫຣເນ຺ຕາ ຣາຊາຄາຣເກ ເອຕເທວ ພຫຸລໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ທມ຺ມິໍ ກຖໍ ກໂຣຕິ – "ອິຕິ ສີລໍ ອິຕິ ສມາທິ ອິຕິ ປຍ຺ຍາຯ ສີລປຣິຠາວິໂຕ ສມາທິ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສຯ ສມາທິປຣິຠາວິຕາ ປຍ຺ຍາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາຯ ປຍ຺ຍາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາ"ຕິຯ

໑໓໓ຯ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາຍໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມເນ຺ຕສິ – "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ນາລນ຺ທາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາ"ຕິຯ "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິຯ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ທິໍ ເຍນ ນາລນ຺ທາ ຕທວສຣິ, ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ນາລນ຺ທາຍໍ ວິຫຣຕິ ປາວາຣິກມ຺ພວເນຯ

ສາຣິປຸຕ຺ຕສີຫນາໂທ

໑໓໔ຯ ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸເຕ຺ຕາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຯ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸເຕ຺ຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – "ເອວໍປສນ຺ໂນ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ; ນ ຈາຫຸ ນ ຈ ຠວິສ຺ສຕິ ນ ເຈຕຣຫິ ວິຊ຺ຊຕິ ອຍ຺ໂຍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ຠຄວຕາ ຠິຍ຺ໂຍຠິຍ຺ຍຕໂຣ ຍທິທໍ ສມ຺ໂພທິຍ"ນ຺ຕິຯ "ອຸຬາຣາ ໂຂ ເຕ ອຍໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອາສຠີ ວາຈາ [ອາສຠິວາຈາ (ສ຺ຍາຯ)] ຠາສິຕາ, ເອກໍໂສ ຄຫິໂຕ, ສີຫນາໂທ ນທິໂຕ – 'ເອວໍປສນ຺ໂນ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ; ນ ຈາຫຸ ນ ຈ ຠວິສ຺ສຕິ ນ ເຈຕຣຫິ ວິຊ຺ຊຕິ ອຍ຺ໂຍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ຠຄວຕາ ຠິຍ຺ໂຍຠິຍ຺ຍຕໂຣ ຍທິທໍ ສມ຺ໂພທິຍ'ນ຺ຕິຯ

“កិំ តេ [កិំ នុ (ស្យា. បី. ក.)], សារិបុត្ត, យេ តេ អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, សព្វេ តេ ភគវន្តោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតា – ‘ឯវំសីលា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបិ, ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ អហេសុំ ឥតិបី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”.

“កិំ បន តេ [កិំ បន (ស្យា. បី. ក.)], សារិបុត្ត, យេ តេ ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, សព្វេ តេ ភគវន្តោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតា – ‘ឯវំសីលា តេ ភគវន្តោ ភវិស្សន្តិ ឥតិបិ, ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តា តេ ភគវន្តោ ភវិស្សន្តិ ឥតិបី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”.

“កិំ បន តេ, សារិបុត្ត, អហំ ឯតរហិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ – “ឯវំសីលោ ភគវា ឥតិបិ , ឯវំធម្មោ ឯវំបញ្ញោ ឯវំវិហារី ឯវំវិមុត្តោ ភគវា ឥតិបី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”.

“ឯត្ថ ច ហិ តេ, សារិបុត្ត, អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេសុ អរហន្តេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធេសុ ចេតោបរិយញាណំ [ចេតោបរិញ្ញាយញាណំ (ស្យា.), ចេតសា ចេតោបរិយាយញាណំ (ក.)] នត្ថិ. អថ កិញ្ចរហិ តេ អយំ, សារិបុត្ត, ឧឡារា អាសភី វាចា ភាសិតា, ឯកំសោ គហិតោ, សីហនាទោ នទិតោ – ‘ឯវំបសន្នោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតិ; ន ចាហុ ន ច ភវិស្សតិ ន ចេតរហិ វិជ្ជតិ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ យទិទំ សម្ពោធិយ’”ន្តិ?

១៣៩. “ន ខោ មេ, ភន្តេ, អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេសុ អរហន្តេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធេសុ ចេតោបរិយញាណំ អត្ថិ, អបិ ច មេ ធម្មន្វយោ វិទិតោ. សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ ទឡ្ហុទ្ធាបំ ទឡ្ហបាការតោរណំ ឯកទ្វារំ, តត្រស្ស ទោវារិកោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី អញ្ញាតានំ និវារេតា ញាតានំ បវេសេតា. សោ តស្ស នគរស្ស សមន្តា អនុបរិយាយបថំ [អនុចរិយាយបថំ (ស្យា.)] អនុក្កមមានោ ន បស្សេយ្យ បាការសន្ធិំ វា បាការវិវរំ វា, អន្តមសោ ពិឡារនិក្ខមនមត្តម្បិ. តស្ស ឯវមស្ស [ន បស្សេយ្យ តស្ស ឯវមស្ស (ស្យា.)] – ‘យេ ខោ កេចិ ឱឡារិកា បាណា ឥមំ នគរំ បវិសន្តិ វា និក្ខមន្តិ វា, សព្វេ តេ ឥមិនាវ ទ្វារេន បវិសន្តិ វា និក្ខមន្តិ វា’តិ. ឯវមេវ ខោ មេ, ភន្តេ, ធម្មន្វយោ វិទិតោ – ‘យេ តេ, ភន្តេ, អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា , សព្វេ តេ ភគវន្តោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តា សត្តពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ. យេបិ តេ, ភន្តេ, ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា , សព្វេ តេ ភគវន្តោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ. ភគវាបិ, ភន្តេ, ឯតរហិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេត្វា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’”តិ.

១៤៧។ តត្រាបិ សុទំ ភគវា នាឡន្ទាយំ វិហរន្តោ បាវារិកម្ពវនេ ឯតទេវ ពហុលំ ភិក្ខូនំ ធម្មិំ កថំ ករោតិ – “ឥតិ សីលំ, ឥតិ សមាធិ, ឥតិ បញ្ញា។ សីលបរិភាវិតោ សមាធិ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ។ សមាធិបរិភាវិតា បញ្ញា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា។ បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ សម្មទេវ អាសវេហិ វិមុច្ចតិ, សេយ្យថិទំ – កាមាសវា, ភវាសវា, អវិជ្ជាសវា”តិ។

ទុស្សីលអាទីនវា

១៤៨។ អថ ខោ ភគវា នាឡន្ទាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាយាមានន្ទ, យេន បាដលិគាមោ តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន បាដលិគាមោ តទវសរិ។ អស្សោសុំ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា – “ភគវា កិរ បាដលិគាមំ អនុប្បត្តោ”តិ។ អថ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អធិវាសេតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា អាវសថាគារ”ន្តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន អាវសថាគារំ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា សព្ពសន្ថរិំ [សព្ពសន្ថរិតំ សន្ថតំ (ស្យា.), សព្ពសន្ថរិ សន្ថតំ (ក.)] អាវសថាគារំ សន្ថរិត្វា អាសនានិ បញ្ញបេត្វា ឧទកមណិកំ បតិដ្ឋាបេត្វា តេលបទីបំ អារោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “សព្ពសន្ថរិសន្ថតំ [សព្ពសន្ថរិ សន្ថតំ (សី. ស្យា. បី. ក.)], ភន្តេ, អាវសថាគារំ, អាសនានិ បញ្ញត្តានិ, ឧទកមណិកោ បតិដ្ឋាបិតោ, តេលបទីបោ អារោបិតោ; យស្សទានិ, ភន្តេ, ភគវា កាលំ មញ្ញតី”តិ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ [ឥទំ បទំ វិនយមហាវគ្គេ ន ទិស្សតិ] និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន យេន អាវសថាគារំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បាទេ បក្ខាលេត្វា អាវសថាគារំ បវិសិត្វា មជ្ឈិមំ ថម្ភំ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ [បុរត្ថិមាភិមុខោ (ក.)] និសីទិ។ ភិក្ខុសង្ឃោបិ ខោ បាទេ បក្ខាលេត្វា អាវសថាគារំ បវិសិត្វា បច្ឆិមំ ភិត្តិំ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ និសីទិ ភគវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា។ បាដលិគាមិកាបិ ខោ ឧបាសកា បាទេ បក្ខាលេត្វា អាវសថាគារំ បវិសិត្វា បុរត្ថិមំ ភិត្តិំ និស្សាយ បច្ឆិមាភិមុខា និសីទិំសុ ភគវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា។

១៤៩។ អថ ខោ ភគវា បាដលិគាមិកេ ឧបាសកេ អាមន្តេសិ – “បញ្ចិមេ, គហបតយោ, អាទីនវា ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ កតមេ បញ្ច? ឥធ, គហបតយោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ បមាទាធិករណំ មហតិំ ភោគជានិំ និគច្ឆតិ។ អយំ បឋមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។

“បុន ចបរំ, គហបតយោ, ទុស្សីលស្ស សីលវិបន្នស្ស បាបកោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ។ អយំ ទុតិយោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។

“បុន ចបរំ, គហបតយោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ – យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ

ᨣᩉᨷᨲᩥᨷᩁᩥᩈᩴ ᨿᨴᩥ ᩈᨾᨱᨷᩁᩥᩈᩴ – ᩋᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩮᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨽᩪᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔ ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᨴᩩᩔᩦᩃᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔ ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᨴᩩᩔᩦᩃᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨷᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔ ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔ ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈ

᪑᪕᪐᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩮ , ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩍᨵ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨴᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ᪨

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ᪨

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᨴᩮᩅ ᨷᩁᩥᩈᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ – ᨿᨴᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨷᩁᩥᩈᩴ ᨿᨴᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨷᩁᩥᩈᩴ ᨿᨴᩥ ᨣᩉᨷᨲᩥᨷᩁᩥᩈᩴ ᨿᨴᩥ ᩈᨾᨱᨷᩁᩥᩈᩴ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩮᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩋᨾᨦ᩠ᨠᩩᨽᩪᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ᪨

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ᪨

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪑᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩣᨭᩃᩥᨣᩣᨾᩥᨠᩮ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮ ᨻᩉᩩᨴᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨿᩣ ᨠᨳᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᩈᩥ – “ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨷᨲᨿᩮᩣ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᩔᨴᩣᨶᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨠᩣᩃᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᩣᨭᩃᩥᨣᩣᨾᩥᨠᩣ ᩏᨷᩣᩈᨠᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨧᩥᩁᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨷᩣᨭᩃᩥᨣᩣᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩈᩩ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᩴ ᨷᩣᩅᩥᩈᩥ᪨

ᨷᩣᨭᩃᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨶᨣᩁᨾᩣᨷᨶᩴ

១៥២។ តេន ខោ បន សមយេន សុនិធវស្សការា [សុនីធវស្សការា (ស្យា។ ក។)] មគធមហាមត្តា បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយ។ តេន សមយេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ សហស្សេវ [សហស្សស្សេវ (សី។ បី។ ក។), សហស្សេវំ (ដីកាយំ បាឋន្តរំ), សហស្សសហស្សេវ (អដ្ឋកថា)] បាដលិគាមេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ។ យស្មឹ បទេសេ មហេសក្ខា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មហេសក្ខានំ តត្ថ រញ្ញំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មឹ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មជ្ឈិមានំ តត្ថ រញ្ញំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មឹ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, នីចានំ តត្ថ រញ្ញំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន តា ទេវតាយោ សហស្សេវ បាដលិគាមេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ។ អថ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កេ នុ ខោ [កោ នុ ខោ (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)], អានន្ទ, បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តី”តិ [មាបេតីតិ (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)]? “សុនិធវស្សការា, ភន្តេ, មគធមហាមត្តា បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយា”តិ។ “សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, ទេវេហិ តាវតឹសេហិ សទ្ធឹ មន្តេត្វា, ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយ។ ឥធាហំ, អានន្ទ, អទ្ទសំ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ សហស្សេវ បាដលិគាមេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ។ យស្មឹ, អានន្ទ, បទេសេ មហេសក្ខា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មហេសក្ខានំ តត្ថ រញ្ញំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មឹ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មជ្ឈិមានំ តត្ថ រញ្ញំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មឹ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, នីចានំ តត្ថ រញ្ញំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យាវតា, អានន្ទ, អរិយំ អាយតនំ យាវតា វណិប្បថោ ឥទំ អគ្គនគរំ ភវិស្សតិ បាដលិបុត្តំ បុដភេទនំ។ បាដលិបុត្តស្ស ខោ, អានន្ទ, តយោ អន្តរាយា ភវិស្សន្តិ – អគ្គិតោ វា ឧទកតោ វា មិថុភេទា វា”តិ។

១៥៣។ អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ, ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អធិវាសេតុ នោ ភវំ គោតមោ អជ្ជតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា យេន សកោ អាវសថោ តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា សកេ អាវសថេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសុំ – “កាលោ, ភោ គោតម, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។

អថ ខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន យេន សុនិធវស្សការានំ មគធមហាមត្តានំ អាវសថោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេសុំ សម្បវារេសុំ។ អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ អញ្ញតរំ នីចំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ សុនិធវស្សការេ មគធមហាមត្តេ ភគវា ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ –

“ຍສ຺ມິ ປເທເສ ກເປ຺ປຕິ, ວາສໍ ປຓ຺ຑິຕຊາຕິໂຍ;

ສີລວເນ຺ຕຕ຺ຖ ໂພເຊຕ຺ວາ, ສຎ຺ຎເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣໂຍ [ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ (ສ຺ຍາ.)].

“ຍາ ຕຕ຺ຖ ເທວຕາ ອາສຸໍ, ຕາສໍ ທກ຺ຂິຓມາທິເສ;

ຕາ ປູຊິຕາ ປູຊຍນ຺ຕິ [ປູຊິຕາ ປູຊຍນ຺ຕີ ນໍ (ກ.)], ມານິຕາ ມານຍນ຺ຕິ ນໍ.

“ຕໂຕ ນໍ ອນຸກມ຺ປນ຺ຕິ, ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍວ ໂອຣສໍ;

ເທວຕານຸກມ຺ປິໂຕ ໂປໂສ, ສທາ ຠທ຺ຣານິ ປສ຺ສຕີ”ຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສຸນິຘວສ຺ສກາເຣ ມຄຘມຫາມເຕ຺ຕ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ.

໑໕໓. ຕເນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສຸນິຘວສ຺ສກາຣາ ມຄຘມຫາມຕ຺ຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ – “ເຍນຊ຺ຊ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂຄຕມທ຺ວາຣໍ ນາມ ຠວິສ຺ສຕິ. ເຍນ ຕິຕ຺ເຖນ ຄງ຺ຄໍ ນທິໍ ຕຣິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂຄຕມຕິຕ຺ຖໍ ນາມ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິ, ຕໍ ໂຄຕມທ຺ວາຣໍ ນາມ ອໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ຄງ຺ຄາ ນທີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ຕເນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຄງ຺ຄາ ນທີ ປູຣາ ໂຫຕິ ສມຕິຕ຺ຕິກາ ກາກເປຍ຺ຍາ. ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ມນຸສ຺ສາ ນາວໍ ປຣິເຍສນ຺ຕິ, ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ອຸຬຸມ຺ປໍ ປຣິເຍສນ຺ຕິ, ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ກຸລ຺ລໍ ພນ຺ຘນ຺ຕິ ອປາຣາ [ປາຣາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກ.), ໂອຣາ (ຈິ. ມຫາຈກ຺ກ)], ປາຣໍ ຄນ຺ຕຸກາມາ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ – ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິເຎ຺ຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ – ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ໂອຣິມຕີເຣ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ປາຣິມຕີເຣ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາສິ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສເງ຺ຆນ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ມນຸເສ຺ສ ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ນາວໍ ປຣິເຍສເນ຺ຕ ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ອຸຬຸມ຺ປໍ ປຣິເຍສເນ຺ຕ ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ກຸລ຺ລໍ ພນ຺ຘເນ຺ຕ ອປາຣາ ປາຣໍ ຄນ຺ຕຸກາເມ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ –

“ເຍ ຕຣນ຺ຕິ ອຓ຺ຓວໍ ສຣໍ, ເສຕຸໍ ກຕ຺ວານ ວິສຊ຺ຊ ປລ຺ລລານິ;

ກຸລ຺ລຎ຺ຫິ ຊໂນ ພນ຺ຘຕິ [ກຸລ຺ລໍ ຊໂນ ຈ ພນ຺ຘຕິ (ສ຺ຍາ.), ກຸລ຺ລໍ ຫິ ຊໂນ ປພນ຺ຘຕິ (ສີ. ປີ. ກ.)], ຕິຓ຺ຓາ [ນິຕິຓ຺ຓາ, ນ ຕິຓ຺ຓາ (ກ.)]
ເມຘາວິໂນ ຊນາ”ຕິ.

បឋមភាណវារោ។

អរិយសច្ចកថា

១៨៦។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាយាមានន្ទ, យេន កោដិគាមោ តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន កោដិគាមោ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា កោដិគាមេ វិហរតិ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“ចតុន្នំ , ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានំ អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ ទុក្ខសមុទយស្ស, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ ទុក្ខនិរោធស្ស, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ តយិទំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខសមុទយំ [ទុក្ខសមុទយោ (ស្យា។)] អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខនិរោធំ [ទុក្ខនិរោធោ (ស្យា។)] អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ឧច្ឆិន្នា ភវតណ្ហា, ខីណា ភវនេត្តិ, នត្ថិទានិ បុនព្ភវោ”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ, យថាភូតំ អទស្សនា;

សំសិតំ ទីឃមទ្ធានំ, តាសុ តាស្វេវ ជាតិសុ។

តានិ ឯតានិ ទិដ្ឋានិ, ភវនេត្តិ សមូហតា;

ឧច្ឆិន្នំ មូលំ ទុក្ខស្ស, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ”តិ។

តត្របិ សុទំ ភគវា កោដិគាមេ វិហរន្តោ ឯតទេវ ពហុលំ ភិក្ខូនំ ធម្មិំ កថំ ករោតិ – “ឥតិ សីលំ, ឥតិ សមាធិ, ឥតិ បញ្ញា។ សីលបរិភាវិតោ សមាធិ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ។ សមាធិបរិភាវិតា បញ្ញា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា។ បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ សម្មទេវ អាសវេហិ វិមុច្ចតិ, សេយ្យថិទំ – កាមាសវា, ភវាសវា, អវិជ្ជាសវា”តិ។

អភាចត្តិឆយុសខ្លេាឌិបរាឃណា

១៥៩៉ អឆ ខោ ភកចា កោឌិការេយ ឃឆាភិរត្តំ ចិហរិត្វា អាឃស្មន្តំ អាភន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាឃាមាភន្ទ, ខេឃភ ភាតិកា [ភាឌិកា (ស្យា៉ ប៉ី៉)] តេភ្ញបន្តូមិស្សាមា”តិ៉ “ឯចំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាឃស្មា អាភន្ទោ ភកចតោ បច្ចស្សោសិ៉ អឆ ខោ ភកចា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ ខេឃភ ភាតិកា តទចសរិ៉ ត្រាបិ សុទំ ភកចា ភាតិកេ ចិហរតិ កិញ្ជកាចសថេ៉ អឆ ខោ អាឃស្មា អាភន្ទោ ខេឃភ ភកចា តេភ្ញបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភកចន្តំ អភិចាទេត្វា ឯកមន្តំ ភិសីទិ៉ ឯកមន្តំ ភិសិន្នោ ខោ អាឃស្មា អាភន្ទោ ភកចន្តំ ឯតទចោច – “សាឡ្ហោ ភាម, ភន្តេ, ភិក្ខុ ភាតិកេ កាលង្កតោ, តស្ស កា កតិ, កោ អភិសម្បរាយោ? ភន្ទា ភាម, ភន្តេ, ភិក្ខុនី ភាតិកេ កាលង្កតា, តស្សា កា កតិ, កោ អភិសម្បរាយោ? សុទត្តោ ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ ភាតិកេ កាលង្កតោ, តស្ស កា កតិ, កោ អភិសម្បរាយោ? សុជាតា ភាម, ភន្តេ, ឧបាសិកា ភាតិកេ កាលង្កតា, តស្សា កា កតិ , កោ អភិសម្បរាយោ? ក្កុធោ [កក្កធោ (ស្យា៉)] ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ ភាតិកេ កាលង្កតោ, តស្ស កា កតិ, កោ អភិសម្បរាយោ? កាឡិង្គោ [កាលិង្គោ (ប៉ី៉), ការឡិង្គោ (ស្យា៉)] ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ…បេ… ភិកដោ ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ… កដិស្សហោ [កដិស្សភោ (សី៉ ប៉ី៉)] ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ… តុដ្ឋោ ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ… សន្តុដ្ឋោ ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ… ភទ្ទោ [ភដោ (ស្យា៉)] ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ… សុភទ្ទោ [សុភដោ (ស្យា៉)] ភាម, ភន្តេ, ឧបាសកោ ភាតិកេ កាលង្កតោ, តស្ស កា កតិ, កោ អភិសម្បរាយោ”តិ?

១៦០៉ “សាឡ្ហោ, អាភន្ទ, ភិក្ខុ អាសចាភំ ខយា អភាសចំ ចេតោចិមុត្តិំ បញ្ញាចិមុត្តិំ ទិដ្ឋេច ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ ចិហាសិ៉ ភន្ទា, អាភន្ទ, ភិក្ខុនី បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាកិយាភំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិភិព្វាយិនី អភាចត្តិធម្មា តស្មា លោកា៉ សុទត្តោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ តិណ្ណំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា រាកទោសមោហាភំ តភុត្តា សកទាកាមី សកិទេច ឥមំ លោកំ អាកន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតិ៉ សុជាតា, អាភន្ទ, ឧបាសិកា តិណ្ណំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា សោតាបន្នា អចិភិបាតធម្មា ភិឃតា សខ្លេាឌិបរាឃណា [បរាឃភា (សី៉ ស្យា៉ ប៉ី៉ ក៉)]៉ ក្កុធោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាកិយាភំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ តត្ថ បរិភិព្វាយី អភាចត្តិធម្មោ តស្មា លោកា៉ កាឡិង្គោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ…បេ… ភិកដោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ… កដិស្សហោ , អាភន្ទ, ឧបាសកោ… តុដ្ឋោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ … សន្តុដ្ឋោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ… ភទ្ទោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ… សុភទ្ទោ, អាភន្ទ, ឧបាសកោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាកិយាភំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ តត្ថ បរិភិព្វាយី អភាចត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ៉ បរោបញ្ញាសំ, អាភន្ទ, ភាតិកេ ឧបាសកា កាលង្កតា, បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាកិយាភំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិភិព្វាយិភោ អភាចត្តិធម្មា តស្មា លោកា៉ សាធិកា ភចុតិ [ឆាធិកា ភចុតិ (ស្យា៉)], អាភន្ទ, ភាតិកេ ឧបាសកា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា រាកទោសមោហាភំ តភុត្តា សកទាកាមិភោ សកិទេច ឥមំ លោកំ អាកន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ៉ សាតិរេកាភិ [ទសាតិរេកាភិ (ស្យា៉)], អាភន្ទ, បញ្ចសតាភិ ភាតិកេ ឧបាសកា កាលង្កតា, តិណ្ណំ សំយោជភាភំ បរិក្ខយា សោតាបន្នា អចិភិបាតធម្មា ភិឃតា សខ្លេាឌិបរាឃណា៉

ធម្មាទាសធម្មបរិឃាយា

១៥៦។ “អនច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ, អានន្ទ, យំ មនុស្សភូតោ កាលង្ករេយ្យ។ តស្មិំយេវ [តស្មិំ តស្មិំ ចេ (សី. បី.), តស្មិំ តស្មិំ ខោ (ស្យា.)] កាលង្កតេ តថាគតំ ឧបសង្កមិត្វា ឯតមត្ថំ បុច្ឆិស្សថ, វិហេសា ហេសា, អានន្ទ, តថាគតស្ស។ តស្មាតិហានន្ទ, ធម្មាទាសំ នាម ធម្មបរិយាយំ ទេសេស្សាមិ, យេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ, សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ។

១៥៧។ “កតមោ ច សោ, អានន្ទ, ធម្មាទាសោ ធម្មបរិយាយោ, យេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ, សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ?

“ឥធានន្ទ , អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។

“ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ សន្ទិដ្ឋិកោ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហី’តិ។

“សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, ឧជុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, ញាយប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, សាមីចិប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុគានិ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា, ឯស ភគវតោ សាវកសង្ឃោ អាហុនេយ្យោ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា’តិ។

“អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ អច្ឆិទ្ទេហិ អសពលេហិ អកម្មាសេហិ ភុជិស្សេហិ វិញ្ញុប្បសត្ថេហិ អបរាមដ្ឋេហិ សមាធិសំវត្តនិកេហិ។

“អយំ ខោ សោ, អានន្ទ, ធម្មាទាសោ ធម្មបរិយាយោ, យេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ, សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ។

តត្រាបិ សុទំ ភគវា នាតិកេ វិហរន្តោ គិញ្ជកាវសថេ ឯតទេវ ពហុលំ ភិក្ខូនំ ធម្មិំ កថំ ករោតិ –

"ອິຕິ ສີລໍ ອິຕິ ສມາທິ ອິຕິ ປຎ຺ຎາ. ສີລປຣິຠາວິເຕາ ສມາທິ ມຫປ຺ຜເລາ ເຫາຕິ ມຫານິສໍເສາ. ສມາທິປຣິຠາວິຕາ ປຎ຺ຎາ ມຫປ຺ຜລາ ເຫາຕິ ມຫານິສໍສາ. ປຎ຺ຎາປຣິຠາວິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ອາສເວຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ເສຍ຺ຍຘິທໍ – ກາມາສວາ, ຠວາສວາ, ອວິຊ຺ຊາສວາ"ຕິ.

໑໙໐. ອຘ ເຂາ ຠຄວາ ນາຕິເກ ຍຘາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ – "ອາຍາມານນ຺ທ, ເຍນ ເວສາລີ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາ"ຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ເຂາ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ເທາ ຠຄວເຕາ ປຈ຺ຈສ຺ເສາສິ. ອຘ ເຂາ ຠຄວາ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ເວສາລີ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ອມ຺ພປາລິວເນ. ຕຕ຺ຣ ເຂາ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ –

"ສເຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສມ຺ປຊາເນາ, ອຍໍ ເວາ ອມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີ. ກຘຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສເຕາ ເຫາຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາເນາ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ເລາເກ ອຠິຊ຺ຌາເທາມນສ຺ສໍ. ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ...ເປ... ຈິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ...ເປ... ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາເນາ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ເລາເກ ອຠິຊ຺ຌາເທາມນສ຺ສໍ. ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສເຕາ ເຫາຕິ.

"ກຘຎ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ປຊາເນາ ເຫາຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານການີ ເຫາຕິ, ອາເລາກິເຕ ວິເລາກິເຕ ສມ຺ປຊານການີ ເຫາຕິ, ສມິຎ຺ຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານການີ ເຫາຕິ, ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣເຓ ສມ຺ປຊານການີ ເຫາຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານການີ ເຫາຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານການີ ເຫາຕິ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸເຕ຺ຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານການີ ເຫາຕິ. ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ປຊາເນາ ເຫາຕິ. ສເຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສມ຺ປຊາເນາ, ອຍໍ ເວາ ອມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີ"ຕິ.

ອມ຺ພປາລີຄຓິກາ

໑໙໑. ອສ຺ເສາສິ ເຂາ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ – "ຠຄວາ ກິຣ ເວສາລິໍ ອນຸປ຺ປເຕ຺ຕາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຍ຺ຫໍ ອມ຺ພວເນ"ຕິ. ອຘ ເຂາ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠທ຺ທານິ ຠທ຺ທານິ ຍານານິ ເຍາຊາເປຕ຺ວາ ຠທ຺ທໍ ຠທ຺ທໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເທຫິ ຠທ຺ເທຫິ ຍາເນຫິ ເວສາລິຍາ ນິຍ຺ຍາສິ. ເຍນ ສເກາ ອາຣາເມາ ເຕນ ປາຍາສິ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ, ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຍານາ ປຈ຺ເຈາໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິກາວ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ເຂາ ອມ຺ພປາລິໍ ຄຓິກໍ ຠຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຘາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຘ ເຂາ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຘາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ – "ອຘິວາເສຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນາ"ຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຘ ເຂາ ອມ຺ພປາລີ ຄຓິກາ ຠຄວເຕາ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

អស្សោសុំ ខោ វេសាលិកា លិច្ឆវី – “ភគវា កិរ វេសាលិំ អនុប្បត្តោ វេសាលិយំ វិហរតិ អម្ពបាលិវនេ”តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី ភទ្ទានិ ភទ្ទានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្ទំ ភទ្ទំ យានំ អភិរុហិត្វា ភទ្ទេហិ ភទ្ទេហិ យានេហិ វេសាលិយា និយ្យិំសុ។ តត្រ ឯកច្ចេ លិច្ឆវី នីលា ហោន្តិ នីលវណ្ណា នីលវត្ថា នីលាលង្ការា, ឯកច្ចេ លិច្ឆវី បីតា ហោន្តិ បីតវណ្ណា បីតវត្ថា បីតាលង្ការា, ឯកច្ចេ លិច្ឆវី លោហិតា ហោន្តិ លោហិតវណ្ណា លោហិតវត្ថា លោហិតាលង្ការា, ឯកច្ចេ លិច្ឆវី ឱទាតា ហោន្តិ ឱទាតវណ្ណា ឱទាតវត្ថា ឱទាតាលង្ការា។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ទហរានំ ទហរានំ លិច្ឆវីនំ អក្ខេន អក្ខំ ចក្កេន ចក្កំ យុគេន យុគំ បដិវដ្ដេសិ [បរិវត្តេសិ (ចិ. មហាចក្ក)]។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី អម្ពបាលិំ គណិកំ ឯតទវោចុំ – “កិំ, ជេ អម្ពបាលិ , ទហរានំ ទហរានំ លិច្ឆវីនំ អក្ខេន អក្ខំ ចក្កេន ចក្កំ យុគេន យុគំ បដិវដ្ដេសី”តិ? “តថា ហិ បន មេ, អយ្យបុត្តា, ភគវា និមន្តិតោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ “ទេហិ, ជេ អម្ពបាលិ, ឯតំ [ឯកំ (ក.)] ភត្តំ សតសហស្សេនា”តិ។ “សចេបិ មេ, អយ្យបុត្តា, វេសាលិំ សាហារំ ទស្សថ [ទជ្ជេយ្យាថ (ចិ. មហាចក្ក)], ឯវមហំ តំ [ឯវម្បិ មហន្តំ (ស្យា.), ឯវំ មហន្តំ (សី. បី.)] ភត្តំ ន ទស្សាមី”តិ [នេវ ទជ្ជាហំ តំ ភត្តន្តិ (ចិ. មហាចក្ក)]។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី អង្គុលិំ ផោដេសុំ – “ជិតម្ហ[ជិតម្ហា(ពហូសុ)] វត ភោ អម្ពកាយ, ជិតម្ហ វត ភោ អម្ពកាយា”តិ [“ជិតម្ហាវត ភោ អម្ពបាលិកាយ វញ្ចិតម្ហាវត ភោ អម្ពបាលិកាយា”តិ (ស្យា.)]។

អថ ខោ តេ លិច្ឆវី យេន អម្ពបាលិវនំ តេន បាយិំសុ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ លិច្ឆវី ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ។ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យេសំ [យេហិ (ចិ. មហាចក្ក)], ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ទេវា តាវតិំសា អទិដ្ឋបុព្ពា, ឱលោកេថ, ភិក្ខវេ, លិច្ឆវិបរិសំ; អបលោកេថ, ភិក្ខវេ , លិច្ឆវិបរិសំ; ឧបសំហរថ, ភិក្ខវេ, លិច្ឆវិបរិសំ – តាវតិំសសទិស”ន្តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី យាវតិកា យានស្ស ភូមិ, យានេន គន្ត្វា, យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកាវ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ លិច្ឆវី ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អធិវាសេតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អថ ខោ ភគវា តេ លិច្ឆវី ឯតទវោច – “អធិវុត្ថំ [អធិវាសិតំ (ស្យា.)] ខោ មេ, លិច្ឆវី, ស្វាតនាយ អម្ពបាលិយា គណិកាយ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី អង្គុលិំ ផោដេសុំ – “ជិតម្ហ វត ភោ អម្ពកាយ, ជិតម្ហ វត ភោ អម្ពកាយា”តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមិំសុ។

១៦២។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន សកេ អារាមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន យេន អម្ពបាលិយា គណិកាយ និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេសិ សម្បវារេសិ។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ អញ្ញតរំ នីចំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥមាហំ, ភន្តេ, អារាមំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទម្មី”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា អារាមំ។ អថ ខោ ភគវា អម្ពបាលិំ គណិកំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ តត្រាបិ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរន្តោ អម្ពបាលិវនេ

ឯវមេវ ពហុលំ ភិក្ខូនំ ធម្មិំ កថំ ករោតិ – “ឥតិ សីលំ, ឥតិ សមាធិ, ឥតិ បញ្ញា។ សីលបរិភាវិតោ សមាធិ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ។ សមាធិបរិភាវិតា បញ្ញា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា។ បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ សម្មទេវ អាសវេហិ វិមុច្ចតិ, សេយ្យថិទំ – កាមាសវា, ភវាសវា, អវិជ្ជាសវា”តិ។

វេឡុវគាមវស្សូបគមនំ

១៩២។ អថ ខោ ភគវា អម្ពបាលិវនេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាយាមានន្ទ, យេន វេឡុវគាមកោ [បេឡុវគាមកោ (សី។ បី។)] តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន វេឡុវគាមកោ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេឡុវគាមកេ វិហរតិ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឯថ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, សមន្តា វេសាលិំ យថាមិត្តំ យថាសន្ទិដ្ឋំ យថាសម្ភត្តំ វស្សំ ឧបេថ [ឧបគច្ឆថ (ស្យា។)]។ អហំ បន ឥធេវ វេឡុវគាមកេ វស្សំ ឧបគច្ឆាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា សមន្តា វេសាលិំ យថាមិត្តំ យថាសន្ទិដ្ឋំ យថាសម្ភត្តំ វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ។ ភគវា បន តត្ថេវ វេឡុវគាមកេ វស្សំ ឧបគច្ឆិ។

១៩៣។ អថ ខោ ភគវតោ វស្សូបគតស្ស ខរោ អាពាធោ ឧប្បជ្ជិ, ពាឡ្ហា វេទនា វត្តន្តិ មារណន្តិកា។ តា សុទំ ភគវា សតោ សម្បជានោ អធិវាសេសិ អវិហញ្ញមានោ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “ន ខោ មេតំ បតិរូបំ, យោហំ អនាមន្តេត្វា ឧបដ្ឋាកេ អនបលោកេត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ បរិនិព្ពាយេយ្យំ។ យំនូនាហំ ឥមំ អាពាធំ វីរិយេន បដិបណាមេត្វា ជីវិតសង្ខារំ អធិដ្ឋាយ វិហរេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា តំ អាពាធំ វីរិយេន បដិបណាមេត្វា ជីវិតសង្ខារំ អធិដ្ឋាយ វិហាសិ។ អថ ខោ ភគវតោ សោ អាពាធោ បដិប្បស្សម្ភិ។ អថ ខោ ភគវា គិលានា វុដ្ឋិតោ [គិលានវុដ្ឋិតោ (សង្គីតិ)] អចិរវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញា វិហារា និក្ខមិត្វា វិហារបច្ឆាយាយំ បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទិដ្ឋោ មេ, ភន្តេ, ភគវតោ ផាសុ; ទិដ្ឋំ មេ, ភន្តេ, ភគវតោ ខមនីយំ, អបិ ច មេ, ភន្តេ, មធុរកជាតោ វិយ កាយោ។ ទិសាបិ មេ ន បក្ខាយន្តិ; ធម្មាបិ មំ ន បដិភន្តិ ភគវតោ គេលញ្ញេន, អបិ ច មេ, ភន្តេ, អហោសិ កាចិទេវ អស្សាសមត្តា – ‘ន តាវ ភគវា បរិនិព្ពាយិស្សតិ, ន យាវ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃំ អារព្ភ កិញ្ចិទេវ ឧទាហរតី’”តិ។

១៩៤។ “កិំ បនានន្ទ, ភិក្ខុសង្ឃោ មយិ បច្ចាសីសតិ [បច្ចាសិំសតិ (សី។ ស្យា។)]? ទេសិតោ, អានន្ទ, មយា ធម្មោ អនន្តរំ អពាហិរំ ករិត្វា។ នត្ថានន្ទ, តថាគតស្ស ធម្មេសុ អាចរិយមុដ្ឋិ។ យស្ស នូន, អានន្ទ, ឯវមស្ស – ‘អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមី’តិ វា ‘មមុទ្ទេសិកោ ភិក្ខុសង្ឃោ’តិ វា, សោ នូន, អានន្ទ, ភិក្ខុសង្ឃំ អារព្ភ កិញ្ចិទេវ ឧទាហរេយ្យ។ តថាគតស្ស ខោ, អានន្ទ, ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមី’តិ វា ‘មមុទ្ទេសិកោ ភិក្ខុសង្ឃោ’តិ វា។ សកិំ [កិំ (សី។ បី។)], អានន្ទ, តថាគតោ ភិក្ខុសង្ឃំ អារព្ភ កិញ្ចិទេវ ឧទាហរិស្សតិ។ អហំ ខោ បនានន្ទ, ឯតរហិ ជិណ្ណោ វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ។ អាសីតិកោ មេ វយោ វត្តតិ។ សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, ជជ្ជរសកដំ វេឋមិស្សកេន [វេឡមិស្សកេន (ស្យា។), វេឃមិស្សកេន (បី។), វេធមិស្សកេន, វេខមិស្សកេន (ក។)] យាបេតិ,

ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, វេឡមិស្សកេន មញ្ញេ តថាគតស្ស កាយោ យាបេតិ។ យស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ តថាគតោ សព្ពនិមិត្តានំ អមនសិការា ឯកច្ចានំ វេទនានំ និរោធា អនិមិត្តំ ចេតោសមាធិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, ផាសុតរោ, អានន្ទ, តស្មិំ សមយេ តថាគតស្ស កាយោ ហោតិ។ តស្មាតិហានន្ទ, អត្តទីបា វិហរថ អត្តសរណា អនញ្ញសរណា, ធម្មទីបា ធម្មសរណា អនញ្ញសរណា។ កថញ្ចានន្ទ, ភិក្ខុ អត្តទីបោ វិហរតិ អត្តសរណោ អនញ្ញសរណោ, ធម្មទីបោ ធម្មសរណោ អនញ្ញសរណោ? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯវំ ខោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ អត្តទីបោ វិហរតិ អត្តសរណោ អនញ្ញសរណោ, ធម្មទីបោ ធម្មសរណោ អនញ្ញសរណោ។ យេ ហិ កេចិ, អានន្ទ, ឯតរហិ វា មម វា អច្ចយេ អត្តទីបា វិហរិស្សន្តិ អត្តសរណា អនញ្ញសរណា, ធម្មទីបា ធម្មសរណា អនញ្ញសរណា, តមតគ្គេ មេ តេ, អានន្ទ, ភិក្ខូ ភវិស្សន្តិ យេ កេចិ សិក្ខាកាមា”តិ។

ទុតិយភាណវារោ។

និមិត្តោភាសកថា

១៦៦។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ វេសាលិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ វេសាលិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គណ្ហាហិ, អានន្ទ, និសីទនំ, យេន ចាបាលំ ចេតិយំ [បាវាលំ (ចេតិយំ (ស្យា។)] តេនុបសង្កមិស្សាម ទិវា វិហារាយា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា និសីទនំ អាទាយ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ។ អថ ខោ ភគវា យេន ចាបាលំ ចេតិយំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អាយស្មាបិ ខោ អានន្ទោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។

១៦៧។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច – “រមណីយា, អានន្ទ, វេសាលី, រមណីយំ ឧទេនំ ចេតិយំ, រមណីយំ គោតមកំ ចេតិយំ, រមណីយំ សត្តម្ពំ [សត្តម្ពកំ (បី។)] ចេតិយំ, រមណីយំ ពហុបុត្តំ ចេតិយំ, រមណីយំ សារន្ទទំ ចេតិយំ, រមណីយំ ចាបាលំ ចេតិយំ។ យស្ស កស្សចិ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, សោ អាកង្ខមានោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា។ តថាគតស្ស ខោ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, សោ អាកង្ខមានោ [អាកង្ខមានោ (?)], អានន្ទ, តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា”តិ។ ឯវម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតា ឱឡារិកេ និមិត្តេ ករិយមានេ ឱឡារិកេ ឱភាសេ ករិយមានេ នាសក្ខិ បដិវិជ្ឈិតុំ; ន ភគវន្តំ យាចិ – “តិដ្ឋតុ, ភន្តេ, ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ, យថា តំ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា…បេ… តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “រមណីយា, អានន្ទ, វេសាលី, រមណីយំ ឧទេនំ ចេតិយំ, រមណីយំ គោតមកំ ចេតិយំ, រមណីយំ សត្តម្ពំ ចេតិយំ, រមណីយំ ពហុបុត្តំ ចេតិយំ, រមណីយំ សារន្ទទំ ចេតិយំ, រមណីយំ ចាបាលំ ចេតិយំ។ យស្ស កស្សចិ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា

ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ທາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐ຺ຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ທິປາທາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ທາ, ໂສ ອາກງ຺ຂມາໂນ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄໂຕ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ເຐ຺ຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ"ຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວຕາ ໂອຬາຣິເກ ນິມິຕ຺ເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຬາຣິເກ ໂອພາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ ; ນ ພຄວນ຺ຕໍ ຍາຈິ – "ຕິຏ຺ຐຕຸ , ພນ຺ເຕ, ພຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄໂຕ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານ"ນ຺ຕິ, ຍຖາ ຕໍ ມາເຣນ ປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ໂຕ. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ – "ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຍສ຺ສທານິ ກາລໍ ມຎ຺ຎສີ"ຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕ"ຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ອວິທູເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ.

ມາຣຍາຈນກຖາ

໑໖໘. ອຖ ໂຂ ມາໂຣ ປາປິມາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອານນ຺ເທ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ມາໂຣ ປາປິມາ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – "ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລ ທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວໂຕ. ພາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕາ ວາຈາ – 'ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ພິກ຺ຂູ ນ ສາວກາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ທມ຺ມທຣາ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸທມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິພຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີ [ອຸຕ຺ຕານິ (ກ.), ອຸຕ຺ຕານີ (ສີ. ປີ.)] ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫທມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ທມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕີ'ຕິ . ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນ, ພນ຺ເຕ, ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ສາວກາ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ທມ຺ມທຣາ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸທມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ ວິວຣນ຺ຕິ ວິພຊນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫທມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ. ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວໂຕ.

"ພາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕາ ວາຈາ – 'ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ພິກ຺ຂຸນິໂຍ ນ ສາວິກາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ທມ຺ມທຣາ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸທມ຺ມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິພຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫທມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ທມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕີ'ຕິ . ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນ, ພນ຺ເຕ, ພິກ຺ຂຸນິໂຍ ພຄວໂຕ ສາວິກາ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ທມ຺ມທຣາ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸທມ຺ມຈາຣິນິໂຍ , ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ ວິວຣນ຺ຕິ ວິພຊນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫທມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ. ປຣິນິພ຺ພາຕຸທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ, ປຣິນິພ຺ພານກາໂລທານິ, ພນ຺ເຕ, ພຄວໂຕ.

"ພາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕາ ວາຈາ – 'ນ ຕາວາຫໍ, ປາປິມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ອຸປາສກາ ນ ສາວກາ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ

ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩈ᩠ᩈᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩁᨸ᩠ᨸᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩈ᩠ᩈᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩁᨸ᩠ᨸᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩᨴᩣᨶᩥ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣᨴᩣᨶᩥ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ᪨

“ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᩈᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩣᨧᩣ – ‘ᨶ ᨲᩣᩅᩣᩉᩴ, ᨸᩣᨸᩥᨾ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ, ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᨶ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩈ᩠ᩈᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩁᨸ᩠ᨸᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩈ᩠ᩈᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩁᨸ᩠ᨸᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ᪨

“ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩮᩈᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩣᨧᩣ – ‘ᨶ ᨲᩣᩅᩣᩉᩴ, ᨸᩣᨸᩥᨾ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ , ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᩍᨴᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨶ ᩍᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ ᨹᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩣᩉᩩᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩮᩉᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩥᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨹᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩣᩉᩩᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩴ, ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᩮᩉᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩴ᪨ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨾᩣᩁᩴ ᨸᩣᨸᩥᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩣᩈ᩠ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨸᩣᨸᩥᨾ, ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᨶ ᨧᩥᩁᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩈ᩠ᩈ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨾᩣᩈᩣᨶᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩈ᩠ᩈᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨿᩩᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩒᩈ᩠ᩈᨩ᩠ᨩᨶᩴ

᪑᪖᪙᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨧᩣᨸᩣᩃᩮ ᨧᩮᨲᩥᨿᩮ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩋᩣᨿᩩᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩒᩈ᩠ᩈᨩᩥ᪨ ᩒᩈ᩠ᩈᨭ᩠ᨮᩮ ᨧ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᩣᨿᩩᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨾᩉᩣᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨽᩥᩴᩈᨶᨠᩮᩣ ᩈᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣ [ᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᨴᩮᩅᨴᩩᨶ᩠ᨴᩩᨽᩥᨿᩮᩣ [ᨴᩮᩅᨴᩩᨴᩕᨽᩥᨿᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᨧ ᨹᩃᩥᩴᩈᩩ ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨿᩴ ᩅᩮᩃᩣᨿᩴ ᩍᨾᩴ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᩈᩥ –

“ᨲᩩᩃᨾᨲᩩᩃᨬ᩠ᨧ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ, ᨽᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨾᩅᩔᨩᩥ ᨾᩩᨶᩥ;

ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩁᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥ ᨠᩅᨧᨾᩥᩅᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨽᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨾᩉᩣᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩉᩮᨲᩩ

᪁᪇᪀᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᩅᨲ ᨽᩮᩣ, ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ ᩅᨲ ᨽᩮᩣ, ᨾᩉᩣ ᩅᨲᩣᨿᩴ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩮᩣ; ᩈᩩᨾᩉᩣ ᩅᨲᩣᨿᩴ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩮᩣ ᨽᩥᩴᩈᨶᨠᩮᩣ ᩈᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣ; ᨴᩮᩅᨴᩩᨶ᩠ᨴᩩᨽᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨹᩃᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ ᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿᩣ”ᨲᩥ?

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ, ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ, ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᩉᩣ ᩅᨲᩣᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩮᩣ; ᩈᩩᨾᩉᩣ ᩅᨲᩣᨿᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩮᩣ ᨽᩥᩴᩈᨶᨠᩮᩣ ᩈᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣ; ᨴᩮᩅᨴᩩᨶ᩠ᨴᩩᨽᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨹᩃᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ , ᩉᩮᨲᩩ ᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿᩣ”ᨲᩥ?

᪁᪇᪁᪨ “ᩋᨭ᩠ᨮ ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩮ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩉᩮᨲᩪ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ? ᩋᨿᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩉᩣᨸᨳᩅᩦ ᩏᨴᨠᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ, ᩏᨴᨠᩴ ᩅᩣᨲᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᩅᩣᨲᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨾᨿᩮᩣ, ᨿᩴ ᨾᩉᩣᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᩏᨴᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨴᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨠᨾ᩠ᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨮᨾᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ ᨸᨮᨾᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩈᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩅᩣ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣ, ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨳᩅᩦᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣ ᩋᩣᨸᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨠᨾ᩠ᨸᩮᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨠᨾ᩠ᨸᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩮᨵᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᨴᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᨠᩣᨿᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨲᨴᩣᨿᩴ ᨸᨳᩅᩦ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩮᨵᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᨴᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᨲᨴᩣᨿᩴ ᨸᨳᩅᩦ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩮᨵᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨧᩣᩃᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨿ᪨

“បុន ចបរំ, អានន្ទ, យទា តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ, តទាយំ បថវី កម្បតិ សង្កម្បតិ សម្បកម្បតិ សម្បវេធតិ។ អយំ បញ្ចមោ ហេតុ បញ្ចមោ បច្ចយោ មហតោ ភូមិចាលស្ស បាតុភាវាយ។

“បុន ចបរំ, អានន្ទ, យទា តថាគតោ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តេតិ, តទាយំ បថវី កម្បតិ សង្កម្បតិ សម្បកម្បតិ សម្បវេធតិ។ អយំ ឆដ្ឋោ ហេតុ ឆដ្ឋោ បច្ចយោ មហតោ ភូមិចាលស្ស បាតុភាវាយ។

“បុន ចបរំ, អានន្ទ, យទា តថាគតោ សតោ សម្បជានោ អាយុសង្ខារំ ឱស្សជ្ជតិ, តទាយំ បថវី កម្បតិ សង្កម្បតិ សម្បកម្បតិ សម្បវេធតិ។ អយំ សត្តមោ ហេតុ សត្តមោ បច្ចយោ មហតោ ភូមិចាលស្ស បាតុភាវាយ។

“បុន ចបរំ, អានន្ទ, យទា តថាគតោ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ, តទាយំ បថវី កម្បតិ សង្កម្បតិ សម្បកម្បតិ សម្បវេធតិ។ អយំ អដ្ឋមោ ហេតុ អដ្ឋមោ បច្ចយោ មហតោ ភូមិចាលស្ស បាតុភាវាយ។ ឥមេ ខោ, អានន្ទ, អដ្ឋ ហេតូ, អដ្ឋ បច្ចយា មហតោ ភូមិចាលស្ស បាតុភាវាយា”តិ។

អដ្ឋ បរិសា

១៧២។ “អដ្ឋ ខោ ឥមា, អានន្ទ, បរិសា។ កតមា អដ្ឋ? ខត្តិយបរិសា, ព្រាហ្មណបរិសា, គហបតិបរិសា, សមណបរិសា, ចាតុមហារាជិកបរិសា [ចាតុម្មហារាជិកបរិសា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], តាវតិំសបរិសា, មារបរិសា, ព្រហ្មបរិសា។ អភិជានាមិ ខោ បនាហំ, អានន្ទ , អនេកសតំ ខត្តិយបរិសំ ឧបសង្កមិតា។ តត្របិ មយា សន្និសិន្នបុព្ពញ្ចេវ សល្លបិតបុព្ពញ្ច សាកច្ឆា ច សមាបជ្ជិតបុព្ពា ។ តត្ថ យាទិសកោ តេសំ វណ្ណោ ហោតិ, តាទិសកោ មយ្ហំ វណ្ណោ ហោតិ។ យាទិសកោ តេសំ សរោ ហោតិ, តាទិសកោ មយ្ហំ សរោ ហោតិ។ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេមិ សមាទបេមិ សមុត្តេជេមិ សម្បហំសេមិ។ ភាសមានញ្ច មំ ន ជានន្តិ – ‘កោ នុ ខោ អយំ ភាសតិ ទេវោ វា មនុស្សោ វា’តិ? ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា អន្តរធាយាមិ។ អន្តរហិតញ្ច មំ ន ជានន្តិ – ‘កោ នុ ខោ អយំ អន្តរហិតោ ទេវោ វា មនុស្សោ វា’តិ? អភិជានាមិ ខោ បនាហំ, អានន្ទ, អនេកសតំ ព្រាហ្មណបរិសំ…បេ… គហបតិបរិសំ… សមណបរិសំ… ចាតុមហារាជិកបរិសំ… តាវតិំសបរិសំ… មារបរិសំ… ព្រហ្មបរិសំ ឧបសង្កមិតា។ តត្របិ មយា សន្និសិន្នបុព្ពញ្ចេវ សល្លបិតបុព្ពញ្ច សាកច្ឆា ច សមាបជ្ជិតបុព្ពា។ តត្ថ យាទិសកោ តេសំ វណ្ណោ ហោតិ, តាទិសកោ មយ្ហំ វណ្ណោ ហោតិ។ យាទិសកោ តេសំ សរោ ហោតិ, តាទិសកោ មយ្ហំ សរោ ហោតិ។ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេមិ សមាទបេមិ សមុត្តេជេមិ សម្បហំសេមិ។ ភាសមានញ្ច មំ ន ជានន្តិ – ‘កោ នុ ខោ អយំ ភាសតិ ទេវោ វា មនុស្សោ វា’តិ? ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា អន្តរធាយាមិ។ អន្តរហិតញ្ច មំ ន ជានន្តិ – ‘កោ នុ ខោ អយំ អន្តរហិតោ ទេវោ វា មនុស្សោ វា’តិ? ឥមា ខោ, អានន្ទ, អដ្ឋ បរិសា។

អដ្ឋ អភិភាយតនានិ

១៧៣។ “អដ្ឋ ខោ ឥមានិ, អានន្ទ, អភិភាយតនានិ។ កតមានិ អដ្ឋ ? អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ បឋមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ទុតិយំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ តតិយំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ចតុត្ថំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ នីលនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧមាបុប្ផំ នីលំ នីលវណ្ណំ នីលនិទស្សនំ នីលនិភាសំ។ សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ នីលំ នីលវណ្ណំ នីលនិទស្សនំ នីលនិភាសំ។ ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ នីលនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ បញ្ចមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម កណិការបុប្ផំ បីតំ បីតវណ្ណំ បីតនិទស្សនំ បីតនិភាសំ។ សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ បីតំ បីតវណ្ណំ បីតនិទស្សនំ បីតនិភាសំ។ ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ ឆដ្ឋំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ពន្ធុជីវកបុប្ផំ លោហិតកំ លោហិតកវណ្ណំ លោហិតកនិទស្សនំ លោហិតកនិភាសំ។ សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ លោហិតកំ លោហិតកវណ្ណំ លោហិតកនិទស្សនំ លោហិតកនិភាសំ។ ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ សត្តមំ អភិភាយតនំ។

“អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ ឱទាតានិ ឱទាតវណ្ណានិ ឱទាតនិទស្សនានិ ឱទាតនិភាសានិ។ សេយ្យថាបិ នាម ឱសធិតារកា ឱទាតា ឱទាតវណ្ណា ឱទាតនិទស្សនា ឱទាតនិភាសា។ សេយ្យថា វា បន តំ វត្ថំ ពារាណសេយ្យកំ ឧភតោភាគវិមដ្ឋំ ឱទាតំ ឱទាតវណ្ណំ ឱទាតនិទស្សនំ ឱទាតនិភាសំ។ ឯវមេវ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ ឱទាតានិ ឱទាតវណ្ណានិ ឱទាតនិទស្សនានិ ឱទាតនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ។ ឥទំ អដ្ឋមំ អភិភាយតនំ ។ ឥមានិ ខោ, អានន្ទ, អដ្ឋ អភិភាយតនានិ។

អដ្ឋ វិមោក្ខា

១៧៤. “អដ្ឋ ខោ ឥមេ, អានន្ទ, វិមោក្ខា។ កតមេ អដ្ឋ? រូបី រូបានិ បស្សតិ, អយំ បឋមោ វិមោក្ខោ។ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ, អយំ ទុតិយោ វិមោក្ខោ។ សុភន្តេវ អធិមុត្តោ ហោតិ, អយំ តតិយោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ ចតុត្ថោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ បញ្ចមោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ ឆដ្ឋោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ សត្តមោ វិមោក្ខោ។ សព្ពសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អយំ អដ្ឋមោ វិមោក្ខោ។ ឥមេ ខោ, អានន្ទ, អដ្ឋ វិមោក្ខា។

១៧៥. “ឯកមិទាហំ , អានន្ទ, សមយំ ឧរុវេលាយំ វិហរាមិ នជ្ជា នេរញ្ជរាយ តីរេ អជបាលនិគ្រោធេ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ។ អថ ខោ, អានន្ទ, មារោ បាបិមា យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ, អានន្ទ, មារោ បាបិមា មំ ឯតទវោច – ‘បរិនិព្ពាតុទានិ, ភន្តេ, ភគវា; បរិនិព្ពាតុ សុគតោ, បរិនិព្ពានកាលោទានិ, ភន្តេ, ភគវតោ’តិ។ ឯវំ វុត្តេ អហំ, អានន្ទ, មារំ បាបិមន្តំ ឯតទវោចំ –

“‘ន តាវាហំ, បាបិម, បរិនិព្ពាយិស្សាមិ, យាវ មេ ភិក្ខូ ន សាវកា ភវិស្សន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សាមីចិប្បដិបន្នា អនុធម្មចារិនោ, សកំ អាចរិយកំ ឧគ្គហេត្វា អាចិក្ខិស្សន្តិ ទេសេស្សន្តិ បញ្ញបេស្សន្តិ បដ្ឋបេស្សន្តិ វិវរិស្សន្តិ វិភជិស្សន្តិ ឧត្តានីករិស្សន្តិ, ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេស្សន្តិ។

“‘ន តាវាហំ, បាបិម, បរិនិព្ពាយិស្សាមិ, យាវ មេ ភិក្ខុនិយោ ន សាវិកា ភវិស្សន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សាមីចិប្បដិបន្នា អនុធម្មចារិនិយោ, សកំ អាចរិយកំ ឧគ្គហេត្វា អាចិក្ខិស្សន្តិ ទេសេស្សន្តិ បញ្ញបេស្សន្តិ បដ្ឋបេស្សន្តិ

វិវរិស្សន្តិ វិភជិស្សន្តិ ឧត្តានីករិស្សន្តិ, ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេស្សន្តិ។

‘‘‘ន តាវាហំ, បាបិម, បរិនិព្ពាយិស្សាមិ, យាវ មេ ឧបាសកា ន សាវកា ភវិស្សន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សាមីចិប្បដិបន្នា អនុធម្មចារិនោ, សកំ អាចរិយកំ ឧគ្គហេត្វា អាចិក្ខិស្សន្តិ ទេសេស្សន្តិ បញ្ញបេស្សន្តិ បដ្ឋបេស្សន្តិ វិវរិស្សន្តិ វិភជិស្សន្តិ ឧត្តានីករិស្សន្តិ, ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេស្សន្តិ។

‘‘‘ន តាវាហំ, បាបិម, បរិនិព្ពាយិស្សាមិ, យាវ មេ ឧបាសិកា ន សាវិកា ភវិស្សន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សាមីចិប្បដិបន្នា អនុធម្មចារិនិយោ, សកំ អាចរិយកំ ឧគ្គហេត្វា អាចិក្ខិស្សន្តិ ទេសេស្សន្តិ បញ្ញបេស្សន្តិ បដ្ឋបេស្សន្តិ វិវរិស្សន្តិ វិភជិស្សន្តិ ឧត្តានីករិស្សន្តិ, ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេស្សន្តិ។

‘‘‘ន តាវាហំ, បាបិម, បរិនិព្ពាយិស្សាមិ, យាវ មេ ឥទំ ព្រហ្មចរិយំ ន ឥទ្ធញ្ចេវ ភវិស្សតិ ផីតញ្ច វិត្ថារិកំ ពាហុជញ្ញំ បុថុភូតំ យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិត’ន្តិ។

១៦៩។ ‘‘ឥទានេវ ខោ, អានន្ទ, អជ្ជ ចាបាលេ ចេតិយេ មារោ បាបិមា យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ, អានន្ទ, មារោ បាបិមា មំ ឯតទវោច – ‘បរិនិព្ពាតុទានិ, ភន្តេ, ភគវា, បរិនិព្ពាតុ សុគតោ, បរិនិព្ពានកាលោទានិ, ភន្តេ, ភគវតោ។ ភាសិតា ខោ បនេសា, ភន្តេ, ភគវតា វាចា – ‘‘ន តាវាហំ, បាបិម , បរិនិព្ពាយិស្សាមិ , យាវ មេ ភិក្ខូ ន សាវកា ភវិស្សន្តិ...បេ... យាវ មេ ភិក្ខុនិយោ ន សាវិកា ភវិស្សន្តិ...បេ... យាវ មេ ឧបាសកា ន សាវកា ភវិស្សន្តិ...បេ... យាវ មេ ឧបាសិកា ន សាវិកា ភវិស្សន្តិ...បេ... យាវ មេ ឥទំ ព្រហ្មចរិយំ ន ឥទ្ធញ្ចេវ ភវិស្សតិ ផីតញ្ច វិត្ថារិកំ ពាហុជញ្ញំ បុថុភូតំ, យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិត’’ន្តិ។ ឯតរហិ ខោ បន, ភន្តេ, ភគវតោ ព្រហ្មចរិយំ ឥទ្ធញ្ចេវ ផីតញ្ច វិត្ថារិកំ ពាហុជញ្ញំ បុថុភូតំ, យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិតំ។ បរិនិព្ពាតុទានិ, ភន្តេ, ភគវា, បរិនិព្ពាតុ សុគតោ, បរិនិព្ពានកាលោទានិ, ភន្តេ, ភគវតោ’តិ។

១៧០។ ‘‘ឯវំ វុត្តេ, អហំ, អានន្ទ, មារំ បាបិមន្តំ ឯតទវោចំ – ‘អប្បោស្សុក្កោ ត្វំ, បាបិម, ហោហិ, នចិរំ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ។ ឥតោ តិណ្ណំ មាសានំ អច្ចយេន តថាគតោ បរិនិព្ពាយិស្សតី’តិ។ ឥទានេវ ខោ, អានន្ទ, អជ្ជ ចាបាលេ ចេតិយេ តថាគតេន សតេន សម្បជានេន អាយុសង្ខារោ ឱស្សដ្ឋោ’’តិ។

អានន្ទយាចនកថា

១៧១។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘តិដ្ឋតុ, ភន្តេ, ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន’’ន្តិ។

“អលំទានិ, អានន្ទ។ មា តថាគតំ យាចិ, អកាលោទានិ, អានន្ទ, តថាគតំ យាចនាយា”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ…បេ… តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “តិដ្ឋតុ, ភន្តេ, ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ។

“សទ្ទហសិ ត្វំ, អានន្ទ, តថាគតស្ស ពោធិ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “អថ កិញ្ចរហិ ត្វំ, អានន្ទ, តថាគតំ យាវតតិយកំ អភិនិប្បីឡេសី”តិ? “សម្មុខា មេតំ, ភន្តេ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘យស្ស កស្សចិ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, សោ អាកង្ខមានោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា។ តថាគតស្ស ខោ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា។ សោ អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា’”តិ។ “សទ្ទហសិ ត្វំ, អានន្ទា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហានន្ទ, តុយ្ហេវេតំ ទុក្កដំ, តុយ្ហេវេតំ អបរទ្ធំ, យំ ត្វំ តថាគតេន ឯវំ ឱឡារិកេ និមិត្តេ កយិរមានេ ឱឡារិកេ ឱភាសេ កយិរមានេ នាសក្ខិ បដិវិជ្ឈិតុំ, ន តថាគតំ យាចិ – ‘តិដ្ឋតុ, ភន្តេ, ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន’ន្តិ។ សចេ ត្វំ, អានន្ទ, តថាគតំ យាចេយ្យាសិ, ទ្វេវ តេ វាចា តថាគតោ បដិក្ខិបេយ្យ, អថ តតិយកំ អធិវាសេយ្យ។ តស្មាតិហានន្ទ, តុយ្ហេវេតំ ទុក្កដំ, តុយ្ហេវេតំ អបរទ្ធំ។

១៧៩. “ឯកមិទាហំ, អានន្ទ, សមយំ រាជគហេ វិហរាមិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ។ តត្រាបិ ខោ តាហំ, អានន្ទ, អាមន្តេសិំ – ‘រមណីយំ, អានន្ទ, រាជគហំ, រមណីយោ, អានន្ទ, គិជ្ឈកូដោ បព្ពតោ។ យស្ស កស្សចិ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, សោ អាកង្ខមានោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា។ តថាគតស្ស ខោ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, សោ អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ ត្វំ, អានន្ទ, តថាគតេន ឱឡារិកេ និមិត្តេ កយិរមានេ ឱឡារិកេ ឱភាសេ កយិរមានេ នាសក្ខិ បដិវិជ្ឈិតុំ, ន តថាគតំ យាចិ – ‘តិដ្ឋតុ, ភន្តេ, ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន’ន្តិ។ សចេ ត្វំ, អានន្ទ, តថាគតំ យាចេយ្យាសិ, ទ្វេ តេ វាចា តថាគតោ បដិក្ខិបេយ្យ, អថ តតិយកំ អធិវាសេយ្យ។ តស្មាតិហានន្ទ, តុយ្ហេវេតំ ទុក្កដំ, តុយ្ហេវេតំ អបរទ្ធំ។

១៨០. “ឯកមិទាហំ, អានន្ទ, សមយំ តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ គោតមនិគ្រោធេ…បេ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ ចោរបបាតេ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ វេភារបស្សេ សត្តបណ្ណិគុហាយំ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ ឥសិគិលិបស្សេ កាឡសិលាយំ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ សីតវនេ សប្បសោណ្ឌិកបព្ភារេ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ តបោទារាមេ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ ជីវកម្ពវនេ… តត្ថេវ រាជគហេ វិហរាមិ មទ្ទកុច្ឆិស្មិំ មិគទាយេ។ តត្រាបិ ខោ តាហំ, អានន្ទ, អាមន្តេសិំ – ‘រមណីយំ, អានន្ទ, រាជគហំ, រមណីយោ គិជ្ឈកូដោ បព្ពតោ, រមណីយោ គោតមនិគ្រោធោ,

ຣມຓີເຍາ ເຈາຣປປາເຕາ, ຣມຓີຍາ ເວພາຣປເສ຺ສ ສຕ຺ຕປຓ຺ຓິຄຸຫາ, ຣມຓີຍາ ອິສິຄິລິປເສ຺ສ ກາຬສິລາ, ຣມຓີເຍາ ສີຕວເນ ສປ຺ປເສາຓ຺ຑິກປພ຺ຠາເຣາ, ຣມຓີເຍາ ຕເປາທາຣາເມາ, ຣມຓີເຍາ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປາ, ຣມຓີຍໍ ຊີວກມ຺ພວນໍ, ຣມຓີເຍາ ມທ຺ທກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ມິຄທາເຍາ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ອິທ຺ຘິປາທາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ...ເປ... ອາກງ຺ຂມາເນາ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄເຕາ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ຐເຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ’ຕິ. ເອວມ຺ປິ ເຂາ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄເຕນ ເອາຬາຣິເກ ນິມິເຕ຺ຕ ກຍິຣມາເນ ເອາຬາຣິເກ ເອາພາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄຕໍ ຍາຈິ – ‘ຕິຏ຺ຐຕຸ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄເຕາ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ເລາການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານ’ນ຺ຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ, ເທ຺ວວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄເຕາ ປຏິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອທິວາເສຍ຺ຍ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ.

໑໗໘. “ເອກມິທາຫໍ, ອານນ຺ທ, ສມຍໍ ອິເທວ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣາມິ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ. ຕຕ຺ຣາປິ ເຂາ ຕາຫໍ, ອານນ຺ທ, ອາມນ຺ເຕສິໍ – ‘ຣມຓີຍໍ, ອານນ຺ທ, ຣາຊຄຫໍ, ຣມຓີເຍາ ຄິຊ຺ຌກູເຏາ ປພ຺ພເຕາ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ອິທ຺ຘິປາທາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ເສາ ອາກງ຺ຂມາເນາ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ຐເຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ເຂາ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ອິທ຺ຘິປາທາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ເສາ ອາກງ຺ຂມາເນາ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄເຕາ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ຐເຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ’ຕິ. ເອວມ຺ປິ ເຂາ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄເຕນ ເອາຬາຣິເກ ນິມິເຕ຺ຕ ກຍິຣມາເນ ເອາຬາຣິເກ ເອາພາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄຕໍ ຍາຈິ – ‘ຕິຏ຺ຐຕຸ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄເຕາ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ເລາການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານ’ນ຺ຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ, ເທ຺ວວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄເຕາ ປຏິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອທິວາເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ.

໑໗໙. “ເອກມິທາຫໍ , ອານນ຺ທ, ສມຍໍ ອິເທວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ເຄາຕມເກ ເຈຕິເຍ ...ເປ... ອິເທວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ສຕ຺ຕມ຺ເພ ເຈຕິເຍ... ອິເທວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ພຫຸປຸເຕ຺ຕ ເຈຕິເຍ... ອິເທວ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣາມິ ສາຣນ຺ທເທ ເຈຕິເຍ... ອິທາເນວ ເຂາ ຕາຫໍ, ອານນ຺ທ, ອຊ຺ຊ ຈາປາເລ ເຈຕິເຍ ອາມນ຺ເຕສິໍ – ‘ຣມຓີຍາ, ອານນ຺ທ, ເວສາລີ, ຣມຓີຍໍ ອຸເທນໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ເຄາຕມກໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ສຕ຺ຕມ຺ພໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ພຫຸປຸຕ຺ຕໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ສາຣນ຺ທທໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຓີຍໍ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ອິທ຺ຘິປາທາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ເສາ ອາກງ຺ຂມາເນາ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ຐເຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ເຂາ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ອິທ຺ຘິປາທາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ເສາ ອາກງ຺ຂມາເນາ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄເຕາ ກປ຺ປໍ ວາ ຕິຏ຺ຐເຍ຺ຍ ກປ຺ປາວເສສໍ ວາ’ຕິ. ເອວມ຺ປິ ເຂາ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄເຕນ ເອາຬາຣິເກ ນິມິເຕ຺ຕ ກຍິຣມາເນ ເອາຬາຣິເກ ເອາພາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກ຺ຂິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ, ນ ຕຖາຄຕໍ ຍາຈິ – ‘ຕິຏ຺ຐຕຸ ພຄວາ ກປ຺ປໍ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ສຸຄເຕາ ກປ຺ປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ເລາການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານ’ນ຺ຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ, ເທ຺ວວ ເຕ ວາຈາ ຕຖາຄເຕາ ປຏິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຕິຍກໍ ອທິວາເສຍ຺ຍ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ອປຣທ຺ຘໍ.

១៨២។ “ននុ ឯតំ [ឯវំ (ស្យា។ បី។)], អានន្ទ, មយា បដិកច្ចេវ [បដិគច្ចេវ (សី។ បី។)] អក្ខាតំ – ‘សព្ពេហេវ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ អញ្ញថាភាវោ។ តំ កុតេត្ថ, អានន្ទ, លព្ភា, យំ តំ ជាតំ ភូតំ សង្ខតំ បលោកធម្មំ, តំ វត មា បលុជ្ជីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ’។ យំ ខោ បនេតំ, អានន្ទ, តថាគតេន ចត្តំ វន្តំ មុត្តំ បហីនំ បដិនិស្សដ្ឋំ ឱស្សដ្ឋោ អាយុសង្ខារោ, ឯកំសេន វាចា ភាសិតា – ‘ន ចិរំ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ។ ឥតោ តិណ្ណំ មាសានំ អច្ចយេន តថាគតោ បរិនិព្ពាយិស្សតី’តិ។ តញ្ច [តំ វចនំ (សី។)] តថាគតោ ជីវិតហេតុ បុន បច្ចាវមិស្សតីតិ [បច្ចាគមិស្សតីតិ (ស្យា។ ក។)] នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ អាយាមានន្ទ, យេន មហាវនំ កូដាគារសាលា តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។

អថ ខោ ភគវា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធិំ យេន មហាវនំ កូដាគារសាលា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គច្ឆ ត្វំ, អានន្ទ, យាវតិកា ភិក្ខូ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ, តេ សព្ពេ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សន្និបាតេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យាវតិកា ភិក្ខូ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ, តេ សព្ពេ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សន្និបាតេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្និបតិតោ, ភន្តេ, ភិក្ខុសង្ឃោ, យស្សទានិ, ភន្តេ, ភគវា កាលំ មញ្ញតី”តិ។

១៨៣។ អថ ខោ ភគវា យេនុបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, យេ តេ មយា ធម្មា អភិញ្ញា ទេសិតា, តេ វោ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា អាសេវិតព្ពា ភាវេតព្ពា ពហុលីកាតព្ពា, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមេ ច តេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា មយា អភិញ្ញា ទេសិតា, យេ វោ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា អាសេវិតព្ពា ភាវេតព្ពា ពហុលីកាតព្ពា, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ សេយ្យថិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។ ឥមេ ខោ តេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា មយា អភិញ្ញា ទេសិតា, យេ វោ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា អាសេវិតព្ពា ភាវេតព្ពា ពហុលីកាតព្ពា, យថយិទំ ព្រហ្មចរិយំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ, តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ។

១៨៤។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ហន្ទទានិ, ភិក្ខវេ, អាមន្តយាមិ វោ, វយធម្មា សង្ខារា, អប្បមាទេន សម្បាទេថ។ នចិរំ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ។ ឥតោ តិណ្ណំ មាសានំ អច្ចយេន តថាគតោ បរិនិព្ពាយិស្សតី”តិ។ ឥទមវោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា [ឥតោ បរំ ស្យាមបោត្ថកេ ឯវម្បិ ទិស្សតិ –§ទហរាបិ ច យេ វុទ្ធា, យេ ពាលា យេ ច បណ្ឌិតា។§អឌ្ឍា ចេវ ទលិទ្ទា ច, សព្ពេ មច្ចុបរាយណា។§យថាបិ កុម្ភការស្ស, កតំ មត្តិកភាជនំ។§ខុទ្ទកញ្ច មហន្តញ្ច, យញ្ច បក្កំ យញ្ច អាមកំ។§សព្ពំ ភេទបរិយន្តំ, ឯវំ មច្ចាន ជីវិតំ។§អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា]។ –

“បទិបក្កា ចេឃា យឃ្យ៉ា បទិត្តំ យយ ឌីចិតំ;

បហាឃ ចោ កយិស្សាយិ, កតំ ឧយ សរហាយត្តតោ៎

“អប្បយត្តា សតីយត្តោ, ស្សុីលិ ហោឆ កិក្លូចោ;

ស្សុសយាហិតសក្កប្បា, សចិត្តយត្សុក្លូឆ៎

“ឃោ ព្ហុយស្មិ ឆយ្ឫចិភឃេ, អប្បយត្តោ ចិហស្សតិ;

បហាឃ ឌាតិសំសាទំ, ទុក្លូស្សត្តំ កទិស្សតី”តិ [ចិហទិស្សតិ (ស្យា៎), ចិហេស្សតិ (សី៎)]៎

តតិឃោ ភាណចារោ៎

ភាកាបលោកិតំ

១៥៩៎ អឆ ខោ កកចា បុព្ពណ្ហសយំ តិចាសេត្វា បត្តចីចរយាឌាឃ ចេសាលិ បិណ្ឌាឃ បាចិសិ៎ ចេសាលិឃំ បិណ្ឌាឃ ចទិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កត្តោ ភាកាបលោកិតំ ចេសាលិ អបលោកេត្វា អាឃស្ម៉ុត្តំ អាភត្ថំ អាយត្តេសិ – “ព្ហាឌំ បច្ឆិយកំ, អាភត្ថ, តឆាកតស្ស ចេសាលិឃា ឌស្សតំ កចិស្សតិ៎ អាឃាយាភត្ថ, ឃេភ កណ្ឌការយា [កណ្ឌ្ហការយា (ក៎)] តេត្សុបសង្កមិស្សាយា”តិ៎ “ឯចំ, ភត្តោ”តិ ខោ អាឃស្មា អាភត្ថោ កកចតោ បច្ចស្សោសិ៎

អឆ ខោ កកចា យហតា កិក្លូសង្ឃេភ សទ្ធិំ ឃេភ កណ្ឌការយា តេឌចសរិ៎ តត្រ ស្សុឌំ កកចា កណ្ឌការយ ចិហទតិ៎ តត្រ ខោ កកចា កិក្លូ អាយត្តេសិ – “ចត្សុន្នំ, កិក្លូចេ, ឆម្មាឌំ អភត្សុពោធា អប្បដិចេធា ឯចយិឌំ ឌីឃយទ្ធាឌំ សន្ធាចិតំ សំសទិតំ យយញ្ចេច តុយ្ហាកញ្ច៎ កតយេសំ ចត្សុន្នំ? អទិឃស្ស, កិក្លូចេ, សីលស្ស អភត្សុពោធា អប្បដិចេធា ឯចយិឌំ ឌីឃយទ្ធាឌំ សន្ធាចិតំ សំសទិតំ យយំ ចេច តុយ្ហាកញ្ច៎ អទិឃស្ស, កិក្លូចេ, សយាធិស្ស អភត្សុពោធា អប្បដិចេធា ឯចយិឌំ ឌីឃយទ្ធាឌំ សន្ធាចិតំ សំសទិតំ យយំ ចេច តុយ្ហាកញ្ច៎ អទិឃាឃ, កិក្លូចេ, បញ្ញាឃ អភត្សុពោធា អប្បដិចេធា ឯចយិឌំ ឌីឃយទ្ធាឌំ សន្ធាចិតំ សំសទិតំ យយំ ចេច តុយ្ហាកញ្ច៎ អទិឃាឃ, កិក្លូចេ, ចិយុត្តិឃា អភត្សុពោធា អប្បដិចេធា ឯចយិឌំ ឌីឃយទ្ធាឌំ សន្ធាចិតំ សំសទិតំ យយំ ចេច តុយ្ហាកញ្ច៎ តយិឌំ, កិក្លូចេ, អទិឃំ សីលំ អត្សុពុទ្ធំ បដិចិទ្ធំ, អទិឃោ សយាធិ អត្សុពុទ្ធោ បដិចិទ្ធោ, អទិឃា បញ្ញា អត្សុពុទ្ធា បដិចិទ្ធា, អទិឃា ចិយុត្តិ អត្សុពុទ្ធា បដិចិទ្ធា, ឧច្ឆិត្តា កចតណ្ហា, ខីណា កចភេត្តិ, ភត្ថិ ឌាតិ

បុនព្ភវោ”តិ។ ឥទមវោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“សីលំ សមាធិ បញ្ញា ច, វិមុត្តិ ច អនុត្តរា;

អនុពុទ្ធា ឥមេ ធម្មា, គោតមេន យសស្សិនា។

“ឥតិ ពុទ្ធោ អភិញ្ញាយ, ធម្មមក្ខាសិ ភិក្ខុនំ;

ទុក្ខស្សន្តករោ សត្ថា, ចក្ខុមា បរិនិព្ពុតោ”តិ។

តត្រាបិ សុទំ ភគវា ភណ្ឌគាមេ វិហរន្តោ ឯតទេវ ពហុលំ ភិក្ខូនំ ធម្មិំ កថំ ករោតិ – “ឥតិ សីលំ, ឥតិ សមាធិ, ឥតិ បញ្ញា។ សីលបរិភាវិតោ សមាធិ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ។ សមាធិបរិភាវិតា បញ្ញា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា។ បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ សម្មទេវ អាសវេហិ វិមុច្ចតិ, សេយ្យថិទំ – កាមាសវា, ភវាសវា, អវិជ្ជាសវា”តិ។

ចតុមហាបទេសកថា

១៨៧។ អថ ខោ ភគវា ភណ្ឌគាមេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាយាមានន្ទ, យេន ហត្ថិគាមោ, យេន អម្ពគាមោ, យេន ជម្ពុគាមោ, យេន ភោគនគរំ តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន ភោគនគរំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភោគនគរេ វិហរតិ អានន្ទេ [សានន្ទេ (ក។)] ចេតិយេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, មហាបទេសេ ទេសេស្សាមិ, តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិករោថ, ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ , ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

១៨៨។ “ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘សម្មុខា មេតំ, អាវុសោ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ, អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសន’ន្តិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្ពំ នប្បដិក្កោសិតព្ពំ។ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា តានិ បទព្យញ្ជនានិ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា សុត្តេ ឱសារេតព្ពានិ [ឱតារេតព្ពានិ], វិនយេ សន្ទស្សេតព្ពានិ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱសារិយមានានិ [ឱតារិយមានានិ] វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ ន ចេវ សុត្តេ ឱសរន្តិ [ឱតរន្តិ (សី។ បី។ អ។ និ។ ៤។១៨០)], ន ច វិនយេ សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា, ឥទំ ន ចេវ តស្ស ភគវតោ វចនំ; ឥមស្ស ច ភិក្ខុនោ ទុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥតិហេតំ, ភិក្ខវេ, ឆឌ្ឌេយ្យាថ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱសារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ សុត្តេ ចេវ ឱសរន្តិ, វិនយេ ច សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា, ឥទំ តស្ស ភគវតោ វចនំ; ឥមស្ស ច ភិក្ខុនោ សុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, បឋមំ មហាបទេសំ ធារេយ្យាថ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អមុកស្មិំ នាម អាវាសេ សង្ឃោ វិហរតិ សថេរោ សបាមោក្ខោ។ តស្ស មេ សង្ឃស្ស សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ, អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសន’ន្តិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្ពំ នប្បដិក្កោសិតព្ពំ។ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា តានិ បទព្យញ្ជនានិ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា សុត្តេ ឱតារេតព្ពានិ, វិនយេ សន្ទស្សេតព្ពានិ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ ន ចេវ សុត្តេ ឱតរន្តិ, ន ច វិនយេ សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា, ឥទំ ន ចេវ តស្ស ភគវតោ វចនំ; តស្ស ច សង្ឃស្ស ទុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥតិហេតំ, ភិក្ខវេ, ឆឌ្ឌេយ្យាថ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ សុត្តេ ចេវ ឱតរន្តិ វិនយេ ច សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា , ឥទំ តស្ស ភគវតោ វចនំ; តស្ស ច សង្ឃស្ស សុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយំ មហាបទេសំ ធារេយ្យាថ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អមុកស្មិំ នាម អាវាសេ សម្ពហុលា ថេរា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា។ តេសំ មេ ថេរានំ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសន’ន្តិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្ពំ...បេ... ន ច វិនយេ សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា, ឥទំ ន ចេវ តស្ស ភគវតោ វចនំ; តេសញ្ច ថេរានំ ទុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥតិហេតំ, ភិក្ខវេ, ឆឌ្ឌេយ្យាថ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ...បេ... វិនយេ ច សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា, ឥទំ តស្ស ភគវតោ វចនំ; តេសញ្ច ថេរានំ សុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, តតិយំ មហាបទេសំ ធារេយ្យាថ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អមុកស្មិំ នាម អាវាសេ ឯកោ ថេរោ ភិក្ខុ វិហរតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ។ តស្ស មេ ថេរស្ស សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសន’ន្តិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្ពំ នប្បដិក្កោសិតព្ពំ។ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា តានិ បទព្យញ្ជនានិ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា សុត្តេ ឱតារេតព្ពានិ, វិនយេ សន្ទស្សេតព្ពានិ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ ន ចេវ សុត្តេ ឱតរន្តិ, ន ច វិនយេ សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា, ឥទំ ន ចេវ តស្ស ភគវតោ វចនំ; តស្ស ច ថេរស្ស ទុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥតិហេតំ, ភិក្ខវេ, ឆឌ្ឌេយ្យាថ។ តានិ ច សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ សុត្តេ ចេវ ឱតរន្តិ, វិនយេ ច សន្ទិស្សន្តិ , និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា , ឥទំ តស្ស ភគវតោ វចនំ; តស្ស ច ថេរស្ស សុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថំ មហាបទេសំ ធារេយ្យាថ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ មហាបទេសេ ធារេយ្យាថា”តិ។

តត្រាបិ សុទំ ភគវា ភោគនគរេ វិហរន្តោ អានន្ទេ ចេតិយេ ឯតទេវ ពហុលំ ភិក្ខូនំ ធម្មិំ កថំ ករោតិ – “ឥតិ សីលំ, ឥតិ សមាធិ, ឥតិ បញ្ញា។ សីលបរិភាវិតោ សមាធិ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ ។ សមាធិបរិភាវិតា បញ្ញា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា។ បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ សម្មទេវ អាសវេហិ វិមុច្ចតិ, សេយ្យថិទំ – កាមាសវា, ភវាសវា, អវិជ្ជាសវា”តិ។

កម្មារបុត្តចុន្ទវត្ថុ

១៨៩។ អថ ខោ ភគវា ភោគនគរេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាយាមានន្ទ, យេន បាវា តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន បាវា តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា បាវាយំ វិហរតិ ចុន្ទស្ស កម្មារបុត្តស្ស អម្ពវនេ។ អស្សោសិ ខោ ចុន្ទោ កម្មារបុត្តោ – “ភគវា កិរ បាវំ អនុប្បត្តោ, បាវាយំ វិហរតិ មយ្ហំ អម្ពវនេ”តិ។ អថ ខោ ចុន្ទោ កម្មារបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ចុន្ទំ កម្មារបុត្តំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ ចុន្ទោ កម្មារបុត្តោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ ចុន្ទោ កម្មារបុត្តោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ ចុន្ទោ កម្មារបុត្តោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន សកេ និវេសនេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា បហូតញ្ច សូករមទ្ទវំ ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន យេន ចុន្ទស្ស កម្មារបុត្តស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ចុន្ទំ កម្មារបុត្តំ អាមន្តេសិ – “យំ តេ, ចុន្ទ, សូករមទ្ទវំ បដិយត្តំ, តេន មំ បរិវិស។ យំ បនញ្ញំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយត្តំ, តេន ភិក្ខុសង្ឃំ បរិវិសា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ចុន្ទោ កម្មារបុត្តោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យំ អហោសិ សូករមទ្ទវំ បដិយត្តំ, តេន ភគវន្តំ បរិវិសិ។ យំ បនញ្ញំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយត្តំ , តេន ភិក្ខុសង្ឃំ បរិវិសិ។ អថ ខោ ភគវា ចុន្ទំ កម្មារបុត្តំ អាមន្តេសិ – “យំ តេ, ចុន្ទ, សូករមទ្ទវំ អវសិដ្ឋំ, តំ សោព្ភេ និខណាហិ។ នាហំ តំ, ចុន្ទ, បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ, យស្ស តំ បរិភុត្តំ សម្មា បរិណាមំ គច្ឆេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតស្សា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ចុន្ទោ កម្មារបុត្តោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យំ អហោសិ សូករមទ្ទវំ អវសិដ្ឋំ, តំ សោព្ភេ និខណិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ចុន្ទំ កម្មារបុត្តំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

១៩០។ អថ ខោ ភគវតោ ចុន្ទស្ស កម្មារបុត្តស្ស ភត្តំ ភុត្តាវិស្ស ខរោ អាពាធោ ឧប្បជ្ជិ, លោហិតបក្ខន្ទិកា បពាឡ្ហា វេទនា វត្តន្តិ មារណន្តិកា។ តា សុទំ ភគវា សតោ សម្បជានោ អធិវាសេសិ អវិហញ្ញមានោ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាយាមានន្ទ, យេន កុសិនារា តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។

ចុន្ទស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា, កម្មារស្សាតិ មេ សុតំ;

អាពាធំ សម្ផុសី ធីរោ, បពាឡ្ហំ មារណន្តិកំ។

ភុត្តស្ស ច សូករមទ្ទវេន,

ព្យាធិប្បពាឡ្ហោ ឧទបាទិ សត្ថុនោ;

វិរេចមានោ [វិរិច្ចមានោ (សី. ស្យា. ក.), វិរិញ្ចមានោ (?)] ភគវា អវោច,

គច្ឆាមហំ កុសិនារំ នគរន្តិ។

បានីយាហរណំ

១៩១. អថ ខោ ភគវា មគ្គា ឱក្កម្ម យេន អញ្ញតរំ រុក្ខមូលំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “ឥង្ឃ មេ ត្វំ, អានន្ទ, ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដិំ បញ្ញបេហិ, កិលន្តោស្មិ, អានន្ទ, និសីទិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដិំ បញ្ញបេសិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “ឥង្ឃ មេ ត្វំ, អានន្ទ, បានីយំ អាហរ, បិបាសិតោស្មិ, អានន្ទ, បិវិស្សាមី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥទានិ, ភន្តេ, បញ្ចមត្តានិ សកដសតានិ អតិក្កន្តានិ, តំ ចក្កច្ឆិន្នំ ឧទកំ បរិត្តំ លុឡិតំ អាវិលំ សន្ទតិ។ អយំ, ភន្តេ, កកុធា [កកុឋា (សី. បី.)] នទី អវិទូរេ អច្ឆោទកា សាតោទកា សីតោទកា សេតោទកា [សេតកា (សី.)] សុប្បតិត្ថា រមណីយា។ ឯត្ថ ភគវា បានីយញ្ច បិវិស្សតិ, គត្តានិ ច សីតិំ [សីតំ (សី. បី. ក.)] ករិស្សតី”តិ។

ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “ឥង្ឃ មេ ត្វំ, អានន្ទ, បានីយំ អាហរ, បិបាសិតោស្មិ, អានន្ទ, បិវិស្សាមី”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥទានិ, ភន្តេ, បញ្ចមត្តានិ សកដសតានិ អតិក្កន្តានិ, តំ ចក្កច្ឆិន្នំ ឧទកំ បរិត្តំ លុឡិតំ អាវិលំ សន្ទតិ។ អយំ, ភន្តេ, កកុធា នទី អវិទូរេ អច្ឆោទកា សាតោទកា សីតោទកា សេតោទកា សុប្បតិត្ថា រមណីយា។ ឯត្ថ ភគវា បានីយញ្ច បិវិស្សតិ, គត្តានិ ច សីតិំ ករិស្សតី”តិ។

តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “ឥង្ឃ មេ ត្វំ, អានន្ទ, បានីយំ អាហរ, បិបាសិតោស្មិ, អានន្ទ, បិវិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា បត្តំ គហេត្វា យេន សា នទី តេនុបសង្កមិ។ អថ ខោ សា នទី ចក្កច្ឆិន្នា បរិត្តា លុឡិតា អាវិលា សន្ទមានា, អាយស្មន្តេ អានន្ទេ ឧបសង្កមន្តេ អច្ឆា វិប្បសន្នា អនាវិលា សន្ទិត្ថ [សន្ទតិ (ស្យា.)]។ អថ ខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ – “អច្ឆរិយំ វត, ភោ, អព្ភុតំ វត, ភោ, តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា។ អយញ្ហិ សា នទី ចក្កច្ឆិន្នា បរិត្តា លុឡិតា អាវិលា សន្ទមានា មយិ ឧបសង្កមន្តេ អច្ឆា វិប្បសន្នា អនាវិលា សន្ទតី”តិ។ បត្តេន បានីយំ អាទាយ

ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫິທ຺ຘິກຕາ ມຫານຸຠາວຕາ. ອຍຎ຺ຫິ ສາ ຠນ຺ເຕ ນທິກາ ຈກ຺ກຈ຺ຉິນ຺ນາ ປຣິຕ຺ຕາ ລຸຬິຕາ ອາວິລາ ສນ຺ທມານາ ມຍິ ອຸປສງ຺ກມນ຺ເຕ ອຈ຺ຉາ ວິປ຺ປສນ຺ນາ ອນາວິລາ ສນ຺ທິຕ຺ຖ. ປິວຕຸ ຠຄວາ ປານີຍໍ ປິວຕຸ ສຸຄໂຕ ປານີຍ”ນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປານີຍໍ ອປາຍິ.

ປຸກ຺ກຸສມລ຺ລປຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸ

໑໙໑. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ອາຬາຣສ຺ສ ກາລາມສ຺ສ ສາວໂກ ກຸສິນາຣາຍ ປາວໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສິນ຺ນໍ. ທິສ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປຸກ຺ກຸໂສ ມລ຺ລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ສນ຺ເຕນ ວຕ, ຠນ຺ເຕ, ປພ຺ພຊິຕາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠນ຺ເຕ , ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ອວິທູເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຏສຕານິ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກມິໍສຸ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຸຣິໂສ ຕສ຺ສ ສກຏສຕ຺ຖສ຺ສ [ສກຏສຕ຺ຕສ຺ສ (ກ.)] ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເຍນ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈ – ‘ອປິ, ຠນ຺ເຕ, ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຏສຕານິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ອທ຺ທສາ’ຕິ? ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອທ຺ທສ’ນ຺ຕິ. ‘ກິໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສີ’ຕິ? ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິ’ນ຺ຕິ. ‘ກິໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ສຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສີ’ຕິ? ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ’ນ຺ຕິ. ‘ກິໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ສຎ຺ຎີ ອໂຫສີ’ຕິ? ‘ເອວມາວຸໂສ’ຕິ. ‘ໂສ ຕ຺ວໍ, ຠນ຺ເຕ, ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຏສຕານິ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ເນວ ອທ຺ທສ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິ; ອປິສຸ [ອປິ ຫິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ຆາຏິ ຣເຊນ ໂອກິຓ຺ຓາ’ຕິ? ‘ເອວມາວຸໂສ’ຕິ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – ‘ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ ໂຠ, ສນ຺ເຕນ ວຕ ໂຠ ປພ຺ພຊິຕາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຏສຕານິ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ເນວ ທກ຺ຂຕິ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ໂສສ຺ສຕີ’ຕິ! ອາຬາເຣ ກາລາເມ ອຸຬາຣໍ ປສາທໍ ປເວເທຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີ”ຕິ.

໑໙໒. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ປຸກ຺ກຸສ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ທຸກ຺ກຣຕຣຎ຺ຈ ວາ ທຸຣຠິສມ຺ຠວຕຣຎ຺ຈ ວາ – ໂຍ ວາ ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ສກຏສຕານິ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ເນວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ສຸເຓຍ຺ຍ; ໂຍ ວາ ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ [ວິຊ຺ຊຸຕາສຸ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ເນວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ສຸເຓຍ຺ຍາ”ຕິ? “ກິຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຈ ວາ ສກຏສຕານິ ຉ ວາ ສກຏສຕານິ ສຕ຺ຕ ວາ ສກຏສຕານິ ອຏ຺ຐ ວາ ສກຏສຕານິ ນວ ວາ ສກຏສຕານິ [ນວ ວາ ສກຏສຕານິ ທສ ວາ ສກຏສຕານິ (ສີ.)], ສກຏສຫສ຺ສໍ ວາ ສກຏສຕສຫສ຺ສໍ ວາ. ອຖ ໂຂ ເອຕເທວ ທຸກ຺ກຣຕຣຎ຺ເຈວ ທຸຣຠິສມ຺ຠວຕຣຎ຺ຈ ໂຍ ວາ ສຎ຺ຎີ ສມາໂນ ຊາຄໂຣ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊຸລ຺ລຕາສຸ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີສຸ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ເນວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ນ ປນ ສທ຺ທໍ ສຸເຓຍ຺ຍາ”ຕິ.

“ເອກມິທາຫໍ, ປຸກ຺ກຸສ, ສມຍໍ ອາຕຸມາຍໍ ວິຫຣາມິ ຠຸສາຄາເຣ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເທເວ ຄຬຄຬາຍນ຺ເຕ

វិជ្ជុល្លតាសុ និច្ឆរន្តីសុ អសនិយា ផលន្តិយា អវិទូរេ ភុសាគារស្ស ទ្វេ កស្សកា ភាតរោ ហតា ចត្តារោ ច ពលិពទ្ទា [ពលិពទ្ទា (សី។ បី។)]។ អថ ខោ, បុក្កុស, អាតុមាយ មហាជនកាយោ និក្ខមិត្វា យេន តេ ទ្វេ កស្សកា ភាតរោ ហតា ចត្តារោ ច ពលិពទ្ទា តេនុបសង្កមិ។ តេន ខោ បនាហំ, បុក្កុស, សមយេន ភុសាគារា និក្ខមិត្វា ភុសាគារទ្វារេ អព្ភោកាសេ ចង្កមាមិ។ អថ ខោ, បុក្កុស, អញ្ញតរោ បុរិសោ តម្ហា មហាជនកាយា យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ អហំ, បុក្កុស, តំ បុរិសំ ឯតទវោចំ – ‘កិំ នុ ខោ ឯសោ, អាវុសោ, មហាជនកាយោ សន្និបតិតោ’តិ? ‘ឥទានិ, ភន្តេ, ទេវេ វស្សន្តេ ទេវេ គឡគឡាយន្តេ វិជ្ជុល្លតាសុ និច្ឆរន្តីសុ អសនិយា ផលន្តិយា ទ្វេ កស្សកា ភាតរោ ហតា ចត្តារោ ច ពលិពទ្ទា។ ឯត្ថេសោ មហាជនកាយោ សន្និបតិតោ។ ត្វំ បន, ភន្តេ, ក្វ អហោសី’តិ? ‘ឥធេវ ខោ អហំ, អាវុសោ, អហោសិ’ន្តិ។ ‘កិំ បន, ភន្តេ, អទ្ទសា’តិ? ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, អទ្ទស’ន្តិ។ ‘កិំ បន, ភន្តេ, សទ្ទំ អស្សោសី’តិ? ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, សទ្ទំ អស្សោសិ’ន្តិ។ ‘កិំ បន, ភន្តេ, សុត្តោ អហោសី’តិ? ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, សុត្តោ អហោសិ’ន្តិ។ ‘កិំ បន, ភន្តេ, សញ្ញី អហោសី’តិ? ‘ឯវមាវុសោ’តិ។ ‘សោ ត្វំ, ភន្តេ, សញ្ញី សមានោ ជាគរោ ទេវេ វស្សន្តេ ទេវេ គឡគឡាយន្តេ វិជ្ជុល្លតាសុ និច្ឆរន្តីសុ អសនិយា ផលន្តិយា នេវ អទ្ទស, ន បន សទ្ទំ អស្សោសី’តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ?

“អថ ខោ, បុក្កុស, បុរិសស្ស ឯតទហោសិ – ‘អច្ឆរិយំ វត ភោ, អព្ភុតំ វត ភោ, សន្តេន វត ភោ បព្ពជិតា វិហារេន វិហរន្តិ។ យត្រ ហិ នាម សញ្ញី សមានោ ជាគរោ ទេវេ វស្សន្តេ ទេវេ គឡគឡាយន្តេ វិជ្ជុល្លតាសុ និច្ឆរន្តីសុ អសនិយា ផលន្តិយា នេវ ទក្ខតិ, ន បន សទ្ទំ សោស្សតី’តិ [សុណិស្សតិ (ស្យា។)]។ មយិ ឧឡារំ បសាទំ បវេទេត្វា មំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ បុក្កុសោ មល្លបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯសាហំ, ភន្តេ, យោ មេ អាឡារេ កាលាមេ បសាទោ តំ មហាវាតេ វា ឱផុណាមិ សីឃសោតាយ [សិឃ្ឃសោតាយ (ក។)] វា នទិយា បវាហេមិ។ អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ! សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ‘ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី’តិ; ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។

១៩៤. អថ ខោ បុក្កុសោ មល្លបុត្តោ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – “ឥង្ឃ មេ ត្វំ, ភណេ, សិង្គីវណ្ណំ យុគមដ្ឋំ ធារណីយំ អាហរា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ បុរិសោ បុក្កុសស្ស មល្លបុត្តស្ស បដិស្សុត្វា តំ សិង្គីវណ្ណំ យុគមដ្ឋំ ធារណីយំ អាហរិ [អាហរតិ (ក។)]។ អថ ខោ បុក្កុសោ មល្លបុត្តោ តំ សិង្គីវណ្ណំ យុគមដ្ឋំ ធារណីយំ ភគវតោ ឧបនាមេសិ – “ឥទំ, ភន្តេ, សិង្គីវណ្ណំ យុគមដ្ឋំ ធារណីយំ, តំ មេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា”តិ។ “តេន ហិ, បុក្កុស, ឯកេន មំ អច្ឆាទេហិ, ឯកេន អានន្ទ”ន្តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ បុក្កុសោ មល្លបុត្តោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ឯកេន ភគវន្តំ អច្ឆាទេតិ, ឯកេន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ។ អថ ខោ ភគវា បុក្កុសំ មល្លបុត្តំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ បុក្កុសោ មល្លបុត្តោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

១៩៥។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អចិរបក្កន្តេ បុក្កុសេ មល្លបុត្តេ តំ សិង្គីវណ្ណំ យុគមដ្ឋំ ធារណីយំ ភគវតោ កាយំ ឧបនាមេសិ។ តំ ភគវតោ កាយំ ឧបនាមិតំ ហតច្ចិកំ វិយ [វីតច្ចិកំវិយ (សី។ បី។)] ខាយតិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ, យាវ បរិសុទ្ធោ, ភន្តេ, តថាគតស្ស ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ ឥទំ, ភន្តេ, សិង្គីវណ្ណំ យុគមដ្ឋំ ធារណីយំ ភគវតោ កាយំ ឧបនាមិតំ ហតច្ចិកំ វិយ ខាយតី"តិ។ "ឯវមេតំ, អានន្ទ, ឯវមេតំ, អានន្ទ ទ្វីសុ កាលេសុ អតិវិយ តថាគតស្ស កាយោ បរិសុទ្ធោ ហោតិ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ កតមេសុ ទ្វីសុ? យញ្ច, អានន្ទ, រត្តិំ តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ, យញ្ច រត្តិំ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ។ ឥមេសុ ខោ, អានន្ទ, ទ្វីសុ កាលេសុ អតិវិយ តថាគតស្ស កាយោ បរិសុទ្ធោ ហោតិ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ "អជ្ជ ខោ, បនានន្ទ, រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ កុសិនារាយំ ឧបវត្តនេ មល្លានំ សាលវនេ អន្តរេន [អន្តរេ (ស្យា។)] យមកសាលានំ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ [ភវិស្សតីតិ (ក។)]។ អាយាមានន្ទ, យេន កកុធា នទី តេនុបសង្កមិស្សាមា"តិ។ "ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។

សិង្គីវណ្ណំ យុគមដ្ឋំ, បុក្កុសោ អភិហារយិ;

តេន អច្ឆាទិតោ សត្ថា, ហេមវណ្ណោ អសោភថាតិ។

១៩៦។ អថ ខោ ភគវា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន កកុធា នទី តេនុបសង្កមិ ; ឧបសង្កមិត្វា កកុធំ នទិំ អជ្ឈោគាហេត្វា ន្ហត្វា ច បិវិត្វា ច បច្ចុត្តរិត្វា យេន អម្ពវនំ តេនុបសង្កមិ។ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ចុន្ទកំ អាមន្តេសិ – "ឥង្ឃ មេ ត្វំ, ចុន្ទក, ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដិំ បញ្ញបេហិ, កិលន្តោស្មិ, ចុន្ទក, និបជ្ជិស្សាមី"តិ។

"ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ អាយស្មា ចុន្ទកោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដិំ បញ្ញបេសិ។ អថ ខោ ភគវា ទក្ខិណេន បស្សេន សីហសេយ្យំ កប្បេសិ បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ សតោ សម្បជានោ ឧដ្ឋានសញ្ញំ មនសិ ករិត្វា។ អាយស្មា បន ចុន្ទកោ តត្ថេវ ភគវតោ បុរតោ និសីទិ។

គន្ត្វាន ពុទ្ធោ នទិកំ កកុធំ,

អច្ឆោទកំ សាតុទកំ វិប្បសន្នំ;

ឱគាហិ សត្ថា អកិលន្តរូបោ [សុកិលន្តរូបោ (សី។ បី។)],

តថាគតោ អប្បដិមោ ច [អប្បដិមោធ (បី.)] លោកេ.

ន្ហត្វា ច បិវិត្វា ចុទតារិ សត្ថា [បិវិត្វា ចុត្ទកេត, បិវិត្វា ច ឧត្តារិ (ក.)],

បុរក្ខតោ ភិក្ខុគណស្ស មជ្ឈេ

វត្តា [សត្ថា (សី. ស្យា. បី.)] បវត្តា ភគវា ឥធ ធម្មេ,

ឧបាគមិ អម្ពវនំ មហេសិ.

អាមន្តយិ ចុន្ទកំ នាម ភិក្ខុំ,

ចតុគ្គុណំ សន្ថរ មេ និបជ្ជំ;

សោ ចោទិតោ ភាវិតត្តេន ចុន្ទោ,

ចតុគ្គុណំ សន្ថរិ ខិប្បមេវ.

និបជ្ជិ សត្ថា អកិលន្តរូបោ,

ចុន្ទោបិ តត្ថ បមុខេ [សមុខេ (ក.)] និសីទីតិ.

១៩៨. អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “សិយា ខោ [យោ ខោ (ក.)], បនានន្ទ, ចុន្ទស្ស កម្មារបុត្តស្ស កោចិ វិប្បដិសារំ ឧប្បាទេយ្យ – ‘តស្ស តេ, អាវុសោ ចុន្ទ, អលាភា តស្ស តេ ទុល្លទ្ធំ, យស្ស តេ តថាគតោ បច្ឆិមំ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជិត្វា បរិនិព្ពុតោ’តិ. ចុន្ទស្ស, អានន្ទ, កម្មារបុត្តស្ស ឯវំ វិប្បដិសារោ បដិវិនេតព្ពោ – ‘តស្ស តេ, អាវុសោ ចុន្ទ, លាភា តស្ស តេ សុលទ្ធំ, យស្ស តេ តថាគតោ បច្ឆិមំ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជិត្វា បរិនិព្ពុតោ. សម្មុខា មេតំ, អាវុសោ ចុន្ទ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ទ្វេមេ បិណ្ឌបាតា សមសមផលា [សមា សមផលា (ក.)] សមវិបាកា [សមសមវិបាកា (សី. ស្យា. បី.)], អតិវិយ អញ្ញេហិ បិណ្ឌបាតេហិ មហប្ផលតរា ច មហានិសំសតរា ច. កតមេ ទ្វេ? យញ្ច បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជិត្វា តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ, យញ្ច បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជិត្វា តថាគតោ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ. ឥមេ ទ្វេ បិណ្ឌបាតា សមសមផលា សមវិបាកា,

អតិវិយ អញ្ញេហិ បិណ្ឌបាតេហិ មហប្ផលតរា ច មហានិសំសតរា ច។ អាយុសំវត្តនិកំ អាយស្មតា ចុន្ទេន កម្មារបុត្តេន កម្មំ ឧបចិតំ, វណ្ណសំវត្តនិកំ អាយស្មតា ចុន្ទេន កម្មារបុត្តេន កម្មំ ឧបចិតំ, សុខសំវត្តនិកំ អាយស្មតា ចុន្ទេន កម្មារបុត្តេន កម្មំ ឧបចិតំ, យសសំវត្តនិកំ អាយស្មតា ចុន្ទេន កម្មារបុត្តេន កម្មំ ឧបចិតំ, សគ្គសំវត្តនិកំ អាយស្មតា ចុន្ទេន កម្មារបុត្តេន កម្មំ ឧបចិតំ, អាធិបតេយ្យសំវត្តនិកំ អាយស្មតា ចុន្ទេន កម្មារបុត្តេន កម្មំ ឧបចិត’ន្តិ។ ចុន្ទស្ស, អានន្ទ, កម្មារបុត្តស្ស ឯវំ វិប្បដិសារោ បដិវិនេតព្វោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

“ទទតោ បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ,

សំយមតោ វេរំ ន ចីយតិ;

កុសលោ ច ជហាតិ បាបកំ,

រាគទោសមោហក្ខយា សនិព្ពុតោ”តិ។

ចតុត្ថោ ភាណវារោ។

យមកសាលា

១៩៨។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អាយាមានន្ទ, យេន ហិរញ្ញវតិយា នទិយា បារិមំ តីរំ, យេន កុសិនារា ឧបវត្តនំ មល្លានំ សាលវនំ តេនុបសង្កមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន ហិរញ្ញវតិយា នទិយា បារិមំ តីរំ, យេន កុសិនារា ឧបវត្តនំ មល្លានំ សាលវនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “ឥង្ឃ មេ ត្វំ, អានន្ទ, អន្តរេន យមកសាលានំ ឧត្តរសីសកំ មញ្ចកំ បញ្ញបេហិ, កិលន្តោស្មិ, អានន្ទ, និបជ្ជិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា អន្តរេន យមកសាលានំ ឧត្តរសីសកំ មញ្ចកំ បញ្ញបេសិ។ អថ ខោ ភគវា ទក្ខិណេន បស្សេន សីហសេយ្យំ កប្បេសិ បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ សតោ សម្បជានោ។

តេន ខោ បន សមយេន យមកសាលា សព្ពផាលិផុល្លា ហោន្តិ អកាលបុប្ផេហិ។ តេ តថាគតស្ស សរីរំ ឱកិរន្តិ អជ្ឈោកិរន្តិ អភិប្បកិរន្តិ តថាគតស្ស បូជាយ។ ទិព្ពានិបិ មន្ទារវបុប្ផានិ អន្តលិក្ខា បបតន្តិ, តានិ តថាគតស្ស សរីរំ ឱកិរន្តិ អជ្ឈោកិរន្តិ អភិប្បកិរន្តិ តថាគតស្ស បូជាយ។ ទិព្ពានិបិ ចន្ទនចុណ្ណានិ អន្តលិក្ខា បបតន្តិ, តានិ តថាគតស្ស សរីរំ ឱកិរន្តិ អជ្ឈោកិរន្តិ អភិប្បកិរន្តិ តថាគតស្ស បូជាយ។ ទិព្ពានិបិ តុរិយានិ អន្តលិក្ខេ វជ្ជន្តិ តថាគតស្ស បូជាយ។ ទិព្ពានិបិ សង្គីតានិ អន្តលិក្ខេ វត្តន្តិ តថាគតស្ស បូជាយ។

᪑᪙᪙᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩈᨻ᩠ᨻᨹᩣᩃᩥᨹᩩᩃ᩠ᩃᩣ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᨾᨠᩈᩣᩃᩣ ᩋᨠᩣᩃᨷᩩᨷ᩠ᨹᩮᩉᩥ᪨ ᨲᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩒᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᩪᨩᩣᨿ᪨ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩤᨶᩥᨷᩥ ᨾᨶ᩠ᨴᩣᩁᩅᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩃᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩒᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᩪᨩᩣᨿ᪨ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩤᨶᩥᨷᩥ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᨧᩩᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩃᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩒᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᩪᨩᩣᨿ᪨ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩤᨶᩥᨷᩥ ᨲᩪᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩃᩥᨠ᩠ᨡᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᩪᨩᩣᨿ᪨ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩤᨶᩥᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩃᩥᨠ᩠ᨡᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᩪᨩᩣᨿ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨣᩁᩩᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨾᩣᨶᩥᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨷᩪᨩᩥᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩋᨷᨧᩥᨲᩮᩣ ᩅᩤ᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩤ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩅᩤ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ ᩅᩤ ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᩅᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ, ᩈᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨾᩣᨶᩮᨲᩥ ᨷᩪᨩᩮᨲᩥ ᩋᨷᨧᩥᨿᨲᩥ [ᩍᨴᩴ ᨷᨴᩴ ᩈᩦᩈ᩠ᨿᩣᨸᩦᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ], ᨷᩁᨾᩣᨿ ᨷᩪᨩᩣᨿ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩥᩉᩁᩥᩔᩣᨾ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩏᨷᩅᩣᨱᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ

᪒᪐᪐᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨷᩅᩣᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨻᩦᨩᨿᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩅᩣᨱᩴ ᩋᨷᩈᩤᩁᩮᩈᩥ – “ᩋᨷᩮᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᩣ ᨾᩮ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨷᩅᩣᨱᩮᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᩮᩣ ᩈᨾᩦᨷᨧᩣᩁᩦ᪨ ᩋᨳ ᨧ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩅᩣᨱᩴ ᩋᨷᩈᩤᩁᩮᨲᩥ – ‘ᩋᨷᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᩣ ᨾᩮ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ, ᨠᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩅᩣᨱᩴ ᩋᨷᩈᩤᩁᩮᨲᩥ – ‘ᩋᨷᩮᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᩣ ᨾᩮ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ? ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᩋᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨷᩅᩣᨱᩮᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᩮᩣ ᩈᨾᩦᨷᨧᩣᩁᩦ᪨ ᩋᨳ ᨧ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩅᩣᨱᩴ ᩋᨷᩈᩤᩁᩮᨲᩥ – “ᩋᨷᩮᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᩣ ᨾᩮ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩉᩮᨲᩩ, ᨠᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩅᩣᨱᩴ ᩋᨷᩈᩤᩁᩮᨲᩥ – “ᩋᨷᩮᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᩣ ᨾᩮ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨴᩈᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩪᩈᩩ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ᪨ ᨿᩣᩅᨲᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩣ ᩏᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ ᨾᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩈᩣᩃᩅᨶᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩮᩣ ᨷᨴᩮᩈᩮᩣ ᩅᩣᩃᨣ᩠ᨣᨠᩮᩣᨭᩥᨶᩥᨲ᩠ᨲᩩᨴᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᩋᨷ᩠ᨹᩩᨭᩮᩣ᪨ ᨴᩮᩅᨲᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᨴᩪᩁᩣ ᨧ ᩅᨲᨾ᩠ᩉ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ᪨ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨠᩁᩉᨧᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨿᩣᨾᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩒᩅᩤᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᨾᨿᩴ ᩃᨽᩣᨾ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿᩣ’”ᨲᩥ᪨

᪒᪐᪑᪨ “ᨠᨳᩴᨽᩪᨲᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩤ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ [ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)]? “ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨷᨳᩅᩦᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᨠᩮᩈᩮ ᨷᨠᩥᩁᩥᨿ ᨠᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩤᩉᩣ ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨠᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨷᩣᨲᩴ ᨷᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ [ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨷᩣᨴᩴᩅ ᨷᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩋᨲᩥᨡᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩤᨿᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨲᩥᨡᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩤᨿᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨲᩥᨡᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ [ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ᪨

“ສນ຺ຕານນ຺ທ, ເທວຕາ ປຖວິຍໍ ປຖວີສຎ຺ຎິນິໂຍ ເກເສ ປກິຣິຍ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ຉິນ຺ນປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ, ອາວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ວິວຏ຺ຏນ຺ຕິ – ‘ອຕິຂິປ຺ປໍ ຠຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ສຸຄໂຕ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕິ, ອຕິຂິປ຺ປໍ ຈກ຺ຂຸໍ ໂລເກ ອນ຺ຕຣຘາຍິສ຺ສຕີ’”ຕິຯ

“ຍາ ປນ ຕາ ເທວຕາ ວີຕຣາຄາ, ຕາ ສຕາ ສມ຺ປຊານາ ອຘິວາເສນ຺ຕິ – ‘ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂາຣາ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ຠາ’”ຕິຯ

ຈຕຸສໍເວຊນີຍຏ຺ຐານານິ

໑໐໑ຯ “ປຸພ຺ເພ , ຠນ຺ເຕ, ທິສາສຸ ວສ຺ສໍ ວຸຏ຺ຐາ [ວສ຺ສໍວຸຏ຺ຐາ (ສີຯ ສ຺ຍາຯ ກໍຯ ປີຯ)] ຠິກ຺ຂູ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍຯ ເຕ ມຍໍ ລຠາມ ມໂນຠາວນີເຍ ຠິກ຺ຂູ ທສ຺ສນາຍ, ລຠາມ ປຍິຣຸປາສນາຍຯ ຠຄວໂຕ ປນ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຈ຺ຈເຍນ ນ ລຠິສ຺ສາມ ມໂນຠາວນີເຍ ຠິກ຺ຂູ ທສ຺ສນາຍ, ນ ລຠິສ຺ສາມ ປຍິຣຸປາສນາຍາ”ຕິຯ

“ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ອານນ຺ທ, ສທ຺ຘສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນີຍານິ ສໍເວຊນີຍານິ ຏ຺ຐານານິຯ ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ‘ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ຊາໂຕ’ຕິ, ອານນ຺ທ, ສທ຺ຘສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ຏ຺ຐານໍຯ ‘ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’ຕິ, ອານນ຺ທ, ສທ຺ຘສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ຏ຺ຐານໍຯ ‘ອິຘ ຕຖາຄເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕ’ນ຺ຕິ, ອານນ຺ທ, ສທ຺ຘສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ຏ຺ຐານໍຯ ‘ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ’ຕິ, ອານນ຺ທ, ສທ຺ຘສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນີຍໍ ສໍເວຊນີຍໍ ຏ຺ຐານໍຯ ອິມານິ ໂຂ , ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາຣິ ສທ຺ຘສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນີຍານິ ສໍເວຊນີຍານິ ຏ຺ຐານານິຯ

“ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສທ຺ຘາ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ອຸປາສກາ ອຸປາສິກາໂຍ – ‘ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ຊາໂຕ’ຕິປິ, ‘ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’ຕິປິ, ‘ອິຘ ຕຖາຄເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕ’ນ຺ຕິປິ, ‘ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ’ຕິປິຯ ເຍ ຫິ ເກຈິ, ອານນ຺ທ, ເຈຕິຍຈາຣິກໍ ອາຫິຓ຺ຑນ຺ຕາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ກາລງ຺ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິຯ

ອານນ຺ທປຸຈ຺ຉາກຖາ

໑໐໒ຯ “ກຖໍ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ມາຕຸຄາເມ ປຏິປຊ຺ຊາມາ”ຕິ? “ອທສ຺ສນໍ, ອານນ຺ທາ”ຕິຯ “ທສ຺ສເນ, ຠຄວາ, ສຕິ ກຖໍ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ? “ອນາລາໂປ, ອານນ຺ທາ”ຕິ ຯ “ອາລປນ຺ເຕນ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ກຖໍ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ? “ສຕິ, ອານນ຺ທ, ອຸປຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ”ຕິຯ

໑໐໓ຯ “ກຖໍ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊາມາ”ຕິ? “ອພ຺ຍາວຏາ ຕຸມ຺ເຫ,ອານນ຺ທ, ໂຫຖ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣປູຊາຍຯ ອິງ຺ຆ ຕຸມ຺ເຫ,ອານນ຺ທ, ສາຣຕ຺ເຖ ຆຏຖ ອນຸຍຸຎ຺ຊຖ [ສທຕ຺ເຖ ອນຸຍຸຎ຺ຊຖ (ສີຯ ສ຺ຍາຯ), ສທຕ຺ຖໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊຖ (ປີຯ), ສາຣຕ຺ເຖ ອນຸຍຸຎ຺ຊຖ (ກຯ)], ສາຣຕ຺ເຖ

ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣຖ. ສນ຺ຕານນ຺ທ, ຂຕ຺ຕິຍປຓ຺ຑິຕາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຓ຺ຑິຕາປິ ຄຫປຕິປຓ຺ຑິຕາປິ ຕຖາຄເຕ ອຠິປ຺ປສນ຺ນາ, ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີຣປູຊໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ.

໑໐໘. “ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພນ຺”ຕິ? “ຍຖາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣໂຎ຺ຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພນ຺”ຕິ. “ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຣໂຎ຺ຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕີ”ຕິ? “ຣໂຎ຺ຎ, ອານນ຺ທ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີຣໍ ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐນ຺ຕິ, ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐຕ຺ວາ ວິຫເຕນ ກປ຺ປາເສນ ເວເຐນ຺ຕິ, ວິຫເຕນ ກປ຺ປາເສນ ເວເຐຕ຺ວາ ອຫເຕນ ວຕ຺ເຖນ ເວເຐນ຺ຕິ. ເອເຕນຸປາເຍນ ປຎ຺ຈຫິ ຍຸຄສເຕຫິ ຣໂຎ຺ຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີຣໍ [ສຣີເຣ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ເວເຐຕ຺ວາ ອາຍສາຍ ເຕລໂທຓິຍາ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎິສ຺ສາ ອາຍສາຍ ໂທຓິຍາ ປຏິກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສພ຺ພຄນ຺ຘານໍ ຈິຕກໍ ກຣິຕ຺ວາ ຣໂຎ຺ຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີຣໍ ຌາເປນ຺ຕິ. ຈາຕຸມຫາປເຖ [ຈາຕຸມ຺ມຫາປເຖ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ຣໂຎ຺ຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຖູປໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣໂຎ຺ຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຍຖາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣໂຎ຺ຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ຈາຕຸມຫາປເຖ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຖູໂປ ກາຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ເຍ ມາລໍ ວາ ຄນ຺ຘໍ ວາ ຈຸຓ຺ຓກໍ [ວຓ຺ຓກໍ (ສີ. ປີ.)] ວາ ອາໂຣເປສ຺ສນ຺ຕິ ວາ ອຠິວາເທສ຺ສນ຺ຕິ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ວາ ປສາເທສ຺ສນ຺ຕິ ເຕສໍ ຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ.

ຖູປາຣຫປຸຄ຺ຄໂລ

໑໐໙. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ອານນ຺ທ, ຖູປາຣຫາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຖູປາຣໂຫ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຖູປາຣໂຫ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ສາວໂກ ຖູປາຣໂຫ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ [ຈກ຺ກວຕ຺ຕິ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ຖູປາຣໂຫຕິ.

“ກິຎ຺ຈານນ຺ທ , ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຖູປາຣໂຫ? ‘ອຍໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ຖູໂປ’ຕິ, ອານນ຺ທ, ພຫຸຊນາ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທນ຺ຕິ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຖູປາຣໂຫ.

“ກິຎ຺ຈານນ຺ທ, ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຖູປາຣໂຫ? ‘ອຍໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ຖູໂປ’ຕິ, ອານນ຺ທ, ພຫຸຊນາ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທນ຺ຕິ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຖູປາຣໂຫ.

“ກິຎ຺ຈານນ຺ທ, ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສາວໂກ ຖູປາຣໂຫ? ‘ອຍໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ສາວກສ຺ສ ຖູໂປ’ຕິ ອານນ຺ທ, ພຫຸຊນາ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທນ຺ຕິ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສາວໂກ ຖູປາຣໂຫ.

“កិញ្ចានន្ទ, អត្ថវសំ បដិច្ច រាជា ចក្កវត្តី ថូបារហោ? ‘អយំ តស្ស ធម្មិកស្ស ធម្មរញ្ញោ ថូបោ’តិ, អានន្ទ, ពហុជនា ចិត្តំ បសាទេន្តិ។ តេ តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ។ ឥទំ ខោ, អានន្ទ, អត្ថវសំ បដិច្ច រាជា ចក្កវត្តី ថូបារហោ។ ឥមេ ខោ, អានន្ទ ចត្តារោ ថូបារហា”តិ។

អានន្ទអច្ឆរិយធម្មា

២០៧។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ វិហារំ បវិសិត្វា កបិសីសំ អាលម្ពិត្វា រោទមានោ អដ្ឋាសិ – “អហញ្ច វតម្ហិ សេក្ខោ សករណីយោ, សត្ថុ ច មេ បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ, យោ មម អនុកម្បកោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “កហំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, អានន្ទោ”តិ? “ឯសោ, ភន្តេ, អាយស្មា អានន្ទោ វិហារំ បវិសិត្វា កបិសីសំ អាលម្ពិត្វា រោទមានោ ឋិតោ – ‘អហញ្ច វតម្ហិ សេក្ខោ សករណីយោ, សត្ថុ ច មេ បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ, យោ មម អនុកម្បកោ’”តិ។ អថ ខោ ភគវា អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, មម វចនេន អានន្ទំ អាមន្តេហិ – ‘សត្ថា តំ, អាវុសោ អានន្ទ, អាមន្តេតី’”តិ។ “ឯវំ , ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “សត្ថា តំ, អាវុសោ អានន្ទ, អាមន្តេតី”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ តស្ស ភិក្ខុនោ បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច – “អលំ, អានន្ទ, មា សោចិ មា បរិទេវិ, ននុ ឯតំ, អានន្ទ, មយា បដិកច្ចេវ អក្ខាតំ – ‘សព្ពេហេវ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ អញ្ញថាភាវោ’; តំ កុតេត្ថ, អានន្ទ, លព្ភា។ យំ តំ ជាតំ ភូតំ សង្ខតំ បលោកធម្មំ, តំ វត តថាគតស្សាបិ សរីរំ មា បលុជ្ជី’តិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ទីឃរត្តំ ខោ តេ, អានន្ទ, តថាគតោ បច្ចុបដ្ឋិតោ មេត្តេន កាយកម្មេន ហិតេន សុខេន អទ្វយេន អប្បមាណេន, មេត្តេន វចីកម្មេន ហិតេន សុខេន អទ្វយេន អប្បមាណេន, មេត្តេន មនោកម្មេន ហិតេន សុខេន អទ្វយេន អប្បមាណេន។ កតបុញ្ញោសិ ត្វំ, អានន្ទ, បធានមនុយុញ្ជ, ខិប្បំ ហោហិសិ អនាសវោ”តិ។

២០៨។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, អហេសុំ អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, តេសម្បិ ភគវន្តានំ ឯតប្បរមាយេវ ឧបដ្ឋាកា អហេសុំ, សេយ្យថាបិ មយ្ហំ អានន្ទោ។ យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, ភវិស្សន្តិ អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, តេសម្បិ ភគវន្តានំ ឯតប្បរមាយេវ ឧបដ្ឋាកា ភវិស្សន្តិ, សេយ្យថាបិ មយ្ហំ អានន្ទោ។ បណ្ឌិតោ, ភិក្ខវេ, អានន្ទោ; មេធាវី, ភិក្ខវេ, អានន្ទោ។ ជានាតិ ‘អយំ កាលោ តថាគតំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ ភិក្ខូនំ, អយំ កាលោ ភិក្ខុនីនំ, អយំ កាលោ ឧបាសកានំ , អយំ កាលោ ឧបាសិកានំ, អយំ កាលោ រញ្ញោ រាជមហាមត្តានំ តិត្ថិយានំ តិត្ថិយសាវកាន’ន្តិ។

២០៩។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា [អព្ភុតធម្មា (ស្យា. ក.)] អានន្ទេ។ កតមេ ចត្តារោ? សចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា ហោតិ, អថ ខោ អានន្ទោ តុណ្ហី ហោតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ,

ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីបរិសា ហោតិ, អថ ខោ អានន្ទោ តុណ្ហីហោតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ, ឧបាសកបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ឧបាសកបរិសា ហោតិ, អថ ខោ អានន្ទោ តុណ្ហី ហោតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ, អានន្ទោ, ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាបរិសា ហោតិ, អថ ខោ អានន្ទោ តុណ្ហីហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា រញ្ញោ ចក្កវត្តិម្ហិ។ កតមេ ចត្តារោ? សចេ, ភិក្ខវេ, ខត្តិយបរិសា រាជានំ ចក្កវត្តិំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ រាជា ចក្កវត្តី ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ខត្តិយបរិសា ហោតិ។ អថ ខោ រាជា ចក្កវត្តី តុណ្ហីហោតិ។ សចេ ភិក្ខវេ, ព្រាហ្មណបរិសា…បេ… គហបតិបរិសា…បេ… សមណបរិសា រាជានំ ចក្កវត្តិំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ រាជា ចក្កវត្តី ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, សមណបរិសា ហោតិ, អថ ខោ រាជា ចក្កវត្តី តុណ្ហីហោតិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោមេ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ។ សចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា ហោតិ។ អថ ខោ អានន្ទោ តុណ្ហីហោតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីបរិសា…បេ… ឧបាសកបរិសា…បេ… ឧបាសិកាបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេន សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាបរិសា ហោតិ។ អថ ខោ អានន្ទោ តុណ្ហី ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ”តិ។

មហាសុទស្សនសុត្តទេសនា

២១០។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មា, ភន្តេ, ភគវា ឥមស្មិំ ខុទ្ទកនគរកេ ឧជ្ជង្គលនគរកេ សាខានគរកេ បរិនិព្ពាយិ។ សន្តិ, ភន្តេ, អញ្ញានិ មហានគរានិ, សេយ្យថិទំ – ចម្បា រាជគហំ សាវត្ថី សាកេតំ កោសម្ពី ពារាណសី; ឯត្ថ ភគវា បរិនិព្ពាយតុ។ ឯត្ថ ពហូ ខត្តិយមហាសាលា, ព្រាហ្មណមហាសាលា គហបតិមហាសាលា តថាគតេ អភិប្បសន្នា។ តេ តថាគតស្ស សរីរបូជំ ករិស្សន្តី”តិ “មាហេវំ, អានន្ទ, អវច; មាហេវំ, អានន្ទ, អវច – ‘ខុទ្ទកនគរកំ ឧជ្ជង្គលនគរកំ សាខានគរក’ន្តិ។

“ភូតបុព្ពំ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ នាម អហោសិ ចក្កវត្តី ធម្មិកោ ធម្មរាជា ចាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោ សត្តរតនសមន្នាគតោ។ រញ្ញោ, អានន្ទ, មហាសុទស្សនស្ស អយំ កុសិនារា កុសាវតី នាម រាជធានី អហោសិ, បុរត្ថិមេន ច បច្ឆិមេន ច ទ្វាទសយោជនានិ អាយាមេន; ឧត្តរេន ច ទក្ខិណេន ច សត្តយោជនានិ វិត្ថារេន។ កុសាវតី, អានន្ទ, រាជធានី ឥទ្ធា ចេវ អហោសិ ផីតា ច ពហុជនា ច អាកិណ្ណមនុស្សា ច សុភិក្ខា ច។ សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, ទេវានំ អាឡកមន្ទា នាម រាជធានី ឥទ្ធា ចេវ ហោតិ ផីតា

ច ពហុជនា ច អាកិណ្ណយក្ខា ច សុភិក្ខា ច; ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, កុសាវតី រាជធានី ឥទ្ធា ចេវ អហោសិ ផីតា ច ពហុជនា ច អាកិណ្ណមនុស្សា ច សុភិក្ខា ច។ កុសាវតី, អានន្ទ, រាជធានី ទសហិ សទ្ទេហិ អវិវិត្តា អហោសិ ទិវា ចេវ រត្តិញ្ច, សេយ្យថិទំ – ហត្ថិសទ្ទេន អស្សសទ្ទេន រថសទ្ទេន ភេរិសទ្ទេន មុទិង្គសទ្ទេន វីណាសទ្ទេន គីតសទ្ទេន សង្ខសទ្ទេន សម្មសទ្ទេន បាណិតាឡសទ្ទេន ‘អស្នាថ បិវថ ខាទថា’តិ ទសមេន សទ្ទេន។

“គច្ឆ ត្វំ, អានន្ទ, កុសិនារំ បវិសិត្វា កោសិនារកានំ មល្លានំ អារោចេហិ – ‘អជ្ជ ខោ, វាសេដ្ឋា, រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ។ អភិក្កមថ វាសេដ្ឋា, អភិក្កមថ វាសេដ្ឋា។ មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ – អម្ហាកញ្ច នោ គាមក្ខេត្តេ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ អហោសិ, ន មយំ លភិម្ហា បច្ឆិមេ កាលេ តថាគតំ ទស្សនាយា’”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អត្តទុតិយោ កុសិនារំ បាវិសិ។

មល្លានំ វន្ទនា

១៩៨។ តេន ខោ បន សមយេន កោសិនារកា មល្លា សន្ធាគារេ [សន្ថាគារេ (សី។ ស្យា។ បី។)] សន្និបតិតា ហោន្តិ កេនចិទេវ ករណីយេន។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន កោសិនារកានំ មល្លានំ សន្ធាគារំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា កោសិនារកានំ មល្លានំ អារោចេសិ – “អជ្ជ ខោ, វាសេដ្ឋា, រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ។ អភិក្កមថ វាសេដ្ឋា អភិក្កមថ វាសេដ្ឋា។ មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ – ‘អម្ហាកញ្ច នោ គាមក្ខេត្តេ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ អហោសិ, ន មយំ លភិម្ហា បច្ឆិមេ កាលេ តថាគតំ ទស្សនាយា’”តិ។ ឥទមាយស្មតោ អានន្ទស្ស វចនំ សុត្វា មល្លា ច មល្លបុត្តា ច មល្លសុណិសា ច មល្លបជាបតិយោ ច អឃាវិនោ ទុម្មនា ចេតោទុក្ខសមប្បិតា អប្បេកច្ចេ កេសេ បកិរិយ កន្ទន្តិ, ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ, អាវដ្ដន្តិ វិវដ្ដន្តិ – ‘អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្ពាយិស្សតិ, អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្ពាយិស្សតិ, អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរធាយិស្សតី’តិ។ អថ ខោ មល្លា ច មល្លបុត្តា ច មល្លសុណិសា ច មល្លបជាបតិយោ ច អឃាវិនោ ទុម្មនា ចេតោទុក្ខសមប្បិតា យេន ឧបវត្តនំ មល្លានំ សាលវនំ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិំសុ។ អថ ខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ អហំ កោសិនារកេ មល្លេ ឯកមេកំ ភគវន្តំ វន្ទាបេស្សាមិ, អវន្ទិតោ ភគវា កោសិនារកេហិ មល្លេហិ ភវិស្សតិ, អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ។ យំនូនាហំ កោសិនារកេ មល្លេ កុលបរិវត្តសោ កុលបរិវត្តសោ ឋបេត្វា ភគវន្តំ វន្ទាបេយ្យំ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, ភន្តេ, មល្លោ សបុត្តោ សភរិយោ សបរិសោ សាមច្ចោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ កោសិនារកេ មល្លេ កុលបរិវត្តសោ កុលបរិវត្តសោ ឋបេត្វា ភគវន្តំ វន្ទាបេសិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, ភន្តេ, មល្លោ សបុត្តោ សភរិយោ សបរិសោ សាមច្ចោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតេន ឧបាយេន បឋមេនេវ យាមេន កោសិនារកេ មល្លេ ភគវន្តំ វន្ទាបេសិ។

សុភទ្ទបរិព្ពាជកវត្ថុ

១១៣។ តេន ខោ បន សមយេន សុភទ្ទោ នាម បរិព្វាជកោ កុសិនារាយំ បដិវសតិ។ អស្សោសិ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ – “អជ្ជ កិរ រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ សមណស្ស គោតមស្ស បរិនិព្វានំ ភវិស្សតី”តិ។ អថ ខោ សុភទ្ទស្ស បរិព្វាជកស្ស ឯតទហោសិ – “សុតំ ខោ បន មេតំ បរិព្វាជកានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘កទាចិ ករហចិ តថាគតា លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា’តិ។ អជ្ជេវ រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ សមណស្ស គោតមស្ស បរិនិព្វានំ ភវិស្សតិ។ អត្ថិ ច មេ អយំ កង្ខាធម្មោ ឧប្បន្នោ, ឯវំ បសន្នោ អហំ សមណេ គោតមេ, ‘បហោតិ មេ សមណោ គោតមោ តថា ធម្មំ ទេសេតុំ, យថាហំ ឥមំ កង្ខាធម្មំ បជហេយ្យ’”ន្តិ។ អថ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ យេន ឧបវត្តនំ មល្លានំ សាលវនំ, យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “សុតំ មេតំ, ភោ អានន្ទ, បរិព្វាជកានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘កទាចិ ករហចិ តថាគតា លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា’តិ។ អជ្ជេវ រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ សមណស្ស គោតមស្ស បរិនិព្វានំ ភវិស្សតិ។ អត្ថិ ច មេ អយំ កង្ខាធម្មោ ឧប្បន្នោ – ឯវំ បសន្នោ អហំ សមណេ គោតមេ ‘បហោតិ មេ សមណោ គោតមោ តថា ធម្មំ ទេសេតុំ, យថាហំ ឥមំ កង្ខាធម្មំ បជហេយ្យ’ន្តិ។ សាធាហំ, ភោ អានន្ទ, លភេយ្យំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អានន្ទោ សុភទ្ទំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោច – “អលំ, អាវុសោ សុភទ្ទ, មា តថាគតំ វិហេឋេសិ, កិលន្តោ ភគវា”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ…បេ… តតិយម្បិ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “សុតំ មេតំ, ភោ អានន្ទ, បរិព្វាជកានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘កទាចិ ករហចិ តថាគតា លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា’តិ។ អជ្ជេវ រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ សមណស្ស គោតមស្ស បរិនិព្វានំ ភវិស្សតិ។ អត្ថិ ច មេ អយំ កង្ខាធម្មោ ឧប្បន្នោ – ឯវំ បសន្នោ អហំ សមណេ គោតមេ, ‘បហោតិ មេ សមណោ គោតមោ តថា ធម្មំ ទេសេតុំ, យថាហំ ឥមំ កង្ខាធម្មំ បជហេយ្យ’ន្តិ។ សាធាហំ, ភោ អានន្ទ, លភេយ្យំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយា”តិ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សុភទ្ទំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោច – “អលំ, អាវុសោ សុភទ្ទ, មា តថាគតំ វិហេឋេសិ, កិលន្តោ ភគវា”តិ។

១១៤។ អស្សោសិ ខោ ភគវា អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សុភទ្ទេន បរិព្វាជកេន សទ្ធិំ ឥមំ កថាសល្លាបំ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “អលំ, អានន្ទ, មា សុភទ្ទំ វារេសិ, លភតំ, អានន្ទ, សុភទ្ទោ តថាគតំ ទស្សនាយ។ យំ កិញ្ចិ មំ សុភទ្ទោ បុច្ឆិស្សតិ, សព្ពំ តំ អញ្ញាបេក្ខោវ បុច្ឆិស្សតិ, នោ វិហេសាបេក្ខោ។ យំ ចស្សាហំ បុដ្ឋោ ព្យាករិស្សាមិ, តំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សុភទ្ទំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោច – “គច្ឆាវុសោ សុភទ្ទ, ករោតិ តេ ភគវា ឱកាស”ន្តិ។ អថ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “យេមេ, ភោ គោតម, សមណព្រាហ្មណា សង្ឃិនោ គណិនោ គណាចរិយា ញាតា យសស្សិនោ តិត្ថករា សាធុសម្មតា ពហុជនស្ស, សេយ្យថិទំ – បូរណោ កស្សបោ, មក្ខលិ គោសាលោ, អជិតោ កេសកម្ពលោ, បកុធោ កច្ចាយនោ, សញ្ចយោ ពេលដ្ឋបុត្តោ, និគណ្ឋោ នាដបុត្តោ, សព្ពេតេ សកាយ បដិញ្ញាយ អព្ភញ្ញិំសុ, សព្ពេវ ន អព្ភញ្ញិំសុ, ឧទាហុ ឯកច្ចេ អព្ភញ្ញិំសុ, ឯកច្ចេ ន អព្ភញ្ញិំសូ”តិ? “អលំ, សុភទ្ទ, តិដ្ឋតេតំ – ‘សព្ពេតេ សកាយ បដិញ្ញាយ អព្ភញ្ញិំសុ, សព្ពេវ ន អព្ភញ្ញិំសុ, ឧទាហុ ឯកច្ចេ អព្ភញ្ញិំសុ, ឯកច្ចេ ន អព្ភញ្ញិំសូ’តិ។ ធម្មំ តេ, សុភទ្ទ, ទេសេស្សាមិ; តំ សុណាហិ សាធុកំ មនសិករោហិ, ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ ភគវា ឯតទវោច –

២១៤។ “យស្មិំ ខោ, សុភទ្ទ, ធម្មវិនយេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ន ឧបលព្ភតិ, សមណោបិ តត្ថ ន ឧបលព្ភតិ។ ទុតិយោបិ តត្ថ សមណោ ន ឧបលព្ភតិ។ តតិយោបិ តត្ថ សមណោ ន ឧបលព្ភតិ។ ចតុត្ថោបិ តត្ថ សមណោ ន ឧបលព្ភតិ។ យស្មិញ្ច ខោ, សុភទ្ទ, ធម្មវិនយេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧបលព្ភតិ, សមណោបិ តត្ថ ឧបលព្ភតិ, ទុតិយោបិ តត្ថ សមណោ ឧបលព្ភតិ, តតិយោបិ តត្ថ សមណោ ឧបលព្ភតិ, ចតុត្ថោបិ តត្ថ សមណោ ឧបលព្ភតិ។ ឥមស្មិំ ខោ, សុភទ្ទ, ធម្មវិនយេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧបលព្ភតិ, ឥធេវ, សុភទ្ទ, សមណោ, ឥធ ទុតិយោ សមណោ, ឥធ តតិយោ សមណោ, ឥធ ចតុត្ថោ សមណោ, សុញ្ញា បរប្បវាទា សមណេហិ អញ្ញេហិ [អញ្ញេ (បី។)]។ ឥមេ ច [ឥធេវ (ក។)], សុភទ្ទ, ភិក្ខូ សម្មា វិហរេយ្យុំ, អសុញ្ញោ លោកោ អរហន្តេហិ អស្សាតិ។

“ឯកូនតិំសោ វយសា សុភទ្ទ,

យំ បព្ពជិំ កិំកុសលានុឯសី;

វស្សានិ បញ្ញាស សមាធិកានិ,

យតោ អហំ បព្ពជិតោ សុភទ្ទ។

ញាយស្ស ធម្មស្ស បទេសវត្តី,

ឥតោ ពហិទ្ធា សមណោបិ នត្ថិ។

“ទុតិយោបិ សមណោ នត្ថិ។ តតិយោបិ សមណោ នត្ថិ។ ចតុត្ថោបិ សមណោ នត្ថិ។ សុញ្ញា បរប្បវាទា សមណេហិ អញ្ញេហិ។ ឥមេ ច, សុភទ្ទ, ភិក្ខូ សម្មា វិហរេយ្យុំ, អសុញ្ញោ លោកោ អរហន្តេហិ អស្សា”តិ។

២១៥។ ឯវំ វុត្តេ សុភទ្ទោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ, ‘ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី’តិ, ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ លភេយ្យាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យំ ឧបសម្បទ”ន្តិ។ “យោ ខោ, សុភទ្ទ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ បព្ពជ្ជំ, អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ, សោ ចត្តារោ មាសេ បរិវសតិ។ ចតុន្នំ មាសានំ អច្ចយេន អារទ្ធចិត្តា ភិក្ខូ បព្ពាជេន្តិ ឧបសម្បាទេន្តិ ភិក្ខុភាវាយ។ អបិ ច មេត្ថ បុគ្គលវេមត្តតា វិទិតា”តិ។ “សចេ, ភន្តេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពា ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខន្តា បព្ពជ្ជំ អាកង្ខន្តា ឧបសម្បទំ ចត្តារោ

មាសេ បរិវសន្តិ, ចតុន្នំ មាសានំ អច្ចយេន អារទ្ធចិត្តា ភិក្ខូ បព្ពាជេន្តិ ឧបសម្បាទេន្តិ ភិក្ខុភាវាយ។ អហំ ចត្តារិ វស្សានិ បរិវសិស្សាមិ, ចតុន្នំ វស្សានំ អច្ចយេន អារទ្ធចិត្តា ភិក្ខូ បព្ពាជេន្តុ ឧបសម្បាទេន្តុ ភិក្ខុភាវាយា"តិ។

អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – "តេនហានន្ទ, សុភទ្ទំ បព្ពាជេហី"តិ។ "ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – "លាភា វោ, អាវុសោ អានន្ទ; សុលទ្ធំ វោ, អាវុសោ អានន្ទ, យេ ឯត្ថ សត្ថុ [សត្ថារា (ស្យា។)] សម្មុខា អន្តេវាសិកាភិសេកេន អភិសិត្តា"តិ។ អលត្ថ ខោ សុភទ្ទោ បរិព្វាជកោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, អលត្ថ ឧបសម្បទំ។ អចិរូបសម្បន្នោ ខោ បនាយស្មា សុភទ្ទោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ – 'យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ' តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ 'ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា'តិ អព្ភញ្ញាសិ។ អញ្ញតរោ ខោ បនាយស្មា សុភទ្ទោ អរហតំ អហោសិ។ សោ ភគវតោ បច្ឆិមោ សក្ខិសាវកោ អហោសីតិ។

បញ្ចមោ ភាណវារោ។

តថាគតបច្ឆិមវាចា

២១៦។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – "សិយា ខោ បនានន្ទ, តុម្ហាកំ ឯវមស្ស – 'អតីតសត្ថុកំ បាវចនំ, នត្ថិ នោ សត្ថា'តិ។ ន ខោ បនេតំ, អានន្ទ, ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ។ យោ វោ, អានន្ទ, មយា ធម្មោ ច វិនយោ ច ទេសិតោ បញ្ញត្តោ, សោ វោ មមច្ចយេន សត្ថា។ យថា ខោ បនានន្ទ, ឯតរហិ ភិក្ខូ អញ្ញមញ្ញំ អាវុសោវាទេន សមុទាចរន្តិ, ន ខោ មមច្ចយេន ឯវំ សមុទាចរិតព្ពំ។ ថេរតរេន, អានន្ទ, ភិក្ខុនា នវកតរោ ភិក្ខុ នាមេន វា គោត្តេន វា អាវុសោវាទេន វា សមុទាចរិតព្ពោ។ នវកតរេន ភិក្ខុនា ថេរតរោ ភិក្ខុ 'ភន្តេ'តិ វា 'អាយស្មា'តិ វា សមុទាចរិតព្ពោ។ អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, សង្ឃោ មមច្ចយេន ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនតុ។ ឆន្នស្ស, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ មមច្ចយេន ព្រហ្មទណ្ឌោ ទាតព្ពោ"តិ។ "កតមោ បន, ភន្តេ, ព្រហ្មទណ្ឌោ"តិ? "ឆន្នោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ យំ ឥច្ឆេយ្យ, តំ វទេយ្យ។ សោ ភិក្ខូហិ នេវ វត្តព្ពោ, ន ឱវទិតព្ពោ, ន អនុសាសិតព្ពោ"តិ។

២១៧។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ, ឯកភិក្ខុស្សាបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា, បុច្ឆថ, ភិក្ខវេ, មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ – 'សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា អហោសិ , ន មយំ សក្ខិម្ហា ភគវន្តំ សម្មុខា បដិបុច្ឆិតុ'"ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហី អហេសុំ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា…បេ… តតិយម្បិ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ, ឯកភិក្ខុស្សាបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា, បុច្ឆថ, ភិក្ខវេ, មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ – 'សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា អហោសិ , ន មយំ សក្ខិម្ហា ភគវន្តំ សម្មុខា បដិបុច្ឆិតុ'"ន្តិ។ តតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហី អហេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ, សត្ថុគារវេនបិ ន បុច្ឆេយ្យាថ។ សហាយកោបិ, ភិក្ខវេ,

សហាយកស្ស អារោចេតូ”តិ។ ឯវំ វុត្តេ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហីអហេសុំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ, ឯវំ បសន្នោ អហំ, ភន្តេ, ឥមស្មិំ ភិក្ខុសង្ឃេ, ‘នត្ថិ ឯកភិក្ខុស្សាបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា’”តិ។ “បសាទា ខោ ត្វំ, អានន្ទ, វទេសិ, ញាណមេវ ហេត្ថ, អានន្ទ, តថាគតស្ស។ នត្ថិ ឥមស្មិំ ភិក្ខុសង្ឃេ ឯកភិក្ខុស្សាបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា។ ឥមេសញ្ហិ, អានន្ទ, បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ យោ បច្ឆិមកោ ភិក្ខុ, សោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។

២១៨។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ហន្ទ ទានិ, ភិក្ខវេ, អាមន្តយាមិ វោ, វយធម្មា សង្ខារា អប្បមាទេន សម្បាទេថា”តិ។ អយំ តថាគតស្ស បច្ឆិមា វាចា។

បរិនិព្ពុតកថា

២១៩។ អថ ខោ ភគវា បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, បឋមជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ទុតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, ទុតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា តតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, តតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបជ្ជិ។ ចតុត្ថជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបជ្ជិ, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបជ្ជិ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមាបជ្ជិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “បរិនិព្ពុតោ, ភន្តេ អនុរុទ្ធ , ភគវា”តិ។ “នាវុសោ អានន្ទ, ភគវា បរិនិព្ពុតោ, សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមាបន្នោ”តិ។

អថ ខោ ភគវា សញ្ញាវេទយិតនិរោធសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមាបជ្ជិ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា អាកាសានញ្ចាយតនំ សមាបជ្ជិ, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា វុដ្ឋហិត្វា ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, ចតុត្ថជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា តតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, តតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ទុតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, ទុតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, បឋមជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ទុតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, ទុតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា តតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, តតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបជ្ជិ, ចតុត្ថជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា សមនន្តរា ភគវា បរិនិព្ពាយិ។

២២០។ បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ សហ បរិនិព្ពានា មហាភូមិចាលោ អហោសិ ភឹសនកោ សលោមហំសោ។ ទេវទុន្ទុភិយោ ច ផលិំសុ។ បរិនិព្ពុតេ

ភគវតិ សហ បរិនិព្ពានា ព្រហ្មា សហម្បតិ ឥមំ គាថំ អភាសិ –

“សព្ពេវ និក្ខិបិស្សន្តិ, ភូតា លោកេ សមុស្សយំ;

យត្ថ ឯតាទិសោ សត្ថា, លោកេ អប្បដិបុគ្គលោ;

តថាគតោ ពលប្បត្តោ, សម្ពុទ្ធោ បរិនិព្ពុតោ”តិ.

១១០. បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ សហ បរិនិព្ពានា សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ឥមំ គាថំ អភាសិ –

“អនិច្ចា វត សង្ខារា, ឧប្បាទវយធម្មិនោ;

ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈន្តិ, តេសំ វូបសមោ សុខោ”តិ.

១១១. បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ សហ បរិនិព្ពានា អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ឥមា គាថាយោ អភាសិ –

“នាហុ អស្សាសបស្សាសោ, ឋិតចិត្តស្ស តាទិនោ;

អនេជោ សន្តិមារព្ភ, យំ កាលមករី មុនិ.

“អសល្លីនេន ចិត្តេន, វេទនំ អជ្ឈវាសយិ;

បជ្ជោតស្សេវ និព្ពានំ, វិមោក្ខោ ចេតសោ អហូ”តិ.

១១២. បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ សហ បរិនិព្ពានា អាយស្មា អានន្ទោ ឥមំ គាថំ អភាសិ –

“តទាសិ យំ ភិំសនកំ, តទាសិ លោមហំសនំ;

សព្ពាការវរូបេតេ, សម្ពុទ្ធេ បរិនិព្ពុតេ”តិ.

១១៣។ បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ យេ តេ តត្ថ ភិក្ខូ អវីតរាគា អប្បេកច្ចេ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ, អាវដ្ដន្តិ វិវដ្ដន្តិ, “អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្ពុតោ , អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិតោ”តិ។ យេ បន តេ ភិក្ខូ វីតរាគា, តេ សតា សម្បជានា អធិវាសេន្តិ – “អនិច្ចា សង្ខារា, តំ កុតេត្ថ លព្ភា”តិ។

១១៤។ អថ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អលំ, អាវុសោ, មា សោចិត្ថ មា បរិទេវិត្ថ។ ននុ ឯតំ, អាវុសោ, ភគវតា បដិកច្ចេវ អក្ខាតំ – ‘សព្ពេហេវ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ អញ្ញថាភាវោ’។ តំ កុតេត្ថ, អាវុសោ, លព្ភា។ ‘យំ តំ ជាតំ ភូតំ សង្ខតំ បលោកធម្មំ, តំ វត មា បលុជ្ជី’តិ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ ទេវតា, អាវុសោ, ឧជ្ឈាយន្តី”តិ។ “កថំភូតា បន, ភន្តេ, អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ទេវតា មនសិ ករោតី”តិ [កថំ អនុរុទ្ធ ទេវតា មនសិ ករោន្តីតិ (ស្យា. ក.)]?

“សន្តាវុសោ អានន្ទ, ទេវតា អាកាសេ បថវីសញ្ញិនិយោ កេសេ បកិរិយ កន្ទន្តិ, ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ, អាវដ្ដន្តិ, វិវដ្ដន្តិ – ‘អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិតោ’តិ។ សន្តាវុសោ អានន្ទ, ទេវតា បថវិយា បថវីសញ្ញិនិយោ កេសេ បកិរិយ កន្ទន្តិ, ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ, អាវដ្ដន្តិ, វិវដ្ដន្តិ – ‘អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្ពុតោ , អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិតោ’តិ។ យា បន តា ទេវតា វីតរាគា, តា សតា សម្បជានា អធិវាសេន្តិ – ‘អនិច្ចា សង្ខារា, តំ កុតេត្ថ លព្ភា’តិ។ អថ ខោ អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច អានន្ទោ តំ រត្តាវសេសំ ធម្មិយា កថាយ វីតិនាមេសុំ។

១១៥។ អថ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គច្ឆាវុសោ អានន្ទ, កុសិនារំ បវិសិត្វា កោសិនារកានំ មល្លានំ អារោចេហិ – ‘បរិនិព្ពុតោ, វាសេដ្ឋា, ភគវា, យស្សទានិ កាលំ មញ្ញថា’”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស បដិស្សុត្វា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អត្តទុតិយោ កុសិនារំ បាវិសិ។ តេន ខោ បន សមយេន កោសិនារកា មល្លា សន្ធាគារេ សន្និបតិតា ហោន្តិ តេនេវ ករណីយេន។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន កោសិនារកានំ មល្លានំ សន្ធាគារំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា កោសិនារកានំ មល្លានំ អារោចេសិ – ‘បរិនិព្ពុតោ, វាសេដ្ឋា, ភគវា, យស្សទានិ កាលំ មញ្ញថា’តិ។ ឥទមាយស្មតោ អានន្ទស្ស វចនំ សុត្វា មល្លា ច មល្លបុត្តា ច មល្លសុណិសា ច មល្លបជាបតិយោ ច អឃាវិនោ ទុម្មនា ចេតោទុក្ខសមប្បិតា អប្បេកច្ចេ កេសេ បកិរិយ កន្ទន្តិ, ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ, អាវដ្ដន្តិ, វិវដ្ដន្តិ – “អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិតោ”តិ។

ពុទ្ធសរីរបូជា

១១៦។ អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា បុរិសេ អាណាបេសុំ – “តេន ហិ, ភណេ, កុសិនារាយំ គន្ធមាលញ្ច សព្ពញ្ច តាឡាវចរំ

សន្និបាតេថា”តិ។ អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា គន្ធមាលញ្ច សព្ពញ្ច តាឡាវចរំ បញ្ច ច ទុស្សយុគសតានិ អាទាយ យេន ឧបវត្តនំ មល្លានំ សាលវនំ, យេន ភគវតោ សរីរំ តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ សរីរំ នច្ចេហិ គីតេហិ វាទិតេហិ មាលេហិ គន្ធេហិ សក្ករោន្តា គរុំ ករោន្តា មានេន្តា បូជេន្តា ចេលវិតានានិ ករោន្តា មណ្ឌលមាឡេ បដិយាទេន្តា ឯកទិវសំ វីតិនាមេសុំ។

អថ ខោ កោសិនារកានំ មល្លានំ ឯតទហោសិ – “អតិវិកាលោ ខោ អជ្ជ ភគវតោ សរីរំ ឈាបេតុំ, ស្វេ ទានិ មយំ ភគវតោ សរីរំ ឈាបេស្សាមា”តិ។ អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា ភគវតោ សរីរំ នច្ចេហិ គីតេហិ វាទិតេហិ មាលេហិ គន្ធេហិ សក្ករោន្តា គរុំ ករោន្តា មានេន្តា បូជេន្តា ចេលវិតានានិ ករោន្តា មណ្ឌលមាឡេ បដិយាទេន្តា ទុតិយម្បិ ទិវសំ វីតិនាមេសុំ, តតិយម្បិ ទិវសំ វីតិនាមេសុំ, ចតុត្ថម្បិ ទិវសំ វីតិនាមេសុំ, បញ្ចមម្បិ ទិវសំ វីតិនាមេសុំ, ឆដ្ឋម្បិ ទិវសំ វីតិនាមេសុំ។

អថ ខោ សត្តមំ ទិវសំ កោសិនារកានំ មល្លានំ ឯតទហោសិ – “មយំ ភគវតោ សរីរំ នច្ចេហិ គីតេហិ វាទិតេហិ មាលេហិ គន្ធេហិ សក្ករោន្តា គរុំ ករោន្តា មានេន្តា បូជេន្តា ទក្ខិណេន ទក្ខិណំ នគរស្ស ហរិត្វា ពាហិរេន ពាហិរំ ទក្ខិណតោ នគរស្ស ភគវតោ សរីរំ ឈាបេស្សាមា”តិ។

១១៥។ តេន ខោ បន សមយេន អដ្ឋ មល្លបាមោក្ខា សីសំន្ហាតា អហតានិ វត្ថានិ និវត្ថា “មយំ ភគវតោ សរីរំ ឧច្ចារេស្សាមា”តិ ន សក្កោន្តិ ឧច្ចារេតុំ។ អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោចុំ – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ អនុរុទ្ធ, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេនិមេ អដ្ឋ មល្លបាមោក្ខា សីសំន្ហាតា អហតានិ វត្ថានិ និវត្ថា ‘មយំ ភគវតោ សរីរំ ឧច្ចារេស្សាមា’តិ ន សក្កោន្តិ ឧច្ចារេតុ”ន្តិ? “អញ្ញថា ខោ, វាសេដ្ឋា, តុម្ហាកំ អធិប្បាយោ, អញ្ញថា ទេវតានំ អធិប្បាយោ”តិ។ “កថំ បន, ភន្តេ, ទេវតានំ អធិប្បាយោ”តិ? “តុម្ហាកំ ខោ, វាសេដ្ឋា, អធិប្បាយោ – ‘មយំ ភគវតោ សរីរំ នច្ចេហិ គីតេហិ វាទិតេហិ មាលេហិ គន្ធេហិ សក្ករោន្តា គរុំ ករោន្តា មានេន្តា បូជេន្តា ទក្ខិណេន ទក្ខិណំ នគរស្ស ហរិត្វា ពាហិរេន ពាហិរំ ទក្ខិណតោ នគរស្ស ភគវតោ សរីរំ ឈាបេស្សាមា’តិ; ទេវតានំ ខោ, វាសេដ្ឋា, អធិប្បាយោ – ‘មយំ ភគវតោ សរីរំ ទិព្ពេហិ នច្ចេហិ គីតេហិ វាទិតេហិ គន្ធេហិ សក្ករោន្តា គរុំ ករោន្តា មានេន្តា បូជេន្តា ឧត្តរេន ឧត្តរំ នគរស្ស ហរិត្វា ឧត្តរេន ទ្វារេន បវេសេត្វា មជ្ឈេន មជ្ឈំ នគរស្ស ហរិត្វា បុរត្ថិមេន ទ្វារេន និក្ខមិត្វា បុរត្ថិមតោ នគរស្ស មកុដពន្ធនំ នាម មល្លានំ ចេតិយំ ឯត្ថ ភគវតោ សរីរំ ឈាបេស្សាមា’តិ។ “យថា, ភន្តេ, ទេវតានំ អធិប្បាយោ, តថា ហោតូ”តិ។

១១៦។ តេន ខោ បន សមយេន កុសិនារា យាវ សន្ធិសមលសង្កដីរា ជណ្ណុមត្តេន ឱធិនា មន្ទារវបុប្ផេហិ សន្ថតា [សន្ថដា (ស្យា។)] ហោតិ។ អថ ខោ ទេវតា ច កោសិនារកា ច មល្លា ភគវតោ សរីរំ ទិព្ពេហិ ច មានុសកេហិ ច នច្ចេហិ គីតេហិ វាទិតេហិ មាលេហិ គន្ធេហិ សក្ករោន្តា គរុំ ករោន្តា មានេន្តា បូជេន្តា ឧត្តរេន ឧត្តរំ នគរស្ស ហរិត្វា ឧត្តរេន ទ្វារេន បវេសេត្វា មជ្ឈេន មជ្ឈំ នគរស្ស ហរិត្វា បុរត្ថិមេន ទ្វារេន និក្ខមិត្វា បុរត្ថិមតោ នគរស្ស មកុដពន្ធនំ នាម មល្លានំ ចេតិយំ ឯត្ថ ច ភគវតោ សរីរំ និក្ខិបិំសុ។

១១០។ អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ – “កថំ មយំ, ភន្តេ អានន្ទ, តថាគតស្ស សរីរេ បដិបជ្ជាមា”តិ? “យថា ខោ, វាសេដ្ឋា, រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស សរីរេ បដិបជ្ជន្តិ, ឯវំ តថាគតស្ស សរីរេ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ។ “កថំ បន, ភន្តេ អានន្ទ, រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស សរីរេ បដិបជ្ជន្តី”តិ? “រញ្ញោ, វាសេដ្ឋា, ចក្កវត្តិស្ស សរីរំ អហតេន វត្ថេន វេឋេន្តិ, អហតេន វត្ថេន វេឋេត្វា វិហតេន កប្បាសេន វេឋេន្តិ, វិហតេន កប្បាសេន វេឋេត្វា អហតេន វត្ថេន វេឋេន្តិ។ ឯតេន ឧបាយេន បញ្ចហិ យុគសតេហិ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស សរីរំ វេឋេត្វា អាយសាយ តេលទោណិយា បក្ខិបិត្វា អញ្ញិស្សា អាយសាយ ទោណិយា បដិកុជ្ជិត្វា សព្ពគន្ធានំ ចិតកំ ករិត្វា រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស សរីរំ ឈាបេន្តិ។ ចាតុមហាបថេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស ថូបំ ករោន្តិ។ ឯវំ ខោ, វាសេដ្ឋា, រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស សរីរេ បដិបជ្ជន្តិ។ យថា ខោ, វាសេដ្ឋា, រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស សរីរេ បដិបជ្ជន្តិ, ឯវំ តថាគតស្ស សរីរេ បដិបជ្ជិតព្ពំ។ ចាតុមហាបថេ តថាគតស្ស ថូបោ កាតព្ពោ។ តត្ថ យេ មាលំ វា គន្ធំ វា ចុណ្ណកំ វា អារោបេស្សន្តិ វា អភិវាទេស្សន្តិ វា ចិត្តំ វា បសាទេស្សន្តិ, តេសំ តំ ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា បុរិសេ អាណាបេសុំ – “តេន ហិ, ភណេ, មល្លានំ វិហតំ កប្បាសំ សន្និបាតេថា”តិ។

អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា ភគវតោ សរីរំ អហតេន វត្ថេន វេឋេត្វា វិហតេន កប្បាសេន វេឋេសុំ, វិហតេន កប្បាសេន វេឋេត្វា អហតេន វត្ថេន វេឋេសុំ។ ឯតេន ឧបាយេន បញ្ចហិ យុគសតេហិ ភគវតោ សរីរំ វេឋេត្វា អាយសាយ តេលទោណិយា បក្ខិបិត្វា អញ្ញិស្សា អាយសាយ ទោណិយា បដិកុជ្ជិត្វា សព្ពគន្ធានំ ចិតកំ ករិត្វា ភគវតោ សរីរំ ចិតកំ អារោបេសុំ។

មហាកស្សបត្ថេរវត្ថុ

១១១។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកស្សបោ បាវាយ កុសិនារំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ អាជីវកោ កុសិនារាយ មន្ទារវបុប្ផំ គហេត្វា បាវំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ តំ អាជីវកំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វា តំ អាជីវកំ ឯតទវោច – “អបាវុសោ, អម្ហាកំ សត្ថារំ ជានាសី”តិ? “អាមាវុសោ, ជានាមិ, អជ្ជ សត្តាហបរិនិព្ពុតោ សមណោ គោតមោ។ តតោ មេ ឥទំ មន្ទារវបុប្ផំ គហិត”ន្តិ។ តត្ថ យេ តេ ភិក្ខូ អវីតរាគា អប្បេកច្ចេ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ, អាវដ្ដន្តិ, វិវដ្ដន្តិ – “អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិត”ន្តិ។ យេ បន តេ ភិក្ខូ វីតរាគា, តេ សតា សម្បជានា អធិវាសេន្តិ – “អនិច្ចា សង្ខារា, តំ កុតេត្ថ លព្ភា”តិ។

១១២។ តេន ខោ បន សមយេន សុភទ្ទោ នាម វុឌ្ឍបព្ពជិតោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ សុភទ្ទោ វុឌ្ឍបព្ពជិតោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “អលំ, អាវុសោ, មា សោចិត្ថ, មា បរិទេវិត្ថ, សុមុត្តា មយំ តេន មហាសមណេន។ ឧបទ្ទុតា ច ហោម – ‘ឥទំ វោ កប្បតិ, ឥទំ វោ ន កប្បតី’តិ។ ឥទានិ បន មយំ យំ ឥច្ឆិស្សាម, តំ ករិស្សាម, យំ ន ឥច្ឆិស្សាម, ន តំ ករិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អលំ, អាវុសោ, មា សោចិត្ថ, មា បរិទេវិត្ថ។ ននុ ឯវំ , អាវុសោ, ភគវតា បដិកច្ចេវ អក្ខាតំ –

‘ສພ຺ເພເຫວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາຠາເວາ ວິນາຠາເວາ ອຎ຺ຎຖາຠາເວາ’. ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ, ອາວຸເສາ, ລພ຺ຠາ. ‘ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ຠູຕໍ ສງ຺ຂຕໍ ປເລາກຘມ຺ມໍ, ຕໍ ວຕ ຕຖາຄຕສ຺ສາປິ ສຣີຣໍ ມາ ປລຸຊ຺ຊີ’ຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ”ຕິ.

໒໒໗. ເຕນ ເຂາ ປນ ສມເຍນ ຈຕ຺ຕາເຣາ ມລ຺ລປາເມາກ຺ຂາ ສີສໍນ຺ຫາຕາ ອຫຕານິ ວຕ຺ຖານິ ນິວຕ຺ຖາ – “ມຍໍ ຠຄວເຕາ ຈິຕກໍ ອາຬິມ຺ເປສ຺ສາມາ”ຕິ ນ ສກ຺ເການ຺ຕິ ອາຬິມ຺ເປຕຸໍ. ອຖ ເຂາ ເກາສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທເວາຈຸໍ – “ເກາ ນຸ ເຂາ, ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເຫຕຸ ເກາ ປຈ຺ຈເຍາ, ເຍນິເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ ມລ຺ລປາເມາກ຺ຂາ ສີສໍນ຺ຫາຕາ ອຫຕານິ ວຕ຺ຖານິ ນິວຕ຺ຖາ – ‘ມຍໍ ຠຄວເຕາ ຈິຕກໍ ອາຬິມ຺ເປສ຺ສາມາ’ຕິ ນ ສກ຺ເການ຺ຕິ ອາຬິມ຺ເປຕຸ”ນ຺ຕິ? “ອຎ຺ຎຖາ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐາ, ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາເຍາ”ຕິ. “ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາເຍາ”ຕິ? “ເທວຕານໍ ເຂາ, ວາເສຏ຺ຐາ, ອຘິປ຺ປາເຍາ – ‘ອຍໍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສເປາ ປາວາຍ ກຸສິນາຣໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປ຺ປເນ຺ນາ ມຫຕາ ພິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ພິກ຺ຂຸສເຕຫິ. ນ ຕາວ ຠຄວເຕາ ຈິຕເກາ ປຊ຺ຊລິສ຺ສຕິ, ຍາວາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສເປາ ຠຄວເຕາ ປາເທ ສິຣສາ ນ ວນ຺ທິສ຺ສຕີ’”ຕິ. “ຍຖາ, ຠນ຺ເຕ, ເທວຕານໍ ອຘິປ຺ປາເຍາ, ຕຖາ ເຫາຕູ”ຕິ.

໒໒໘. ອຖ ເຂາ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສເປາ ເຍນ ກຸສິນາຣາ ມກຸຏພນ຺ຘນໍ ນາມ ມລ຺ລານໍ ເຈຕິຍໍ, ເຍນ ຠຄວເຕາ ຈິຕເກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈິຕກໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວເຕາ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທິ. ຕານິປິ ເຂາ ປຎ຺ຈພິກ຺ຂຸສຕານິ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈິຕກໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວເຕາ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທິໍສຸ. ວນ຺ທິເຕ ຈ ປນາຍສ຺ມຕາ ມຫາກສ຺ສເປນ ເຕຫິ ຈ ປຎ຺ຈຫິ ພິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສຍເມວ ຠຄວເຕາ ຈິຕເກາ ປຊ຺ຊລິ.

໒໒໙. ຌາຍມານສ຺ສ ເຂາ ປນ ຠຄວເຕາ ສຣີຣສ຺ສ ຍໍ ອເຫາສິ ຉວີຕິ ວາ ຈມ຺ມນ຺ຕິ ວາ ມໍສນ຺ຕິ ວາ ນ຺ຫາຣູຕິ ວາ ລສິກາຕິ ວາ, ຕສ຺ສ ເນວ ຉາຣິກາ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ, ນ ມສິ; ສຣີຣາເນວ ອວສິສ຺ສິໍສຸ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສປ຺ປິສ຺ສ ວາ ເຕລສ຺ສ ວາ ຌາຍມານສ຺ສ ເນວ ຉາຣິກາ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ນ ມສິ; ເອວເມວ ຠຄວເຕາ ສຣີຣສ຺ສ ຌາຍມານສ຺ສ ຍໍ ອເຫາສິ ຉວີຕິ ວາ ຈມ຺ມນ຺ຕິ ວາ ມໍສນ຺ຕິ ວາ ນ຺ຫາຣູຕິ ວາ ລສິກາຕິ ວາ, ຕສ຺ສ ເນວ ຉາຣິກາ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ, ນ ມສິ; ສຣີຣາເນວ ອວສິສ຺ສິໍສຸ. ເຕສຎ຺ຈ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ທຸສ຺ສຍຸຄສຕານໍ ເທ຺ວວ ທຸສ຺ສານິ ນ ຑຍ຺ຫິໍສຸ ຍຎ຺ຈ ສພ຺ພອພ຺ຠນ຺ຕຣິມໍ ຍຎ຺ຈ ພາຫິຣໍ. ທຑ຺ເຒ ຈ ເຂາ ປນ ຠຄວເຕາ ສຣີເຣ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ອຸທກຘາຣາ ປາຕຸຠວິຕ຺ວາ ຠຄວເຕາ ຈິຕກໍ ນິພ຺ພາເປສິ. ອຸທກສາລເຕາປິ [ອຸທກໍ ສາລເຕາປິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ອພ຺ຠຸນ຺ນມິຕ຺ວາ ຠຄວເຕາ ຈິຕກໍ ນິພ຺ພາເປສິ. ເກາສິນາຣກາປິ ມລ຺ລາ ສພ຺ພຄນ຺ເຘາທເກນ ຠຄວເຕາ ຈິຕກໍ ນິພ຺ພາເປສຸໍ. ອຖ ເຂາ ເກາສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ຠຄວເຕາ ສຣີຣານິ ສຕ຺ຕາຫໍ ສນ຺ຘາຄາເຣ ສຕ຺ຕິປຎ຺ຊຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຘນຸປາກາຣໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ [ປຣິກ຺ຂປາເປຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ.)] ນຈ຺ເຈຫິ ຄີເຕຫິ ວາທິເຕຫິ ມາເລຫິ ຄນ຺ເຘຫິ ສກ຺ກຣິໍສຸ ຄຣຸໍ ກຣິໍສຸ ມາເນສຸໍ ປູເຊສຸໍ.

ສຣີຣຘາຕຸວິຠາຊນໍ

໒໓໐. ອສ຺ເສາສິ ເຂາ ຣາຊາ ມາຄເຘາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ເຕາ – “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸເຕາ”ຕິ. ອຖ ເຂາ ຣາຊາ ມາຄເຘາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ເຕາ ເກາສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສິ – “ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິເຍາ ອຫມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິເຍາ, ອຫມ຺ປິ ອຣຫາມິ ຠຄວເຕາ

ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ອຫມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ເວສາລິກາ ລິຈ຺ຉວີ – “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ເວສາລິກາ ລິຈ຺ຉວີ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສຸໍ – “ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ, ມຍມ຺ປິ ອຣຫາມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ມຍມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມາ”ຕິ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ກປິລວຕ຺ຖວາສີ ສກ຺ຍາ – “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ກປິລວຕ຺ຖວາສີ ສກ຺ຍາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສຸໍ – “ຠຄວາ ອມ຺ຫາກໍ ຎາຕິເສຏ຺ໂຐ , ມຍມ຺ປິ ອຣຫາມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ມຍມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມາ”ຕິ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ອລ຺ລກປ຺ປກາ ພຸລໂຍ [ຖູລໂຍ (ສ຺ຍາ.)] – “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ອລ຺ລກປ຺ປກາ ພຸລໂຍ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສຸໍ – “ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ, ມຍມ຺ປິ ອຣຫາມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ມຍມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມາ”ຕິ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ຣາມຄາມກາ ໂກຬິຍາ – “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາມຄາມກາ ໂກຬິຍາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສຸໍ – “ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ, ມຍມ຺ປິ ອຣຫາມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ມຍມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມາ”ຕິ.

ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ເວຐທີປໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ – “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ເວຐທີປໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສິ – “ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ອຫໍ ປິສ຺ມິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ອຫມ຺ປິ ອຣຫາມິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ອຫມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ.

ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ປາເວຍ຺ຍກາ ມລ຺ລາ – “ຠຄວາ ກິຣ ກຸສິນາຣາຍໍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ປາເວຍ຺ຍກາ ມລ຺ລາ ໂກສິນາຣການໍ ມລ຺ລານໍ ທູຕໍ ປາເຫສຸໍ – “ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ, ມຍມ຺ປິ ອຣຫາມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄໍ, ມຍມ຺ປິ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຖູປຎ຺ຈ ມຫຎ຺ຈ ກຣິສ຺ສາມາ”ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ໂກສິນາຣກາ ມລ຺ລາ ເຕ ສງ຺ເຆ ຄເຓ ເອຕທໂວຈຸໍ – “ຠຄວາ ອມ຺ຫາກໍ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ເຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ນ ມຍໍ ທສ຺ສາມ ຠຄວໂຕ ສຣີຣານໍ ຠາຄ”ນ຺ຕິ.

២៣៥. ឯវំ វុត្តេ ទោណោ ព្រាហ្មណោ តេ សង្ឃេ គណេ ឯតទវោច –

“សុណន្តុ ភោន្តោ មម ឯកវាចំ,

អម្ហាក [ឆន្ទានុរក្ខណត្ថំ និគ្គហីតលោបោ]; ពុទ្ធោ អហុ ខន្តិវាទោ;

ន ហិ សាធុ យំ ឧត្តមបុគ្គលស្ស,

សរីរភាគេ សិយា សម្បហារោ.

សព្វេវ ភោន្តោ សហិតា សមគ្គា,

សម្មោទមានា ករោមដ្ឋភាគេ;

វិត្ថារិកា ហោន្តុ ទិសាសុ ថូបា,

ពហូ ជនា ចក្ខុមតោ បសន្នា”តិ.

២៣៦. “តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, ត្វេវ ភគវតោ សរីរានិ អដ្ឋធា សមំ សុវិភត្តំ វិភជាហី”តិ. “ឯវំ, ភោ”តិ ខោ ទោណោ ព្រាហ្មណោ តេសំ សង្ឃានំ គណានំ បដិស្សុត្វា ភគវតោ សរីរានិ អដ្ឋធា សមំ សុវិភត្តំ វិភជិត្វា តេ សង្ឃេ គណេ ឯតទវោច – “ឥមំ មេ ភោន្តោ តុម្ពំ ទទន្តុ អហម្បិ តុម្ពស្ស ថូបញ្ច មហញ្ច ករិស្សាមី”តិ. អទំសុ ខោ តេ ទោណស្ស ព្រាហ្មណស្ស តុម្ពំ.

អស្សោសុំ ខោ បិប្បលិវនិយា [បិប្ផលិវនិយា (ស្យា.)] មោរិយា – “ភគវា កិរ កុសិនារាយំ បរិនិព្ពុតោ”តិ. អថ ខោ បិប្បលិវនិយា មោរិយា កោសិនារកានំ មល្លានំ ទូតំ បាហេសុំ – “ភគវាបិ ខត្តិយោ មយម្បិ ខត្តិយា, មយម្បិ អរហាម ភគវតោ សរីរានំ ភាគំ, មយម្បិ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច ករិស្សាមា”តិ. “នត្ថិ ភគវតោ សរីរានំ ភាគោ, វិភត្តានិ ភគវតោ សរីរានិ. ឥតោ អង្គារំ ហរថា”តិ. តេ តតោ អង្គារំ ហរិំសុ [អាហរិំសុ (ស្យា. ក.)].

ធាតុថូបបូជា

១២៩។ អថ ខោ រាជា មាគធោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ រាជគហេ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកាសិ។ វេសាលិកាបិ លិច្ឆវី វេសាលិយំ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកំសុ។ កបិលវត្ថុវាសីបិ សក្យា កបិលវត្ថុស្មឹ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកំសុ។ អល្លកប្បកាបិ ពុលយោ អល្លកប្បេ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកំសុ។ រាមគាមកាបិ កោឡិយា រាមគាមេ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកំសុ។ វេឋទីបកោបិ ព្រាហ្មណោ វេឋទីបេ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកាសិ។ បាវេយ្យកាបិ មល្លា បាវាយំ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកំសុ។ កោសិនារកាបិ មល្លា កុសិនារាយំ ភគវតោ សរីរានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកំសុ។ ទោណោបិ ព្រាហ្មណោ កុម្ភស្ស ថូបញ្ច មហញ្ច អកាសិ។ បិប្ផលិវនិយាបិ មោរិយា បិប្ផលិវនេ អង្គារានំ ថូបញ្ច មហញ្ច អកំសុ។ ឥតិ អដ្ឋ សរីរថូបា នវមោ កុម្ភថូបោ ទសមោ អង្គារថូបោ។ ឯវមេតំ ភូតបុព្ពន្តិ។

១៣០។ អដ្ឋទោណំ ចក្ខុមតោ សរីរំ, សត្តទោណំ ជម្ពុទីបេ មហេន្តិ។

ឯកញ្ច ទោណំ បុរិសវរុត្តមស្ស, រាមគាមេ នាគរាជា មហេតិ។

ឯកាហិ ទាឋា តិទិវេហិ បូជិតា, ឯកា បន គន្ធារបុរេ មហីយតិ;

កាលិង្គរញ្ញោ វិជិតេ បុនេកំ, ឯកំ បន នាគរាជា មហេតិ។

តស្សេវ តេជេន អយំ វសុន្ធរា,

អាយាគសេដ្ឋេហិ មហី អលង្កតា;

ឯវំ ឥមំ ចក្ខុមតោ សរីរំ,

សុសក្កតំ សក្កតសក្កតេហិ។

ទេវិន្ទនាគិន្ទនរិន្ទបូជិតោ ,

មនុស្សិន្ទសេដ្ឋេហិ តថេវ បូជិតោ;

តំ វន្ទថ [តំ តំ វន្ទថ (ស្យា.)] បញ្ជលិកា លភិត្វា,

ញទ្ឋេា ហចេ ពប្យសពេហិ ទស្លេកាតិ៍

ចត្តាលឹស សយា ឥត្តា, ពេសា លេិយា ច សទ្ឋេសា;

ងេចា ហទិ៍ ស្មុ ឲពេពិ៍, ចក្កចាញអបទេយ្យាតិ៍

យហាបទិតិឋ្ឋាតស្មុត្តិ៍ តិឌ្ឍិតិ៍ តតិឃំ៍

᪄᪨ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪄᪁᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩏᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᨾᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨿᨾᨠᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᨾᨿᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨾᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨶᨣᩁᨠᩮ ᩏᨩ᩠ᨩᨦ᩠ᨣᩃᨶᨣᩁᨠᩮ ᩈᩣᨡᩣᨶᨣᩁᨠᩮ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨾᩉᩣᨶᨣᩁᩣᨶᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨧᨾ᩠ᨸᩣ, ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ, ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᩣᨠᩮᨲᩴ, ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩦ, ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩦ; ᩑᨲ᩠ᨳ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩩ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨻᩉᩪ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩈᩁᩦᩁᨸᩪᨩᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪂᪄᪂᪨ “ᨾᩣ ᩉᩮᩅᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᩅᨧ; ᨾᩣ ᩉᩮᩅᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᩅᨧ – ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨶᨣᩁᨠᩴ ᩏᨩ᩠ᨩᨦ᩠ᨣᩃᨶᨣᩁᨠᩴ ᩈᩣᨡᩣᨶᨣᩁᨠᨶ᩠”ᨲᩥ᪨

ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ

“ᨽᩪᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ [ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᨠ᪨), ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩣ (ᨾᩉᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲ)] ᨧᩣᨲᩩᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨲᩣᩅᩦ ᨩᨶᨸᨴᨲ᩠ᨳᩣᩅᩁᩥᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᪨ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᩋᨿᩴ ᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩣ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩮᨶ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᨶ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᩮᨶ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨧ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨶ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩍᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨹᩦᨲᩣ ᨧ ᨻᩉᩩᨩᨶᩣ ᨧ ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ ᩈᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ , ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᩊᨠᨾᨶ᩠ᨴᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩍᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨹᩦᨲᩣ ᨧ [ᩍᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨹᩦᨲᩣ ᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨻᩉᩩᨩᨶᩣ ᨧ ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨿᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ ᩈᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩍᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨹᩦᨲᩣ ᨧ ᨻᩉᩩᨩᨶᩣ ᨧ ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ ᩈᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ᪨ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ , ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᨴᩈᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨴᩥᩅᩣ ᨧᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᩔᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩁᨳᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨽᩮᩁᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩩᨴᩥᨦ᩠ᨣᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩦᨱᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨣᩦᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩣᨱᩥᨲᩣᩊᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ‘ᩋᩈ᩠ᨶᩣᨳ ᨸᩥᩅᨳ ᨡᩣᨴᨳᩣ’ᨲᩥ ᨴᩈᨾᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ᪨

“ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩈᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨸᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᨸᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨠᨾᨿᩮᩣ [ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨣᨾᨿᩮᩣ (ᨠ᪨), ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᨾᨿᩮᩣ (ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩮᩈᩩ)], ᩑᨠᩮᩣ ᨾᩈᩣᩁᨣᩃ᩠ᩃᨾᨿᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩁᨲᨶᨾᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩥᨿᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩑᨠᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ, ᩑᨠᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩴ, ᩑᨠᩴ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩴ, ᩑᨠᩴ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩴ ᪨ ᩑᨠᩮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩑᩈᩥᨠᩣ ᨶᩥᨡᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᨲᩥᨸᩮᩣᩁᩥᩈᨦ᩠ᨣᩣ ᨲᩥᨸᩮᩣᩁᩥᩈᨶᩥᨡᩣᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨸᩮᩣᩁᩥᩈᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᩮᨶ᪨ ᩑᨠᩣ ᩑᩈᩥᨠᩣ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨠᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᨾᩈᩣᩁᨣᩃ᩠ᩃᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩁᨲᨶᨾᨿᩣ᪨ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩈᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨲᩣᩃᨸᨶ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᩣ ᨲᩣᩃᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨠᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ

ມສາຣຄລ຺ລມຍາ, ເອກາ ສພ຺ພຣຕນມຍາ. ໂສວຓ຺ຓມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ໂສວຓ຺ຓມໂຍ ຂໂນ຺ຘ ອໂຫສິ, ຣູປິຍມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຣູປິຍມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ຣູປິຍມໂຍ ຂໂນ຺ຘ ອໂຫສິ, ໂສວຓ຺ຓມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ເວຬຸຣິຍມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ເວຬຸຣິຍມໂຍ ຂໂນ຺ຘ ອໂຫສິ, ຜລິກມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຜລິກມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ຜລິກມໂຍ ຂໂນ຺ຘ ອໂຫສິ, ເວຬຸຣິຍມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ໂລຫິຕງ຺ກມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ໂລຫິຕງ຺ກມໂຍ ຂໂນ຺ຘ ອໂຫສິ, ມສາຣຄລ຺ລມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ມສາຣຄລ຺ລມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ມສາຣຄລ຺ລມໂຍ ຂໂນ຺ຘ ອໂຫສິ, ໂລຫິຕງ຺ກມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ສພ຺ພຣຕນມຍສ຺ສ ຕາລສ຺ສ ສພ຺ພຣຕນມໂຍ ຂໂນ຺ຘ ອໂຫສິ, ສພ຺ພຣຕນມຍານິ ປຕ຺ຕານິ ຈ ຜລານິ ຈ. ຕາສໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສໂທ຺ທ ອໂຫສິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ [ກມນີໂຍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ປຎ຺ຈງ຺ຄິກສ຺ສ ຕູຣິຍສ຺ສ ສຸວິນີຕສ຺ສ ສຸປ຺ປຏິຕາຬິຕສ຺ສ ສຸກຸສເລຫິ ສມນ຺ນາຫຕສ຺ສ ສໂທ຺ທ ໂຫຕິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ , ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຕາສໍ ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສໂທ຺ທ ອໂຫສິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ຂມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ເຕນ ສມເຍນ ກຸສາວຕິຍາ ຣາຊຘານິຍາ ຘຸຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ ໂສຓ຺ຑາ ປິປາສາ, ເຕ ຕາສໍ ຕາລປນ຺ຕີນໍ ວາເຕຣິຕານໍ ສເທ຺ທນ ປຣິຈາເຣສຸໍ.

ຈກ຺ກຣຕນໍ

໒໔໓. "ຣາຊາ , ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ ຈຕູຫິ ຈ ອິທ຺ຘີຫິ. ກຕເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ? ອິຘານນ຺ທ, ຣໂຎ຺ຎ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາຕສ຺ສ ອຸໂປສຖິກສ຺ສ ອຸປຣິປາສາທວຣຄຕສ຺ສ ທິພ຺ພໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕຸຣໂຫສິ ສຫສ຺ສາຣໍ ສເນມິກໍ ສນາຠິກໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ. ທິສ຺ວາ ຣໂຎ຺ຎ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – 'ສຸຕໍ ໂຂ ປເນຕໍ – "ຍສ຺ສ ຣໂຎ຺ຎ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາຕສ຺ສ ອຸໂປສຖິກສ຺ສ ອຸປຣິປາສາທວຣຄຕສ຺ສ ທິພ຺ພໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ ສຫສ຺ສາຣໍ ສເນມິກໍ ສນາຠິກໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ, ໂສ ໂຫຕິ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ"ຕິ. ອສ຺ສໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ'ຕິ.

໒໔໔. "ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ວາເມນ ຫເຕ຺ຖນ ຠິງ຺ຄາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓນ ຫເຕ຺ຖນ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອພ຺ຠຸກ຺ກິຣິ – 'ປວຕ຺ຕຕຸ ຠວໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ, ອຠິວິຊິນາຕຸ ຠວໍ ຈກ຺ກຣຕນ'ນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ [ປວຕ຺ຕຕິ (ສ຺ຍາ. ກ.)], ອນ຺ວເທວ [ອນຸເທວ (ສ຺ຍາ.)] ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສທ຺ຘິໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປເທເສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຕິຏ຺ຐາສິ, ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ວາສໍ ອຸປຄຈ຺ຉິ ສທ຺ຘິໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປຏິຣາຊາໂນ, ເຕ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ – 'ເອຫິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ສກໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອນຸສາສ ມຫາຣາຊາ'ຕິ. ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ເອວມາຫ – 'ປາໂຓ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ, ອທິນ຺ນໍ ນ ອາທາຕພ຺ພໍ, ກາເມສຸ ມິຈ຺ຉາ ນ ຈຣິຕພ຺ພາ, ມຸສາ ນ ຠຓິຕພ຺ພາ, ມຊ຺ຊໍ ນ ປາຕພ຺ພໍ, ຍຖາຠຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ຠຸຎ຺ຊຖາ'ຕິ. ເຍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປຏິຣາຊາໂນ, ເຕ ຣໂຎ຺ຎ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອນຸຍນ຺ຕາ ອເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ສມຸທ຺ທໍ ອໂຊ຺ຌຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ...ເປ... ທກ຺ຂິຓໍ ສມຸທ຺ທໍ ອໂຊ຺ຌຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ...ເປ... ປຈ຺ຉິມໍ ສມຸທ຺ທໍ ອໂຊ຺ຌຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕິ, ອນ຺ວເທວ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສທ຺ຘິໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ປເທເສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຕິຏ຺ຐາສິ, ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ວາສໍ

ឧបគច្ឆិ សទ្ធឹ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ យេ ខោ បនានន្ទ, ឧត្តរាយ ទិសាយ បដិរាជានោ, តេ រាជានំ មហាសុទស្សនំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមាហំសុ – ‘ឯហិ ខោ មហារាជ, ស្វាគតំ តេ មហារាជ, សកំ តេ មហារាជ, អនុសាស មហារាជា’តិ។ រាជា មហាសុទស្សនោ ឯវមាហ – ‘បាណោ ន ហន្តព្ពោ, អទិន្នំ ន អាទាតព្ពំ, កាមេសុ មិច្ឆា ន ចរិតព្ពា, មុសា ន ភណិតព្ពា, មជ្ជំ ន បាតព្ពំ , យថាភុត្តញ្ច ភុញ្ជថា’តិ។ យេ ខោ បនានន្ទ, ឧត្តរាយ ទិសាយ បដិរាជានោ , តេ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស អនុយន្តា អហេសុំ។

២៤៦។ “អថ ខោ តំ, អានន្ទ, ចក្ករតនំ សមុទ្ទបរិយន្តំ បថវឹ អភិវិជិនិត្វា កុសាវតឹ រាជធានឹ បច្ចាគន្ត្វា រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស អន្តេបុរទ្វារេ អត្ថករណបមុខេ អក្ខាហតំ មញ្ញេ អដ្ឋាសិ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស អន្តេបុរំ ឧបសោភយមានំ។ រញ្ញោ, អានន្ទ, មហាសុទស្សនស្ស ឯវរូបំ ចក្ករតនំ បាតុរហោសិ។

ហត្ថិរតនំ

២៤៧។ “បុន ចបរំ, អានន្ទ, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ហត្ថិរតនំ បាតុរហោសិ សព្ពសេតោ សត្តប្បតិដ្ឋោ ឥទ្ធិមា វេហាសង្គមោ ឧបោសថោ នាម នាគរាជា។ តំ ទិស្វា រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ចិត្តំ បសីទិ – ‘ភទ្ទកំ វត ភោ ហត្ថិយានំ, សចេ ទមថំ ឧបេយ្យា’តិ។ អថ ខោ តំ, អានន្ទ, ហត្ថិរតនំ – សេយ្យថាបិ នាម គន្ធហត្ថាជានីយោ ទីឃរត្តំ សុបរិទន្តោ, ឯវមេវ ទមថំ ឧបគច្ឆិ។ ភូតបុព្ពំ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ តមេវ ហត្ថិរតនំ វីមំសមានោ បុព្វណ្ហសមយំ អភិរុហិត្វា សមុទ្ទបរិយន្តំ បថវឹ អនុយាយិត្វា កុសាវតឹ រាជធានឹ បច្ចាគន្ត្វា បាតរាសមកាសិ។ រញ្ញោ, អានន្ទ, មហាសុទស្សនស្ស ឯវរូបំ ហត្ថិរតនំ បាតុរហោសិ។

អស្សរតនំ

២៤៨។ “បុន ចបរំ, អានន្ទ, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស អស្សរតនំ បាតុរហោសិ សព្ពសេតោ កាឡសីសោ មុញ្ជកេសោ ឥទ្ធិមា វេហាសង្គមោ វលាហកោ នាម អស្សរាជា។ តំ ទិស្វា រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ចិត្តំ បសីទិ – ‘ភទ្ទកំ វត ភោ អស្សយានំ សចេ ទមថំ ឧបេយ្យា’តិ។ អថ ខោ តំ , អានន្ទ, អស្សរតនំ សេយ្យថាបិ នាម ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ទីឃរត្តំ សុបរិទន្តោ, ឯវមេវ ទមថំ ឧបគច្ឆិ។ ភូតបុព្ពំ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ តមេវ អស្សរតនំ វីមំសមានោ បុព្វណ្ហសមយំ អភិរុហិត្វា សមុទ្ទបរិយន្តំ បថវឹ អនុយាយិត្វា កុសាវតឹ រាជធានឹ បច្ចាគន្ត្វា បាតរាសមកាសិ។ រញ្ញោ, អានន្ទ, មហាសុទស្សនស្ស ឯវរូបំ អស្សរតនំ បាតុរហោសិ។

មណិរតនំ

២៤៩។ “បុន ចបរំ, អានន្ទ, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស មណិរតនំ បាតុរហោសិ។ សោ អហោសិ មណិ វេឡុរិយោ សុភោ ជាតិមា អដ្ឋំសោ សុបរិកម្មកតោ អច្ឆោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ សព្ពាការសម្បន្នោ។ តស្ស ខោ បនានន្ទ, មណិរតនស្ស អាភា សមន្តា យោជនំ ផុដា

ອເຫາສິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສເນາ ຕເມວ ມຓິຣຕນໍ ວີມໍສມາເນາ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິໍ ເສນໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ມຓິໍ ຘຊຄ຺ຄໍ ອາເຣາເປຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ປາຍາສິ. ເຍ ເຂາ ປນ, ອານນ຺ທ, ສມນ຺ຕາ ຄາມາ ອເຫສຸໍ, ເຕ ເຕເນາຠາເສນ ກມ຺ມນ຺ເຕ ປເຍາເຊສຸໍ ທິວາຕິ ມຎ຺ຎມານາ. ຣເຎ຺ຎາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອວຣູປໍ ມຓິຣຕນໍ ປາຕຸຠເຫາສິ.

ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ

໒໔໙. “ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຣເຎ຺ຎາ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ປາຕຸຠເຫາສິ ອຠິຣູປາ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາທິກາ ປຣມາຍ ວຓ຺ຓເປາກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ນາຕິທີຆາ ນາຕິຣສ຺ສາ ນາຕິກິສາ ນາຕິຖູລາ ນາຕິກາຬິກາ ນາຈ຺ເຈາທາຕາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ມານຸສໍ ວຓ຺ຓໍ [ມານຸສ຺ສວຓ຺ຓໍ (ສ຺ຍາ.)] ອປ຺ປຕ຺ຕາ ທິພ຺ພວຓ຺ຓໍ. ຕສ຺ສ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ອິຕ຺ຖິຣຕນສ຺ສ ເອວຣູເປາ ກາຍສມ຺ຜສ຺ເສາ ເຫາຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຕູລປິຈຸເນາ ວາ ກປ຺ປາສປິຈຸເນາ ວາ. ຕສ຺ສ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ອິຕ຺ຖິຣຕນສ຺ສ ສີເຕ ອຸຓ຺ຫານິ ຄຕ຺ຕານິ ເຫານ຺ຕິ, ອຸເຓ຺ຫ ສີຕານິ. ຕສ຺ສ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ອິຕ຺ຖິຣຕນສ຺ສ ກາຍເຕາ ຈນ຺ທນຄນ຺ເຘາ ວາຍຕິ, ມຸຂເຕາ ອຸປ຺ປລຄນ຺ເຘາ. ຕໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຣເຎ຺ຎາ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍິນີ ອເຫາສິ ປຈ຺ຉານິປາຕິນີ ກິງ຺ກາຣປຏິສ຺ສາວິນີ ມນາປຈາຣິນີ ປິຍວາທິນີ. ຕໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ມນສາປິ ເນາ ອຕິຈຣິ [ອຕິຈຣີ (ກ.), ອຕິຈາຣີ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ກຸເຕາ ປນ ກາເຍນ. ຣເຎ຺ຎາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອວຣູປໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ປາຕຸຠເຫາສິ.

ຄຫປຕິຣຕນໍ

໒໕໐. “ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຣເຎ຺ຎາ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປາຕຸຠເຫາສິ. ຕສ຺ສ ກມ຺ມວິປາກຊໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ປາຕຸຠເຫາສິ ເຍນ ນິຘິໍ ປສ຺ສຕິ ສສ຺ສາມິກມ຺ປິ ອສ຺ສາມິກມ຺ປິ. ເສາ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ – ‘ອປ຺ເປາສ຺ສຸກ຺ເກາ ຕ຺ວໍ, ເທວ, ເຫາຫິ, ອຫໍ ເຕ ຘເນນ ຘນກຣຓີຍໍ ກຣິສ຺ສາມີ’ຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສເນາ ຕເມວ ຄຫປຕິຣຕນໍ ວີມໍສມາເນາ ນາວໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ມຊ຺ເຌ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ເສາຕໍ ເອາຄາຫິຕ຺ວາ ຄຫປຕິຣຕນໍ ເອຕທເວາຈ – ‘ອເຕ຺ຖາ ເມ, ຄຫປຕິ, ຫິຣຎ຺ຎສຸວເຓ຺ຓນາ’ຕິ. ‘ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ເອກໍ ຕີຣໍ ນາວາ ອຸເປຕູ’ຕິ. ‘ອິເຘວ ເມ, ຄຫປຕິ, ອເຕ຺ຖາ ຫິຣຎ຺ຎສຸວເຓ຺ຓນາ’ຕິ. ອຖ ເຂາ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ຄຫປຕິຣຕນໍ ອຸເຠາຫິ ຫເຕ຺ຖຫິ ອຸທກໍ ເອາມສິຕ຺ວາ ປູຣໍ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓສ຺ສ ກຸມ຺ຠິໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ເອຕທເວາຈ – ‘ອລເມຕ຺ຕາວຕາ ມຫາຣາຊ, ກຕເມຕ຺ຕາວຕາ ມຫາຣາຊ, ປູຊິຕເມຕ຺ຕາວຕາ ມຫາຣາຊາ’ຕິ? ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສເນາ ເອວມາຫ – ‘ອລເມຕ຺ຕາວຕາ ຄຫປຕິ, ກຕເມຕ຺ຕາວຕາ ຄຫປຕິ, ປູຊິຕເມຕ຺ຕາວຕາ ຄຫປຕີ’ຕິ. ຣເຎ຺ຎາ , ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອວຣູປໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປາຕຸຠເຫາສິ.

ປຣິຓາຍກຣຕນໍ

໒໕໑. “ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຣເຎ຺ຎາ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ປາຕຸຠເຫາສິ ປຓ຺ຑິເຕາ ພ຺ຍຕ຺ເຕາ ເມຘາວີ ປຏິພເລາ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປຍາເປຕພ຺ພໍ ອຸປຍາເປຕຸໍ, ອປຍາເປຕພ຺ພໍ ອປຍາເປຕຸໍ, ຐເປຕພ຺ພໍ ຐເປຕຸໍ. ເສາ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ

ເອວມາຫ – 'ອນຸສາສ, ເທວ, ອຫໍ ອນຸສາສິສ຺ສາມີ'ຕິ. ອິທໍ, ອານນ຺ທ, ຣັຎ຺ໂຎ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ເອວຣູປໍ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ປາຕຸຣເຫາສິ.

"ຣາຊາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

ຈຕຸອິທ຺ຘິສມນ຺ນາຄໂຕ

໒໕໒. "ຣາຊາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຈຕູຫິ ອິທ຺ຘີຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ. ກຕມາຫິ ຈຕູຫິ ອິທ຺ຘີຫິ? ອິຘານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອຠິຣູໂປ ອໂຫສິ ທສ຺ສນີໂຍ ປາສາທິໂກ ປຣມາຍ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຕິວິຍ ອັຎ຺ເຎຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ. ຣາຊາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ປຐມາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ທີຆາຍຸໂກ ອໂຫສິ ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ອຕິວິຍ ອັຎ຺ເຎຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ. ຣາຊາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ທຸຕິຍາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອປ຺ປາພາໂຘ ອໂຫສິ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ ສມເວປາກິນິຍາ ຄຫຓິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນາຕິສີຕາຍ ນາຈ຺ຈຸຓ຺ຫາຍ ອຕິວິຍ ອັຎ຺ເຎຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ. ຣາຊາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ຕຕິຍາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ປິໂຍ ອໂຫສິ ມນາໂປ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ປິຕາ ປຸຕ຺ຕານໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ, ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ປິໂຍ ອໂຫສິ ມນາໂປ. ຣັຎ຺ໂຎປິ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ປິຍາ ອເຫສຸໍ ມນາປາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ປິຕຸ ປຸຕ຺ຕາ ປິຍາ ໂຫນ຺ຕິ ມນາປາ, ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣັຎ຺ໂຎປິ ມຫາສຸທສ຺ສນສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ປິຍາ ອເຫສຸໍ ມນາປາ.

"ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ນິຍ຺ຍາສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ຣາຊານໍ ມຫາສຸທສ຺ສນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ – 'ອຕຣມາໂນ, ເທວ, ຍາຫິ, ຍຖາ ຕໍ ມຍໍ ຈິຣໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມາ'ຕິ. ຣາຊາປິ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ສາຣຖິໍ ອາມນ຺ເຕສິ – 'ອຕຣມາໂນ, ສາຣຖິ, ຣຖໍ ເປເສຫິ, ຍຖາ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ຈິຣໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ'ນ຺ຕິ. ຣາຊາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຍ ຈຕຸຕ຺ຖິຍາ [ຈຕຸຕ຺ຖາຍ (ສ຺ຍາ.)] ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ. ຣາຊາ, ອານນ຺ທ, ມຫາສຸທສ຺ສໂນ ອິມາຫິ ຈຕູຫິ ອິທ຺ຘີຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອໂຫສິ.

ຘມ຺ມປາສາທໂປກ຺ຂຣຓີ

᪒᪕᪒᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩍᨾᩣᩈᩩ ᨲᩣᩃᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣᩈᩩ ᨵᨶᩩᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨵᨶᩩᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩮᩣ ᨾᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨾᩣᨸᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨲᩣᩈᩩ ᨲᩣᩃᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣᩈᩩ ᨵᨶᩩᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨵᨶᩩᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᩍᨭ᩠ᨮᨠᩣᩉᩥ ᨧᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ – ᩑᨠᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᨠᩣ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩣ᪨

“ᨲᩣᩈᩩ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᩈᩩ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᩮᩣᨸᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨽᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ, ᩑᨠᩴ ᩈᩮᩣᨸᩣᨶᩴ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ ᩑᨠᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩴ ᩑᨠᩴ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩴ ᩑᨠᩴ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩔ ᩈᩮᩣᨸᩣᨶᩔ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩔ ᩈᩮᩣᨸᩣᨶᩔ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩔ ᩈᩮᩣᨸᩣᨶᩔ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩔ ᩈᩮᩣᨸᩣᨶᩔ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩑᨠᩣ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ᪨ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣᨿ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣᨿ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣᨿ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣᨿ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ , ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩍᨾᩣᩈᩩ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᩈᩩ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨾᩣᩃᩴ ᩁᩮᩣᨸᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᩴ ᨸᨴᩩᨾᩴ ᨠᩩᨾᩩᨴᩴ ᨸᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩩᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᨶᩔ ᩋᨶᩣᩅᨭ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩁᩮᩣᨸᩣᨸᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ , ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨲᩣᩈᩩ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᩈᩩ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨾᩣᩃᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᩴ ᨸᨴᩩᨾᩴ ᨠᩩᨾᩩᨴᩴ ᨸᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩩᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᨶᩔ ᩋᨶᩣᩅᨭᩴ᪨

᪒᪕᪓᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩍᨾᩣᩈᩴ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᨶᩴ ᨲᩦᩁᩮ ᨶ᩠ᩉᩣᨸᨠᩮ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮ ᨮᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨿᩮ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩴ ᨩᨶᩴ ᨶ᩠ᩉᩣᨸᩮᩔᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨮᨸᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᨶᩴ ᨲᩦᩁᩮ ᨶ᩠ᩉᩣᨸᨠᩮ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮ, ᨿᩮ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩴ ᨩᨶᩴ ᨶ᩠ᩉᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩍᨾᩣᩈᩴ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᨶᩴ ᨲᩦᩁᩮ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ – ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ [ᩋᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨸᨠᨲᩥᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ], ᨸᩣᨶᩴ ᨸᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᨿᩣᨶᩴ ᨿᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩈᨿᨶᩴ ᩈᨿᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᨶᩴ ᨲᩦᩁᩮ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨴᩣᨶᩴ – ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᨸᩣᨶᩴ ᨸᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᨿᩣᨶᩴ ᨿᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩈᨿᨶᩴ ᩈᨿᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ, ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ᪨

២៥៥. “អថ ខោ, អានន្ទ, ព្រាហ្មណគហបតិកា បហុតំ សាបតេយ្យំ អាទាយ រាជានំ មហាសុទស្សនំ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ – ‘ឥទំ, ទេវ, បហុតំ សាបតេយ្យំ ទេវញ្ញេវ ឧទ្ទិស្ស អាភតំ, តំ ទេវោ បដិគ្គណ្ហាតូ’តិ. ‘អលំ ភោ, មមបិទំ បហុតំ សាបតេយ្យំ ធម្មិកេន ពលិនា អភិសង្ខតំ, តញ្ច វោ ហោតុ, ឥតោ ច ភិយ្យោ ហរថា’តិ. តេ រញ្ញា បដិក្ខិត្តា ឯកមន្តំ អបក្កម្ម ឯវំ សមចិន្តេសុំ – ‘ន ខោ ឯតំ អម្ហាកំ បតិរូបំ, យំ មយំ ឥមានិ សាបតេយ្យានិ បុនទេវ សកានិ ឃរានិ បដិហរេយ្យាម. យំនូន មយំ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស និវេសនំ មាបេយ្យាមា’តិ. តេ រាជានំ មហាសុទស្សនំ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ – ‘និវេសនំ តេ ទេវ, មាបេស្សាមា’តិ. អធិវាសេសិ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ តុណ្ហីភាវេន.

២៥៦. “អថ ខោ, អានន្ទ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ វិស្សកម្មំ [វិសុកម្មំ (ក.)] ទេវបុត្តំ អាមន្តេសិ – ‘ឯហិ ត្វំ, សម្ម វិស្សកម្ម, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស និវេសនំ មាបេហិ ធម្មំ នាម បាសាទ’ន្តិ. ‘ឯវំ ភទ្ទន្តវា’តិ ខោ, អានន្ទ, វិស្សកម្មោ ទេវបុត្តោ សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បដិស្សុត្វា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ ទេវេសុ តាវតិំសេសុ អន្តរហិតោ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស បុរតោ បាតុរហោសិ. អថ ខោ, អានន្ទ, វិស្សកម្មោ ទេវបុត្តោ រាជានំ មហាសុទស្សនំ ឯតទវោច – ‘និវេសនំ តេ ទេវ, មាបេស្សាមិ ធម្មំ នាម បាសាទ’ន្តិ. អធិវាសេសិ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ តុណ្ហីភាវេន.

“មាបេសិ ខោ, អានន្ទ, វិស្សកម្មោ ទេវបុត្តោ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស និវេសនំ ធម្មំ នាម បាសាទំ. ធម្មោ, អានន្ទ, បាសាទោ បុរត្ថិមេន បច្ឆិមេន ច យោជនំ អាយាមេន អហោសិ. ឧត្តរទក្ខិណេន អឌ្ឍយោជនំ វិត្ថារេន. ធម្មស្ស, អានន្ទ, បាសាទស្ស តិបោរិសំ ឧច្ចត្តេន វត្ថុ ចិតំ អហោសិ ចតូហិ វណ្ណេហិ ឥដ្ឋកាហិ – ឯកា ឥដ្ឋកា សោវណ្ណមយា, ឯកា រូបិយមយា, ឯកា វេឡុរិយមយា, ឯកា ផលិកមយា.

“ធម្មស្ស, អានន្ទ, បាសាទស្ស ចតុរាសីតិ ថម្ភសហស្សានិ អហេសុំ ចតុន្នំ វណ្ណានំ – ឯកោ ថម្ភោ សោវណ្ណមយោ, ឯកោ រូបិយមយោ, ឯកោ វេឡុរិយមយោ, ឯកោ ផលិកមយោ. ធម្មោ, អានន្ទ, បាសាទោ ចតូហិ វណ្ណេហិ ផលកេហិ សន្ថតោ អហោសិ – ឯកំ ផលកំ សោវណ្ណមយំ, ឯកំ រូបិយមយំ, ឯកំ វេឡុរិយមយំ, ឯកំ ផលិកមយំ.

“ធម្មស្ស, អានន្ទ, បាសាទស្ស ចតុវីសតិ សោបានានិ អហេសុំ ចតុន្នំ វណ្ណានំ – ឯកំ សោបានំ សោវណ្ណមយំ, ឯកំ រូបិយមយំ, ឯកំ វេឡុរិយមយំ, ឯកំ ផលិកមយំ. សោវណ្ណមយស្ស សោបានស្ស សោវណ្ណមយា ថម្ភា អហេសុំ រូបិយមយា សូចិយោ ច ឧណ្ហីសញ្ច. រូបិយមយស្ស សោបានស្ស រូបិយមយា ថម្ភា អហេសុំ សោវណ្ណមយា សូចិយោ ច ឧណ្ហីសញ្ច. វេឡុរិយមយស្ស សោបានស្ស វេឡុរិយមយា ថម្ភា អហេសុំ ផលិកមយា សូចិយោ ច ឧណ្ហីសញ្ច. ផលិកមយស្ស សោបានស្ស ផលិកមយា ថម្ភា អហេសុំ វេឡុរិយមយា សូចិយោ ច ឧណ្ហីសញ្ច.

“ᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ – ᩑᨠᩴ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩴ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ, ᩑᨠᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩴ, ᩑᨠᩴ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩴ , ᩑᨠᩴ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩮ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩮᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩮ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩮᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩮ ᨴᨶ᩠ᨲᨾᨿᩮᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩮ ᩈᩣᩁᨾᨿᩮᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩔ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩮᩣ ᨲᩣᩃᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣᨶᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨧ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩔ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩮᩣ ᨲᩣᩃᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩔ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣᨶᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨧ᪨ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩔ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩮᩣ ᨲᩣᩃᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩔ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩣᨶᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨧ᪨ ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩔ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩮᩣ ᨲᩣᩃᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩔ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨾᨿᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨹᩃᩥᨠᨾᨿᩣᨶᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨧ᪨

᪒᪕᪖᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᨿᩪᩉᩔ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ ᨲᩣᩃᩅᨶᩴ ᨾᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨾᩣᨸᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩥᨿᩪᩉᩔ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ ᨲᩣᩃᩅᨶᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ , ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩑᨠᩣ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ, ᩑᨠᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ᪨ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣᨿ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣᨿ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣᨿ ᩅᩮᨴᩥᨠᩣᨿ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨧ᪨

᪒᪕᪗᪨ “ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩥᨦ᩠ᨠᩥᨱᩥᨠᨩᩣᩃᩮᩉᩥ [ᨠᩥᨦ᩠ᨠᨱᩥᨠᨩᩣᩃᩮᩉᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ – ᩑᨠᩴ ᨩᩣᩃᩴ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ, ᩑᨠᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩔ ᨩᩣᩃᩔ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣ ᨠᩥᨦ᩠ᨠᩥᨱᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩔ ᨩᩣᩃᩔ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᨠᩥᨦ᩠ᨠᩥᨱᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᩥᨦ᩠ᨠᩥᨱᩥᨠᨩᩣᩃᩣᨶᩴ ᩅᩣᨲᩮᩉᩥ ᩑᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩅᨣ᩠ᨣᩩ ᨧ ᩁᨩᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᨡᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᨾᨴᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨲᩪᩁᩥᨿᩔ ᩈᩩᩅᩥᨶᩦᨲᩔ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨲᩣᩊᩥᨲᩔ ᩈᩩᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ [ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᩉᨲᩔ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨣ᩠ᨣᩩ ᨧ ᩁᨩᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᨡᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᨾᨴᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ, ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᨦ᩠ᨠᩥᨱᩥᨠᨩᩣᩃᩣᨶᩴ ᩅᩣᨲᩮᩉᩥ ᩑᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩅᨣ᩠ᨣᩩ ᨧ ᩁᨩᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᨡᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᨾᨴᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ᪨ ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᨵᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣ ᨸᩥᨸᩣᩈᩣ, ᨲᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᨦ᩠ᨠᩥᨱᩥᨠᨩᩣᩃᩣᨶᩴ ᩅᩣᨲᩮᩉᩥ ᩑᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨾᩩᩈᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩪᨶᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩅᩔᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨾᩣᩈᩮ ᩈᩁᨴᩈᨾᨿᩮ ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩮ ᩅᩥᨣᨲᩅᩃᩣᩉᨠᩮ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶᨽᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᩔᨠ᩠ᨠᨾᩣᨶᩮᩣ [ᩋᨻ᩠ᨽᩩᩔᩩᨠ᩠ᨠᨾᩣᨶᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᩮᩣ [ᨴᩩᨴᩥᨠ᩠ᨡᩮᩣ (ᨸᩦ᪨)] ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩩᩈᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩪᨶᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨾᩩᩈᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩪᨶᩥ᪨

᪒᪕᪘᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨸᩣᩈᩣᨴᩔ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᩴ ᨾᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩣᨸᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨸᩣᩈᩣᨴᩔ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᨶ ᨧ ᩋᩣᨿᩣᨾᩮᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨶ ᨧ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦ ᨧᨲᩪᩉᩥ

ចណ្ណាតំ ឰ្ឌកាហិ ឌិតា អវេហាសិ – ៙កា ឰ្ឌកា េយាចណ្ណយឃា, ៙កា ទ្វបិឃយឃា, ៙កា េចញ្ញ្ចទិឃយឃា, ៙កា ឋលិកយឃា៉

“ឆយ្ហាឃ, អាភត្ក, េបិក្លូទហិឃា ចត្យឌិឞតិ េយាបិភាតិ អវេហស៊ុំ ចត្យត្ថ ចណ្ណាតំ – ៙កំ េយាបិតំ េយាចណ្ណយឃំ, ៙កំ ទ្វបិឃយឃំ, ៙កំ េចញ្ញ្ចទិឃយឃំ, ៙កំ ឋលិកយឃំ៉ េយាចណ្ណយឃឞ្ស េយាបិភឞ្ស េយាចណ្ណយឃា ឆយ្ក អវេហស៊ុំ ទ្វបិឃយឃា ឞ្វឌិេឃា ច ក្លុំព្យញ្ហា៉ ទ្វបិឃយឃឞ្ស េយាបិភឞ្ស ទ្វបិឃយឃា ឆយ្ក អវេហស៊ុំ េយាចណ្ណយឃា ឞ្វឌិេឃា ច ក្លុំព្យញ្ហា៉ េចញ្ញ្ចទិឃយឃឞ្ស េយាបិភឞ្ស េចញ្ញ្ចទិឃយឃា ឆយ្ក អវេហស៊ុំ ឋលិកយឃា ឞ្វឌិេឃា ច ក្លុំព្យញ្ហា៉ ឋលិកយឃឞ្ស េយាបិភឞ្ស ឋលិកយឃា ឆយ្ក អវេហស៊ុំ េចញ្ញ្ចទិឃយឃា ឞ្វឌិេឃា ច ក្លុំព្យញ្ហា៉

“ឆយ្ហា, អាភត្ក, េបិក្លូទហី ឌ្វីហិ េចឌិកាហិ បទិក្លិត្តា អវេហាសិ – ៙កា េចឌិកា េយាចណ្ណយឃា, ៙កា ទ្វបិឃយឃា៉ េយាចណ្ណយឃាឃ េចឌិកាឃ េយាចណ្ណយឃា ឆយ្ក អវេហស៊ុំ ទ្វបិឃយឃា ឞ្វឌិេឃា ច ក្លុំព្យញ្ហា៉ ទ្វបិឃយឃាឃ េចឌិកាឃ ទ្វបិឃយឃា ឆយ្ក អវេហស៊ុំ េយាចណ្ណយឃា ឞ្វឌិេឃា ច ក្លុំព្យញ្ហា៉

“ឆយ្ហា, អាភត្ក, េបិក្លូទហី ឞត្តហិ តាលបត្តីហិ បទិក្លិត្តា អវេហាសិ – ៙កា តាលបត្តី េយាចណ្ណយឃា, ៙កា ទ្វបិឃយឃា, ៙កា េចញ្ញ្ចទិឃយឃា, ៙កា ឋលិកយឃា, ៙កា េលិហិតក្តយឃា, ៙កា យឞារកល្លយឃា, ៙កា ឞព្វទតភយឃា៉ េយាចណ្ណយឃឞ្ស តាលឞ្ស េយាចណ្ណយេឃា ឈេន្ធា អវេហាសិ ទ្វបិឃយឃាតិ បត្តាតិ ច ឋលិតិ ច៉ ទ្វបិឃយឃឞ្ស តាលឞ្ស ទ្វបិឃយេឃា ឈេន្ធា អវេហាសិ េយាចណ្ណយឃាតិ បត្តាតិ ច ឋលិតិ ច៉ េចញ្ញ្ចទិឃយឃឞ្ស តាលឞ្ស េចញ្ញ្ចទិឃយេឃា ឈេន្ធា អវេហាសិ ឋលិកយឃាតិ បត្តាតិ ច ឋលិតិ ច៉ ឋលិកយឃឞ្ស តាលឞ្ស ឋលិកយេឃា ឈេន្ធា អវេហាសិ េចញ្ញ្ចទិឃយឃាតិ បត្តាតិ ច ឋលិតិ ច៉ េលិហិតក្តយឃឞ្ស តាលឞ្ស េលិហិតក្តយេឃា ឈេន្ធា អវេហាសិ យឞារកល្លយឃាតិ បត្តាតិ ច ឋលិតិ ច៉ យឞារកល្លយឃឞ្ស តាលឞ្ស យឞារកល្លយេឃា ឈេន្ធា អវេហាសិ េលិហិតក្តយឃាតិ បត្តាតិ ច ឋលិតិ ច៉ ឞព្វទតភយឃឞ្ស តាលឞ្ស ឞព្វទតភយេឃា ឈេន្ធា អវេហាសិ, ឞព្វទតភយឃាតិ បត្តាតិ ច ឋលិតិ ច៉ តាឞំ េខា បភាភត្ក, តាលបត្តីតំ ចាេតទិតាតំ ឞេទ្ធា អវេហាសិ, ចក្កុ ច ទេឌតីេឃា ច ឈយតីេឃា ច យឥតីេឃា ច៉ េឞឃ្យុចាបិ, អាភត្ក, បញ្ហាក្ខិកឞ្ស ត្វទិឃឞ្ស ឞុចិតីតឞ្ស ឞុប្បឌិតាឡព្ហតឞ្ស ឞុក្យឞេលហិ ឞយត្ថាហតឞ្ស ឞេទ្ធា េហាតិ ចក្កុ ច ទេឌតីេឃា ច ឈយតីេឃា ច យឥតីេឃា ច, ៙ចេយច េខា, អាភត្ក, តាឞំ តាលបត្តីតំ ចាេតទិតាតំ ឞេទ្ធា អវេហាសិ ចក្កុ ច ទេឌតីេឃា ច ឈយតីេឃា ច យឥតីេឃា ច៉ េឃ េខា បភាភត្ក, េតភ ឞយេឃភ ក្យឞាចតិឃា ទាឌឆាតិឃា ឝុត្តា អវេហស៊ុំ េឞាណ្ឌា បិបិឞា, េត តាឞំ តាលបត្តីតំ ចាេតទិតាតំ ឞេទ្ធភ បទិចាេទស៊ុំ៉

“តិដ្ឋិេត េខា បភាភត្ក, ឆេយ្ហ បិឞាេឆ តិដ្ឋិតាឃ ឆយ្ហាឃ ច េបិក្លូទហិឃា ទាឌា យហាឞុឥឞ្សេភា ‘េឃ [េឃ េកា បភាភត្ក (ឞ្យា៉ ក៉)] េតភ ឞយេឃភ ឞយេណាឞុ ចា ឞយណាឞយ្ហតា ច្រាហ្ហេណាឞុ ចា ច្រាហ្ហណាឞយ្ហតា’, េត ឞព្វកាេយហិ ឞត្តេប្បត្វា ឆយ្ហំ បិឞាឆំ អភិទ្វហិ៉

ឈានសម្បត្តិ

១៩០។ “អថ ខោ, អានន្ទ, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ឯតទហោសិ – ‘កិស្ស នុ ខោ មេ ឥទំ កម្មស្ស ផលំ កិស្ស កម្មស្ស វិបាកោ, យេនាហំ ឯតរហិ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ’តិ? អថ ខោ, អានន្ទ, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ឯតទហោសិ – ‘តិណ្ណំ ខោ មេ ឥទំ កម្មានំ ផលំ តិណ្ណំ កម្មានំ វិបាកោ, យេនាហំ ឯតរហិ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ, សេយ្យថិទំ ទានស្ស ទមស្ស សំយមស្សា’តិ។

“អថ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ យេន មហាព្យូហំ កូដាគារំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មហាព្យូហស្ស កូដាគារស្ស ទ្វារេ ឋិតោវ ឧទានំ ឧទានេសិ – ‘តិដ្ឋ, កាមវិតក្ក, តិដ្ឋ, ព្យាបាទវិតក្ក, តិដ្ឋ, វិហិំសាវិតក្ក។ ឯត្តាវតា កាមវិតក្ក, ឯត្តាវតា ព្យាបាទវិតក្ក, ឯត្តាវតា វិហិំសាវិតក្កា’តិ។

១៩១។ “អថ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ មហាព្យូហំ កូដាគារំ បវិសិត្វា សោវណ្ណមយេ បល្លង្កេ និសិន្នោ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហាសិ, សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេសិ, យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។

១៩២។ “អថ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ មហាព្យូហា កូដាគារា និក្ខមិត្វា សោវណ្ណមយំ កូដាគារំ បវិសិត្វា រូបិយមយេ បល្លង្កេ និសិន្នោ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហាសិ។ តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហាសិ។ ករុណាសហគតេន ចេតសា…បេ… មុទិតាសហគតេន ចេតសា…បេ… ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហាសិ តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហាសិ។

ចតុរាសីតិ នគរសហស្សានិ

១៩៣។ “រញ្ញោ, អានន្ទ, មហាសុទស្សនស្ស ចតុរាសីតិ នគរសហស្សានិ អហេសុំ កុសាវតីរាជធានិប្បមុខានិ; ចតុរាសីតិ បាសាទសហស្សានិ អហេសុំ ធម្មបាសាទប្បមុខានិ; ចតុរាសីតិ កូដាគារសហស្សានិ អហេសុំ មហាព្យូហកូដាគារប្បមុខានិ; ចតុរាសីតិ បល្លង្កសហស្សានិ

អហេសុំ សោវណ្ណមយានិ រូបិយមយានិ ទន្តមយានិ សារមយានិ គោនកត្ថតានិ បដិកត្ថតានិ បដលិកត្ថតានិ កទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណានិ សឧត្តរច្ឆទានិ ឧភតោលោហិតកូបធានានិ; ចតុរាសីតិ នាគសហស្សានិ អហេសុំ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ ឧបោសថនាគរាជបមុខានិ; ចតុរាសីតិ អស្សសហស្សានិ អហេសុំ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ វលាហកអស្សរាជបមុខានិ; ចតុរាសីតិ រថសហស្សានិ អហេសុំ សីហចម្មបរិវារានិ ព្យគ្ឃចម្មបរិវារានិ ទីបិចម្មបរិវារានិ បណ្ឌុកម្ពលបរិវារានិ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ វេជយន្តរថបមុខានិ; ចតុរាសីតិ មណិសហស្សានិ អហេសុំ មណិរតនបមុខានិ; ចតុរាសីតិ ឥត្ថិសហស្សានិ អហេសុំ សុភទ្ទាទេវិបមុខានិ; ចតុរាសីតិ គហបតិសហស្សានិ អហេសុំ គហបតិរតនបមុខានិ; ចតុរាសីតិ ខត្តិយសហស្សានិ អហេសុំ អនុយន្តានិ បរិណាយករតនបមុខានិ; ចតុរាសីតិ ធេនុសហស្សានិ អហេសុំ ទុហសន្ទនានិ [ទុកូលសន្ទនានិ(បី.)] ទុកូលសន្ទានានិ [ទុកូលសន្ទនានិ (បី.) ទុកូលសន្ទានានិ (សំ. ដី. ១.២៥៩)] កំសូបធារណានិ; ចតុរាសីតិ វត្ថកោដិសហស្សានិ អហេសុំ ខោមសុខុមានំ កប្បាសិកសុខុមានំ កោសេយ្យសុខុមានំ កម្ពលសុខុមានំ ; (រញ្ញោ, អានន្ទ, មហាសុទស្សនស្ស) [( ) សី. ពោត្ថកេសុ នត្ថិ] ចតុរាសីតិ ថាលិបាកសហស្សានិ អហេសុំ សាយំ បាតំ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយិត្ថ.

១៩៣. “តេន ខោ បនានន្ទ, សមយេន រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ចតុរាសីតិ នាគសហស្សានិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ អាគច្ឆន្តិ. អថ ខោ, អានន្ទ, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ឯតទហោសិ – ‘ឥមានិ ខោ មេ ចតុរាសីតិ នាគសហស្សានិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ អាគច្ឆន្តិ, យំនូន វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន ទ្វេចត្តាលីសំ ទ្វេចត្តាលីសំ នាគសហស្សានិ សកិំ សកិំ ឧបដ្ឋានំ អាគច្ឆេយ្យុ’ន្តិ. អថ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ បរិណាយករតនំ អាមន្តេសិ – ‘ឥមានិ ខោ មេ, សម្ម បរិណាយករតន, ចតុរាសីតិ នាគសហស្សានិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ អាគច្ឆន្តិ, តេន ហិ, សម្ម បរិណាយករតន, វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន ទ្វេចត្តាលីសំ ទ្វេចត្តាលីសំ នាគសហស្សានិ សកិំ សកិំ ឧបដ្ឋានំ អាគច្ឆន្តូ’តិ. ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, អានន្ទ, បរិណាយករតនំ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស បច្ចស្សោសិ. អថ ខោ, អានន្ទ, រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស អបរេន សមយេន វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន ទ្វេចត្តាលីសំ ទ្វេចត្តាលីសំ នាគសហស្សានិ សកិំ សកិំ ឧបដ្ឋានំ អាគមំសុ.

សុភទ្ទាទេវិឧបសង្កមនំ

១៩៤. “អថ ខោ, អានន្ទ, សុភទ្ទាយ ទេវិយា ពហុន្នំ វស្សានំ ពហុន្នំ វស្សសតានំ ពហុន្នំ វស្សសហស្សានំ អច្ចយេន ឯតទហោសិ – ‘ចិរំ ទិដ្ឋោ ខោ មេ រាជា មហាសុទស្សនោ. យំនូនាហំ រាជានំ មហាសុទស្សនំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យ’ន្តិ. អថ ខោ, អានន្ទ, សុភទ្ទា ទេវី ឥត្ថាគារំ អាមន្តេសិ – ‘ឯថ តុម្ហេ សីសានិ ន្ហាយថ បីតានិ វត្ថានិ បារុបថ. ចិរំ ទិដ្ឋោ នោ រាជា មហាសុទស្សនោ, រាជានំ មហាសុទស្សនំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សាមា’តិ. ‘ឯវំ, អយ្យេ’តិ ខោ, អានន្ទ, ឥត្ថាគារំ សុភទ្ទាយ ទេវិយា បដិស្សុត្វា សីសានិ ន្ហាយិត្វា បីតានិ វត្ថានិ បារុបិត្វា យេន សុភទ្ទា ទេវី តេនុបសង្កមិ. អថ ខោ, អានន្ទ, សុភទ្ទា ទេវី បរិណាយករតនំ អាមន្តេសិ – ‘កប្បេហិ, សម្ម បរិណាយករតន, ចតុរង្គិនិំ សេនំ, ចិរំ ទិដ្ឋោ នោ រាជា មហាសុទស្សនោ, រាជានំ មហាសុទស្សនំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សាមា’តិ. ‘ឯវំ, ទេវី’តិ ខោ, អានន្ទ, បរិណាយករតនំ សុភទ្ទាយ ទេវិយា បដិស្សុត្វា ចតុរង្គិនិំ សេនំ កប្បាបេត្វា សុភទ្ទាយ ទេវិយា បដិវេទេសិ –

‘កប្បិតា ខោ, ទេវិ, ចតុរង្គិនី សេនា, យស្សទានិ កាលំ មញ្ញសី’តិ។ អថ ខោ, អានន្ទ, សុភទ្ទា ទេវី ចតុរង្គិនិយា សេនាយ សទ្ធិំ ឥត្ថាគារេន យេន ធម្មោ បាសាទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ធម្មំ បាសាទំ អភិរុហិត្វា យេន មហាវិយូហំ កូដាគារំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មហាវិយូហស្ស កូដាគារស្ស ទ្វារពាហំ អាលម្ពិត្វា អដ្ឋាសិ។ អថ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ សទ្ទំ សុត្វា – ‘កិំ នុ ខោ មហតោ វិយ ជនកាយស្ស សទ្ទោ’តិ មហាវិយូហា កូដាគារា និក្ខមន្តោ អទ្ទស សុភទ្ទំ ទេវិំ ទ្វារពាហំ អាលម្ពិត្វា ឋិតំ, ទិស្វាន សុភទ្ទំ ទេវិំ ឯតទវោច – ‘ឯត្ថេវ, ទេវិ, តិដ្ឋ មា បាវិសី’តិ។ អថ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – ‘ឯហិ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, មហាវិយូហា កូដាគារា សោវណ្ណមយំ បល្លង្កំ នីហរិត្វា សព្ពសោវណ្ណមយេ តាលវនេ បញ្ញបេហី’តិ។ ‘ឯវំ, ទេវា’តិ ខោ, អានន្ទ, សោ បុរិសោ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស បដិស្សុត្វា មហាវិយូហា កូដាគារា សោវណ្ណមយំ បល្លង្កំ នីហរិត្វា សព្ពសោវណ្ណមយេ តាលវនេ បញ្ញបេសិ។ អថ ខោ, អានន្ទ, រាជា មហាសុទស្សនោ ទក្ខិណេន បស្សេន សីហសេយ្យំ កប្បេសិ បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ សតោ សម្បជានោ។

១៩៩។ “អថ ខោ, អានន្ទ, សុភទ្ទាយ ទេវិយា ឯតទហោសិ – ‘វិប្បសន្នានិ ខោ រញ្ញោ មហាសុទស្សនស្ស ឥន្ទ្រិយានិ, បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ, មា ហេវ ខោ រាជា មហាសុទស្សនោ កាលមកាសី’តិ រាជានំ មហាសុទស្សនំ ឯតទវោច –

‘ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ នគរសហស្សានិ កុសាវតីរាជធានិប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ បាសាទសហស្សានិ ធម្មបាសាទប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ កូដាគារសហស្សានិ មហាវិយូហកូដាគារប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ បល្លង្កសហស្សានិ សោវណ្ណមយានិ រូបិយមយានិ ទន្តមយានិ សារមយានិ គោនកត្ថតានិ បដិកត្ថតានិ បដលិកត្ថតានិ កទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណានិ សឧត្តរច្ឆទានិ ឧភតោលោហិតកូបធានានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ, ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ នាគសហស្សានិ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ ឧបោសថនាគរាជប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ , ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ អស្សសហស្សានិ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ វលាហកអស្សរាជប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ ចតុរាសីតិ រថសហស្សានិ សីហចម្មបរិវារានិ ព្យគ្ឃចម្មបរិវារានិ ទីបិចម្មបរិវារានិ បណ្ឌុកម្ពលបរិវារានិ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ វេជយន្តរថប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ មណិសហស្សានិ មណិរតនប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ ឥត្ថិសហស្សានិ ឥត្ថិរតនប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ គហបតិសហស្សានិ គហបតិរតនប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ ខត្តិយសហស្សានិ អនុយន្តានិ បរិណាយករតនប្បមុខានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ ធេនុសហស្សានិ ទុហសន្ទនានិ កំសូបធារណានិ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ, ទេវ, ចតុរាសីតិ វត្ថកោដិសហស្សានិ ខោមសុខុមានំ កប្បាសិកសុខុមានំ កោសេយ្យសុខុមានំ កម្ពលសុខុមានំ។ ឯត្ថ, ទេវ, ឆន្ទំ ជនេហិ, ជីវិតេ អបេក្ខំ ករោហិ។ ឥមានិ តេ,

ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨳᩣᩃᩥᨸᩣᨠᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩣᨿᩴ ᨸᩣᨲᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨩᨶᩮᩉᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ’ᨲᩥ᪨

᪂᪆᪄᪨ “ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᩴ ᨴᩮᩅᩥᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

‘ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨴᩮᩅᩥ, ᩍᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᨶᩣᨸᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩥᨲ᩠ᨳ; ᩋᨳ ᨧ ᨸᨶ ᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮᩉᩥ ᩋᨾᨶᩣᨸᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩈᩦ’ᨲᩥ᪨ ‘ᨠᨳᩴ ᨧᩁᩉᩥ ᨲᩴ, ᨴᩮᩅ, ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩣᨾᩦ’ᨲᩥ? ‘ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨴᩮᩅᩥ, ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁ – “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ, ᨴᩮᩅ, ᨸᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᨶᩣᨸᩮᩉᩥ ᨶᩣᨶᩣᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨴᩮᩅ, ᩈᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨠᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ, ᨣᩁᩉᩥᨲᩣ ᨧ ᩈᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨶᨣᩁᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨸᩣᩈᩣᨴᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᩣᩈᩣᨴᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ , ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨾᩉᩣᨻ᩠ᨿᩪᩉᨠᩪᨭᩣᨣᩤᩁᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣᨶᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣᨶᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᨾᨿᩣᨶᩥ ᩈᩣᩁᨾᨿᩣᨶᩥ ᨣᩮᩣᨶᨠᨲ᩠ᨳᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨠᨲ᩠ᨳᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩃᩥᨠᨲ᩠ᨳᨲᩣᨶᩥ ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨸᩅᩁᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨶᩥ ᩈᩏᨲ᩠ᨲᩁᨧ᩠ᨨᨴᩣᨶᩥ ᩏᨽᨲᩮᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩪᨸᨵᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨶᩣᨣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨵᨩᩣᨶᩥ ᩉᩮᨾᨩᩣᩃᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᨶᩣᨣᩁᩣᨩᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨵᨩᩣᨶᩥ ᩉᩮᨾᨩᩣᩃᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᩃᩣᩉᨠᩋᩔᩁᩣᨩᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩁᨳᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩦᩉᨧᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᩅᩤᩁᩣᨶᩥ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᨧᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᩅᩤᩁᩣᨶᩥ ᨴᩦᨸᩥᨧᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᩅᩤᩁᩣᨶᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩩᨠᨾ᩠ᨻᩃᨸᩁᩥᩅᩤᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨵᨩᩣᨶᩥ ᩉᩮᨾᨩᩣᩃᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᩮᨩᨿᨶ᩠ᨲᩁᨳᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᨱᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨾᨱᩥᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᩣᨴᩮᩅᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᨱᩣᨿᨠᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨵᩮᨶᩩᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨴᩩᩉᩈᨶ᩠ᨴᨶᩣᨶᩥ ᨠᩴᩈᩪᨸᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣᨾᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩥᨠᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ ᨴᩮᩅ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨳᩣᩃᩥᨸᩣᨠᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩣᨿᩴ ᨸᩣᨲᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩦ”’ᨲᩥ᪨

᪂᪆᪅᪨ “ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᩣ ᨴᩮᩅᩦ ᨸᩁᩮᩣᨴᩥ ᩋᩔᩪᨶᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᩣ ᨴᩮᩅᩦ ᩋᩔᩪᨶᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ [ᨸᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨), ᨸᩩᨬ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᨠ᪨)] ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

‘ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩮᩅ , ᨴᩮᩅ, ᨸᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᨶᩣᨸᩮᩉᩥ ᨶᩣᨶᩣᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨴᩮᩅ, ᩈᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨠᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ, ᨣᩁᩉᩥᨲᩣ ᨧ ᩈᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨶᨣᩁᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨠᩩᩈᩣᩅᨲᩦᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨸᩣᩈᩣᨴᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᩣᩈᩣᨴᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨾᩉᩣᨻ᩠ᨿᩪᩉᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣᨶᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩣᨶᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᨾᨿᩣᨶᩥ ᩈᩣᩁᨾᨿᩣᨶᩥ ᨣᩮᩣᨶᨠᨲ᩠ᨳᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨠᨲ᩠ᨳᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩃᩥᨠᨲ᩠ᨳᨲᩣᨶᩥ ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨸᩅᩁᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨶᩥ ᩈᩏᨲ᩠ᨲᩁᨧ᩠ᨨᨴᩣᨶᩥ ᩏᨽᨲᩮᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩪᨸᨵᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨶᩣᨣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨵᨩᩣᨶᩥ ᩉᩮᨾᨩᩣᩃᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᨶᩣᨣᩁᩣᨩᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ , ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨵᨩᩣᨶᩥ ᩉᩮᨾᨩᩣᩃᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᩃᩣᩉᨠᩋᩔᩁᩣᨩᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩁᨳᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩦᩉᨧᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᨧᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᨴᩦᨸᩥᨧᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩩᨠᨾ᩠ᨻᩃᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨵᨩᩣᨶᩥ ᩉᩮᨾᨩᩣᩃᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᩮᨩᨿᨶ᩠ᨲᩁᨳᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᨱᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨾᨱᩥᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ , ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᨱᩣᨿᨠᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨵᩮᨶᩩᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨴᩩᩉᩈᨶ᩠ᨴᨶᩣᨶᩥ ᨠᩴᩈᩪᨸᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣᨾᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩥᨠᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩈᩩᨡᩩᨾᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨳᩣᩃᩥᨸᩣᨠᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩣᨿᩴ ᨸᩣᨲᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ , ᨴᩮᩅ, ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩦ’ᨲᩥ᪨

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨸᨣᨾᨶᩴ

᪁᪉᪈᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᨠᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨣᩉᨸᨲᩥᩔ ᩅᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᩥᩔ ᨽᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨾᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩔ ᨾᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩦᩊᩴ [ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩦᩊᩥᨲᩴ (ᨠ᪨), ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩦᩊᩥᨠᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨠᩦᩊᩥ᪨ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩒᨸᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᩮᩈᩥ᪨ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᩮᩈᩥ᪨ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨣᩥᩉᩥᨽᩪᨲᩮᩣ [ᨣᩥᩉᩦᨽᩪᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥ [ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨾᨧᩁᩥ (ᨠ᪨)]᪨ ᩈᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨸᨣᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

໒໗໐. “ສິຍາ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ເອວມສ຺ສ – ‘ອເຎ຺ຎາ ນູນ ເຕນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສເນາ ອເຫາສີ’ຕິ, ນ ເຂາ ປເນຕໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມຫາສຸທສ຺ສເນາ ອເຫາສິໍ. ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ນຄຣສຫສ຺ສານິ ກຸສາວຕີຣາຊຘານິປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ປາສາທສຫສ຺ສານິ ຘມ຺ມປາສາທປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ກູຏາຄາຣສຫສ຺ສານິ ມຫາພ຺ຍູຫກູຏາຄາຣປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ປລ຺ລງ຺ກສຫສ຺ສານິ ເສາວຓ຺ຓມຍານິ ຣູປິຍມຍານິ ທນ຺ຕມຍານິ ສາຣມຍານິ ເຄານກຕ຺ຖຕານິ ປຏິກຕ຺ຖຕານິ ປຏລິກຕ຺ຖຕານິ ກທລິມິຄປວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓານິ ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉທານິ ອຸພເຕາເລາຫິຕກູປຘານານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ນາຄສຫສ຺ສານິ ເສາວຓ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ເສາວຓ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ອຸເປາສຖນາຄຣາຊປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ ເສາວຓ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ເສາວຓ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ວລາຫກອສ຺ສຣາຊປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຣຖສຫສ຺ສານິ ສີຫຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ທີປິຈມ຺ມປຣິວາຣານິ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພລປຣິວາຣານິ ເສາວຓ຺ຓາລງ຺ກາຣານິ ເສາວຓ຺ຓຘຊານິ ເຫມຊາລປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ເວຊຍນ຺ຕຣຖປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ມຓິສຫສ຺ສານິ ມຓິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ ສຸພທ຺ທາເທວິປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຄຫປຕິສຫສ຺ສານິ ຄຫປຕິຣຕນປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຂຕ຺ຕິຍສຫສ຺ສານິ ອນຸຍນ຺ຕານິ ປຣິຓາຍກຣຕນປ຺ປມຸຂານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ເຘນຸສຫສ຺ສານິ ທຸກູລສນ຺ທານານິ ກໍສູປຘາຣຓານິ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ວຕ຺ຖເກາຏິສຫສ຺ສານິ ເຂາມສຸຂຸມານໍ ກປ຺ປາສິກສຸຂຸມານໍ ເກາເສຍ຺ຍສຸຂຸມານໍ ກມ຺ພລສຸຂຸມານໍ, ມມ ຕານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຖາລິປາກສຫສ຺ສານິ ສາຍໍ ປາຕໍ ພຕ຺ຕາພິຫາເຣາ ອພິຫຣິຍິຕ຺ຖ.

໒໗໑. “ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິນຄຣສຫສ຺ສານໍ ເອກເຎ຺ຎວ ຕໍ ນຄຣໍ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຌ຺ຌາວສາມິ ຍທິທໍ ກຸສາວຕີ ຣາຊຘານີ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິປາສາທສຫສ຺ສານໍ ເອເກາເຍວ ເສາ ປາສາເທາ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຌ຺ຌາວສາມິ ຍທິທໍ ຘມ຺ເມາ ປາສາເທາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິກູຏາຄາຣສຫສ຺ສານໍ ເອກເຎ຺ຎວ ຕໍ ກູຏາຄາຣໍ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອຌ຺ຌາວສາມິ ຍທິທໍ ມຫາພ຺ຍູຫໍ ກູຏາຄາຣໍ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິປລ຺ລງ຺ກສຫສ຺ສານໍ ເອເກາເຍວ ເສາ ປລ຺ລເງ຺ກາ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ປຣິພຸເຎ຺ຊາມິ ຍທິທໍ ເສາວຓ຺ຓມເຍາ ວາ ຣູປິຍມເຍາ ວາ ທນ຺ຕມເຍາ ວາ ສາຣມເຍາ ວາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິນາຄສຫສ຺ສານໍ ເອເກາເຍວ ເສາ ນາເຄາ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອພິຣູຫາມິ ຍທິທໍ ອຸເປາສເຖາ ນາຄຣາຊາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິອສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ເອເກາເຍວ ເສາ ອສ຺ເສາ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອພິຣູຫາມິ ຍທິທໍ ວລາຫເກາ ອສ຺ສຣາຊາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິຣຖສຫສ຺ສານໍ ເອເກາເຍວ ເສາ ຣເຖາ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ອພິຣູຫາມິ ຍທິທໍ ເວຊຍນ຺ຕຣເຖາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ ເອກາເຍວ ສາ ອິຕ຺ຖີ ເຫາຕິ, ຍາ ເຕນ ສມເຍນ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາຕິ ຂຕ຺ຕິຍານີ ວາ ເວສ຺ສິນີ [ເວສ຺ສາຍິນີ (ສ຺ຍາ.), ເວລາມິການີ (ກ. ສີ. ປີ.) ເວລາມິກາ (ສໍ. ນິ. ໓.໙໖)] ວາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ວາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິວຕ຺ຖເກາຏິສຫສ຺ສານໍ ເອກໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ເຫາຕິ, ຍໍ ເຕນ ສມເຍນ ປຣິທຫາມິ ເຂາມສຸຂຸມໍ ວາ ກປ຺ປາສິກສຸຂຸມໍ ວາ ເກາເສຍ຺ຍສຸຂຸມໍ ວາ ກມ຺ພລສຸຂຸມໍ ວາ. ເຕສໍ ເຂາ ປນານນ຺ທ, ຈຕຸຣາສີຕິຖາລິປາກສຫສ຺ສານໍ ເອເກາເຍວ ເສາ ຖາລິປາເກາ ເຫາຕິ, ຍເຕາ ນາຬິເກາທນປຣມໍ ພຸເຎ຺ຊາມິ ຕທຸປິຍເຎ຺ຈ ສູເປຍ຺ຍໍ.

໒໗໒. “ປສ຺ສານນ຺ທ, ສພ຺ເພເຕ ສງ຺ຂາຣາ ອຕີຕາ ນິຣຸທ຺ຘາ ວິປຣິຓຕາ. ເອວໍ ອນິຈ຺ຈາ ເຂາ, ອານນ຺ທ, ສງ຺ຂາຣາ; ເອວໍ ອທ຺ຘຸວາ ເຂາ, ອານນ຺ທ, ສງ຺ຂາຣາ;

ឯវំ អនស្សាសិកា ខោ, អានន្ទ, សង្ខារា! យាវញ្ចិទំ, អានន្ទ , អលមេវ សព្ពសង្ខារេសុ និព្ពិន្ទិតុំ, អលំ វិរជ្ជិតុំ, អលំ វិមុច្ចិតុំ។

“ឆក្ខត្តុំ ខោ បនាហំ, អានន្ទ, អភិជានាមិ ឥមស្មិំ បទេសេ សរីរំ និក្ខិបិតំ, តញ្ច ខោ រាជាវ សមានោ ចក្កវត្តិ ធម្មិកោ ធម្មរាជា ចាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវរិយប្បត្តោ សត្តរតនសមន្នាគតោ, អយំ សត្តមោ សរីរនិក្ខេបោ។ ន ខោ បនាហំ, អានន្ទ, តំ បទេសំ សមនុបស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យត្ថ តថាគតោ អដ្ឋមំ សរីរំ និក្ខិបេយ្យា”តិ។ ឥទមវោច ភគវា, ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“អនិច្ចា វត សង្ខារា, ឧប្បាទវយធម្មិនោ;

ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈន្តិ, តេសំ វូបសមោ សុខោ”តិ។

មហាសុទស្សនសុត្តំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. ជនវសភសុត្តំ

នាតិកិយាទិព្យាករណំ

២៧៣. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា នាតិកេ [នាទិកេ (សី. ស្យា. បី.)] វិហរតិ គិញ្ជកាវសថេ. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា បរិតោ បរិតោ ជនបទេសុ បរិចារកេ អព្ភតីតេ កាលង្កតេ ឧបបត្តីសុ ព្យាករោតិ កាសិកោសលេសុ វជ្ជិមល្លេសុ ចេតិវំសេសុ [ចេតិយវំសេសុ (ក.)] កុរុបញ្ចាលេសុ មជ្ឈសូរសេនេសុ [មច្ឆសូរសេនេសុ (ស្យា.), មច្ឆសូរសេនេសុ (សី. បី.)] – “អសុ អមុត្រ ឧបបន្នោ, អសុ អមុត្រ ឧបបន្នោ [ឧបបន្នោតិ (ក.)]. បរោបញ្ញាស នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិនិព្ពាយិនោ អនាវត្តិធម្មា តស្មា លោកា. សាធិកា នវុតិ នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមិនោ, សកិទេវ [សកិំទេវ (ក.)] ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ. សាតិរេកានិ បញ្ចសតានិ នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយនា”តិ.

២៧៤. អស្សោសុំ ខោ នាតិកិយា បរិចារកា – “ភគវា កិរ បរិតោ បរិតោ ជនបទេសុ បរិចារកេ អព្ភតីតេ កាលង្កតេ ឧបបត្តីសុ ព្យាករោតិ កាសិកោសលេសុ វជ្ជិមល្លេសុ ចេតិវំសេសុ កុរុបញ្ចាលេសុ មជ្ឈសូរសេនេសុ – ‘អសុ អមុត្រ ឧបបន្នោ, អសុ អមុត្រ ឧបបន្នោ. បរោបញ្ញាស នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិនិព្ពាយិនោ អនាវត្តិធម្មា តស្មា លោកា. សាធិកា នវុតិ នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមិនោ សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ. សាតិរេកានិ បញ្ចសតានិ នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយនា’តិ. តេន ច នាតិកិយា បរិចារកា អត្តមនា អហេសុំ បមុទិតា បីតិសោមនស្សជាតា ភគវតោ បញ្ហវេយ្យាករណំ [បញ្ហាវេយ្យាករណំ (ស្យា. ក.)] សុត្វា.

២៧៥. អស្សោសិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ – “ភគវា កិរ បរិតោ បរិតោ ជនបទេសុ បរិចារកេ អព្ភតីតេ កាលង្កតេ ឧបបត្តីសុ ព្យាករោតិ កាសិកោសលេសុ វជ្ជិមល្លេសុ ចេតិវំសេសុ កុរុបញ្ចាលេសុ មជ្ឈសូរសេនេសុ – ‘អសុ អមុត្រ ឧបបន្នោ, អសុ អមុត្រ ឧបបន្នោ. បរោបញ្ញាស នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិនិព្ពាយិនោ អនាវត្តិធម្មា តស្មា លោកា. សាធិកា នវុតិ នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមិនោ សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ. សាតិរេកានិ បញ្ចសតានិ នាតិកិយា បរិចារកា អព្ភតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយនា’តិ. តេន ច

ភាតិកិឃា បរិចារកា អត្តូយភា អទេហស៊ុំ បយុឌិតា ប៊ិតិទេរាយតស្សខាតា កកចទេតា បញ្ញាទេឃ្យាកទណ៌ ស្វុត្វា”តិ៍

អាតន្ទបរិកឆា

១៤៩៍ អឆ លោ អាឃស្មតោ អាតន្ទស្ស ឲតឆទហោសិ – “ព្វទេ លោ បភាបិ អទេហស៊ុំ យាកឆកា បរិចារកា ពហូ ចេច រត្តញ្ញូ ច អគ្គតីតា កាលង្កតា៍ ស្វុញ្ញា យញ្ញា អង្គយកឆា អង្គយាកឆទេកហិ [អង្គយាកឌិទេកហិ (ស្យា៍)] បរិចារទេកហិ អគ្គតីទេតហិ កាលង្កទេតហិ៍ ទេត លោ បភាបិ [ទេតភ លោ បភាបិ (ស្យា៍)] អទេហស៊ុំ ញុទេឌ្ឋ បយគ្គា ឆទេយ្យ បយគ្គា យឈ្លេ បយគ្គា ស៊ិលេសុ បរិប្ញូទកាទិទេភា៍ ទេត អគ្គតីតា កាលង្កតា កកចតា អញ្ញាកតា; ទេតយប៊ិស្ស យាគុ ទេចឃ្យាកទណ៌, ពហុឌទេភា បស៊ិទេឃ្យ, តទេតា កទេន្ធឃ្យ ស្វុកតិ៍ អយំ លោ បភាបិ អទេហាសិ រាខា យាកទេឆា ទេយតិទេឃា ពិប្ពិយាទេរា ឆយ៉ិទេកា ឆយុរាខា ហិទេតា ឲ្យាហូណកហបតិកាតំ ទេភកយាតទេញ្ចច ខាតបកាតញ្ញ៍ អបិស្សុគំ យតុស្សា កិត្តឃយាតទ្វបិ ចិហទត្តិ – ‘ឲចំ ទេភា ទេយា ឆយ៉ិទេកា ឆយុរាខា ស្វុលាទេបត្វា កាលង្កទេតា, ឲចំ យយំ តស្ស ឆយ៉ិកស្ស ឆយុទេញ្ញា ចិឌិទេត ឲាស្វុ [ឲាស្វុកំ (ស្យា៍)] ចិហរិយាតិ៍ ទេយា លោ បភាបិ អទេហាសិ ញុទេឌ្ឋ បយទេគ្គា ឆទេយ្យ បយទេគ្គា យឈ្លេ បយទេគ្គា ស៊ិលេសុ បរិប្ញូទកាទិ៍ អបិស្សុគំ យតុស្សា ឲចយាហំសុ – ‘ឃាច យទណកាលិបិ រាខា យាកទេឆា ទេយតិទេឃា ពិប្ពិយាទេរា កកចត្តិ កិត្តឃយាតទ្វបិ កាលង្កទេតា’តិ៍ ទេយា អគ្គតីទេតា កាលង្កទេតា កកចតា អញ្ញាកទេតា៍ តស្សបិស្ស យាគុ ទេចឃ្យាកទណ៌ ពហុឌទេភា បស៊ិទេឃ្យ, តទេតា កទេន្ធឃ្យ ស្វុកតិ៍ កកចទេតា លោ បភ យទេប្ពាឆិ យកទេឆស្វុ៍ ឃត្តូ លោ បភ កកចទេតា យទេប្ពាឆិ យកទេឆស្វុ, កឆំ តហ្វ កកចា យាកឆទេក បរិចារទេក អគ្គតីទេត កាលង្កទេត ង្គបបត្តិស្វុ ត ញ្ញាកទេរឃ្យ៍ កកចា ទេច លោ បភ យាកឆទេក បរិចារទេក អគ្គតីទេត កាលង្កទេត ង្គបបត្តិស្វុ ត ញ្ញាកទេរឃ្យ, ឌិតយភា [តិត្តយភា (ស្យា៍), ឌិតយាភា (ស៊ី៍ ប៊ី៍)] ទេតភស្ស យាកឆកា បរិចារកា; ទេឃភ លោ បភស្ស ឌិតយភា យាកឆកា បរិចារកា កឆំ ទេត កកចា ត ញ្ញាកទេរឃ្យា”តិ?

១៤៤៍ ព្វទេយាឃស្វា អាតទេន្ទ យាកឆទេក បរិចារទេក អារព្ភ ឲទេកា រទេហា អតុចិចិទេន្តត្វា រត្តិឃា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទេឃភ កកចា ទេតតុបយង្កមិ; ង្គបយង្កមិត្វា កកចត្តិ អភិចាទេឌត្វា ឲកមត្តំ តិស៊ិឌិ៍ ឲកមត្តំ តិស៊ិទេន្នា លោ អាឃស្វា អាតទេន្ទ កកចត្តំ ឲតឆទេចាឆ – “ស្វុតំ ទេយតំ, កទេន្ត – ‘កកចា កិរ បរិទេតា បរិទេតា ឌតបទេឆស្វុ បរិចារទេក អគ្គតីទេត កាលង្កទេត ង្គបបត្តិស្វុ ញ្ញាកទេរាតិ កាសិទេកាយទេលស្វុ ចទ្ធិយទេល្លស្វុ ទេចតិចំទេយស្វុ កុរុបញ្ចាលេស្វុ យច្ឆស្ស្វុទេយទេភស្វុ – “អស្វុ អយុហ្វ ង្គបបទេគ្គា, អស្វុ អយុហ្វ ង្គបបទេគ្គា៍ បទេរាបញ្ញាស ភាតិកិឃា បរិចារកា អគ្គតីតា កាលង្កតា បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាកិឃាតំ យំទេឃាឌតាតំ បរិក្ខឃា ឱបបាតិកា តត្ត បរិតិព្វាយិទេភា អភាចត្តិឆយ្យា តស្វា ទេលាកា៍ យាឆិកា ភចុតិ ភាតិកិឃា បរិចារកា អគ្គតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ យំទេឃាឌតាតំ បរិក្ខឃា រាកទេចាយទេយាហាតំ តតុត្តា យកចាកាយិទេភា, យកិទេឆច ព្វយំ ទេលាកំ អាកត្វា ឌុក្ខស្សត្តំ ករិស្សត្តិ៍ យាតិទេរកាតិ បញ្ចាយតាតិ ភាតិកិឃា បរិចារកា អគ្គតីតា កាលង្កតា តិណ្ណំ យំទេឃាឌតាតំ បរិក្ខឃា ទេយាតាបគ្គា អចិតិបាតឆយ្យា តិឃតា យទេប្ពាឆិបរាយណាតិ៍ ទេតភ ច ភាតិកិឃា បរិចារកា អត្តូយភា អទេហស៊ុំ បយុឌិតា ប៊ិតិទេរាយតស្សខាតា កកចទេតា បញ្ញាទេឃ្យាកទណ៌ ស្វុត្វា”តិ ៍ ព្វទេ លោ បភាបិ, កទេន្ត, អទេហស៊ុំ យាកឆកា បរិចារកា ពហូ ចេច រត្តញ្ញូ ច អគ្គតីតា កាលង្កតា៍ ស្វុញ្ញា យញ្ញា អង្គយកឆា អង្គយាកឆទេកហិ បរិចារទេកហិ អគ្គតីទេតហិ កាលង្កទេតហិ៍ ទេត លោ បភាបិ, កទេន្ត, អទេហស៊ុំ ញុទេឌ្ឋ បយគ្គា ឆទេយ្យ បយគ្គា យឈ្លេ បយគ្គា ស៊ិលេសុ បរិប្ញូទកាទិទេភា, ទេត អគ្គតីតា កាលង្កតា កកចតា អញ្ញាកតា៍

តេសម្បិស្ស សាធុ វេយ្យាករណំ, ពហុជនោ បសីទេយ្យ, តតោ គច្ឆេយ្យ សុគតិំ។ អយំ ខោ បនាបិ, ភន្តេ, អហោសិ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ធម្មិកោ ធម្មរាជា ហិតោ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ នេគមានញ្ចេវ ជានបទានញ្ច។ អបិស្សុទំ មនុស្សា កិត្តយមានរូបា វិហរន្តិ – ‘ឯវំ នោ សោ ធម្មិកោ ធម្មរាជា សុខាបេត្វា កាលង្កតោ។ ឯវំ មយំ តស្ស ធម្មិកស្ស ធម្មរញ្ញោ វិជិតេ ផាសុ វិហរិម្ហា’តិ។ សោ ខោ បនាបិ, ភន្តេ, អហោសិ ពុទ្ធេ បសន្នោ ធម្មេ បសន្នោ សង្ឃេ បសន្នោ សីលេសុ បរិបូរការី។ អបិស្សុទំ មនុស្សា ឯវមាហំសុ – ‘យាវ មរណកាលាបិ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវន្តំ កិត្តយមានរូបោ កាលង្កតោ’តិ។ សោ អព្ភតីតោ កាលង្កតោ ភគវតា អព្យាកតោ; តស្សបិស្ស សាធុ វេយ្យាករណំ, ពហុជនោ បសីទេយ្យ, តតោ គច្ឆេយ្យ សុគតិំ។ ភគវតោ ខោ បន, ភន្តេ, សម្ពោធិ មគធេសុ។ យត្ថ ខោ បន , ភន្តេ, ភគវតោ សម្ពោធិ មគធេសុ, កថំ តត្រ ភគវា មាគធកេ បរិចារកេ អព្ភតីតេ កាលង្កតេ ឧបបត្តីសុ ន ព្យាករេយ្យ? ភគវា ចេ ខោ បន, ភន្តេ, មាគធកេ បរិចារកេ អព្ភតីតេ កាលង្កតេ ឧបបត្តីសុ ន ព្យាករេយ្យ ទីនមនា តេនស្សុ មាគធកា បរិចារកា; យេន ខោ បនស្សុ ទីនមនា មាគធកា បរិចារកា កថំ តេ ភគវា ន ព្យាករេយ្យា”តិ។ ឥទមាយស្មា អានន្ទោ មាគធកេ បរិចារកេ អារព្ភ ភគវតោ សម្មុខា បរិកថំ កត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

២៧៥។ អថ ខោ ភគវា អចិរបក្កន្តេ អាយស្មន្តេ អានន្ទេ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ នាតិកំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ នាតិកេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ បាទេ បក្ខាលេត្វា គិញ្ជកាវសថំ បវិសិត្វា មាគធកេ បរិចារកេ អារព្ភ អដ្ឋិំ កត្វា [អដ្ឋិំកត្វា (សី. ស្យា. បី.)] មនសិកត្វា សព្ពំ ចេតសា [សព្ពចេតសា (បី.)] សមន្នាហរិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ – “គតិំ នេសំ ជានិស្សាមិ អភិសម្បរាយំ, យំគតិកា តេ ភវន្តោ យំអភិសម្បរាយា”តិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា មាគធកេ បរិចារកេ “យំគតិកា តេ ភវន្តោ យំអភិសម្បរាយា”តិ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ គិញ្ជកាវសថា និក្ខមិត្វា វិហារបច្ឆាយាយំ បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។

២៧៦។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឧបសន្តបទិស្សោ [ឧបសន្តបតិសោ (ក.)] ភន្តេ ភគវា ភាតិរិវ ភគវតោ មុខវណ្ណោ វិប្បសន្នត្តា ឥន្ទ្រិយានំ។ សន្តេន នូនជ្ជ ភន្តេ ភគវា វិហារេន វិហាសី”តិ? “យទេវ ខោ មេ ត្វំ, អានន្ទ, មាគធកេ បរិចារកេ អារព្ភ សម្មុខា បរិកថំ កត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កន្តោ, តទេវាហំ នាតិកេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ បាទេ បក្ខាលេត្វា គិញ្ជកាវសថំ បវិសិត្វា មាគធកេ បរិចារកេ អារព្ភ អដ្ឋិំ កត្វា មនសិកត្វា សព្ពំ ចេតសា សមន្នាហរិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិំ – ‘គតិំ នេសំ ជានិស្សាមិ អភិសម្បរាយំ, យំគតិកា តេ ភវន្តោ យំអភិសម្បរាយា’តិ។ អទ្ទសំ ខោ អហំ, អានន្ទ, មាគធកេ បរិចារកេ ‘យំគតិកា តេ ភវន្តោ យំអភិសម្បរាយា’”តិ។

ជនវសភយក្ខោ

១៥០។ “អថ ខោ, អាភត្ក, អត្តទហិតោ ឃតេ្លា សក្ខយត្យុសា្យាចេសិ – ‘ឌភចសកោ អហំ ភកចា ; ឌភចសកោ អហំ ឞុកតា’តិ។ អភិឌាភាសិ តោភា ត្វំ, អាភត្ក, ឆ្កតោ បុតេ្ព ឲចទ្វបំ ភាយឆេឃ្យំ ឞុតំ [ឞុត្វា (បី។)] ឃឌិឌំ ឌភចសកោ”តិ?

“ត តោ អហំ, កតេ្ត, អភិឌាភាយិ ឆ្កតោ បុតេ្ព ឲចទ្វបំ ភាយឆេឃ្យំ ឞុតំ ឃឌិឌំ ឌភចសកោតិ, អបិ ច តេយ, កតេ្ត, តេលិយាតិ ហដ្ឋាតិ ‘ឌភចសកោ’តិ ភាយឆេឃ្យំ ឞុត្វា។ តស្ស យឃ្យំ កតេ្ត, ឲតដតោហាសិ – ‘ត ហិ ត្វត តោ ឆ្កតោ ឃតេ្លា កចិស្សតិ ឃឌិឌំ ឲចទ្វបំ ភាយឆេឃ្យំ ឞុបញ្ញត្តំ ឃឌិឌំ ឌភចសកោ”តិ។ “អភត្តទា តោ, អាភត្ក, សក្ខបិតុកាចា ក្តឆ្យអាទចណ្ណោ តេយ ឃតេ្លា សមុ្ទតេ បិតុទតោហាសិ ។ ត្តតិយមៀ សក្ខយត្យុសា្យាចេសិ – ‘តិម្ពិឞាតោ អហំ ភកចា; តិម្ពិឞាតោ អហំ ឞុកតាតិ។ ឆ្កឌំ សត្តយំ តោ អហំ, កតេ្ត, ចេស្សចលាស្ស យហាទាឌស្ស សហញ្យតំ ក្តបបញ្ញាយិ, តោ តតោ ត្វតោ យត្យុស្សទាឌា កចិតុំ បតោហាយិ [តោ តតោ ត្វតោ យត្យុស្សទាឌា, អយត្យុស្សទាឌា ឌិចិ តោហាយិ (ឞី។ បី។)]។

ឆ្កតោ សត្ត តតោ សត្ត, សំសាទាតិ ចតុក្ខស;

តិចាសយភិឌាភាយិ, ឃត្វ តេយ តុសិតំ បុតេ។

១៥១។ ‘ឌីឈទត្តំ តោ អហំ, កតេ្ត, អចិតិបិតោ អចិតិបិតំ សញ្ញាភាយិ, អាសា ច បត តេយ សត្តិដ្ឋតិ សកឌាកាយិតាឃា’តិ។ ‘អឆ្ឋទិឃមិឌំ អាឃស្ខតោ ឌភចសកស្ស ឃក្លស្ស, អត្កុតមិឌំ អាឃស្ខតោ ឌភចសកស្ស ឃក្លស្ស។ “ឌីឈទត្តំ តោ អហំ, កតេ្ត, អចិតិបិតោ អចិតិបិតំ សញ្ញាភាយី”តិ ច ចតេសិ, “អាសា ច បត តេយ សត្តិដ្ឋតិ សកឌាកាយិតាឃា”តិ ច ចតេសិ, ក្យតោតិឌាតំ បភាឃស្ខា ឌភចសកោ ឃតេ្លា ឲចទ្វបំ ក្តឆ្យអាទំ ចិតេសសាឌិកយំ សញ្ញាភាតីតិ? ត អញ្ញត្រ, កកចា, តច សាសតា, ត អញ្ញត្រ [អញ្ញត្វ (ឞី។ បី។)], ឞុកត, តច សាសតា; ឃតេក្ក អហំ, កតេ្ត, កកចតិ ឲកត្តិកតោ [ឲកត្តតោ (ឞ្យា។), ឲកត្តកតោ (បី។)] អភិប្បសតេ្ត, តតេក្ក អហំ, កតេ្ត, ឌីឈទត្តំ អចិតិបិតោ អចិតិបិតំ សញ្ញាភាយិ, អាសា ច បត តេយ សត្តិដ្ឋតិ សកឌាកាយិតាឃ។ ឆ្កឆាហំ, កតេ្ត, ចេស្សចលាត យហាទាឌេត តេបសិតោ ចិទ្វឡហកស្ស យហាទាឌស្ស សត្តិកោ តោភចិតេច កទលឹតេឃត អដ្ឋសំ កកចត្តិ អត្តទាយតេក្ក កិញ្ញាកាចយធំ បចិសិត្វា យាកឆតោ បទិចាទតោ អាទក្ខ អដ្ឋ កត្វា យតសិកត្វា សត្ថា តេចតសា សយត្តាហទិត្វា តិសិត្ត – “កតិ តេភសំ ឌាតិស្សាយិ អភិសយ្យទាឃំ, ឃំកតិកា តេ កចតេ្តា ឃំអភិសយ្យទាឃា”តិ។ អភឆ្ឋទិឃំ តោ បតេតំ, កតេ្ត, ឃំ ចេស្សចលាស្ស យហាទាឌស្ស តស្សំ បទិសាឃំ ភាសតោ សមុ្ទតា ឞុតំ សមុ្ទតា បដិក្កហិតំ – “ឃំកតិកា តេ កចតេ្តា ឃំអភិសយ្យទាឃា”តិ។ តស្ស យឃ្យំ កតេ្ត, ឲតដតោហាសិ – កកចត្តញ្ញា ឌក្លាយិ, ឆ្កឌញ្ញា កកចតោ អាទោទាចេស្សាយីតិ។ ឆ្កតេយ តោ តេយ, កតេ្ត, ដេ្តបត្តឃា កកចត្តិ ឌស្សតាឃ ក្តបសក្កមិតុំ’។

ចេឌចសកោ

១៥២។ ‘បុទិយាតិ , កតេ្ត, ឌិចសាតិ បុទិយតទាតិ តឌហុបេឞចេឆ បត្តទសេ ចស្សុបតាឃិកាឃ បុណ្ណាឃ បុណ្ណយាឃ ទត្តិឃា តោចលកប្យា ច

ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສພາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ, ມຫຕີ ຈ ທິພ຺ພປຣິສາ [ທິພ຺ພາ ປຣິສາ (ສີ. ປີ.)] ສມນ຺ຕໂຕ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ [ນິສິນ຺ນາ ໂຫຕິ (ສີ.), ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ (ກ.)], ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ຈຕຸທ຺ທິສາ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ຘຕຣຏ຺ໂຐ ມຫາຣາຊາ ປຈ຺ຉິມາຠິມຸໂຂ [ປຈ຺ຉາຠິມຸໂຂ (ກ.)] ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ວິຣູຬ຺ຫໂກ ມຫາຣາຊາ ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ ວິຣູປກ຺ໂຂ ມຫາຣາຊາ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ; ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ທກ຺ຂິຓາຠິມຸໂຂ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ເທເວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ. ຍທາ, ຠນ຺ເຕ, ສພ຺ເພວ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສພາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ, ມຫຕີ ຈ ທິພ຺ພປຣິສາ ສມນ຺ຕໂຕ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ຈຕຸທ຺ທິສາ ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ. ອິທໍ ເນສໍ ໂຫຕິ ອາສນສ຺ມິໍ; ອຖ ປຈ຺ຉາ ອມ຺ຫາກໍ ອາສນໍ ໂຫຕິ. ເຍ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ເທວາ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ອຘຸນູປປນ຺ນາ ຕາວຕິໍສກາຍໍ, ເຕ ອຎ຺ເຎ ເທເວ ອຕິໂຣຈນ຺ຕິ ວຓ຺ເຓນ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ເຕນ ສຸທໍ, ຠນ຺ເຕ, ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ “ທິພ຺ພາ ວຕ ໂຠ ກາຍາ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຫາຍນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາ”ຕິ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສມ຺ປສາທໍ ວິທິຕ຺ວາ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອນຸໂມທິ –

“ໂມທນ຺ຕິ ວຕ ໂຠ ເທວາ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ [ສິນ຺ທກາ (ສີ.)];

ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕໍ.

ນເວ ເທເວ ຈ ປສ຺ສນ຺ຕາ, ວຓ຺ຓວນ຺ເຕ ຍສສ຺ສິເນ [ຍສສ຺ສິໂນ (ສ຺ຍາ.)];

ສຸຄຕສ຺ມິໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຈຣິຕ຺ວານ ອິຘາຄເຕ.

ເຕ ອຎ຺ເຎ ອຕິໂຣຈນ຺ຕິ, ວຓ຺ເຓນ ຍສສາຍຸນາ;

ສາວກາ ຠູຣິປຎ຺ຎສ຺ສ, ວິເສສູປຄຕາ ອິຘ.

ອິທໍ ທິສ຺ວານ ນນ຺ທນ຺ຕິ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;

ຕຖາຄຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕາ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ສຸຘມ຺ມຕ”ນ຺ຕິ.

‘ເຕນ ສຸທໍ, ຠນ຺ເຕ, ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ ປມຸທິຕາ ປີຕິໂສມນສ຺ສຊາຕາ “ທິພ຺ພາ ວຕ, ໂຠ, ກາຍາ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຫາຍນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາ”ຕິ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຍນຕ຺ເຖນ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສພາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ, ຕໍ

អត្ថំ ចិន្តយិត្វា តំ អត្ថំ មន្តយិត្វា វុត្តវចនាបិ តំ [វុត្តវចនា តាមិទំ (ក.)] ចត្តារោ មហារាជានោ តស្មិំ អត្ថេ ហោន្តិ។ បច្ចានុសិដ្ឋវចនាបិ តំ [បច្ចានុសិដ្ឋវចនា តាមិទំ (ក.)] ចត្តារោ មហារាជានោ តស្មិំ អត្ថេ ហោន្តិ, សកេសុ សកេសុ អាសនេសុ ឋិតា អវិបក្កន្តា [អទិបក្កន្តា (ក.)]។

តេ វុត្តវាក្យា រាជានោ, បដិគ្គយ្ហានុសាសនិំ;

វិប្បសន្នមនា សន្តា, អដ្ឋំសុ សម្ហិ អាសនេតិ។

១៥២។ ‘អថ ខោ, ភន្តេ, ឧត្តរាយ ទិសាយ ឧឡារោ អាលោកោ សញ្ជាយិ, ឱភាសោ បាតុរហោសិ អតិក្កម្មេវ ទេវានំ ទេវានុភាវំ។ អថ ខោ, ភន្តេ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ទេវេ តាវតិំសេ អាមន្តេសិ – “យថា ខោ, មារិសា, និមិត្តានិ ទិស្សន្តិ, ឧឡារោ អាលោកោ សញ្ជាយតិ, ឱភាសោ បាតុភវតិ, ព្រហ្មា បាតុភវិស្សតិ។ ព្រហ្មុនោ ហេតំ បុព្ពនិមិត្តំ បាតុភាវាយ យទិទំ អាលោកោ សញ្ជាយតិ ឱភាសោ បាតុភវតីតិ។

“យថា និមិត្តា ទិស្សន្តិ, ព្រហ្មា បាតុភវិស្សតិ;

ព្រហ្មុនោ ហេតំ និមិត្តំ, ឱភាសោ វិបុលោ មហា”តិ។

សនង្កុមារកថា

១៥៣។ ‘អថ ខោ, ភន្តេ, ទេវា តាវតិំសា យថាសកេសុ អាសនេសុ និសីទិំសុ – “ឱភាសមេតំ ញស្សាម, យំវិបាកោ ភវិស្សតិ, សច្ឆិកត្វាវ នំ គមិស្សាមា”តិ។ ចត្តារោបិ មហារាជានោ យថាសកេសុ អាសនេសុ និសីទិំសុ – “ឱភាសមេតំ ញស្សាម យំវិបាកោ ភវិស្សតិ, សច្ឆិកត្វាវ នំ គមិស្សាមា”តិ។ ឥទំ សុត្វា ទេវា តាវតិំសា ឯកគ្គា សមាបជ្ជិំសុ – “ឱភាសមេតំ ញស្សាម, យំវិបាកោ ភវិស្សតិ, សច្ឆិកត្វាវ នំ គមិស្សាមា”តិ។

‘យទា, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ, ឱឡារិកំ អត្តភាវំ អភិនិម្មិនិត្វា បាតុភវតិ។ យោ ខោ បន, ភន្តេ, ព្រហ្មុនោ បកតិវណ្ណោ អនភិសម្ភវនីយោ សោ ទេវានំ តាវតិំសានំ ចក្ខុបថស្មិំ។ យទា, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ , សោ អញ្ញេ ទេវេ អតិរោចតិ វណ្ណេន ចេវ យសសា ច។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, សោវណ្ណោ វិគ្គហោ មានុសំ វិគ្គហំ អតិរោចតិ; ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, យទា ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ, សោ អញ្ញេ ទេវេ អតិរោចតិ វណ្ណេន ចេវ យសសា ច។ យទា, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ, ន តំ បរិសាយំ កោចិ ទេវោ អភិវាទេតិ វា

បច្ចុប្បន្នេ ច អាយតនេ ច តិយន្តេតិ សន្ធេច ឞ្យហិត្វា បញ្ជលិកា បល្លង្កេត តិសីទន្តិ – “ឃស្សុគាតិ ខេចស្ស បល្លង្កំ ខ្ចន្ទិស្សតិ ព្រហ្មា សតក្កុយាខេទា, តស្ស ខេចស្ស បល្លង្កេ តិសីជិស្សតី”តិ។

‘ឃស្ស ខេហ បត, កន្តេ, ខេចស្ស ព្រហ្មា សតក្កុយាខេទា បល្លង្កេ តិសីទតិ, ក្ខេញអាទ៌ ខសា លកតិ ខេខចា ខេចខបជិលិក៌; ក្ខេញអាទ៌ ខសា លកតិ ខេខចា ខសាយតស្សបជិលិក៌ ខសឃ្យចាបិ, កន្តេ, ខាជា ឥត្តិខយា មុទ្ធាចសិខត្តា អត្ថតាកិសិខត្តា ខខជ្ជេត, ក្ខេញអាទ៌ ខសា លកតិ ខេចខបជិលិក៌, ក្ខេញអាទ៌ ខសា លកតិ ខសាយតស្សបជិលិក៌ ឲុចខយច ខហ, កន្តេ, ឃស្ស ខេចស្ស ព្រហ្មា សតក្កុយាខេទា បល្លង្កេ តិសីទតិ, ក្ខេញអាទ៌ ខសា លកតិ ខេខចា ខេចខបជិលិក៌, ក្ខេញអាទ៌ ខសា លកតិ ខេខចា ខសាយតស្សបជិលិក៌ អថ , កន្តេ, ព្រហ្មា សតក្កុយាខេទា ខ្ចញអាទិក៌ អត្តកាថំ អកិតិម្មិតិត្វា ក្យាខចណ្ណិ [ក្យាខចណ្ណា (ស្យា៎ ក៎)] ហុត្វា បត្យាសិខហ ខេចាត៌ តាចតិសាត៌ បិត្យខហាសិ ខសា ខចហាស៌ អត្ថក្កុត្វា អាកាខស អន្តលិក្ខេ បល្លង្កេត តិសីជិ ខសឃ្យចាបិ, កន្តេ, ពលចា បុរិខសា សុបច្ចត្ថេ ច បល្លង្កេ ខខយ ច ក្ខុមិកាខេ បល្លង្កេត តិសីខឃ្យ; ឲុចខយច ខហ, កន្តេ, ព្រហ្មា សតក្កុយាខេទា ខចហាស៌ អត្ថក្កុត្វា អាកាខស អន្តលិក្ខេ បល្លង្កេត តិសីជិត្វា ខេចាត៌ តាចតិសាត៌ សម្បសាជំ ចិជិត្វា ខ្ចយាហិ កាចាហិ អត្យខយាជិ –

“ខយាទន្តិ ចត ខកា ខេចា, តាចតិសា សហិន្ទកា;

តចាកតំ តមស្សន្តា, ធម្មស្ស ច សុធម្មតំ។

“តខច ខេខច ច បស្សន្តា, ចណ្ណចន្តេ ឃសស្សិខត;

សុកតស្មឹ ព្រហ្មចរិយំ, ចរិត្វាត ខ្ចធាខត។

“ខត អញ្ញេ អតិខទាចន្តិ, ចណ្ណេត ឃសសាយុតា;

សាចកា ភូរិបញ្ញស្ស, ចិខសស្សុបកតា ខ្ចធ។

“ខ្ចជំ ជិស្វាត តន្ទន្តិ, តាចតិសា សហិន្ទកា;

តចាកតំ តមស្សន្តា, ធម្មស្ស ច សុធម្មត”ន្តិ។

១ប៩៉ ‘ខ្ចមយត្ថំ, កន្តេ, ព្រហ្មា សតក្កុយាខេទា កាសិត្ថ; ខ្ចមយត្ថំ, កន្តេ, ព្រហ្មុខតា សតក្កុយាខស្ស កាសខតា អដ្ឋង្គសមន្នាគខតា សខទា ខហាតិ

ວິສ຺ສໂຏ຺ຐ ຈ ວິເຎ຺ຎໂຍ຺ຍ ຈ ມຎ຺ຊຸ ຈ ສວນີໂຍ ຈ ພິນ຺ທຸ ຈ ອວິສາຣີ ຈ ຄມ຺ຠີໂຣ ຈ ນິນ຺ນາທີ ຈ. ຍຖາປຣິສໍ ໂຂ ປນ, ຠເນ຺ຕ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຕິ; ນ ຈສ຺ສ ພຫິທ຺ຘາ ປຣິສາຍ ໂຆໂສ ນິຈ຺ຉຣຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ, ຠເນ຺ຕ, ເອວໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ສໂຣ ໂຫຕິ, ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ “ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສໂຣ”ຕິ.

‘ອຖ ໂຂ, ຠເນ຺ຕ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເຕຕ຺ຕິໍເສ ອຕ຺ຕຠາເວ ອຠິນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ປເຈ຺ຈກປລ຺ລເງ຺ກສຸ ປລ຺ລເງ຺ກນ [ປເຈ຺ຈກປລ຺ລເງ຺ກນ (ກ.)] ນິສີທິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມເນ຺ຕສິ – “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ໂຠໂນ຺ຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຍາວຎ຺ຈ ໂສ ຠຄວາ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຏິປໂນ຺ນ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມ຺ປາຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ໂຠ, ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຕາ ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄຕາ ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄຕາ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິໂນ ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ຍາມານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອເປ຺ປກເຈ຺ຈ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເຍ ສພ຺ພນິຫີນໍ ກາຍໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ເຕ ຄນ຺ຘພ຺ພກາຍໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕີ”’ຕິ.

໒໘໗. ‘ອິມມຕ຺ຖໍ , ຠເນ຺ຕ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ຠາສິຕ຺ຖ; ອິມມຕ຺ຖໍ, ຠເນ຺ຕ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສນງ຺ກຸມາຣສ຺ສ ຠາສໂຕ ໂຆໂສເຍວ ເທວາ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ – “ຍ຺ວາຍໍ ມມ ປລ຺ລເງ຺ກ ສ຺ວາຍໍ ເອໂກວ ຠາສຕີ”ຕິ.

ເອກສ຺ມິໍ ຠາສມານສ຺ມິໍ, ສເພ຺ພ ຠາສນ຺ຕິ ນິມ຺ມິຕາ;

ເອກສ຺ມິໍ ຕຸຓ຺ຫິມາສີເນ, ສເພ຺ພ ຕຸຓ຺ຫີ ຠວນ຺ຕິ ເຕ.

ຕທາສຸ ເທວາ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ຕາວຕິໍສາ ສຫິນ຺ທກາ;

ຍ຺ວາຍໍ ມມ ປລ຺ລງ຺ກສ຺ມິໍ, ສ຺ວາຍໍ ເອໂກວ ຠາສຕີຕິ.

‘ອຖ ໂຂ, ຠເນ຺ຕ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສນງ຺ກຸມາໂຣ ເອກເຕ຺ຕນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປສໍຫຣຕິ, ເອກເຕ຺ຕນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປສໍຫຣິຕ຺ວາ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປລ຺ລເງ຺ກ ປລ຺ລເງ຺ກນ ນິສີທິຕ຺ວາ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມເນ຺ຕສິ –

ຠາວິຕິທ຺ຘິປາໂທ

໒໘໘. “‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ໂຠໂນ຺ຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ຍາວ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ຈິເມ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸເທ຺ຘນ

ចត្តារោ ព្ទិទ្ធិបាទា បញ្ញត្តា ព្ទិទ្ធិបហុតាយ [ព្ទិទ្ធិពហុលីកតាយ (ស្យា.)] ព្ទិទ្ធិចិសចិតាយ [ព្ទិទ្ធិចិសេចិតាយ (ស្យា.)] ព្ទិទ្ធិចិក្យុព្ពតតាយ។ កតមេ ចត្តារោ? ព្ទធ ភេកា កិក្ខុ លេត្ត្រសយាធិប្បធាតសង្ខារសយត្នាកតំ ព្ទិទ្ធិបាទំ កាវេចតិ។ ចិរិយសយាធិប្បធាតសង្ខារសយត្នាកតំ ព្ទិទ្ធិបាទំ កាវេចតិ។ ចិត្តសយាធិប្បធាតសង្ខារសយត្នាកតំ ព្ទិទ្ធិបាទំ កាវេចតិ។ ចិមំសាសយាធិប្បធាតសង្ខារសយត្នាកតំ ព្ទិទ្ធិបាទំ កាវេចតិ។ ព្ទមេ ខោ, ភេកា, ខោត កកចតា ឌាតតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេត ចត្តារោ ព្ទិទ្ធិបាទា បញ្ញត្តា ព្ទិទ្ធិបហុតាយ ព្ទិទ្ធិចិសចិតាយ ព្ទិទ្ធិចិក្យុព្ពតតាយ។

"'យេ ហិ កេចិ ភេកា អតីតមទ្ធាតំ សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា អនេកចិហិតំ ព្ទិទ្ធិចិធំ បច្ចនុភោសុំ, សព្ពេ តេ ព្ទមេសំយេវ ចតុន្នំ ព្ទិទ្ធិបាទាតំ កាចិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេបិ ហិ កេចិ ភេកា អតាកតមទ្ធាតំ សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា អនេកចិហិតំ ព្ទិទ្ធិចិធំ បច្ចនុភោស្សន្តិ, សព្ពេ តេ ព្ទមេសំយេវ ចតុន្នំ ព្ទិទ្ធិបាទាតំ កាចិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេបិ ហិ កេចិ ភេកា ឲតរហិ សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា អនេកចិហិតំ ព្ទិទ្ធិចិធំ បច្ចនុភោន្តិ, សព្ពេ តេ ព្ទមេសំយេវ ចតុន្នំ ព្ទិទ្ធិបាទាតំ កាចិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ បស្សន្តិ តោ ភេកេត្តា មេចា តាចតិំសា មមបិមំ ឲចន្ទរបំ ព្ទទ្ធាតុកាច"ត្តិ? "ឲចំ មហាព្រហ្ម"តិ។ "អហម្បិ ខោ ភេកា ព្ទមេសំយេវ ចតុន្នន្នំ ព្ទិទ្ធិបាទាតំ កាចិតត្តា ពហុលីកតត្តា ឲចំ មហិទ្ធិកោ ឲចំមហាតុភាចោ"តិ។ ព្ទមមតុំ, កន្តេ, ព្រហ្មា សតង្កុមារោ កាសិត្វា។ ព្ទមមតុំ, កន្តេ, ព្រហ្មា សតង្កុមារោ កាសិត្វា មេចេ តាចតិំសេ អាមន្តេសិ –

តិចិធោ ឲ្យកាសាធិកមោ

១៩៩. "'តំ កិំ មញ្ញន្តិ, ភេកន្តោ មេចា តាចតិំសា, យាចញ្ចិទំ ខោត កកចតា ឌាតតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេត តយោ ឲ្យកាសាធិកមា អតុព្ទុទ្ធា សុខស្សាធិកមាយ។ កតមេ តយោ? ព្ទធ ភោ ឲកច្ចោ សំសដ្ឋោ ចិហរតិ កាមេហិ សំសដ្ឋោ អកុសលេហិ ធម្មេហិ។ សោ អបរេត សមយេត អរិយធម្មំ សុណាតិ, យោតិសោ មតសិ ករោតិ, ធម្មាតុធម្មំ បដិបជ្ជតិ។ សោ អរិយធម្មស្សចតំ អាកម្ម យោតិសោមតសិការំ ធម្មាតុធម្មប្បដិបត្តិំ អសំសដ្ឋោ ចិហរតិ កាមេហិ អសំសដ្ឋោ អកុសលេហិ ធម្មេហិ។ តស្ស អសំសដ្ឋស្ស កាមេហិ អសំសដ្ឋស្ស អកុសលេហិ ធម្មេហិ ឧប្បជ្ជតិ សុខំ, សុខា កិយ្យោ សោមតស្សំ។ សេយ្យថាបិ, ភោ, បមុទា បាមោជ្ជំ [បាមុជ្ជំ (បី. ក.)] ឌាយេថ, ឲចមេច ខោ, ភោ, អសំសដ្ឋស្ស កាមេហិ អសំសដ្ឋស្ស អកុសលេហិ ធម្មេហិ ឧប្បជ្ជតិ សុខំ, សុខា កិយ្យោ សោមតស្សំ។ អយំ ខោ, ភោ, ខោត កកចតា ឌាតតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេត បឋមោ ឲ្យកាសាធិកមោ អតុព្ទុទ្ធោ សុខស្សាធិកមាយ។

"'បុត ចបរំ, ភោ, ព្ទធេកច្ចស្ស ឱឡារិកា កាយសង្ខារា អប្បដិប្បស្សទ្ធា ហោន្តិ, ឱឡារិកា ចចីសង្ខារា អប្បដិប្បស្សទ្ធា ហោន្តិ, ឱឡារិកា ចិត្តសង្ខារា អប្បដិប្បស្សទ្ធា ហោន្តិ។ សោ អបរេត សមយេត អរិយធម្មំ សុណាតិ, យោតិសោ មតសិ ករោតិ, ធម្មាតុធម្មំ បដិបជ្ជតិ។ តស្ស អរិយធម្មស្សចតំ អាកម្ម យោតិសោមតសិការំ ធម្មាតុធម្មប្បដិបត្តិំ ឱឡារិកា កាយសង្ខារា បដិប្បស្សម្ភន្តិ, ឱឡារិកា ចចីសង្ខារា បដិប្បស្សម្ភន្តិ, ឱឡារិកា ចិត្តសង្ខារា បដិប្បស្សម្ភន្តិ។ តស្ស ឱឡារិកាតំ កាយសង្ខារាតំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ឱឡារិកាតំ ចចីសង្ខារាតំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ឱឡារិកាតំ ចិត្តសង្ខារាតំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ, សុខា កិយ្យោ សោមតស្សំ។ សេយ្យថាបិ, ភោ,

បមុទា បាមោជ្ជំ ជាយេថ, ឯវមេវ ខោ ភោ ឱឡារិកានំ កាយសង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ឱឡារិកានំ វចីសង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ឱឡារិកានំ ចិត្តសង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ, សុខា ភិយ្យោ សោមនស្សំ។ អយំ ខោ, ភោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ទុតិយោ ឱកាសាធិគមោ អនុពុទ្ធោ សុខស្សាធិគមាយ។

“‘បុន ចបរំ, ភោ, ឥធេកច្ចោ ‘ឥទំ កុសល’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ‘ឥទំ អកុសល’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ ‘ឥទំ សាវជ្ជំ ឥទំ អនវជ្ជំ, ឥទំ សេវិតព្ពំ ឥទំ ន សេវិតព្ពំ, ឥទំ ហីនំ ឥទំ បណីតំ, ឥទំ កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សោ អបរេន សមយេន អរិយធម្មំ សុណាតិ, យោនិសោ មនសិ ករោតិ, ធម្មានុធម្មំ បដិបជ្ជតិ។ សោ អរិយធម្មស្សវនំ អាគម្ម យោនិសោមនសិការំ ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិំ, ‘ឥទំ កុសល’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘ឥទំ អកុសល’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឥទំ សាវជ្ជំ ឥទំ អនវជ្ជំ, ឥទំ សេវិតព្ពំ ឥទំ ន សេវិតព្ពំ, ឥទំ ហីនំ ឥទំ បណីតំ, ឥទំ កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ តស្ស ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អវិជ្ជា បហីយតិ, វិជ្ជា ឧប្បជ្ជតិ។ តស្ស អវិជ្ជាវិរាគា វិជ្ជុប្បាទា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ, សុខា ភិយ្យោ សោមនស្សំ។ សេយ្យថាបិ, ភោ, បមុទា បាមោជ្ជំ ជាយេថ , ឯវមេវ ខោ, ភោ, អវិជ្ជាវិរាគា វិជ្ជុប្បាទា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ, សុខា ភិយ្យោ សោមនស្សំ។ អយំ ខោ, ភោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន តតិយោ ឱកាសាធិគមោ អនុពុទ្ធោ សុខស្សាធិគមាយ។ ឥមេ ខោ, ភោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន តយោ ឱកាសាធិគមា អនុពុទ្ធា សុខស្សាធិគមាយា”តិ។ ឥមមត្ថំ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ភាសិត្ថ, ឥមមត្ថំ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ភាសិត្វា ទេវេ តាវតិំសេ អាមន្តេសិ –

ចតុសតិបដ្ឋានំ

២៨៩។ “‘តំ កិំ មញ្ញន្តិ, ភោន្តោ ទេវា តាវតិំសា, យាវ សុបញ្ញត្តា ចិមេ តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា បញ្ញត្តា កុសលស្សាធិគមាយ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ , ភោ, ភិក្ខុ អជ្ឈត្តំ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អជ្ឈត្តំ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរន្តោ តត្ថ សម្មា សមាធិយតិ, សម្មា វិប្បសីទតិ។ សោ តត្ថ សម្មា សមាហិតោ សម្មា វិប្បសន្នោ ពហិទ្ធា បរកាយេ ញាណទស្សនំ អភិនិព្ពត្តេតិ។ អជ្ឈត្តំ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ...បេ... ពហិទ្ធា បរវេទនាសុ ញាណទស្សនំ អភិនិព្ពត្តេតិ។ អជ្ឈត្តំ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ...បេ... ពហិទ្ធា បរចិត្តេ ញាណទស្សនំ អភិនិព្ពត្តេតិ។ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរន្តោ តត្ថ សម្មា សមាធិយតិ, សម្មា វិប្បសីទតិ។ សោ តត្ថ សម្មា សមាហិតោ សម្មា វិប្បសន្នោ ពហិទ្ធា បរធម្មេសុ ញាណទស្សនំ អភិនិព្ពត្តេតិ។ ឥមេ ខោ, ភោ, តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា បញ្ញត្តា កុសលស្សាធិគមាយា”តិ។ ឥមមត្ថំ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ភាសិត្ថ។ ឥមមត្ថំ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ភាសិត្វា ទេវេ តាវតិំសេ អាមន្តេសិ –

សត្ត សមាធិបរិក្ខារា

໑໔໐. "'ຕໍ ກິ ມຄ຺ຄາຖ, ເກາເສ຺ຕ ເຂບາ ຕາບຕີນາ, ໝາບ ນຸປຄ຺ຄາຕ຺ຕາ ບິເຍ ເຕສ ກກບຕາ ຂາສຕາ ປນ຺ຍຕາ ອເວທຕາ ນຍ຺ານຍ຺ຍເສ຺ຂ ນຕ຺ຕ ນຍາຜິປຣິກ຺ລາເຣາ ນຍ຺ານຍາຜິນ຺ຍ ປຣິກາບສາຍ ນຍ຺ານຍາຜິນ຺ຍ ປິຣິປຸຣິຍາ. ກຕເຍ ນຕ຺ຕ? ນຍ຺າຄິຄ຺ຄີ ນຍ຺ານຄ຺ກເປ຺ຍາ ນຍ຺າບາຣາ ນຍ຺າກຍ຺ຸເຕ຺ຕາ ນຍ຺າອາຂີເບາ ນຍ຺າບາໝາເຍາ ນຍ຺ານຕິ. ໝາ ເລາ, ເກາ, ຕ຺ລເຍທິ ນຕ຺ຕທເກ຺ຄທິ ບິຕ຺ຕນ຺ຍ ໂຄກ຺ຄຕາ ປຣິກ຺ລຕາ, ອຜໍ ຕຸຕ຺ຖຕິ, ເກາ, ອຣິເຍາ ນຍ຺ານຍາຜິ ຣິນາປສິເນາ ຕ຺ລຕິປິ ນປຣິກ຺ລາເຣາ ຕ຺ລຕິປິ. ນຍ຺າຄິຄ຺ຄີນ຺ຍ ເກາ, ນຍ຺ານຄ຺ກເປ຺ຍາ ປເທາຕິ, ນຍ຺ານຄ຺ກປ຺ຍນ຺ຍ ນຍ຺າບາຣາ ປເທາຕິ, ນຍ຺າບາຣນ຺ຍ ນຍ຺າກຍ຺ຸເຕ຺ຕາ ປເທາຕິ. ນຍ຺າກຍ຺ຸຕ຺ຕນ຺ຍ ນຍ຺າອາຂີເບາ ປເທາຕິ, ນຍ຺າອາຂີບນ຺ຍ ນຍ຺າບາໝາເຍາ ປເທາຕິ, ນຍ຺າບາໝາຍນ຺ຍ ນຍ຺ານຕິ ປເທາຕິ , ນຍ຺ານຕິນ຺ຍ ນຍ຺ານຍາຜິ ປເທາຕິ, ນຍ຺ານຍາຜິນ຺ຍ ນຍ຺າເຍາໝໍ ປເທາຕິ, ນຍ຺າເຍາໝນ຺ຍ ນຍ຺າບິຍຸຕ຺ຕິ ປເທາຕິ. ໝຕິ຺ຍາຕໍ, ເກາ, ນຍ຺າ ບຄຍາເສາ ບເຄຍ຺ຍ – 'ຊ຺າກ຺ລາເຕາ ກກບຕາ ຜເຍ຺າ ນຄ຺ຄິຄ຺ຄິເກາ ອກາລິເກາ ໂທິປນ຺ຍິເກາ ໂອປເສຍ຺ຍິເກາ ປຈ຺ຕ຺ຕໍ ເບຜິຕເຍ຺ຍາ ບິຍ຺ຍາທິ ອປີຣຸຕາ ອຍຕນ຺ຍ ຊ຺ຣາເຣາ'ຕີ ຕ຺ລຄເຍບ ຕໍ ນຍ຺າ ບຄຍາເສາ ບເຄຍ຺ຍ. ຊ຺າກ຺ລາເຕາ ທີ, ເກາ, ກກບຕາ ຜເຍ຺າ ນຄ຺ຄິຄ຺ຄິເກາ, ອກາລິເກາ ໂທິປນ຺ຍິເກາ ໂອປເສຍ຺ຍິເກາ ປຈ຺ຕ຺ຕໍ ເບຜິຕເຍ຺ຍາ ບິຍ຺ຍາທິ ອປີຣຸຕາ ອຍຕນ຺ຍ ຊ຺ຣາເຣາ [ຊ຺ຣາເຣາຕີ (ນ຺ຍາ. ກ.)].

"'ເໝ ທິ ເກບິ, ເກາ, ຕຸເກ຺ຂ ອເບຈ຺ຈປ຺ຍນາເຄສ ນຍເສ຺ກາກຕາ, ຜເຍ຺າ ອເບຈ຺ຈປ຺ຍນາເຄສ ນຍເສ຺ກາກຕາ, ນເຄ຺ຍ ອເບຈ຺ຈປ຺ຍນາເຄສ ນຍເສ຺ກາກຕາ, ອຣິຍກເຕ຺ຕທິ ນີເລທິ ນຍເສ຺ກາກຕາ , ເໝ ບິເຍ ໂອປປິຕິກາ ຜຍ຺ຸບິສີຕາ ນາຕິເຣກາສິ ບຕຸບີນຕິນຕນທນ຺ຍາສິ ຍາກຜກາ ປຣິບາເຣກາ ອຕ຺ຄຕີຕາ ກາລຄ຺ກຕາ ຕິຜ຺ລໍ ນໍເໝາຂສາສໍ ປຣິກ຺ລຍາ ເນາຕາປສ຺າ ອບິສິປິຕຜຍ຺າ ສິໝຕາ ນເຍ຺າຜິປຣາຍຜາ. ອຕ຺ຖິ ເບເບຕ຺ຖ ນກຄາກາຍິເສາ.

"ອຕ຺ຖາຜໍ [ອຖາຜໍ (ນີ. ນ຺ຍາ.)] ຕ຺ລຕຣາ ປຂາ, ປຸຍ຺ຍາກາກາຕີ ເຍ ຍເສາ;

ນຄ຺ລາຕໍ ເສາປິ ນເກ຺ລາຍິ, ຍຸນາບາຄນ຺ຍ ໂອຕ຺ຕປ຺ຍ"ຕ຺ຕີ.

໑໔໑. 'ຕ຺ລຍຍຕ຺ຖ, ກເສ຺ຕ, ຕ຺ຣທ຺ຍາ ນສຄ຺ກຍາເຣາ ກາສິຕ຺ຖ, ຕ຺ລຍຍຕ຺ຖ, ກເສ຺ຕ, ຕ຺ຣທ຺ຍເສາ ນສຄ຺ກຍາຣນ຺ຍ ການເຕາ ເບນ຺ຍບໝນ຺ຍ ຍທາຣາຂນ຺ຍ ໂອບໍ ເບຕເນາ ປຣິບິຕເກ຺ກາ ຊ຺ຄປິຜິ – "ອຖ຺ຊຣິຜໍ ບຕ ເກາ, ອຕ຺ຄຸຕໍ ບຕ ເກາ, ໂອບຖ຺ຣເປິປິ ສາຍ ຊ຺ຍອາເຣາ ນຕ຺ຖາ ກບິນ຺ຍຕິ, ໂອບຖ຺ຣປໍ ຊ຺ຍອາຣໍ ຜຍ຺ຸກ຺ລາສໍ, ໂອບຖ຺ຣປິ ຊ຺ຍອາຣາ ບິເນນາຜິກຍາ ປຍ຺ຍາໝິນ຺ຍຕ຺ຕີ"ຕີ. ອຖ, ກເສ຺ຕ, ຕ຺ຣທ຺ຍາ ນສຄ຺ກຍາເຣາ ເບນ຺ຍບໝນ຺ຍ ຍທາຣາຂນ຺ຍ ເບຕນາ ເບເຕາປຣິບິຕກ຺ກຍຍ຺ຍາຍ ເບນ຺ຍບໝໍ ຍທາຣາຂາສໍ ໂອຕຄເບາບ – "ຕໍ ກິ ມຍ຺ຍາຕິ ກບໍ ເບນ຺ຍບເຜາ ຍທາຣາຂາ ອຕີຕຍຶ຺ ອກ຺ຂາສໍ ໂອບຖ຺ຣເປິ ຊ຺ຍອາເຣາ ນຕ຺ຖາ ອເທານິ, ໂອບຖ຺ຣປໍ ຊ຺ຍອາຣໍ ຜຍ຺ຸກ຺ລາສໍ, ໂອບຖ຺ຣປິ ຊ຺ຍອາຣາ ບິເນນາຜິກຍາ ປຍ຺ຍາໝິນຸ. ອສາກຕຍຶ຺ ອກ຺ຂາສໍ ໂອບຖ຺ຣເປິ ຊ຺ຍອາເຣາ ນຕ຺ຖາ ກບິນ຺ຍຕິ, ໂອບຖ຺ຣປໍ ຊ຺ຍອາຣໍ ຜຍ຺ຸກ຺ລາສໍ, ໂອບຖ຺ຣປິ ຊ຺ຍອາຣາ ບິເນນາຜິກຍາ ປຍ຺ຍາໝິນ຺ຍຕ຺ຕີ'"ຕີ.

໑໔໒. "'ຕ຺ລຍຍຕ຺ຖ, ກເສ຺ຕ, ຕ຺ຣທ຺ຍາ ນສຄ຺ກຍາເຣາ ເຂບາສໍ ຕາບຕີນາສໍ ອກາສິ, ຕ຺ລຍຍຕ຺ຖ ເບນ຺ຍບເຜາ ຍທາຣາຂາ ຕ຺ຣທ຺ຍເສາ ນສຄ຺ກຍາຣນ຺ຍ

ឆេចាតិ តាចតិសាតិ កាយេតា សឡ្ទា សុតំ [សុត្វា (សី៑ បី៑)] សឡ្ទា បដិក្ខិតំ សយំ បរិសាយំ អាទេទាទេចសិ”៑

ត្ថេយបត្តំ ឌតចសេកោ ឃត្ថោ ទេចស្សចលស្ស យហាទាឌស្ស សយំ បរិសាយំ កាយេតា សឡ្ទា សុតំ សឡ្ទា បដិក្ខិតំ [បដិក្ខេហត្វា (សី៑ បី៑)] កពចេតា អាទេទាទេចសិ៑ ត្ថេយបត្តំ កពចា ឌតចសកស្ស ឃត្ថស្ស សឡ្ទា សុត្វា សឡ្ទា បដិក្ខេហត្វា សាយត្វា អគិត្តាឃ អាឃស្វេតា អាតត្ថស្ស អាទេទាទេចសិ, ត្ថេយបត្វយាឃស្វា អាតទេត្ថា កពចេតា សឡ្ទា សុត្វា សឡ្ទា បដិក្ខេហត្វា អាទេទាទេចសិ កិក្ខតិ កិក្ខតីតិ ដ្ឋបិសកាតិ ដ្ឋបិសិកាតិ៑ តឃិឌំ ព្រាហ្មចទិយំ ត្ថដ្ឋទេត្វាច ចិតត្វា ចិត្តាទិកំ ឆាហ្យឌត្តា បុត្តក្ខតំ ឃាច ទេចយត្វស្សហិ សុប្បកាសិតត្តំ៑

ឌតចសកស្វត្តំ តិដ្ឋិតំ បត្វាយំ៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪖᪨ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪙᪓᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᩈᩩᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨾᩥ ᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩉᩥ ᨾᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡᩣ”ᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨

ᨴᩮᩅᩈᨽᩣ

᪒᪙᪔᪨ “ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᨲᩁᩣᨶᩥ ᨲᨴᩉᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮ ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩣᨿ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣᨿᩴ ᩈᨽᩣᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲᩣ; ᨾᩉᨲᩦ ᨧ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᩈᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ; ᨷᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᨵᨲᩁᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᩮ ᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ; ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᨠᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᩮ ᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ; ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩅᩥᩁᩪᨷᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ ᨷᩩᩁᨲ᩠ᨳᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᩮ ᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ; ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩅᩮᩔᩅᨱᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᩮ ᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᨴᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣᨿᩴ ᩈᨽᩣᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲᩣ, ᨾᩉᨲᩦ ᨧ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᩈᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨶᩮᩈᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ; ᩋᨳ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨲᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩮᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩩᨶᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨠᩣᨿᩴ, ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᨿᩈᩈᩣ ᨧ᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᩩᨴᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨾᩩᨴᩥᨲᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ; ‘ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩣ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩩᩁᨠᩣᨿᩣ’ᨲᩥ᪨

᪒᪙᪕᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩈᩣᨴᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩣᩉᩥ ᨣᩣᨳᩣᩉᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥ –

‘ᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ ᨽᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣ, ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ ᩈᩉᩥᨶ᩠ᨴᨠᩣ;

ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨶᨾᩔᨶ᩠ᨲᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨧ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩴ᪨

ᨶᩅᩮ ᨴᩮᩅᩮ ᨧ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣ, ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮ;

ᩈᩩᨣᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ᪨

ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨿᩈᩈᩣᨿᩩᨶᩣ;

ᩈᩣᩅᨠᩣ ᨽᩪᩁᩥᨷᨬ᩠ᨬᩔ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩪᨷᨣᨲᩣ ᩍᨵ᪨

ᩍᨴᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᨶᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ ᩈᩉᩥᨶ᩠ᨴᨠᩣ;

ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨶᨾᩔᨶ᩠ᨲᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨧ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨲᩮᨶ ᩈᩩᨴᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨾᩩᨴᩥᨲᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ; ‘ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩣ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩩᩁᨠᩣᨿᩣ’”ᨲᩥ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮ ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩣ

᪑᪕᪙᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩈᩣᨴᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘ᩍᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ ᨶᩮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᩮᩣᨲᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ? ‘ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾ ᨾᨿᩴ, ᨾᩣᩁᩥᩈ, ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᩮᩣᨲᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨷᨿᩥᩁᩩᨴᩣᩉᩣᩈᩥ – ‘ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ? ᨿᩣᩅᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨻᩉᩩᨩᨶᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᩩᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᨩᨶᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᩩᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩘᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨

“ᩈ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩋᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣ ᩑᩉᩥᨷᩔᩥᨠᩮᩣ ᩒᨷᨶᩮᨿ᩠ᨿᩥᨠᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩒᨷᨶᩮᨿ᩠ᨿᩥᨠᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨴᩮᩈᩮᨲᩣᩁᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩘᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨

“ᩍᨴᩴ ᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᩍᨴᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᩍᨴᩴ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩍᨴᩴ ᨶ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨴᩴ ᩉᩦᨶᩴ ᩍᨴᩴ ᨷᨱᩦᨲᩴ, ᩍᨴᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᩣᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨠᩩᩈᩃᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨶᩅᨩ᩠ᨩᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩉᩦᨶ-

ᨷᨱᩦᨲᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᩣᨣᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩣᩁᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨

“ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨧ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᨣᨦ᩠ᨣᩮᩣᨴᨠᩴ ᨿᨾᩩᨶᩮᩣᨴᨠᩮᨶ ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨧ᪨ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨿᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲᩣᩁᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨

“ᩋᨽᩥᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩮᩣ [ᩋᨽᩥᨶᩥᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ (ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩃᩣᨽᩮᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨿᩣᩅ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨿᩣᨿᨾᩣᨶᩁᩪᨷᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨣᨲᨾᨴᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨣᨲᨾᨴᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩁᨿᨾᩣᨶᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨

“ᩃᨴ᩠ᨵᩈᩉᩣᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩮᨡᩣᨶᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩩᩈᩥᨲᩅᨲᩴ᪨ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨷᨶᩩᨩ᩠ᨩ ᩑᨠᩣᩁᩣᨾᨲᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩑᨠᩣᩁᩣᨾᨲᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨

“ᨿᨳᩣᩅᩣᨴᩦ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩦ, ᨿᨳᩣᨠᩣᩁᩦ ᨲᨳᩣᩅᩣᨴᩦ, ᩍᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩣᨴᩦ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩦ, ᨿᨳᩣᨠᩣᩁᩦ ᨲᨳᩣᩅᩣᨴᩦ᪨ ᩑᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨

“ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩥᨣᨲᨠᨳᩴᨠᨳᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᩋᩣᨴᩥᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᩥᨣᨲᨠᨳᩴᨠᨳᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩥᨲᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᩋᩣᨴᩥᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾ, ᨶ ᨷᨶᩮᨲᩁᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ’ᨲᩥ᪨

᪂᪉᪆᪨ “ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨷᨿᩥᩁᩩᨴᩣᩉᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᩩᨴᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨾᩩᨴᩥᨲᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨴᩮᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨿᨳᩁᩥᩅ ᨽᨣᩅᩣ᪨ ᨲᨴᩔ ᨻᩉᩩᨩᨶᩉᩥᨲᩣᨿ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᩩᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨴᩮᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩩ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨲᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨿᨳᩁᩥᩅ ᨽᨣᩅᩣ᪨ ᨲᨴᩔ ᨻᩉᩩᨩᨶᩉᩥᨲᩣᨿ ᨻᩉᩩᨩᨶᩈᩩᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨴᩮᩅᩣ

ឯវមាហំសុ – ‘តិដ្ឋន្តុ, មារិសា, តយោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, អហោ វត, មារិសា, ទ្វេ សម្មាសម្ពុទ្ធា លោកេ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ ធម្មញ្ច ទេសេយ្យុំ យថរិវ ភគវា។ តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន’ន្តិ។

២៩៨។ “ឯវំ វុត្តេ, ភន្តេ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ទេវេ តាវតិំសេ ឯតទវោច – ‘អដ្ឋានំ ខោ ឯតំ, មារិសា, អនវកាសោ, យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា ទ្វេ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា អបុព្វំ អចរិមំ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ, នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ អហោ វត, មារិសា, សោ ភគវា អប្បាពាធោ អប្បាតង្កោ ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋេយ្យ។ តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន’ន្តិ។ អថ ខោ, ភន្តេ, យេនត្ថេន ទេវា តាវតិំសា សុធម្មាយំ សភាយំ សន្និសិន្នា ហោន្តិ សន្និបតិតា, តំ អត្ថំ ចិន្តយិត្វា តំ អត្ថំ មន្តយិត្វា វុត្តវចនាបិ តំ ចត្តារោ មហារាជានោ តស្មិំ អត្ថេ ហោន្តិ។ បច្ចានុសិដ្ឋវចនាបិ តំ ចត្តារោ មហារាជានោ តស្មិំ អត្ថេ ហោន្តិ, សកេសុ សកេសុ អាសនេសុ ឋិតា អវិបក្កន្តា។

តេ វុត្តវាក្យា រាជានោ, បដិគ្គយ្ហានុសាសនិំ;

វិប្បសន្នមនា សន្តា, អដ្ឋំសុ សម្ហិ អាសនេ។

២៩៩។ “អថ ខោ, ភន្តេ, ឧត្តរាយ ទិសាយ ឧឡារោ អាលោកោ សញ្ជាយិ, ឱភាសោ បាតុរហោសិ អតិក្កម្មេវ ទេវានំ ទេវានុភាវំ។ អថ ខោ, ភន្តេ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ទេវេ តាវតិំសេ អាមន្តេសិ – ‘យថា ខោ, មារិសា, និមិត្តានិ ទិស្សន្តិ, ឧឡារោ អាលោកោ សញ្ជាយតិ, ឱភាសោ បាតុភវតិ , ព្រហ្មា បាតុភវិស្សតិ; ព្រហ្មុនោ ហេតំ បុព្វនិមិត្តំ បាតុភាវាយ, យទិទំ អាលោកោ សញ្ជាយតិ ឱភាសោ បាតុភវតីតិ។

‘យថា និមិត្តា ទិស្សន្តិ, ព្រហ្មា បាតុភវិស្សតិ;

ព្រហ្មុនោ ហេតំ និមិត្តំ, ឱភាសោ វិបុលោ មហា’តិ។

សនង្កុមារកថា

៣០០។ “អថ ខោ, ភន្តេ, ទេវា តាវតិំសា យថាសកេសុ អាសនេសុ និសីទិំសុ – ‘ឱភាសមេតំ ញស្សាម, យំវិបាកោ ភវិស្សតិ, សច្ឆិកត្វាវ នំ គមិស្សាមា’តិ។ ចត្តារោបិ មហារាជានោ យថាសកេសុ អាសនេសុ និសីទិំសុ – ‘ឱភាសមេតំ ញស្សាម, យំវិបាកោ ភវិស្សតិ, សច្ឆិកត្វាវ នំ គមិស្សាមា’តិ។ ឥទំ សុត្វា ទេវា តាវតិំសា ឯកគ្គា សមាបជ្ជិំសុ – ‘ឱភាសមេតំ ញស្សាម, យំវិបាកោ ភវិស្សតិ, សច្ឆិកត្វាវ នំ គមិស្សាមា’តិ។

“យទា, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ, ឱឡារិកំ អត្តភាវំ អភិនិម្មិនិត្វា បាតុភវតិ។ យោ ខោ បន, ភន្តេ, ព្រហ្មុនោ បកតិវណ្ណោ, អនភិសម្ភវនីយោ សោ ទេវានំ តាវតិំសានំ ចក្ខុបថស្មិំ។ យទា, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ, សោ អញ្ញេ ទេវេ អតិរោចតិ វណ្ណេន ចេវ យសសា ច។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, សោវណ្ណោ វិគ្គហោ មានុសំ វិគ្គហំ អតិរោចតិ, ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, យទា ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ, សោ អញ្ញេ ទេវេ អតិរោចតិ វណ្ណេន ចេវ យសសា ច។ យទា, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុភវតិ, ន តំ បរិសាយំ កោចិ ទេវោ អភិវាទេតិ វា បច្ចុដ្ឋេតិ វា អាសនេន វា និមន្តេតិ។ សព្ពេវ តុណ្ហីភូតា បញ្ជលិកា បល្លង្កេន និសីទន្តិ – ‘យស្សទានិ ទេវស្ស បល្លង្កំ ឥច្ឆិស្សតិ ព្រហ្មា សនង្កុមារោ, តស្ស ទេវស្ស បល្លង្កេ និសីទិស្សតី’តិ។ យស្ស ខោ បន, ភន្តេ, ទេវស្ស ព្រហ្មា សនង្កុមារោ បល្លង្កេ និសីទតិ, ឧឡារំ សោ លភតិ ទេវោ វេទបដិលាភំ, ឧឡារំ សោ លភតិ ទេវោ សោមនស្សបដិលាភំ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, រាជា ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ អធុនាភិសិត្តោ រជ្ជេន, ឧឡារំ សោ លភតិ វេទបដិលាភំ, ឧឡារំ សោ លភតិ សោមនស្សបដិលាភំ, ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, យស្ស ទេវស្ស ព្រហ្មា សនង្កុមារោ បល្លង្កេ និសីទតិ, ឧឡារំ សោ លភតិ ទេវោ វេទបដិលាភំ, ឧឡារំ សោ លភតិ ទេវោ សោមនស្សបដិលាភំ។ អថ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ទេវានំ តាវតិំសានំ សម្បសាទំ វិទិត្វា អន្តរហិតោ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ –

‘មោទន្តិ វត ភោ ទេវា, តាវតិំសា សហិន្ទកា;

តថាគតំ នមស្សន្តា, ធម្មស្ស ច សុធម្មតំ។

‘នវេ ទេវេ ច បស្សន្តា, វណ្ណវន្តេ យសស្សិនេ;

សុគតស្មិំ ព្រហ្មចរិយំ, ចរិត្វាន ឥធាគតេ។

‘តេ អញ្ញេ អតិរោចន្តិ, វណ្ណេន យសសាយុនា;

សាវកា ភូរិបញ្ញស្ស, វិសេសូបគតា ឥធ។

‘ឥទំ ទិស្វាន នន្ទន្តិ, តាវតិំសា សហិន្ទកា;

តថាគតំ នមស្សន្តា, ធម្មស្ស ច សុធម្មត’ន្តិ។

១០៨។ “ឥមមត្ថំ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ អភាសិត្ថ។ ឥមមត្ថំ, ភន្តេ , ព្រហ្មុនោ សនង្កុមារស្ស ភាសតោ អដ្ឋង្គសមន្នាគតោ សរោ ហោតិ វិស្សដ្ឋោ ច វិញ្ញេយ្យោ ច មញ្ជុ ច សវនីយោ ច ពិន្ទុ ច អវិសារី ច គម្ភីរោ ច និន្នាទី ច។ យថាបរិសំ ខោ បន, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ សរេន វិញ្ញាបេតិ, ន ចស្ស ពហិទ្ធា បរិសាយ ឃោសោ និច្ឆរតិ។ យស្ស ខោ បន, ភន្តេ, ឯវំ អដ្ឋង្គសមន្នាគតោ សរោ ហោតិ, សោ វុច្ចតិ ‘ព្រហ្មស្សរោ’តិ។ អថ ខោ, ភន្តេ, ទេវា តាវតិំសា ព្រហ្មានំ សនង្កុមារំ ឯតទវោចុំ – ‘សាធុ, មហាព្រហ្មេ, ឯតទេវ មយំ សង្ខាយ មោទាម; អត្ថិ ច សក្កេន ទេវានមិន្ទេន តស្ស ភគវតោ អដ្ឋ យថាភុច្ចា វណ្ណា ភាសិតា; តេ ច មយំ សង្ខាយ មោទាមា’តិ។

អដ្ឋ យថាភុច្ចវណ្ណា

១០៩។ “អថ , ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ សក្កំ ទេវានមិន្ទំ ឯតទវោច – ‘សាធុ, ទេវានមិន្ទ, មយម្បិ តស្ស ភគវតោ អដ្ឋ យថាភុច្ចេ វណ្ណេ សុណេយ្យាមា’តិ។ ‘ឯវំ មហាព្រហ្មេ’តិ ខោ, ភន្តេ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ព្រហ្មុនោ សនង្កុមារស្ស អដ្ឋ យថាភុច្ចេ វណ្ណេ បយិរុទាហាសិ។

“តំ កិំ មញ្ញតិ, ភវំ មហាព្រហ្មា? យាវញ្ច សោ ភគវា ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ឯវំ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នំ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ តេន ភគវតា។

“ស្វាក្ខាតោ ខោ បន តេន ភគវតា ធម្មោ សន្ទិដ្ឋិកោ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហិ។ ឯវំ ឱបនេយ្យិកស្ស ធម្មស្ស ទេសេតារំ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ តេន ភគវតា។

“ឥទំ កុសល’ន្តិ ខោ បន តេន ភគវតា សុបញ្ញត្តំ, ‘ឥទំ អកុសល’ន្តិ សុបញ្ញត្តំ, ‘ឥទំ សាវជ្ជំ ឥទំ អនវជ្ជំ, ឥទំ សេវិតព្វំ ឥទំ ន សេវិតព្វំ, ឥទំ ហីនំ ឥទំ បណីតំ, ឥទំ កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគ’ន្តិ សុបញ្ញត្តំ។ ឯវំ កុសលាកុសលសាវជ្ជានវជ្ជសេវិតព្វាសេវិតព្វហីនបណីតកណ្ហសុក្កសប្បដិភាគានំ ធម្មានំ បញ្ញាបេតារំ។ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ តេន ភគវតា។

“សុបញ្ញត្តា ខោ បន តេន ភគវតា សាវកានំ និព្ពានគាមិនី បដិបទា សំសន្ទតិ និព្ពានញ្ច បដិបទា ច។ សេយ្យថាបិ នាម គង្គោទកំ យមុនោទកេន សំសន្ទតិ សមេតិ, ឯវមេវ សុបញ្ញត្តា តេន ភគវតា សាវកានំ និព្ពានគាមិនី បដិបទា សំសន្ទតិ និព្ពានញ្ច បដិបទា ច។ ឯវំ និព្ពានគាមិនិយា បដិបទាយ បញ្ញាបេតារំ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ

តេន ភគវតា។

“អភិនិប្ផន្នោ ខោ បន តស្ស ភគវតោ លាភោ អភិនិប្ផន្នោ សិលោកោ, យាវ មញ្ញេ ខត្តិយា សម្បិយាយមានរូបា វិហរន្តិ។ វិគតមទោ ខោ បន សោ ភគវា អាហារំ អាហារេតិ។ ឯវំ វិគតមទំ អាហារំ អាហរយមានំ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ តេន ភគវតា។

“លទ្ធសហាយោ ខោ បន សោ ភគវា សេខានញ្ចេវ បដិបន្នានំ ខីណាសវានញ្ច វុសិតវតំ, តេ ភគវា អបនុជ្ជ ឯការាមតំ អនុយុត្តោ វិហរតិ។ ឯវំ ឯការាមតំ អនុយុត្តំ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ តេន ភគវតា។

“យថាវាទី ខោ បន សោ ភគវា តថាការី, យថាការី តថាវាទី; ឥតិ យថាវាទី តថាការី, យថាការី តថាវាទី។ ឯវំ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នំ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ តេន ភគវតា។

“តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ ខោ បន សោ ភគវា វិគតកថំកថោ បរិយោសិតសង្កប្បោ អជ្ឈាសយំ អាទិព្រហ្មចរិយំ ។ ឯវំ តិណ្ណវិចិកិច្ឆំ វិគតកថំកថំ បរិយោសិតសង្កប្បំ អជ្ឈាសយំ អាទិព្រហ្មចរិយំ ឥមិនាបង្គេន សមន្នាគតំ សត្ថារំ នេវ អតីតំសេ សមនុបស្សាម, ន បនេតរហិ, អញ្ញត្រ តេន ភគវតា’តិ។

១០២។ “ឥមេ ខោ, ភន្តេ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ព្រហ្មុនោ សនង្កុមារស្ស ភគវតោ អដ្ឋ យថាភុច្ចេ វណ្ណេ បយិរុទាហាសិ។ តេន សុទំ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ អត្តមនោ ហោតិ បមុទិតោ បីតិសោមនស្សជាតោ ភគវតោ អដ្ឋ យថាភុច្ចេ វណ្ណេ សុត្វា។ អថ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ ឱឡារិកំ អត្តភាវំ អភិនិម្មិនិត្វា កុមារវណ្ណី ហុត្វា បញ្ចសិខោ ទេវានំ តាវតិំសានំ បាតុរហោសិ ។ សោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អាកាសេ អន្តលិក្ខេ បល្លង្កេន និសីទិ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, ពលវា បុរិសោ សុបច្ចត្ថតេ វា បល្លង្កេ សមេ វា ភូមិភាគេ បល្លង្កេន និសីទេយ្យ, ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អាកាសេ អន្តលិក្ខេ បល្លង្កេន និសីទិត្វា ទេវេ តាវតិំសេ អាមន្តេសិ –

គោវិន្ទព្រាហ្មណវត្ថុ

១០៣។ “តំ កិំ មញ្ញន្តិ, ភោន្តោ ទេវា តាវតិំសា, យាវ ទីឃរត្តំ មហាបញ្ញោវ សោ ភគវា អហោសិ។ ភូតបុព្វំ, ភោ, រាជា ទិសម្បតិ នាម អហោសិ។ ទិសម្បតិស្ស រញ្ញោ គោវិន្ទោ នាម ព្រាហ្មណោ បុរោហិតោ អហោសិ។ ទិសម្បតិស្ស រញ្ញោ រេណុ នាម បុត្តោ អហោសិ។ គោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស ជោតិបាលោ នាម មាណវោ បុត្តោ អហោសិ។ ឥតិ រេណុ ច រាជបុត្តោ ជោតិបាលោ ច មាណវោ

អញ្ញេ ច ឆ ខត្តិយា ឥច្ចេតេ អដ្ឋ សហាយា អហេសុំ។ អថ ខោ, ភោ, អហោរត្តានំ អច្ចយេន គោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ កាលមកាសិ។ គោវិន្ទេ ព្រាហ្មណេ កាលង្កតេ រាជា ទិសម្បតិ បរិទេវេសិ – “យស្មឹ វត, ភោ, មយំ សមយេ គោវិន្ទេ ព្រាហ្មណេ សព្ពកិច្ចានិ សម្មា វោស្សជ្ជិត្វា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតា បរិចារេម, តស្មឹ នោ សមយេ គោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ កាលង្កតោ”តិ។ ឯវំ វុត្តេ ភោ រេណុ រាជបុត្តោ រាជានំ ទិសម្បតឹ ឯតទវោច – “មា ខោ ត្វំ, ទេវ, គោវិន្ទេ ព្រាហ្មណេ កាលង្កតេ អតិពាឡ្ហំ បរិទេវេសិ។ អត្ថិ, ទេវ, គោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស ជោតិបាលោ នាម មាណវោ បុត្តោ បណ្ឌិតតរោ ចេវ បិតរា, អលមត្ថទសតរោ ចេវ បិតរា; យេបិស្ស បិតា អត្ថេ អនុសាសិ, តេបិ ជោតិបាលស្សេវ មាណវស្ស អនុសាសនិយា”តិ។ “ឯវំ កុមារា”តិ? “ឯវំ ទេវា”តិ។

មហាគោវិន្ទវត្ថុ

១០៨។ “អថ ខោ, ភោ, រាជា ទិសម្បតិ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, យេន ជោតិបាលោ មាណវោ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា ជោតិបាលំ មាណវំ ឯវំ វទេហិ – ‘ភវមត្ថុ ភវន្តំ ជោតិបាលំ, រាជា ទិសម្បតិ ភវន្តំ ជោតិបាលំ មាណវំ អាមន្តយតិ, រាជា ទិសម្បតិ ភោតោ ជោតិបាលស្ស មាណវស្ស ទស្សនកាមោ’”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភោ, សោ បុរិសោ រញ្ញោ ទិសម្បតិស្ស បដិស្សុត្វា យេន ជោតិបាលោ មាណវោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ជោតិបាលំ មាណវំ ឯតទវោច – “ភវមត្ថុ ភវន្តំ ជោតិបាលំ, រាជា ទិសម្បតិ ភវន្តំ ជោតិបាលំ មាណវំ អាមន្តយតិ , រាជា ទិសម្បតិ ភោតោ ជោតិបាលស្ស មាណវស្ស ទស្សនកាមោ”តិ។ “ឯវំ, ភោ”តិ ខោ ជោតិបាលោ មាណវោ តស្ស បុរិសស្ស បដិស្សុត្វា យេន រាជា ទិសម្បតិ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ទិសម្បតិនា រញ្ញា សទ្ធឹ សម្មោទិ; សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ, ភោ, ជោតិបាលំ មាណវំ រាជា ទិសម្បតិ ឯតទវោច – “អនុសាសតុ នោ ភវំ ជោតិបាលោ, មា នោ ភវំ ជោតិបាលោ អនុសាសនិយា បច្ចព្យាហាសិ។ បេត្តិកេ តំ ឋានេ ឋបេស្សាមិ, គោវិន្ទិយេ អភិសិញ្ចិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភោ”តិ ខោ, ភោ, សោ ជោតិបាលោ មាណវោ រញ្ញោ ទិសម្បតិស្ស បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ, ភោ, រាជា ទិសម្បតិ ជោតិបាលំ មាណវំ គោវិន្ទិយេ អភិសិញ្ចិ, តំ បេត្តិកេ ឋានេ ឋបេសិ។ អភិសិត្តោ ជោតិបាលោ មាណវោ គោវិន្ទិយេ បេត្តិកេ ឋានេ ឋបិតោ យេបិស្ស បិតា អត្ថេ អនុសាសិ តេបិ អត្ថេ អនុសាសតិ, យេបិស្ស បិតា អត្ថេ នានុសាសិ, តេបិ អត្ថេ អនុសាសតិ; យេបិស្ស បិតា កម្មន្តេ អភិសម្ភោសិ, តេបិ កម្មន្តេ អភិសម្ភោតិ, យេបិស្ស បិតា កម្មន្តេ នាភិសម្ភោសិ, តេបិ កម្មន្តេ អភិសម្ភោតិ។ តមេនំ មនុស្សា ឯវមាហំសុ – “គោវិន្ទោ វត, ភោ, ព្រាហ្មណោ, មហាគោវិន្ទោ វត, ភោ, ព្រាហ្មណោ”តិ។ ឥមិនា ខោ ឯវំ, ភោ, បរិយាយេន ជោតិបាលស្ស មាណវស្ស គោវិន្ទោ មហាគោវិន្ទោត្វេវ សមញ្ញា ឧទបាទិ។

រជ្ជសំវិភជនំ

១០៩។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ យេន តេ ឆ ខត្តិយា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា តេ ឆ ខត្តិយេ ឯតទវោច – “ទិសម្បតិ ខោ, ភោ, រាជា ជិណ្ណោ វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ, កោ នុ ខោ បន, ភោ, ជានាតិ ជីវិតំ? ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ, យំ ទិសម្បតិម្ហិ រញ្ញេ កាលង្កតេ រាជកត្តារោ រេណុំ រាជបុត្តំ រជ្ជេ អភិសិញ្ចេយ្យុំ។ អាយន្តុ, ភោន្តោ, យេន រេណុ

រាជបុត្តោ តេនុបសង្កមេឆ; ឧបសង្កមិត្វា ទេវាំ រាជបុត្តំ ឲុចំ ចេតេឆ – "យមំ ទេហ ទេកាទេតា ទេវាស្ស សហាយា បិយា យតាបិ អប្បដិក្វលិ, ឃំស្មុទេហ កចំ តំស្មុហ យឃំ, ឃំត្មុទេក្លា កចំ តំត្មុក្លា យឃំ៍ ឌិសព្យតិ ទេហ, ទេកា, រាជា ឌិទេណ្ហា ចុទេដ្ឋា យហល្លទេកា អដ្ឋកទេតា ចទេឃាអត្មប្បទេត្តា, ទេកា ត្ម ទេហ បត, ទេកា, ឌាតាតិ ឌីចិតំ? ផាតំ ទេហ បទេតំ ចិឌ្ឍតិ, ឃំ ឌិសព្យតិយិគ្រទេណ្ណា កាលង្កទេត រាជកត្តារេរា កចត្តំ ទេវាំ រទេឌ្ឍ អកិសិទេត្បាឃ្យុំ៍ សទេង កចំ ទេវាំ រឌ្ឍំ លទេកឆ, សំចិកទេឌឆ ទេតា រទេឌ្ឍតា"តិ៍ "ឲុចំ ទេកា"តិ ទេហ, ទេកា, ទេត ល ឍត្តិឃា យហារេកាចិត្តស្ស ទ្រាហ្វុលាស្ស បដិស្សុត្វា ទេឃត ទេវាំ រាជបុទេត្តា ទេតុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ទេវាំ រាជបុត្តំ ឲុតឌទេចាត្វុំ – "យមំ ទេហ ទេកាទេតា ទេវាស្ស សហាយា បិយា យតាបិ អប្បដិក្វលិ ; ឃំស្មុទេហ កចំ តំស្មុហ យឃំ, ឃំត្មុទេក្លា កចំ តំត្មុក្លា យឃំ៍ ឌិសព្យតិ ទេហ, ទេកា, រាជា ឌិទេណ្ហា ចុទេដ្ឋា យហល្លទេកា អដ្ឋកទេតា ចទេឃាអត្មប្បទេត្តា, ទេកា ត្ម ទេហ បត ទេកា ឌាតាតិ ឌីចិតំ? ផាតំ ទេហ បទេតំ ចិឌ្ឍតិ, ឃំ ឌិសព្យតិយិគ្រទេណ្ណា កាលង្កទេត រាជកត្តារេរា កចត្តំ ទេវាំ រទេឌ្ឍ អកិសិទេត្បាឃ្យុំ៍ សទេង កចំ ទេវាំ រឌ្ឍំ លទេកឆ, សំចិកទេឌឆ ទេតា រទេឌ្ឍតា"តិ៍ "ទេកា ត្ម ទេហ, ទេកា, អទេណ្ណា យយ ចិឌិទេត ស្មុទេហ កទេចឆ [ស្មុហ កទេចឃ្យាឆ (ក៍), ស្មុលំ កទេចឃ្យាឆ, ស្មុលទេយទេឆឃ្យាឆ (ឃឹ៍ បឹ៍),ស្មុល ទេយទេឆឆ (?)], អណ្ណាត្រ កចទេត្តកិ? សចាហំ, ទេកា, រឌ្ឍំ លកិស្សាយិ, សំចិកឌិស្សាយិ ទេចា រទេឌ្ឍតា"'តិ៍

១០លិ៍ "អឆ ទេហ, ទេកា, អទេហារេត្តាតំ អច្ចទេឃត រាជា ឌិសព្យតិ កាលយកាសិ៍ ឌិសព្យតិយិគ្រទេណ្ណា កាលង្កទេត រាជកត្តារេរា ទេវាំ រាជបុត្តំ រទេឌ្ឍ អកិសិញ្ចិំសុ៍ អកិសិទេត្តា ទេវាំ រទេឌ្ឍត បញ្ចហិ កាយគុទេលហិ សយប្បិទេតា សយង្គិក្វទេតា បរិចារេទេតិ៍ អឆ ទេហ, ទេកា, យហារេកាចិទេត្តា ទ្រាហ្វុទេលា ទេឃត ទេត ល ឍត្តិឃា ទេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ទេត ល ឍត្តិទេឃ ឲុតឌទេចាង – "ឌិសព្យតិ ទេហ, ទេកា, រាជា កាលង្កទេតា៍ អកិសិទេត្តា ទេវាំ រទេឌ្ឍត បញ្ចហិ កាយគុទេលហិ សយប្បិទេតា សយង្គិក្វទេតា បរិចារេទេតិ៍ ទេកា ត្ម ទេហ បត, ទេកា, ឌាតាតិ, យឥតឹឃា កាយា? អាឃត្វុ, ទេកាទេត្តា, ទេឃត ទេវាំ រាជា ទេតុបសង្កមេឆ; ឧបសង្កមិត្វា ទេវាំ រាជាតំ ឲុចំ ចេតេឆ – ឌិសព្យតិ ទេហ, ទេកា, រាជា កាលង្កទេតា, អកិសិទេត្តា កចំ ទេវាំ រទេឌ្ឍត, សរតិ កចំ តំ ចចត"'ត្តិ?

១០ប៉័ "'ឲុចំ , ទេកា"តិ ទេហ, ទេកា, ទេត ល ឍត្តិឃា យហារេកាចិត្តស្ស ទ្រាហ្វុលាស្ស បដិស្សុត្វា ទេឃត ទេវាំ រាជា ទេតុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ទេវាំ រាជាតំ ឲុតឌទេចាត្វុំ – "ឌិសព្យតិ ទេហ, ទេកា, រាជា កាលង្កទេតា, អកិសិទេត្តា កចំ ទេវាំ រទេឌ្ឍត, សរតិ កចំ តំ ចចត"ត្តិ? "សរាយហំ, ទេកា, តំ ចចតំ [ចចតត្តិ (ស្យា៍ ក៍)]៍ ទេកា ត្ម ទេហ, ទេកា, បទេហាតិ ធ្លុយំ យហាបឆចិ ឧត្តទេរត អាឃតំ ឥក្លិទេលាត សកាជយុលំ សត្តឆា សយំ ស្មុចិកត្តំ ចិកឌិត្យ"ត្តិ? "ទេកា ត្ម ទេហ, ទេកា, អទេណ្ណា បទេហាតិ, អណ្ណាត្រ យហារេកាចិទេត្តត ទ្រាហ្វុទេលាតា"តិ? អឆ ទេហ, ទេកា, ទេវាំ រាជា អណ្ណាតរំ បុរិសំ អាយទេត្តសិ – "ឲហិ ត្វំ, អម្ភុរា បុរិស, ទេឃត យហារេកាចិទេត្តា ទ្រាហ្វុទេលា ទេតុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា យហារេកាចិត្តំ ទ្រាហ្វុលំ ឲុចំ ចេតេហិ – 'រាជា តំ, កទេត្ត, ទេវាំ អាយទេត្តតី"'តិ៍ "ឲុចំ ទេឥចា"តិ ទេហ, ទេកា, ទេសា បុរិទេសា ទេវាស្ស រទេណ្ណា បដិស្សុត្វា ទេឃត យហារេកាចិទេត្តា ទ្រាហ្វុទេលា ទេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា យហារេកាចិត្តំ ទ្រាហ្វុលំ ឲុតឌទេចាង – "រាជា តំ, កទេត្ត, ទេវាំ អាយទេត្តតី"តិ៍ "ឲុចំ, ទេកា"តិ ទេហ, ទេកា, យហារេកាចិទេត្តា ទ្រាហ្វុទេលា តស្ស បុរិសស្ស បដិស្សុត្វា ទេឃត ទេវាំ រាជា ទេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ទេវាតា រទេណ្ណា សង្ឋិំ សទេម្មាឌិ៍ សទេម្មាឥតីឃំ កចំ សារលីឃំ ចីតិសារេត្វា ឲកយត្តំ តិសីឌិ៍ ឲកយត្តំ តិសិត្នំ ទេហ, ទេកា, យហារេកាចិត្តំ ទ្រាហ្វុលំ ទេវាំ រាជា ឲុតឌទេចាង – "ឲត្យ, កចំ ទេកាចិទេត្តា, ធ្លុយំ យហាបឆចិ ឧត្តទេរត អាឃតំ ឥក្លិទេលាត សកាជយុលំ សត្តឆា សយំ ស្មុចិកត្តំ ចិកឌត្វ"តិ៍ "ឲុចំ, ទេកា"តិ ទេហ យហារេកាចិទេត្តា ទ្រាហ្វុទេលា ទេវាស្ស រទេណ្ណា បដិស្សុត្វា ធ្លុយំ យហាបឆចិ ឧត្តទេរត អាឃតំ

ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨶ ᩈᨠᨭᨾᩩᨡᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨵᩣ ᩈᨾᩴ ᩈᩩᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨽᨩᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩈᨠᨭᨾᩩᨡᩣᨶᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩈᩥ [ᩋᨭ᩠ᨮᨸᩮᩈᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨ ᨲᨲᩕ ᩈᩩᨴᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩁᩮᨱᩩᩔ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨩᨶᨸᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪁᪀᪉᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨸᩩᩁᩴ ᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ [ᨠᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)], ᩋᩔᨠᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᩮᩣᨲᨶᩴ᪨

ᨾᩣᩉᩮᩈᨿᩴ [ᨾᩣᩉᩥᩔᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩋᩅᨶ᩠ᨲᩦᨶᩴ, ᩈᩮᩣᩅᩦᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩁᩮᩣᩁᩩᨠᩴ᪨

ᨾᩥᨳᩥᩃᩣ ᨧ ᩅᩥᨴᩮᩉᩣᨶᩴ, ᨧᨾ᩠ᨸᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨾᩣᨸᩥᨲᩣ;

ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩦ ᨧ ᨠᩣᩈᩦᨶᩴ, ᩑᨲᩮ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᨾᩣᨸᩥᨲᩣᨲᩥ᪨

᪁᪁᪀᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᨲᩮ ᨨ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨿᨳᩣᩈᨠᩮᨶ ᩃᩣᨽᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣ – “ᨿᩴ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ, ᨿᩴ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᩥᨲᩴ, ᨿᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ, ᨿᩴ ᩋᨽᩥᨸᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨶᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩈᨲ᩠ᨲᨽᩪ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩅᩮᩔᨽᩪ ᨽᩁᨲᩮᩣ ᩈᩉ;

ᩁᩮᨱᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨵᨲᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ, ᨲᨴᩣᩈᩩᩴ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨽᩣᩁᨵᩣ’ᨲᩥ᪨

ᨸᨮᨾᨽᩣᨱᩅᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩴ

᪁᪁᪁᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᨲᩮ ᨨ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨿᩮᨶ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – “ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩁᩮᨱᩩᩔ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩉᩣᨿᩮᩣ ᨸᩥᨿᩮᩣ ᨾᨶᩣᨸᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩉᩣᨿᩮᩣ ᨸᩥᨿᩮᩣ ᨾᨶᩣᨸᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮᩣ, ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩩ ᨶᩮᩣ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ; ᨾᩣ ᨶᩮᩣ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨻ᩠ᨿᩣᩉᩣᩈᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᩮᩣ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᩮ [ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨶ᩠ᩉᩣᨲᨠᩈᨲᩣᨶᩥ ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣᨧᩮᩈᩥ᪨

៣១៦។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស អបរេន សមយេន ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆិ [អព្ភុគ្គញ្ឆិ (សី។ បី។)] – “សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ សល្លបតិ មន្តេតី”តិ។ អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ – “មយ្ហំ ខោ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ‘សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ សល្លបតិ មន្តេតី’តិ។ ន ខោ បនាហំ ព្រហ្មានំ បស្សាមិ, ន ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេមិ, ន ព្រហ្មុនា សល្លបាមិ , ន ព្រហ្មុនា មន្តេមិ។ សុតំ ខោ បន មេតំ ព្រាហ្មណានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘យោ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយតិ, ករុណំ ឈានំ ឈាយតិ, សោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ ព្រហ្មុនា សល្លបតិ ព្រហ្មុនា មន្តេតី’តិ។ យំនូនាហំ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយេយ្យំ, ករុណំ ឈានំ ឈាយេយ្យ”ន្តិ។

៣១៧។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ យេន រេណុ រាជា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រេណុំ រាជានំ ឯតទវោច – “មយ្ហំ ខោ, ភោ, ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ‘សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ សល្លបតិ មន្តេតី’តិ។ ន ខោ បនាហំ, ភោ, ព្រហ្មានំ បស្សាមិ, ន ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេមិ, ន ព្រហ្មុនា សល្លបាមិ, ន ព្រហ្មុនា មន្តេមិ។ សុតំ ខោ បន មេតំ ព្រាហ្មណានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘យោ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយតិ, ករុណំ ឈានំ ឈាយតិ, សោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ ព្រហ្មុនា សល្លបតិ ព្រហ្មុនា មន្តេតី’តិ។ ឥច្ឆាមហំ, ភោ, វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយិតុំ, ករុណំ ឈានំ ឈាយិតុំ; នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្ពោ អញ្ញត្រ ឯកេន ភត្តាភិហារេនា”តិ។ “យស្សទានិ ភវំ គោវិន្ទោ កាលំ មញ្ញតី”តិ។

៣១៨។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ យេន តេ ឆ ខត្តិយា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា តេ ឆ ខត្តិយេ ឯតទវោច – “មយ្ហំ ខោ, ភោ, ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ‘សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ សល្លបតិ មន្តេតី’តិ។ ន ខោ បនាហំ, ភោ, ព្រហ្មានំ បស្សាមិ, ន ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេមិ, ន ព្រហ្មុនា សល្លបាមិ, ន ព្រហ្មុនា មន្តេមិ។ សុតំ ខោ បន មេតំ ព្រាហ្មណានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ, ‘យោ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយតិ, ករុណំ ឈានំ ឈាយតិ, សោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ ព្រហ្មុនា សល្លបតិ ព្រហ្មុនា មន្តេតី’តិ។ ឥច្ឆាមហំ, ភោ, វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយិតុំ, ករុណំ ឈានំ ឈាយិតុំ; នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្ពោ អញ្ញត្រ ឯកេន ភត្តាភិហារេនា”តិ។ “យស្សទានិ ភវំ គោវិន្ទោ កាលំ មញ្ញតី”’តិ។

៣១៩។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ យេន តេ សត្ត ច ព្រាហ្មណមហាសាលា សត្ត ច ន្ហាតកសតានិ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា តេ សត្ត ច ព្រាហ្មណមហាសាលេ សត្ត ច ន្ហាតកសតានិ ឯតទវោច – “មយ្ហំ ខោ, ភោ, ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ‘សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេតិ សល្លបតិ មន្តេតី’តិ។ ន ខោ បនាហំ, ភោ, ព្រហ្មានំ បស្សាមិ, ន ព្រហ្មុនា សាកច្ឆេមិ, ន ព្រហ្មុនា សល្លបាមិ, ន ព្រហ្មុនា មន្តេមិ។ សុតំ ខោ បន មេតំ ព្រាហ្មណានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘យោ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយតិ, ករុណំ ឈានំ

ឈាយតិ, សោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, ព្រហ្មុនា សាកច្ឆតិ, ព្រហ្មុនា សល្លបតិ, ព្រហ្មុនា មន្តេតី’តិ។ តេន ហិ, ភោ, យថាសុតេ យថាបរិយត្តេ មន្តេ វិត្ថារេន សជ្ឈាយំ ករោថ, អញ្ញមញ្ញញ្ច មន្តេ វាចេថ; ឥច្ឆាមហំ, ភោ, វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយិតុំ, ករុណំ ឈានំ ឈាយិតុំ; នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ ឯកេន ភត្តាភិហារេនា”តិ។ “យស្ស ទានិ ភវំ គោវិន្ទោ កាលំ មញ្ញតី”តិ។

៣១៦។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ យេន ចត្តារីសា ភរិយា សាទិសិយោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ចត្តារីសា ភរិយា សាទិសិយោ ឯតទវោច – “មយ្ហំ ខោ, ភោតី, ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ‘សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, សក្ខិ មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មុនា សាកច្ឆតិ សល្លបតិ មន្តេតី’តិ។ ន ខោ បនាហំ, ភោតី, ព្រហ្មានំ បស្សាមិ, ន ព្រហ្មុនា សាកច្ឆាមិ, ន ព្រហ្មុនា សល្លបាមិ, ន ព្រហ្មុនា មន្តេមិ។ សុតំ ខោ បន មេតំ ព្រាហ្មណានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ ‘យោ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយតិ, ករុណំ ឈានំ ឈាយតិ, សោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, ព្រហ្មុនា សាកច្ឆតិ, ព្រហ្មុនា សល្លបតិ, ព្រហ្មុនា មន្តេតី’តិ, ឥច្ឆាមហំ, ភោតី, វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយិតុំ, ករុណំ ឈានំ ឈាយិតុំ; នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ ឯកេន ភត្តាភិហារេនា”តិ។ “យស្ស ទានិ ភវំ គោវិន្ទោ កាលំ មញ្ញតី”’តិ។

៣១៧។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ បុរត្ថិមេន នគរស្ស នវំ សន្ធាគារំ ការាបេត្វា វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយិ, ករុណំ ឈានំ ឈាយិ; នាស្សុធ កោចិ ឧបសង្កមតិ [ឧបសង្កមិ (បី.)] អញ្ញត្រ ឯកេន ភត្តាភិហារេន។ អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស ចតុន្នំ មាសានំ អច្ចយេន អហុទេវ ឧក្កណ្ឋនា អហុ បរិតស្សនា – “សុតំ ខោ បន មេតំ ព្រាហ្មណានំ វុឌ្ឍានំ មហល្លកានំ អាចរិយបាចរិយានំ ភាសមានានំ – ‘យោ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ បដិសល្លីយតិ, ករុណំ ឈានំ ឈាយតិ, សោ ព្រហ្មានំ បស្សតិ, ព្រហ្មុនា សាកច្ឆតិ ព្រហ្មុនា សល្លបតិ ព្រហ្មុនា មន្តេតី’តិ។ ន ខោ បនាហំ ព្រហ្មានំ បស្សាមិ, ន ព្រហ្មុនា សាកច្ឆាមិ ន ព្រហ្មុនា សល្លបាមិ ន ព្រហ្មុនា មន្តេមី”’តិ។

ព្រហ្មុនា សាកច្ឆា

៣១៨។ “អថ ខោ, ភោ, ព្រហ្មា សនង្កុមារោ មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ, ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស សម្មុខេ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស អហុទេវ ភយំ អហុ ឆម្ភិតត្តំ អហុ លោមហំសោ យថា តំ អទិដ្ឋបុព្ពំ រូបំ ទិស្វា។ អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ភីតោ សំវិគ្គោ លោមហដ្ឋជាតោ ព្រហ្មានំ សនង្កុមារំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

“‘វណ្ណវា យសវា សិរិមា, កោ នុ ត្វមសិ មារិស;

អជានន្តា តំ បុច្ឆាម, កថំ ជានេមុ តំ មយ”ន្តិ។

“មំ វេ កុមារំ ជានន្តិ, ព្រហ្មលោកេ សនន្តនំ [សនន្តន (ក។)];

សព្វេ ជានន្តិ មំ ទេវា, ឯវំ គោវិន្ទ ជានហិ”។

“‘អាសនំ ឧទកំ បជ្ជំ, មធុសាកញ្ច [មធុបាកញ្ច (សី។ ស្យា។ បី។)] ព្រហ្មុនោ;

អគ្ឃេ ភវន្តំ បុច្ឆាម, អគ្ឃំ កុរុតុ នោ ភវំ”។

“បដិគ្គណ្ហាម តេ អគ្ឃំ, យំ ត្វំ គោវិន្ទ ភាសសិ;

ទិដ្ឋធម្មហិតត្ថាយ, សម្បរាយ សុខាយ ច;

កតាវកាសោ បុច្ឆស្សុ, យំ កិញ្ចិ អភិបត្ថិត”ន្តិ។

៣០៥។ “អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ – “កតាវកាសោ ខោម្ហិ ព្រហ្មុនា សនង្កុមារេន។ កិំ នុ ខោ អហំ ព្រហ្មានំ សនង្កុមារំ បុច្ឆេយ្យំ ទិដ្ឋធម្មិកំ វា អត្ថំ សម្បរាយិកំ វា’តិ? អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ – ‘កុសលោ ខោ អហំ ទិដ្ឋធម្មិកានំ អត្ថានំ, អញ្ញេបិ មំ ទិដ្ឋធម្មិកំ អត្ថំ បុច្ឆន្តិ។ យំនូនាហំ ព្រហ្មានំ សនង្កុមារំ សម្បរាយិកញ្ញេវ អត្ថំ បុច្ឆេយ្យ’ន្តិ។ អថ ខោ, ភោ, មហាគោវិន្ទោ ព្រាហ្មណោ ព្រហ្មានំ សនង្កុមារំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

“បុច្ឆាមិ ព្រហ្មានំ សនង្កុមារំ,

កង្ខី អកង្ខិំ បរវេទិយេសុ;

កត្ថដ្ឋិតោ កិម្ហិ ច សិក្ខមានោ,

បប្បោតិ មច្ចោ អមតំ ព្រហ្មលោក”ន្តិ។

“ហិត្វា មមត្តំ មនុជេសុ ព្រហ្មេ,

ឯកោទិភូតោ ករុណេធិមុត្តោ [ករុណាធិមុត្តោ (សី។ ស្យា។ បី។)];

និរាមគន្ធោ វិរតោ មេថុនស្មា,

ឯត្ថដ្ឋិតោ ឯត្ថ ច សិក្ខមានោ;

បមោតិ មច្ចោ អមតំ ព្រហ្មលោក”ន្តិ។

១១០។ “ហិត្វា មមត្ត’ន្តិ អហំ ភោតោ អាជានាមិ។ ឥធេកច្ចោ អប្បំ វា ភោគក្ខន្ធំ បហាយ មហន្តំ វា ភោគក្ខន្ធំ បហាយ អប្បំ វា ញាតិបរិវដ្ដំ បហាយ មហន្តំ វា ញាតិបរិវដ្ដំ បហាយ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, ‘ឯវំ ហិត្វា មមត្ត’ន្តិ អហំ ភោតោ អាជានាមិ។ ‘ឯកោទិភូតោ’តិ អហំ ភោតោ អាជានាមិ។ ឥធេកច្ចោ វិវិត្តំ សេនាសនំ ភជតិ អរញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្ពតំ កន្ទរំ គិរិគុហំ សុសានំ វនបត្ថំ អព្ភោកាសំ បលាលបុញ្ជំ, ឯវំ ‘ឯកោទិភូតោ’តិ អហំ ភោតោ អាជានាមិ។ ‘ករុណេធិមុត្តោ’តិ អហំ ភោតោ អាជានាមិ។ ឥធេកច្ចោ ករុណាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ករុណាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ ឯវំ ‘ករុណេធិមុត្តោ’តិ អហំ ភោតោ អាជានាមិ។ អាមគន្ធេ ច ខោ អហំ ភោតោ ភាសមានស្ស ន អាជានាមិ។

“កេ អាមគន្ធា មនុជេសុ ព្រហ្មេ,

ឯតេ អវិទ្វា ឥធ ព្រូហិ ធីរ;

កេនាវដា [កេនាវុដា (ស្យា។)] វាតិ បជា កុរុតុ [កុរុនុ (ស្យា។), កុរុដ្នុ (បី។), កុនុរុ (?)],

អាបាយិកា និវុតព្រហ្មលោកា”តិ។

“កោធោ មោសវជ្ជំ និកតិ ច ទុព្ភា,

ពដរិយតា អតិយាតោ ក្ស្ធយា;

ឃ្ឋា ចិចិឋ្ឋា បររេហតោ ច,

លេិកោ ច ខោរសោ ច យខោ ច យោរហា;

ឲតេស្ ឃុត្តា អតិរាយកន្ត្ឋា,

អាបិឃិកា តិច្តព្រហ្មលោិកា”តិ។

“យថា ខោ អហំ ភោតោ អាយកេន្ត ការយាតស្ស អាគាតាយិ។ តេ ត ស្តិព្ខយា អការំ អញ្ញាចរតា។ បព្ពាជិស្សាយហំ, ភោ, អការស្មា អតការិយ”ន្តិ។ “យស្សទានិ កចំ កោចិតេ្ឋា កាលំ យញ្ញាតិ”តិ។

ទេវោរាជអាយត្តតា

១១០។ “អថ ខោ, ភោ, យហាកោចិតេ្ឋា ព្រហ្មណោ យេត ទេវោ រាជា តេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ទេវោ រាជានំ ឲតទវោច – “អញ្ញាទានិ កចំ បុរោហិតំ បរិយេសតុ, យោ ភោតោ រដ្ឋំ អនុសាសិស្សតិ។ ឃ្ឋាយហំ, ភោ , អការស្មា អតការិយំ បព្ពជិតុំ។ យថា ខោ បត យេ សុតំ ព្រហ្មតោ អាយកេន្ត ការយាតស្ស, តេ ត ស្តិព្ខយា អការំ អញ្ញាចរតា។ បព្ពាជិស្សាយហំ, ភោ, អការស្មា អតការិយ”ន្តិ។

“អាយត្តយាមិ រាជានំ, ទេវោ ក្ខុមិបតិ អហំ;

ត្វំ បជាតស្ស ររដ្ឋត, តាហំ បោរោហិច្ចេ ររេ”។

“សចេ តេ ឪនំ កាមេហិ, អហំ បរិបូរយាមិ តេ;

យោ តំ ហិំសតិ ចារេយិ, ក្ខុមិសេតាបតិ អហំ;

ត្វំ បិតា អហំ បុត្តោ, យា តោ កោចិត្ថ បិជហិ” [បិជេហិ (អដ្ឋកថាយំ សំចណ្ណិតបិជេត្តទំ)]។

“ភយត្តិ ក្ខាតិ ការេយហិ, ហិសិតា យេ ភ ចិជ្ជតិ;

អយត្តស្សចេចា សុត្វា, តស្សាហំ ភ គេហេ វេយ”។

“អយត្តេស្សា កាធំចេណ្ណា, កិំ តេ អត្តំ អការសធ;

ឃញ្ញា សុត្វា ឌហាសិ តេភា, តេគេហ អយេ្យភ តេកចលិ”។

“រូបត្តស្ស យេ បុតេ្តា, ឃិដ្ឋកាយស្ស យេ សតេតា;

អគ្គិ បជ្ជលិតេតា អាសិ, ក្យសបត្តបរិត្តេតា”។

“តតេតា យេ ពាហុ៉ា បិតុហេ, ពាហុលេិកា សភត្តតេភា;

តេសា យេ បញ្ញាចិឃាកាសិ, តំ សុត្វា ភ គេហ វេយ”។

“សទ្ធហាយិ អហំ តេកតេតា, ឃំ ត្វំ តេកាចិត្ត កាសសិ;

អយត្តស្សចេចា សុត្វា, កធំ ចតេត្តធ អញ្ញាធា។

“តេត តំ អត្តចត្តិស្សាយ, សត្វា តេកាចិត្ត តេភា កចំ;

យហិ ឃធា តេចញ្ញរិតេឃា, អកាតេចា ចិយតេលិ សុតេកា;

ឯចំ សុទ្ធា ចរិស្សាយ, តេកាចិត្តស្សាត្តសាសតេភ”តិ។

“‘សតេធ កចំ តេកាចិតេត្តា អការេរ៉ុា អភការិយំ បញ្ញាខិស្សតិ, យឃយ្យិ អការេរ៉ុា អភការិយំ បញ្ញាខិស្សាយ។ អធ ឃា តេត គតិ, សា តេភា គតិ កចិស្សតី”តិ។

ໞ ໜຕ຺ຕິຍອາຍຕ຺ຕາ

໑໑໑. “ອຖ ເໜາ, ເກາ, ຍຫາເກາຌິເຕ຺ຕາ ຫ຺ຣາຫ຺ມເໜາ ເຍຸຕ ເຕ ໞ ໜຕ຺ຕິຍາ ເຕຸປສງ຺ກມິ; ຄຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ໞ ໜຕ຺ຕິເຍ ໑ຕເຄເຈາຊ –

“ອຕ຺ຖິ ຌາຕິ ກຈເຕ຺ຕາ ບຸເຣາຫິຕໍ ປຣິເຍສຕ຺ຖ, ເຍາ ກຈຕ຺ຕາຕິ ຣເຊ຺ຊ ອຸນຸສາສິສ຺ສຕິ. ຕຸຊ຺ຈາຍຫໍ, ເກາ, ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຊິຕໍ. ຍຒາ ເໜາ ປຕ ເຍ ຖຸຕໍ ຫ຺ຣາຫ຺ມເຕາ ອາຍກເຕ຺ຕ ກາສຍາຕສ຺ສ, ເຕ ຕ ຖຸຕິຍຸຄຍາ ອກາເຣ ອຕ຺ຖາຈສຕາ. ປຕ຺ຕຊິສ຺ສາຍຫໍ, ເກາ, ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍ”ຕ຺ຕິ. ອຖ ເໜາ, ເກາ, ເຕ ໞ ໜຕ຺ຕິຍາ ໑ກຍຕ຺ຕ ອປກ຺ກມ຺ມ ໑ຈໍ ສຍຌິເຕ຺ຕສຸໍ – “ຕຸເຍ ເໜາ ຫ຺ຣາຫ຺ມໜາ ຕາຍ ຄຕລຸຕ຺ຕ; ຍໍຕ຺ທຸຕ ຍຍໍ ຍຫາເກາຌິຕ຺ຕໍ ຫ຺ຣາຫ຺ມໜໍ ຄເຕຕ ສິເກ຺ລຍ຺ຍາຍາ”ຕິ. ເຕ ຍຫາເກາຌິຕ຺ຕໍ ຫ຺ຣາຫ຺ມໜໍ ຄຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໑ຈຍາຫໍສຸ – “ສໍຌິຊ຺ຊຕິ ເໜາ, ເກາ, ຕຸເຍສຸ ສຕ຺ຕສຸ ຣເຊ຺ຊສຸ ປຫຸຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ, ຕເຕາ ເກາເຕາ ຍາຈຕເກາຕ ອເຕ຺ວາ, ຕາຈຕກໍ ອາຫຣີຍຕ”ຕ຺ຕິ. “ອລໍ, ເກາ, ຍຍປິຌໍ ປຫຸຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ກຈຕ຺ຕາຕໍເຍຈ ຈາຫສາ. ຕຍຫໍ ສຕ຺ຕໍ ປຫາຍ ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຊິສ຺ສາຍິ. ຍຒາ ເໜາ ປຕ ເຍ ຖຸຕໍ ຫ຺ຣາຫ຺ມເຕາ ອາຍກເຕ຺ຕ ກາສຍາຕສ຺ສ, ເຕ ຕ ຖຸຕິຍຸຄຍາ ອກາເຣ ອຕ຺ຖາຈສຕາ, ປຕ຺ຕຊິສ຺ສາຍຫໍ, ເກາ, ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍ”ຕ຺ຕິ. ອຖ ເໜາ, ເກາ, ເຕ ໞ ໜຕ຺ຕິຍາ ໑ກຍຕ຺ຕ ອປກ຺ກມ຺ມ ໑ຈໍ ສຍຌິເຕ຺ຕສຸໍ – “ຕຸເຍ ເໜາ ຫ຺ຣາຫ຺ມໜາ ຕາຍ ຕຸຕ຺ຕິລຸຕ຺ຕ; ຍໍຕ຺ທຸຕ ຍຍໍ ຍຫາເກາຌິຕ຺ຕໍ ຫ຺ຣາຫ຺ມໜໍ ຕຸຕ຺ຕີຫິ ສິເກ຺ລຍ຺ຍາຍາ”ຕິ. ເຕ ຍຫາເກາຌິຕ຺ຕໍ ຫ຺ຣາຫ຺ມໜໍ ຄຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໑ຈຍາຫໍສຸ – “ສໍຌິຊ຺ຊຕ຺ຕິ ເໜາ, ເກາ, ຕຸເຍສຸ ສຕ຺ຕສຸ ຣເຊ຺ຊສຸ ປຫຸຕາ ຕຸຕ຺ຕິເຍາ, ຕເຕາ ເກາເຕາ ຍາຈຕິກາຫິ ອເຕ຺ວາ, ຕາຈຕິກາ ອາຕີຍຕ”ຕ຺ຕິ. “ອລໍ, ເກາ, ຍຍປິຍາ [ຍຍປິຕາ (ກ.), ຍຍປິ (ສີ.)] ຈຕ຺ຕາຣີສາ ກຣິຍາ ສາຄິສິເຍາ. ຕາປິຫໍ ສຕ຺ຕາ ປຫາຍ ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຊິສ຺ສາຍິ. ຍຒາ ເໜາ ປຕ ເຍ ຖຸຕໍ ຫ຺ຣາຫ຺ມເຕາ ອາຍກເຕ຺ຕ ກາສຍາຕສ຺ສ, ເຕ ຕ ຖຸຕິຍຸຄຍາ ອກາເຣ ອຕ຺ຖາຈສຕາ, ປຕ຺ຕຊິສ຺ສາຍຫໍ, ເກາ, ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍຕ຺ຕິ”.

໑໑໒. “ສເຈ ກຈໍ ເກາຌິເຕ຺ຕາ ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຊິສ຺ສຕິ, ຍຍຍ຺ປິ ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຊິສ຺ສາຍ, ອຖ ຍາ ເຕ ກຕິ, ສາ ເຕາ ກຕິ ກຌິສ຺ສຕີຕິ.

“ສເຈ ຊຫຖ ກາຍາຕິ, ຍຕ຺ຖ ສເຕ຺ຕາ ປຸທຸຊ຺ຊເຕາ;

ອາຣຸຄ຺ເທຖ ຊຍ຺ຫາ ເຫາຖ, ໜຕ຺ຕິຕາລສຍາຫິຕາ.

“໑ສ ຍເກ຺ກາ ຄຊຸຍເກ຺ກາ, ໑ສ ຍເກ຺ກາ ອຕຸຕ຺ຕເຣາ;

ສຕ຺ຕເຍ຺ຍາ ສຕ຺ຕິ ຣກ຺ຂິເຕາ, ຫ຺ຣາຫ຺ມເລາກູປປຕ຺ຕິຍາຕິ.

“ເຕຕ ຫິ ກຈໍ ເກາຌິເຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕ ຈສ຺ສາຕິ ອາກເຍຕຸ. ສຕ຺ຕຕ຺ຕ ຈສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຖເຍຕ ຍຍຍ຺ປິ ອກາຣຖ຺ມາ ອຕກາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຊິສ຺ສາຍ, ອຖ ຍາ ເຕ ກຕິ, ສາ ເຕາ ກຕິ ກຌິສ຺ສຕີ”ຕິ.

“‘ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩔᩣᨶᩥ, ᨶᩣᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ, ᨽᩮᩣ, ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣᨶᩴ! ᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩮᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨿᩴ [ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨿ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)] ᨻᩮᩣᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨩᩣᨲᩔ ᩋᨾᩁᨱᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨾᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩔ, ᨲᩮ ᨶ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᨴᨿᩣ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩣ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿ’”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ...ᨸᩮ... ᨸᨬ᩠ᨧ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᩑᨠᩴ ᩅᩔᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ, ᩑᨠᩔ ᩅᩔᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨾᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨳ ᨿᩣ ᨲᩮ ᨣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“‘ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩑᨠᩴ ᩅᩔᩴ, ᨶᩣᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᩑᨠᩴ ᩅᩔᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ, ᨽᩮᩣ, ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣᨶᩴ! ᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩮᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨿᩴ ᨻᩮᩣᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ , ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨩᩣᨲᩔ ᩋᨾᩁᨱᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨾᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩔ, ᨲᩮ ᨶ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᨴᨿᩣ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩣ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ, ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᩈᩣᨶᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨾᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨳ ᨿᩣ ᨲᩮ ᨣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“‘ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ, ᨶᩣᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ, ᨽᩮᩣ, ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩮᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨿᩴ ᨻᩮᩣᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩴ , ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨩᩣᨲᩔ ᩋᨾᩁᨱᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨾᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩔ, ᨲᩮ ᨶ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᨴᨿᩣ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩣ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“‘ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨨ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ...ᨸᩮ... ᨸᨬ᩠ᨧ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᨲᩦᨱᩥ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᩑᨠᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ... ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ, ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨾᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨳ ᨿᩣ ᨲᩮ ᨣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“‘ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩮᩣ, ᨶᩣᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ, ᨽᩮᩣ, ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣᨶᩴ! ᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩮᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨿᩴ ᨻᩮᩣᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨩᩣᨲᩔ ᩋᨾᩁᨱᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨾᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩔ, ᨲᩮ ᨶ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᨴᨿᩣ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩣ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩ, ᨿᩣᩅ ᨾᨿᩴ ᩈᨠᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨽᩣᨲᩁᩮᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨶ [ᩁᨩ᩠ᨩᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ·)] ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥᩔᩣᨾ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨾᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨳ ᨿᩣ ᨲᩮ ᨣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨶ ᨧᩥᩁᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ, ᩋᩣᨣᨾᩮᩔᩣᨾᩉᩴ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᩣ

᪑᪑᪓᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨶ᩠ᩉᩣᨲᨠᩈᨲᩣᨶᩥ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨶ᩠ᩉᩣᨲᨠᩈᨲᩣᨶᩥ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩣᨶᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩌᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩩ, ᨿᩮᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣᨧᩮᩔᨲᩥ᪨ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᩌᨾᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩔ᪨ ᨶ ᨲᩮ ᩈᩩᨠᩁᩣ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩣ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨾᩣ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩈᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᩃᩣᨽᩣ ᨧ; ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᩃᩣᨽᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨾᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᨧᩩᨲ᩠ᨳ – “ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩈᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᩃᩣᨽᩣ ᨧ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᩃᩣᨽᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᨲᩁᩮᩣ ᩅᩤ ᨾᩉᩣᩃᩣᨽᨲᩁᩮᩣ ᩅᩤ! ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥ, ᨽᩮᩣ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩁᩣᨩᩣᩅ ᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩴ [ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨴᩮᩅᨲᩣᩅ ᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣᨶᩴ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧᩤᩉᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᩌᨾᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩔ, ᨶ ᨲᩮ ᩈᩩᨠᩁᩣ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩣ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩈᨧᩮ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨾᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨳ ᨿᩣ ᨲᩮ ᨣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨽᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩌᩁᩮᩣᨧᨶᩣ

᪑᪑᪔᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣ ᩈᩣᨴᩥᩈᩥᨿᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣ ᩈᩣᨴᩥᩈᩥᨿᩮᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨿᩣ ᨽᩮᩣᨲᩦᨶᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩈᨠᩣᨶᩥ ᩅᩤ ᨬᩣᨲᩥᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩤ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᩁᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩩ᪨ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣᨲᩦ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ ᩌᨾᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨽᩣᩈᨾᩣᨶᩔ, ᨶ ᨲᩮ ᩈᩩᨠᩁᩣ ᩋᨣᩤᩁᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩣ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᩮᩣᨲᩦ, ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨶᩮᩣ ᨬᩣᨲᩥ ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨾᩣᨶᩴ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨸᨶ ᨽᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨶᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨾᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨳ ᨿᩣ ᨲᩮ ᨣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ

᪑᪑᪕᪨ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩤᩉᩔ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨠᩮᩈᨾᩔᩩᩴ ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩴ ᨸᨶ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᨲᩤ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨶ᩠ᩉᩣᨲᨠᩈᨲᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩣ ᨧ ᨽᩁᩥᨿᩣ ᩈᩣᨴᩥᩈᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨣᩉᨸᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᩉᩥ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᩣᨣᩤᩁᩮᩉᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨠᩮᩈᨾᩔᩩᩴ ᩒᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩣᨿ ᩈᩩᨴᩴ, ᨽᩮᩣ, ᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨣᩤᨾᨶᩥᨣᨾᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦᩈᩩ ᨧᩤᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨣᩤᨾᩴ ᩅᩤ ᨶᩥᨣᨾᩴ ᩅᩤ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩣᨩᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨴᩮᩅᨲᩣᩅ ᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ ᩏᨸᨠ᩠ᨡᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ, ᨲᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – “ᨶᨾᨲ᩠ᨳᩩ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩔ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ, ᨶᨾᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩔᩣ’”ᨲᩥ᪨

᪓᪒᪗᪨ “ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩑᨠᩴ ᨴᩥᩈᩴ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ, ᨲᨳᩣ ᨲᨲᩥᨿᩴ, ᨲᨳᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨾᨵᩮᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᨸᩩᩃᩮᨶ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩮᩁᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨠᩁᩩᨱᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨸᩮ... ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ...ᨸᩮ... ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ᪨

᪓᪒᪘᪨ “ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᩈ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᩈ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨿᩮ ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᩈ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨸᩁᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ; ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨶᩁᨲᩦᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ; ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨲᩩᩈᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ; ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨿᩣᨾᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ; ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ; ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ; ᨿᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩥᩉᩦᨶᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩮᩈᩩᩴ ᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ [ᨸᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨾᩮᩣᨥᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩋᩅᨬ᩠ᨫᩣ ᩈᨹᩃᩣ ᩈᩏᨴᩕᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪓᪒᪙᪨ “ᩈᩁᨲᩥ ᨲᩴ ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩈᩁᩣᨾᩉᩴ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡ᪨ ᩋᩉᩴ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩋᩉᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥᩴ᪨ ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᨶ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨶ ᩏᨸᩈᨾᩣᨿ ᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

ᩍᨴᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᩏᨸᩈᨾᩣᨿ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᩏᨸᩈᨾᩣᨿ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨡᩮᩣ ᨲᩴ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᩏᨸᩈᨾᩣᨿ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

᪓᪓᪐᪨ “ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡ, ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ; ᨿᩮ ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᨶᩮᩣ ᩋᨶᩣᩅᨲ᩠ᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ᪨ ᨿᩮ ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᨴᩮᩣᩈᨾᩮᩣᩉᩣᨶᩴ ᨲᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᩍᨾᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ [ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨ ᨿᩮ ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᨿᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩣᨿᨱᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨾᩮᩣᨥᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ [ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ (ᨠ᪨)] ᩋᩅᨬ᩠ᨫᩣ

ឍឋលិ ទិសា(ជ្រ)ឃា”តិៈ

ឮងយចោង ភកចាៈ អត្តយតោ បញ្ញាសិតោ កត្ថព្ហបុត្តា ភកចតោ ភាសិតំ អភិភត្តិច្ចា អត្ថយាឌិច្ចា ភកចត្តំ អភិចារដច្ចា បងក្ខិលំ កច្ចា តរទ្ធចត្តរឆាឃឹតិៈ

យហារកោចិត្តស្សត្តំ តិដ្ឋិតំ លដ្ឋិៈ

໗. ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕໍ

໓໓໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ມຫາວເນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສພ຺ເພເຫວ ອຣຫນ຺ເຕຫິ; ທສຫິ ຈ ໂລກຘາຕູຫິ ເທວຕາ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຖ ໂຂ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຸທ຺ຘາວາສກາຍິການໍ ເທວຕານໍ [ເທວານໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເອຕທໂຫສິ – “ອຍໍ ໂຂ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ມຫາວເນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ສພ຺ເພເຫວ ອຣຫນ຺ເຕຫິ; ທສຫິ ຈ ໂລກຘາຕູຫິ ເທວຕາ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ຍໍນູນ ມຍມ຺ປິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປຈ຺ເຈກໍ ຄາຖໍ [ປຈ຺ເຈກຄາຖໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.), ປຈ຺ເຈກຄາຖາ (ກ. ສີ.)] ຠາເສຍ຺ຍາມາ”ຕິ.

໓໓໒. ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ , ເອວເມວ ສຸທ຺ຘາວາເສສຸ ເທເວສຸ ອນ຺ຕຣຫິຕາ ຠຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣຫໍສຸ. ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ເອກາ ເທວຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ –

“ມຫາສມໂຍ ປວນສ຺ມິໍ, ເທວກາຍາ ສມາຄຕາ;

ອາຄຕມ຺ຫ ອິມໍ ທມ຺ມສມຍໍ, ທກ຺ຂິຕາເຍ ອປຣາຊິຕສງ຺ຆ”ນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອປຣາ ເທວຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ –

“ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂໂວ ສມາທຫໍສຸ, ຈິຕ຺ຕມຕ຺ຕໂນ ອຸຊຸກໍ ອກໍສຸ [ອຸຊຸກມກໍສຸ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)];

ສາຣຖີວ ເນຕ຺ຕານິ ຄເຫຕ຺ວາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາ”ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອປຣາ ເທວຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ –

“ເຉຕ຺ວາ ຂິລໍ ເຉຕ຺ວາ ປລິຆໍ, ອິນ຺ທຂີລໍ ໂອຫຈ຺ຈ [ອູຫຈ຺ຈ (ກ.)] ມເນຊາ;

ເຕ ຈຣນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘາ ວິມລາ, ຈກ຺ຂຸມຕາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸສຸນາຄາ”ຕິ.

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨸᩁᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

“ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩣᩈᩮ, ᨶ ᨲᩮ ᨣᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᩣᨿᨽᩪᨾᩥᩴ;

ᨸᩉᩣᨿ ᨾᩣᨶᩩᩈᩴ ᨴᩮᩉᩴ, ᨴᩮᩅᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩮᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩣ

᪓᪓᪒᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩈᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩪᩈᩩ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ [( ) ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ], ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘᨥᨬ᩠ᨧ᪨ ᨿᩮᨸᩥ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨲᩦᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᨲᩴᨸᩁᨾᩣᨿᩮᩅ [ᩑᨲᨸᩁᨾᩣᨿᩮᩅ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ᪨ ᨿᩮᨸᩥ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᨲᩴᨸᩁᨾᩣᨿᩮᩅ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲᩣ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ᪨ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ; ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ; ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳ, ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨

᪓᪓᪓᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩈᩥᩃᩮᩣᨠᨾᨶᩩᨠᩔᩣᨾᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᩔᩥᨲᩣ;

ᨿᩮ ᩈᩥᨲᩣ ᨣᩥᩁᩥᨣᩩᩉᩴ, ᨸᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩣ᪨

“ᨸᩩᨳᩪᩈᩦᩉᩣᩅ ᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩣ, ᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩣᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩩᨶᩮᩣ;

ᩋᩮᩣᨴᩣᨲᨾᨶᩈᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨾᨶᩣᩅᩥᩃᩣ” [ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨾᨶᩣᩅᩥᩃᩣ (ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)]᪨

ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩮ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᨶᩮ ᨠᩣᨸᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩅᩮ;

ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᩈᩣᩅᨠᩮ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩁᨲᩮ᪨

“ទេវកាយា អភិក្កន្តា, តេ វិជានាថ ភិក្ខវោ”;

តេ ច អាតប្បមករុំ, សុត្វា ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

តេសំ បាតុរហុ ញាណំ, អមនុស្សានទស្សនំ;

អប្បេកេ សតមទ្ទក្ខុំ, សហស្សំ អថ សត្តរិំ។

សតំ ឯកេ សហស្សានំ, អមនុស្សានមទ្ទសុំ;

អប្បេកេនន្តមទ្ទក្ខុំ , ទិសា សព្ពា ផុដា អហុំ។

តញ្ច សព្ពំ អភិញ្ញាយ, វវត្ថិត្វាន [វវក្ខិត្វាន (សី។ ស្យា។ បី។), អវេក្ខិត្វាន (ដីកា)] ចក្ខុមា;

តតោ អាមន្តយី សត្ថា, សាវកេ សាសនេ រតេ។

“ទេវកាយា អភិក្កន្តា, តេ វិជានាថ ភិក្ខវោ;

យេ វោហំ កិត្តយិស្សាមិ, គិរាហិ អនុបុព្ពសោ។

៣៣៤។ “សត្តសហស្សា តេ យក្ខា, ភុម្មា កាបិលវត្ថវា។

ឥទ្ធិមន្តោ ជុតិមន្តោ, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

មោទមានា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខូនំ សមិតិំ វនំ។

“ឆសហស្សា ហេមវតា, យក្ខា នានត្តវណ្ណិនោ;

ពាទ្ឋិយត្តោ ឌុតិយត្តោ [ឌុតិយត្តោ (សី॰ បី॰)], ចណ្ណចត្តោ យសស្សិតោ;

យោធយាតា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខុតំ សមិតិ ចតំ៍

“សាតាកិរា តិសហស្សា, យក្លា តាគត្តចល្លិតោ;

ពាទ្ឋិយត្តោ ឌុតិយត្តោ, ចណ្ណចត្តោ យសស្សិតោ;

យោធយាតា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខុតំ សមិតិ ចតំ៍

“ពាទ្ធេព សោឡអសសហស្សា, យក្លា តាគត្តចល្លិតោ;

ពាទ្ឋិយត្តោ ឌុតិយត្តោ, ចណ្ណចត្តោ យសស្សិតោ;

យោធយាតា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខុតំ សមិតិ ចតំ៍

“ចេស្សាមិត្តា បញ្ចាសតា, យក្លា តាគត្តចល្លិតោ;

ពាទ្ឋិយត្តោ ឌុតិយត្តោ, ចណ្ណចត្តោ យសស្សិតោ;

យោធយាតា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខុតំ សមិតិ ចតំ៍

“កុម្ភីទោ រាជកហិតោ, ចេបុល្លស្ស តិចេសតំ;

កិច្ឆ្យា តំ សតសហស្សំ, យក្លាតំ បឃិរុបិសតិ;

កុម្ភីទោ រាជកហិតោ, សោបិកា សមិតិ ចតំ៍

១១៩៍“បុរិយញ្ចា ជិសំ រាជា, ឆតាទេដ្ឋា បសាសតិ៍

គន្ធព្ពានំ អធិបតិ, មហារាជា យសស្សិនោ។

“បុត្តាបិ តស្ស ពហវោ, ឥន្ទនាមា មហព្ពលា;

ឥទ្ធិមន្តោ ជុតិមន្តោ, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

មោទមានា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខូនំ សមិតិំ វនំ។

“ទក្ខិណញ្ច ទិសំ រាជា, វិរូឡ្ហោ តំ បសាសតិ [តប្បសាសតិ (ស្យា.)];

កុម្ភណ្ឌានំ អធិបតិ, មហារាជា យសស្សិនោ។

“បុត្តាបិ តស្ស ពហវោ, ឥន្ទនាមា មហព្ពលា;

ឥទ្ធិមន្តោ ជុតិមន្តោ, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

មោទមានា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខូនំ សមិតិំ វនំ។

“បច្ឆិមញ្ច ទិសំ រាជា, វិរូបក្ខោ បសាសតិ;

នាគានញ្ច អធិបតិ, មហារាជា យសស្សិនោ។

“បុត្តាបិ តស្ស ពហវោ, ឥន្ទនាមា មហព្ពលា;

ឥទ្ធិមន្តោ ជុតិមន្តោ, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

មោទមានា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខូនំ សមិតិំ វនំ។

“ឧត្តរញ្ច ទិសំ រាជា, កុវេរោ តំ បសាសតិ;

យក្ខានញ្ច អធិបតិ, មហារាជា យសស្សិសោ។

“បុត្តាបិ តស្ស ពហវោ, ឥន្ទនាមា មហព្ពលា;

ឥទ្ធិមន្តោ ជុតិមន្តោ, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

មោទមានា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខូនំ សមិតិំ វនំ។

“បុរិមញ្ច ទិសំ ធតរដ្ឋោ, ទក្ខិណេន វិរូឡ្ហកោ;

បច្ឆិមេន វិរូបក្ខោ, កុវេរោ ឧត្តរំ ទិសំ។

“ចត្តារោ តេ មហារាជា, សមន្តា ចតុរោ ទិសា;

ទទ្ទល្លមានា [ទទ្ទឡ្ហមានា (ក។)] អដ្ឋំសុ, វនេ កាបិលវត្ថវេ។

៣៣៥។ “តេសំ មាយាវិនោ ទាសា, អាគុំ [អាគូ (ស្យា។), អាគុ (សី។ បី។) ឯវមុបរិបិ] វញ្ចនិកា សឋា។

មាយា កុដេណ្ឌុ វិដេណ្ឌុ [វេដេណ្ឌុ (សី។ ស្យា។ បី។)], វិដុច្ច [វិដូ ច (ស្យា។)] វិដុដោ សហ។

“ចន្ទនោ កាមសេដ្ឋោ ច, កិន្និឃណ្ឌុ [កិន្នុឃណ្ឌុ (សី។ ស្យា។ បី។)] និឃណ្ឌុ ច;

បនាទោ ឱបមញ្ញោ ច, ទេវសូតោ ច មាតលិ។

“ចិត្តសេនោ ច គន្ធព្ពោ, នឡោរាជា ជនេសភោ [ជនោសភោ (ស្យា។)];

អាគា បញ្ចសិខោ ចេវ, តិម្ពរូ សុរិយវច្ឆសា [សូរិយវច្ឆសា (សី។ បី។)]។

“ເອເຕ ຈເຍ຺ຍາ ຈ ຣາຊາເນາ, ກເຍ຺ຍາ ສຫ ຣາຊຸຫິ;

ເຍາເຍາຕາ ອພິກ຺ກາມິ, ພິກ຺ຂຸນ໌ ສຍິຕິ ຈຕໍ

໑໑໘. “ອຈາຄ໌ ຕາກສາ ຕາກາ, ເຈສາລິ ສຫຕ຺ຈກາ

ກຍ຺ຍລສ຺ສຕຣາ ອາຄ໌, ປິຍາກາ ສຫ ຍາຕິກິ

“ຫາຍຸຕາ ຂຕຣ຺ຕາ ຈ, ອາຄ຺ ຕາກາ ຫສສ຺ສິເຕາ;

ເອຣາຈເຕາ ຍຫາຕາເກາ, ເສາປິກາ ສຍິຕິ ຈຕໍ

“ເຍ ຕາກຣາເຊ ສຫສາ ທຣຕ຺ຕິ, ຂິຕ຺ຕາ ຂິຊາ ປກ຺ຂິ ຂິສຸຍ຺ຈກ຺ຂ;

ເຈຫາຍສາ [ເຈຫາສຍາ (ສີ. ປີ.)] ເຕ ຈຕຍ຺ຍປຕ຺ຕາ, ຂິຕ຺ຕາ ສຸປຍ຺ຍາ ຕ຺ຕິ ເຕສ ຕາຍໍ

໑໑໙. “ອກຍໍ ຕຂາ ຕາກຣາຊາຕຍາສິ, ສຸປຍ຺ຍເຕາ ເຕຍຍກາສິ ຕຸເຕ຺ຕາ;

ສຍ຺ຍາຫິ ຈາຈາຫິ ຊຸປຈຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ຕາກາ ສຸປຍ຺ຍາ ສຣຍຍກໍສຸ ຕຸຕ຺ຕໍ

໑໒໐. “ຂິຕາ ຈຂິເຫເຕ຺ຕ, ສຍຸຕ຺ຕໍ ອສຸຣາສິຕາ

ກາຕເຣາ ຈາສເຈສ຺ສເຕ, ຕ຺ຕິຕ຺ຕຍເຕ຺ຕາ ຫສສ຺ສິເຕາ

“ກາລກຕ຺ຕາ ຍຫາກິສາ [ກາລກຕ຺ຕາ ຍຫາກິສາ (ສີ. ປີ.)], ອສຸຣາ ຂາຕເຈຍສາ;

ເຈປຈິຕ຺ຕິ ສຸຈິຕ຺ຕິ ຈ, ປຫາຣາເຂາ ຕຍຸຈີ ສຫ

“សតញ្ច ពលិបុត្តានំ, សព្ពេ វេរោចនាមកា;

សន្នយ្ហិត្វា ពលិសេនំ [ពលីសេនំ (ស្យា.)], រាហុភទ្ទមុបាគមុំ;

សមយោទានិ ភទ្ទន្តេ, ភិក្ខូនំ សមិតិំ វនំ។

១៣០។ “អាបោ ច ទេវា បថវី, តេជោ វាយោ តទាគមុំ;

វរុណា វារុណា [វារណា (ស្យា.)] ទេវា, សោមោ ច យសសា សហ។

“មេត្តា ករុណា កាយិកា, អាគុំ ទេវា យសស្សិនោ;

ទសេតេ ទសធា កាយា, សព្ពេ នានត្តវណ្ណិនោ។

“ឥទ្ធិមន្តោ ជុតិមន្តោ, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

មោទមានា អភិក្កាមុំ, ភិក្ខូនំ សមិតិំ វនំ។

“វេណ្ហុទេវា សហលិ ច [វេណ្ហូច ទេវា សហលីច (សី. បី.)], អសមា ច ទុវេ យមា;

ចន្ទស្សូបនិសា ទេវា, ចន្ទមាគុំ បុរក្ខត្វា។

“សូរិយស្សូបនិសា [សុរិយស្សូបនិសា (សី. ស្យា. បី.)] ទេវា, សូរិយមាគុំ បុរក្ខត្វា;

នក្ខត្តានិ បុរក្ខត្វា, អាគុំ មន្ទវលាហកា។

“វសូនំ វាសវោ សេដ្ឋោ, សក្កោបាគា បុរិន្ទទោ;

ទសេតេ ទសធា កាយា, សព្ពេ នានត្តវណ្ណិនោ។

“ឆ្កង្គិយត្តោ ទុតិយត្តោ, ចល្ហចត្តោ ឃសស្សិតោ;

យោជយាតា អកិក្កាយុំ, កិក្លុតំ សយិតិ ចតំ៍

“អឆាគុំ សហក្ន ទេឆា, ឌលយក្កិសិលាទិច;

អទិដ្ធកា ច ទោនា ច, ក្តយាបុបឭតិការសិតោ៍

“ចទុណា សហឆយ្ខា ច, អច្ចុតា ច អតេឌកា;

ឃ្នួលឃ្យុទុឆិទា អាគុំ, អាគុំ ចាសចតេសិតោ;

ជសេទ ជសឆា កាឃា, សទ្ធេ តាតត្តួចល្ហិតោ៍

“ឆ្កង្គិយត្តោ ទុតិយត្តោ, ចល្ហចត្តោ ឃសស្សិតោ;

យោជយាតា អកិក្កាយុំ, កិក្លុតំ សយិតិ ចតំ៍

“សយាតា យហាសយតា, យាត្ទុសា យាត្ទុស្សុត្តយា;

ឈិឌ្ឍាបទោសិកា អាគុំ, អាគុំ យតោបទោសិកា៍

“អឆាគុំ ហទទេឃា ទេឆា, ទេឃ ច ទេលិហិតចាសិតោ;

បិទកា យហាបិទកា, អាគុំ ទេឆា ឃសស្សិតោ;

ជសេទ ជសឆា កាឃា, សទ្ធេ តាតត្តួចល្ហិតោ៍

“ញាន្ទិយន្តោ ទុទិយន្តោ, ចល្លចន្តោ ឃរស្សិតោ;

យោឆយាតា អភិក្កាយុំ, ភិក្ខុតំ ឃមិតិ ចតិ·

“ស្វក្កា កន្យា [កន្យ្យា(ឃឹ· ឃ្យា· ឞឹ·)] អន្លា, អាគ្ឃំ រេចឈតសា ឃហ;

ខ្ញុកាតកឃ្យា ឋិរេយាក្លា, អាគ្ឃំ រេកចា ចិចក្លលា·

“សកាយត្ថា ហារកខា, ឃិឞ្ញកា ច ឃរស្សិតោ;

ឆតឃំ អាក បឌ្ឍេន្តា, ធោយា ឌិវា អភិចស្សតិ·

“កសេតេ កសឆា កាឃា, សេត្តា តាតត្តចល្លិតោ;

ញាន្ទិយន្តោ ទុទិយន្តោ, ចល្លចន្តោ ឃរស្សិតោ;

យោឆយាតា អភិក្កាយុំ, ភិក្ខុតំ ឃមិតិ ចតិ·

“រេឝឃិឃា ត្យឞិតា ឃាយា, កដ្ឋកា ច ឃរស្សិតោ;

លដ្ឋិតកា លិយសេដ្ឋា, ខេតាតិតាយា ច អាឃចា;

តិឞ្ញាតរតិតោ អាគ្ឃំ, អឆាគ្ឃំ បរតិឞ្ញិតា·

“កសេតេ កសឆា កាឃា, សេត្តា តាតត្តចល្លិតោ;

ញាន្ទិយន្តោ ទុទិយន្តោ, ចល្លចន្តោ ឃរស្សិតោ;

យោឆយាតា អភិក្កាយុំ, ភិក្ខុតំ ឃមិតិ ចតិ·

“សច្ចេ តេ ឆេចតិកាយា, សេត្ថ គាគត្តចល្លិគោ;

គាយគ្គេយគ អាកង្ខំ [អាកង្ខា (សី. ស្យា. បី.)], យេ ឆេត្ថា សធិសា សហ។

“‘បច្ចជាតិយមិលំ [បច្ចុជាតិ អមិលំ (សី. បី.)], ឆ្វឈតិល្លុយគាសចំ;

នេក្លេយាឈតរ៌ គារិ, ឆគ្គុច អសិតាតិរិ’។

១៣៨។ “សុព្រហ្មា បរយេត្តា ច [បរយេត្វា ច (ក.)], បុត្តា ឆ្គិយេតា សហ។

សគ្គុយារេរា តិយេស្សា ច, យោបិក សយិតិ ចគំ។

“សហស្សំ ព្រហ្មលោកានំ, មហាព្រហ្មាភិតិដ្ឋតិ;

ឧបបន្នា ជុតិមន្តា, ភិយ្យោ កាមារោ យសស្សិនោ។

“នេសត្វ ឆ្គុស្សរា អាគុំ, បេច្ចកចសចត្តិគោ;

តេសញ្ញា យញ្ញេតា អាក, ហារិតោ បរិចារិតោ។

១៣៩។ “តេ ច សព្វេ អភិក្កន្តា, ទិសន្តេ [សិន្តេ (ស្យា.)] ឆេនេច សព្រហ្មកេ។

មារេសគា អភិក្កាមិ, បស្ស កាលស្ស មត្តិយំ។

“‘ឥច កាលមុ ពាគ្គច, រារេកត ពាគ្គយត្វ ឆោ;

សយគ្គា បរិចារេន, យា ឆោ មុត្តិត្វ កោកមិ គំ’។

“ឥតិ តត្ថ មហាសេនោ, កណ្ហោ សេនំ អបេសយិ;

បាណិនា តលមាហច្ច, សរំ កត្វាន ភេរវំ។

“យថា បាវុស្សកោ មេឃោ, ថនយន្តោ សវិជ្ជុកោ; +

តទា សោ បច្ចុទាវត្តិ, សង្កុទ្ធោ អសយំវសេ [អសយំវសី (សី។ បី។)]។

៣៤៣។ តញ្ច សព្វំ អភិញ្ញាយ, វវត្ថិត្វាន ចក្ខុមា។

តតោ អាមន្តយី សត្ថា, សាវកេ សាសនេ រតេ។

“មារសេនា អភិក្កន្តា, តេ វិជានាថ ភិក្ខវោ;

តេ ច អាតប្បមករុំ, សុត្វា ពុទ្ធស្ស សាសនំ;

វីតរាគេហិ បក្កាមុំ, នេសំ លោមាបិ ឥញ្ជយុំ។

“‘សព្វេ វិជិតសង្គាមា, ភយាតីតា យសស្សិនោ;

មោទន្តិ សហ ភូតេហិ, សាវកា តេ ជនេសុតា”តិ។

មហាសមយសុត្តំ និដ្ឋិតំ សត្តមំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៨។ សក្កបញ្ហសុត្តំ

៣៤៤។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា មគធេសុ វិហរតិ, បាចីនតោ រាជគហស្ស អម្ពសណ្ឌា នាម ព្រាហ្មណគាមោ, តស្សុត្តរតោ វេទិយកេ បព្ពតេ ឥន្ទសាលគុហាយំ។ តេន ខោ បន សមយេន សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស ឧស្សុក្កំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ។ អថ ខោ សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស ឯតទហោសិ – “កហំ នុ ខោ ភគវា ឯតរហិ វិហរតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ? អទ្ទសា ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវន្តំ មគធេសុ វិហរន្តំ បាចីនតោ រាជគហស្ស អម្ពសណ្ឌា នាម ព្រាហ្មណគាមោ, តស្សុត្តរតោ វេទិយកេ បព្ពតេ ឥន្ទសាលគុហាយំ។ ទិស្វាន ទេវេ តាវតិំសេ អាមន្តេសិ – “អយំ, មារិសា, ភគវា មគធេសុ វិហរតិ, បាចីនតោ រាជគហស្ស អម្ពសណ្ឌា នាម ព្រាហ្មណគាមោ, តស្សុត្តរតោ វេទិយកេ បព្ពតេ ឥន្ទសាលគុហាយំ។ យទិ បន, មារិសា, មយំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យាម អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ”ន្តិ? “ឯវំ ភទ្ទន្តវា”តិ ខោ ទេវា តាវតិំសា សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បច្ចស្សោសុំ។

៣៤៥។ អថ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ បញ្ចសិខំ គន្ធព្ពទេវបុត្តំ [គន្ធព្ពបុត្តំ (ស្យា។)] អាមន្តេសិ – “អយំ, តាត បញ្ចសិខ, ភគវា មគធេសុ វិហរតិ បាចីនតោ រាជគហស្ស អម្ពសណ្ឌា នាម ព្រាហ្មណគាមោ, តស្សុត្តរតោ វេទិយកេ បព្ពតេ ឥន្ទសាលគុហាយំ។ យទិ បន , តាត បញ្ចសិខ, មយំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យាម អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ”ន្តិ? “ឯវំ ភទ្ទន្តវា”តិ ខោ បញ្ចសិខោ គន្ធព្ពទេវបុត្តោ សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បដិស្សុត្វា ពេលុវបណ្ឌុវីណំ អាទាយ សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស អនុចរិយំ ឧបាគមិ។

៣៤៦។ អថ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ទេវេហិ តាវតិំសេហិ បរិវុតោ បញ្ចសិខេន គន្ធព្ពទេវបុត្តេន បុរក្ខតោ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ; ឯវមេវ ទេវេសុ តាវតិំសេសុ អន្តរហិតោ មគធេសុ បាចីនតោ រាជគហស្ស អម្ពសណ្ឌា នាម ព្រាហ្មណគាមោ, តស្សុត្តរតោ វេទិយកេ បព្ពតេ បច្ចុដ្ឋាសិ។ តេន ខោ បន សមយេន វេទិយកោ បព្ពតោ អតិរិវ ឱភាសជាតោ ហោតិ អម្ពសណ្ឌា ច ព្រាហ្មណគាមោ យថា តំ ទេវានំ ទេវានុភាវេន។ អបិស្សុទំ បរិតោ គាមេសុ មនុស្សា ឯវមាហំសុ – “អាទិត្តស្សុ នាមជ្ជ វេទិយកោ បព្ពតោ ឈាយតិស្សុ [ឈាយតស្សុ (ស្យា។), បជ្ជលិតស្សុ (សី។ បី។)] នាមជ្ជ វេទិយកោ បព្ពតោ ជលតិស្សុ [ជលតស្សុ (ស្យា។), ជលិតស្សុ (សី។ បី។)] នាមជ្ជ វេទិយកោ បព្ពតោ កិំសុ នាមជ្ជ វេទិយកោ បព្ពតោ អតិរិវ ឱភាសជាតោ អម្ពសណ្ឌា ច ព្រាហ្មណគាមោ”តិ សំវិគ្គា លោមហដ្ឋជាតា អហេសុំ។

៣៤៧។ អថ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ បញ្ចសិខំ គន្ធព្ពទេវបុត្តំ អាមន្តេសិ – “ទុរុបសង្កមា ខោ, តាត បញ្ចសិខ, តថាគតា មាទិសេន, ឈាយី ឈានរតា, តទន្តរំ [តទនន្តរំ (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)] បដិសល្លីនា។ យទិ បន ត្វំ, តាត បញ្ចសិខ, ភគវន្តំ បឋមំ បសាទេយ្យាសិ, តយា, តាត, បឋមំ បសាទិតេ បច្ឆា មយំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យាម អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ”ន្តិ។ “ឯវំ ភទ្ទន្តវា”តិ ខោ បញ្ចសិខោ គន្ធព្ពទេវបុត្តោ សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បដិស្សុត្វា ពេលុវបណ្ឌុវីណំ អាទាយ យេន ឥន្ទសាលគុហា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា “ឯត្តាវតា មេ ភគវា នេវ អតិទូរេ ភវិស្សតិ នាច្ចាសន្នេ, សទ្ទញ្ច មេ សោស្សតី”តិ ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។

ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡᨣᩦᨲᨣᩣᨳᩣ

᪓᪔᪕᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩥᨡᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩮᩃᩩᩅᨸᨱ᩠ᨯᩩᩅᩦᨱᩴ [ᩅᩮᩊᩩᩅᨸᨱ᩠ᨯᩩᩅᩦᨱᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩔᩣᩅᩮᩈᩥ, ᩍᨾᩣ ᨧ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩪᨸᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩪᨸᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩪᨸᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩪᨸᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᨠᩣᨾᩪᨸᩈᩴᩉᩥᨲᩣ –

“ᩅᨶ᩠ᨴᩮ ᨲᩮ ᨸᩥᨲᩁᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨲᩥᨾ᩠ᨻᩁᩩᩴ ᩈᩪᩁᩥᨿᩅᨧ᩠ᨨᩈᩮ;

ᨿᩮᨶ ᨩᩣᨲᩣᩈᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩦ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨩᨶᨶᩦ ᨾᨾ᪨

“ᩅᩣᨲᩮᩣᩅ ᩈᩮᨴᨲᩴ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨸᩣᨶᩦᨿᩴᩅ ᨸᩥᨸᩣᩈᨲᩮᩣ;

ᩋᨦ᩠ᨣᩦᩁᩈᩥ ᨸᩥᨿᩣᨾᩮᩈᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩣᨾᩥᩅ᪨

“ᩋᩣᨲᩩᩁᩔᩮᩅ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ, ᨽᩮᩣᨩᨶᩴᩅ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ;

ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨸᨿ ᨾᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨩᩃᨶ᩠ᨲᨾᩥᩅ ᩅᩣᩁᩥᨶᩣ᪨

“ᩈᩦᨲᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᩴ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨩᨠ᩠ᨡᩁᩮᨱᩩᨶᩣ;

ᨶᩣᨣᩮᩣ ᨥᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ, ᩒᨣᩣᩉᩮ ᨲᩮ ᨳᨶᩪᨴᩁᩴ᪨

“ᩋᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨠᩩᩈᩮᩣᩅ ᨶᩣᨣᩮᩣᩅ, ᨩᩥᨲᩴ ᨾᩮ ᨲᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣᨾᩁᩴ;

ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩪᩁᩩᨿᩣ᪨

“ᨲᨿᩥ ᨣᩮᨵᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᨲᩴ;

ᨸᨭᩥᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ, ᩅᨦ᩠ᨠᨥᩈ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᩋᨾ᩠ᨻᩩᨩᩮᩣ᪨

“ᩅᩣᨾᩪᩁᩪ ᩈᨩ ᨾᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᩈᨩ ᨾᩴ ᨾᨶ᩠ᨴᩃᩮᩣᨧᨶᩮ;

ᨸᩃᩥᩔᨩ ᨾᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥ, ᩑᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨽᩥᨸᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ᪨

“ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᩣᨾᩮᩣ ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩮᩈᩥᨿᩣ;

ᩋᨶᩮᨠᨽᩣᩅᩮᩣ ᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥ, ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩅ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣ᪨

“ᨿᩴ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ, ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩣᨴᩥᩈᩩ;

ᨲᩴ ᨾᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥ, ᨲᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲᩴ᪨

“ᨿᩴ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ, ᩋᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨳᩅᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮ;

ᨲᩴ ᨾᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥ, ᨲᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲᩴ᪨

“ᩈᨠ᩠ᨿᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨫᩣᨶᩮᨶ, ᩑᨠᩮᩣᨴᩥ ᨶᩥᨸᨠᩮᩣ ᩈᨲᩮᩣ;

ᩋᨾᨲᩴ ᨾᩩᨶᩥ ᨩᩥᨣᩦᩈᩣᨶᩮᩣ [ᨩᩥᨣᩥᩴᩈᩣᨶᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨲᨾᩉᩴ ᩈᩪᩁᩥᨿᩅᨧ᩠ᨧᩈᩮ᪨

“ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨾᩩᨶᩥ ᨶᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᩑᩅᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥ, ᨾᩥᩔᩦᨽᩣᩅᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨲᨿᩣ᪨

“ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨧᩮ ᨾᩮ ᩅᩁᩴ ᨴᨩ᩠ᨩᩣ, ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᨾᩥᩔᩁᩮᩣ;

ᨲᩣᩉᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ ᩅᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩉᩮ, ᩑᩅᩴ ᨠᩣᨾᩮᩣ ᨴᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨾᨾ᪨

“ນາລັບ ຄ ຮິວ ຫຸລ຺ລ, ປິຕາວ ເຕ ນຸເບຍຜເນ;

ຕຄ຺ດຍາເຄາ ຄຍນ຺ຍາຍິ, ຍນ຺ຍາ ເນຕາຂີນີ ປຂາ”ຕິ.

໑໓໙. ໑ຕັ ຕຸເຕ຺ຕ ກກຕາ ປັຍ຺ຍາສິຕັ ກຄ຺ຄຸເຕບຸຕ຺ຕັ ໑ຕເຕເບາຕ – “ນັນຕ຺ຕິ ເຫາ ເຕ, ປັຍ຺ຍາສິຕ, ຕຄ຺ຕິນ຺ຍເຣາ ກິຕນ຺ຍເຣຄ, ກິຕນ຺ຍເຣາ ຕ ຕຄ຺ຕິນ຺ຍເຣຄ; ຄ ຕ ປຄ [ເຄຕ ປຄ (ນ຺ຍາ.)] ເຕ ປັຍ຺ຍາສິຕ, ຕຄ຺ຕິນ຺ຍເຣາ ກິຕນ຺ຍັ ອຕິຕຕ຺ຕຕິ, ກິຕນ຺ຍເຣາ ຕ ຕຄ຺ຕິນ຺ຍັ. ກຂາ ນັຍ຺ຍຕາ ປຄ ເຕ, ປັຍ຺ຍາສິຕ, ຕ຺ຕຍາ ກາຕາ ຕຸຄ຺ຄປນຕິ຺ຍຕາ ຜຍ຺ຍປນຕິ຺ຍຕາ ນຍ຺ຍປນຕິ຺ຍຕາ ອຣຫຄ຺ຕປນຕິ຺ຍຕາ ກາຍຸປນຕິ຺ຍຕາ”ຕິ? “໑ກຍິຂັ, ກເນ຺ຕ, ນຍຍັ ກກຕາ ຄ຺ຄຸເຕລິຍັ ຕິຫເຣຕິ ຄຂ຺ຂາ ເຄເຣຂ຺ຂາຣາຍ ຕີເຣ ອຂປິລຄິເຖາເຜ ປຜຍາກິນຍ຺ຍເຕ຺ຕາ. ເຕຄ ເຫາ ປຄາຫັ, ກເນ຺ຕ, ນຍເຍຄ ກຄ຺ຄາ ຄາຍ ນ຺ຍຸຣິຍຕນ຺ຍນາ ຕິຍ຺ຍຸເຄາ ກຄ຺ຄຸເຣຂ຺ຂາ ຜີຕາ, ຕຍກິກຂ຺ຂາຍິ. ນາ ເຫາ ປຄ, ກເນ຺ຕ, ກກິຄີ ປເຣກາຍິຄີ ເຫາຕິ; ນິທລ຺ລີ ຄາຍ ຍາຕລິນ຺ຍ ນຄ຺ຄາຫກນ຺ຍ ປຸເຕ຺ຕາ, ຕຍກິກຂ຺ຂຕິ. ຍເຕາ ເຫາ ອຫັ, ກເນ຺ຕ, ຕັ ກກິຄີ ຄາລຕ຺ຕັ ເກຄຂີ ປຣິຍາເຍຄ. ອຕາຫັ ເຕາລຸຕປລ຺ລຕີລັ ອາຄາຍ ເຍຄ ຕິຍ຺ຍຸເຄາ ກຄ຺ຄຸເຣຂ຺ຂາ ຄິເຕນຄັ ເຕຄຸປນຄ຺ຄຍິ; ຄ຺ຄປນຄ຺ຄຍິຕ຺ຕາ ເຕາລຸຕປລ຺ລຕີລັ ອນ຺ຍາເຕນິ, ຕ຺ຕຍາ ຕ ກາຕາ ອກາສິ ຕຸຄ຺ຄປນຕິ຺ຍຕາ ຜຍ຺ຍປນຕິ຺ຍຕາ ນຍ຺ຍປນຕິ຺ຍຕາ ອຣຫຄ຺ຕປນຕິ຺ຍຕາ ກາຍຸປນຕິ຺ຍຕາ –

“ຕເຄ຺ຄ ເຕ ປິຕາວ ກເຄ຺ຄ, ຕິຍ຺ຍຸວ ນ຺ຍຸຣິຍຕນ຺ຍເນ;

ເຍຄ ຂາຕານິ ກລ຺ຍາລີ, ອາຄຄ຺ຂຄຄີ ຍຍ. ...ເປ...

ນາລັບ ຄ ຮິວ ຫຸລ຺ລ, ປິຕາວ ເຕ ນຸເບຍຜເນ;

ຕຄ຺ດຍາເຄາ ຄຍນ຺ຍາຍິ, ຍນ຺ຍາ ເນຕາຂີນີ ປຂາ”ຕິ.

“໑ຕັ ຕຸເຕ຺ຕ, ກເນ຺ຕ, ກຄ຺ຄາ ນ຺ຍຸຣິຍຕນ຺ຍນາ ຍັ ໑ຕເຕເບາຕ – ‘ຄ ເຫາ ເຍ, ຍາຣິນ, ເນາ ກກຕາ ນຍ຺ຍຕາ ຂິເຣ຺ຖາ ອປິ ຕ ນຸເຕາເຣເຍຕ ເຍ ເນາ ກກຕາ ເຜຕາຄັ ຕາຕຕີນາຄັ ນຸຜຍ຺ຍາຍັ ນກາຍັ ຄ຺ຄປຄຄຸຄ຺ຄິຍາ. ຍເຕາ ເຫາ ຕ຺ຕັ, ຍາຣິນ, ຕັ ກກຕຄ຺ຄີ ກິເຕ຺ຕນິ, ເຫາຕຸ ເຄາ ອຂ຺ຂ ນຍາກເຍາ’ຕິ. ເນາເຍຕ ເຄາ, ກເນ຺ຕ, ຕນ຺ຍາ ກກິຄິຍາ ນຂ຺ຖິ ນຍາກເຍາ ອເຫານິ. ຄ ຕ ຂາຄີ ຕເຕາ ປຂ຺ຂາ”ຕິ.

ນຄ຺ຄຸປນຄ຺ຄຍ

໑໔໐. ອຕ ເຫາ ນຄ຺ຄນ຺ຍ ເຜຕາຄຍິຄ຺ຄນ຺ຍ ໑ຕເຕເຫານິ – “ປຂີນເຍາເຂຕິ ປັຍ຺ຍາສິເຣາ ກຄ຺ຄຸເຣຕປຸເຕ຺ຕາ ກກຕຕາ, ກກຕາ ຕ ປັຍ຺ຍາສິເລຄາ”ຕິ. ອຕ ເຫາ ນເຄ຺ຄາ ເຜຕາຄຍິເຄ຺ຄ ປັຍ຺ຍາສິຕັ ກຄ຺ຄຸເຣຕປຸຕ຺ຕັ ອາຍເຄ຺ຕນິ – “ອກິຕາເຂຫິ ເຍ ຕ຺ຕັ, ຕາຕ ປັຍ຺ຍາສິຕ, ກກຕຄ຺ຄີ –

‘សក្កោ, ភន្តេ, ទេវានមិន្ទោ សាមច្ចោ សបរិជនោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ”។ “ឯវំ ភទ្ទន្តវា”តិ ខោ បញ្ចសិខោ គន្ធព្ពទេវបុត្តោ សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បដិស្សុត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេតិ – “សក្កោ, ភន្តេ, ទេវានមិន្ទោ សាមច្ចោ សបរិជនោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី”តិ។ “ឯវំ សុខី ហោតុ, បញ្ចសិខ, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ សាមច្ចោ សបរិជនោ; សុខកាមា ហិ ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្ពា យេ ចញ្ញេ សន្តិ បុថុកាយា”តិ។

៣៥១. ឯវញ្ច បន តថាគតា ឯវំរូបេ មហេសក្ខេ យក្ខេ អភិវទន្តិ។ អភិនន្ទិតោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ឥន្ទសាលគុហំ បវិសិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ទេវាបិ តាវតិំសា ឥន្ទសាលគុហំ បវិសិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ បញ្ចសិខោបិ គន្ធព្ពទេវបុត្តោ ឥន្ទសាលគុហំ បវិសិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឥន្ទសាលគុហា វិសមា សន្តី សមា សមបាទិ, សម្ពាធា សន្តី ឧរុន្ទា [ឧរូន្ទា (ក.)] សមបាទិ, អន្ធការោ គុហាយំ អន្តរធាយិ, អាលោកោ ឧទបាទិ យថា តំ ទេវានំ ទេវានុភាវេន។

៣៥២. អថ ខោ ភគវា សក្កំ ទេវានមិន្ទំ ឯតទវោច – “អច្ឆរិយមិទំ អាយស្មតោ កោសិយស្ស, អព្ភុតមិទំ អាយស្មតោ កោសិយស្ស តាវ ពហុកិច្ចស្ស ពហុករណីយស្ស យទិទំ ឥធាគមន”ន្តិ។ “ចិរបដិកាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុកាមោ; អបិ ច ទេវានំ តាវតិំសានំ កេហិចិ កេហិចិ [កេហិចិ (ស្យា.)] កិច្ចករណីយេហិ ព្យាវដោ; ឯវាហំ នាសក្ខិំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ។ ឯកមិទំ, ភន្តេ, សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ សលឡាគារកេ។ អថ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ ទស្សនាយ អគមាសិំ។ តេន ខោ បន, ភន្តេ, សមយេន ភគវា អញ្ញតរេន សមាធិនា និសិន្នោ ហោតិ, ភុជតិ [ភុញ្ជតី ច (សី. បី.), ភុជគី (ស្យា.)] ច នាម វេស្សវណស្ស មហារាជស្ស បរិចារិកា ភគវន្តំ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ, បញ្ជលិកា នមស្សមានា តិដ្ឋតិ។ អថ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភុជតិំ ឯតទវោចំ – ‘អភិវាទេហិ មេ ត្វំ, ភគិនិ, ភគវន្តំ – “សក្កោ, ភន្តេ, ទេវានមិន្ទោ សាមច្ចោ សបរិជនោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ, ភន្តេ, សា ភុជតិ មំ ឯតទវោច – ‘អកាលោ ខោ, មារិស, ភគវន្តំ ទស្សនាយ; បដិសល្លីនោ ភគវា’តិ។ ‘តេន ហិ, ភគិនិ, យទា ភគវា តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋិតោ ហោតិ, អថ មម វចនេន ភគវន្តំ អភិវាទេហិ – “សក្កោ, ភន្តេ, ទេវានមិន្ទោ សាមច្ចោ សបរិជនោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី”តិ។ កច្ចិ មេ សា, ភន្តេ, ភគិនី ភគវន្តំ អភិវាទេសិ? សរតិ ភគវា តស្សា ភគិនិយា វចន”ន្តិ? “អភិវាទេសិ មំ សា, ទេវានមិន្ទ, ភគិនី, សរាមហំ តស្សា ភគិនិយា វចនំ។ អបិ ចាហំ អាយស្មតោ នេមិសទ្ទេន [ចក្កនេមិសទ្ទេន (ស្យា.)] តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋិតោ”តិ។ “យេ តេ, ភន្តេ, ទេវា អម្ហេហិ បឋមតរំ តាវតិំសកាយំ ឧបបន្នា, តេសំ មេ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘យទា តថាគតា លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា, ទិព្ពា កាយា បរិបូរេន្តិ, ហាយន្តិ អសុរកាយា’តិ។ តំ មេ ឥទំ, ភន្តេ, សក្ខិទិដ្ឋំ យតោ តថាគតោ លោកេ ឧប្បន្នោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ទិព្ពា កាយា បរិបូរេន្តិ, ហាយន្តិ អសុរកាយាតិ។

គោបកវត្ថុ

໑໙໑໌ “ຊູເຍຍ, ກເນ຺ຕ, ຄປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ເກາປິກາ ສາຍ ນກ຺ຍຊີຕາ ອເທາສິ ຕຸເນ຺ດ ປນ຺ຕາ ຂເຍ຺ຍ ປນ຺ຕາ ນເຍ຺ຍ ປນ຺ຕາ ນີເລນຸ ປຣິປູຣກາຣີຕີ໌ ນາ ຊູຕິ຺ຕ຺ຕ [ຊູຕິ຺ຕິຕ຺ຕ (ນຍາ໌)] ບິຣາເຂຕ຺ວາ ປຸຣິນຕ຺ຕ [ປຸຣິນບິຕ຺ຕ (ນຍາ໌)] ກາເຈຕ຺ວາ ຄາຍນ຺ຍ ເກດາ ບເຣ ຍເຣຫາ ນຸກຕີ ນກ຺ກ ເລິກິ ງູບປນ຺ຕາ໌ ເຂຈາຕິ ຕາຈຕີນາຕິ ນທຍ຺ຍຕິ ອຍ຺ຍາຕິ ປຸຕ຺ຕ຺ຕິ ອຍ຺ຍຸກຕາ໌ ຕ຺ຕປິ ຕໍ ໑ຈໍ ຂາຄຕ຺ຕິ – ‘ເກາບເກາ ເຂຈປຸເຕ຺ຕາ, ເກາບເກາ ເຂຈປຸເຕ຺ຕາ’ຕີ໌ ອເຍ຺ຍາປີ, ກເນ຺ຕ, ຕເຍາ ກິລ຺ລ ກກຈຕີ ບ຺ຣາຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ທີຕໍ ຄຕ຺ຍ຺ຍກາຍໍ ງູບປນ຺ຕາ໌ ເຕ ບຍ຺ຍາຫິ ກາຍຄຸເລຫິ ນຍປຸຕາ ນຍຊີກ຺ວາ ປຣິຈາຣຍຍາຄາ ອຍ຺ຍາຕິ ງູປຊ຺ຊາຕິ ອາຄຈ຺ຈຕ຺ຕິ ອຍ຺ຍາຕິ ປິຣິຈຣິຍໍ໌ ເຕ ອຍ຺ຍາຕິ ງູປຊ຺ຊາຕິ ອາຄເຕ ອຍ຺ຍາຕິ ປິຣິຈຣິຍໍ ເກາບເກາ ເຂຈປຸເຕ຺ຕາ ປຂີເຈາເຂສິ – ‘ຄຸເຕາຍຸຕາ ສາຍ ຕຸເຍ຺ຍຍາຣິນາ, ຕນ຺ຍ ກກຈເຕາ ຂຍໍ ອນ຺ຍຸຕ຺ຕ [ອາຍຸທິຕ຺ຕ (ນຍາ໌)] – ອທຄິຍາສາຍ ຊູຕິ຺ກາ ນຍາຄາ ຕຸເນ຺ດ ປນ຺ຕາ ຂເຍ຺ຍ ປນ຺ຕາ ນເຍ຺ຍ ປນ຺ຕາ ນີເລນຸ ປຣິປູຣກາຣີຕີ ຊູຕິ຺ຕ຺ຕິ ບິຣາເຂຕ຺ວາ ປຸຣິນຕ຺ຕ ກາເຈຕ຺ວາ ຄາຍນ຺ຍ ເກດາ ບເຣ ຍເຣຫາ ນຸກຕີ ນກ຺ກ ເລິກິ ງູບປນ຺ຕາ, ເຂຈາຕິ ຕາຈຕີນາຕິ ນທຍ຺ຍຕິ ນກ຺ກນ຺ຍ ເຂຈາຄຍິກ຺ຂນ຺ຍ ປຸຕ຺ຕ຺ຕິ ອຍ຺ຍຸກຕາ໌ ຊູສາປິ ຍໍ ໑ຈໍ ຂາຄຕ຺ຕິ “ເກາບເກາ ເຂຈປຸເຕ຺ຕາ ເກາບເກາ ເຂຈປຸເຕ຺ຕາ’ຕີ໌ ຕຸເຍ຺ຍຍຄ, ຍາຣິນາ, ກກຈຕີ ບ຺ຣາຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕ຺ວາ ທີຕໍ ຄຕ຺ຍ຺ຍກາຍໍ ງູບປນ຺ຕາ໌ ຄຸຊິຊ຺ຊຸປໍ ຈຕ, ເກາ, ອຊ຺ຊສາຍ, ເຍ ຍທໍ ອຊ຺ຊສາຍ ນທຂຍິເກ ທີຕໍ ຄຕ຺ຍ຺ຍກາຍໍ ງູບປເນ຺ຕາ’ຕີ໌ ເຕນໍ, ກເນ຺ຕ, ເກາບເກຄ ເຂຈປຸເຕ຺ຕຄ ປຂີເຈາຊີຕາຕິ ເຂ຺ວ ເຂຈາ ຊີເຊ຺ຈ ຂເຍ຺ຍ ນຕີ ປຂີລຄິນຸ ກາຍໍ ບ຺ຣາຫ຺ມປຸເຣາທິຕໍ, ໑ເກາ ປຄ ເຂເຈາ ກາເຍ ອຍ຺ຍາຈສີ໌

໑໙໓໌ “‘ງູປິນີກາ ຈກ຺ກຸຍເຕາ ອເທາສິ,

ສາຍຍິ ຍຍິຍາອຫຸ ‘ເກາປິກາ’ຕີ;

ຕຸເນ຺ດ ຈ ຂເຍ຺ຍ ຈ ອກິປ຺ປນ຺ຕາ,

ນຍ຺ຍຸຍາປຊ຺ຊາສີ ປນຕ຺ຕບິຕ຺ຕາ໌

“‘ຕເນ຺ຍຈ ຕຸເນ຺ດນ຺ຍ ນຸຂຍຸຕາຍ,

ນກ຺ກນ຺ຍ ປຸເຕ຺ຕາຍິຍຸທາຕຸກາເຈາ;

ຍທາຊຸຕີເກາ ຕິຂິຈ຺ຈຸບປເນ຺ຕາ,

ຂາຄຕ຺ຕິ ຍໍ ຊູສາປິ ‘ເກາບເກາ’ຕີ໌

“‘ອຈຊ຺ຊນໍ ກິລ຺ລເຈາ ຊີຊ຺ຊປຸເຕ຺ຕາ,

គន្ធព្ពកាយូបគតេ វសីនេ;

ឥមេហិ តេ គោតមសាវកាសេ,

យេ ច មយំ បុព្ពេ មនុស្សភូតា។

“អន្នេន បានេន ឧបដ្ឋហិម្ហា,

បាទូបសង្គយ្ហ សកេ និវេសនេ;

កេនាមុខា នាម ឥមេ ភវន្តោ,

ពុទ្ធស្ស ធម្មានិ បដិគ្គហេសុំ [ពុទ្ធស្ស ធម្មំ ន បដិគ្គហេសុំ (ស្យា.)]។

“បច្ចត្តំ វេទិតព្ពោ ហិ ធម្មោ,

សុទេសិតោ ចក្ខុមតានុពុទ្ធោ;

អហញ្ហិតុម្ហេវ ឧបាសមានោ,

សុត្វាន អរិយាន សុភាសិតានិ។

“សក្កស្ស បុត្តោម្ហិមហានុភាវោ,

មហាជុតិកោ តិទិវូបបន្នោ;

តុម្ហេន សេដ្ឋមុបាសមានា,

អត្តុទំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា។

‘‘ហិតិ កាយំ រូបបត្ថា កចេត្តា,

អភាត្យលេិយា កចត្វបបត្តិ;

ក្ខិដ្ឋ្វបំ ចត អក្ខសាយ,

សហឆយ្ទិកោ ហិភកាឃ្វបបេត្ថ។

‘‘កត្ថកាឃ្វបកតា កចេត្តា,

ចេចាភយាកត្ថខ បិរិចរិយំ;

អកាចេទ ចសេតា យឃ្យំា

ត្កយំ បឃ្ស ចិសេសតំ។

‘‘ត្កត្តិ ហត្វា សុឌ្ឍ បុចេយាយិត្រចេចា,

ឌិត្តហិ កាចេយហិ សយក្កិត្វតា’;

តេ ចោឌិតា កោតយសាចកោភ,

សិចេកយាបិក្ក សចេយត្ថ កោបកំ។

‘‘ហត្ថ ចិឃាឃាយ [ចិកាឃាយ (ឃ្យា។), ចិតាឃាយ (បឹ។)] ត្យាឃាយ [ចិឃាឃយាយ (ឃឹ។ បឹ។)],

យា តេភា យឃំ បទេបឃ្សា អហ្យត្យាំ;

តេសំ ក្មេច ឱរិឃយានភិស្មំ,

អត្យុស្សុរំ េកាតយសាសតាតិ៍

“ពូេឆច ចិត្តាតិ ចិរាឌយិត្វា,

ការេយស្ម អាឌិតចយក្ខសំស្ម;

េត កាយសំេឃាឌតពាត្ថតាតិ,

បារិបិយេឃាកាតិ ក្មេច្ឆឃាតិ៍

“ភារេកាច សត្តាតិ គ្យណាតិ [សត្តាតគ្យណាតិ (សី॰ បី॰), សត្តាតិ គ្យណាតិ (ស្យា॰)] េលត្វា,

េកេច តាចតិេរ អតិក្កមិស្មំ;

ទិសត្វា េកចា សបឌាបតិកា,

សេន្ត្ថ ស្មឆឫាឃ សភាឃ្យបចិដ្ឋា៍

“េតសំ តិសិត្វាតំ អកិក្កមិស្មំ,

ចិរា ចិរាកា ចិរេះ កេរាត្តា;

េត ជិត្វា សំេចកយការិ ចាសេចា,

េកចាកិក្ខ េកចកលស្ស យេន្ទ្រ

‘‘ឥមេហិ តេ ហីនកាយូបបន្នា,

ទេវេ តាវតិំសេ អភិក្កមន្តិ’;

សំវេគជាតស្ស វចោ និសម្ម,

សោ គោបកោ វាសវមជ្ឈភាសិ។

‘‘ពុទ្ធោ ជនិន្ទត្ថិ មនុស្សលោកេ,

កាមាភិភូ សក្យមុនីតិ ញាយតិ;

តស្សេវ តេ បុត្តា សតិយា វិហីនា,

ចោទិតា មយា តេ សតិមជ្ឈលត្ថុំ។

‘‘តិណ្ណំ តេសំ អាវសិនេត្ថ [អវសិនេត្ថ (បី។)] ឯកោ,

គន្ធព្វកាយូបគតោ វសីនោ;

ទ្វេ ច សម្ពោធិបថានុសារិនោ,

ទេវេបិ ហីឡេន្តិ សមាហិតត្តា។

‘‘ឯតាទិសី ធម្មប្បកាសនេត្ថ,

ន តត្ថ កិំកង្ខតិ កោចិ សាវកោ;

និតិណ្ណឱឃំ វិចិកិច្ឆឆិន្នំ,

ញុទ្ធំ ភយស្សាយ ឌិត ឧតិត្តំ’។

“ឃំ ទេត ឆយ្ចំ ព្ភឆញ្ញាឃ,

ចិរេនបំ អន្លុញ្ញាតុំ [អន្លុញ្ញាតុំ (ស្យា។)] ទេត;

កាឃំ ព្រហ្មបុរោហិតំ,

ក្ឫទេច ទេតាំ ចិរេនបក្ខ។

“តស្ស ឆយ្ចស្ស បត្តិឃា,

អាកតយ្យាសិ យាទិស;

កតាចការតា ភកចតា,

បញ្ហាបុច្ឆេយ្យ យាទិសា”តិ។

៣៥៦។ អឆ ខោ ភកចតោ ឯតទហោសិ – “ឌីឃរត្តំ ចិសុទ្ធោ ខោ អឃំ ឃក្ខោ [សក្កោ (សី។ ស្យា។ បី។)], ឃំ កិញ្ចិ ឃំ បញ្ហាបុច្ឆិស្សតិ, សព្វំ តំ អត្ថសញ្ហិតញ្ញេច បុច្ឆិស្សតិ, នោ អនត្ថសញ្ហិតំ។ ឃញ្ចស្សាហំ បុដ្ឋោ ព្យាករិស្សាមិ, តំ ខិប្បមេច អាជានិស្សតី”តិ។

៣៥៧។ អឆ ខោ ភកចា សក្កំ ទេចាតយិន្ទំ កាឆាឃ អជ្ឈភាសិ –

“បុច្ឆ ចាសច ឃំ បញ្ហំ, ឃំ កិញ្ចិ យតសិច្ឆសិ;

តស្ស តស្សេច បញ្ហស្ស, អហំ អន្តំ ករោមិ តេ”តិ។

បឋយភាណចារោ តិដ្ឋិតោ។

៣៥៦។ កតាវកាសោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតា ឥមំ ភគវន្តំ [ទេវានមិន្ទោ ភគវន្តំ ឥមំ (សី។ បី។)] បឋមំ បញ្ហមបុច្ឆិ –

“កឹ សំយោជនា នុ ខោ, មារិស, ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្ពា យេ ចញ្ញេ សន្តិ បុថុកាយា, តេ – ‘អវេរា អទណ្ឌា អសបត្តា អព្យាបជ្ជា វិហរេមុ អវេរិនោ’តិ ឥតិ ច នេសំ ហោតិ, អថ ច បន សវេរា សទណ្ឌា សសបត្តា សព្យាបជ្ជា វិហរន្តិ សវេរិនោ”តិ? ឥត្ថំ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវន្តំ បញ្ហំ[ឥមំ បឋមំ បញ្ហំ(សី។ បី។)] អបុច្ឆិ។ តស្ស ភគវា បញ្ហំ បុដ្ឋោ ព្យាកាសិ –

“ឥស្សាមច្ឆរិយសំយោជនា ខោ, ទេវានមិន្ទ, ទេវា មនុស្សា អសុរា នាគា គន្ធព្ពា យេ ចញ្ញេ សន្តិ បុថុកាយា, តេ – ‘អវេរា អទណ្ឌា អសបត្តា អព្យាបជ្ជា វិហរេមុ អវេរិនោ’តិ ឥតិ ច នេសំ ហោតិ, អថ ច បន សវេរា សទណ្ឌា សសបត្តា សព្យាបជ្ជា វិហរន្តិ សវេរិនោ”តិ។ ឥត្ថំ ភគវា សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បញ្ហំ បុដ្ឋោ ព្យាកាសិ។ អត្តមនោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ អនុមោទិ – “ឯវមេតំ, ភគវា, ឯវមេតំ, សុគត។ តិណ្ណា មេត្ថ កង្ខា វិគតា កថំកថា ភគវតោ បញ្ហវេយ្យាករណំ សុត្វា”តិ។

៣៥៧។ ឥតិហ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរឹ [ឧត្តរិ (សី។ ស្យា។ បី។)] បញ្ហមបុច្ឆិ –

“ឥស្សាមច្ឆរិយំ បន, មារិស, កឹនិទានំ កឹសមុទយំ កឹជាតិកំ កឹបភវំ; កិស្មឹ សតិ ឥស្សាមច្ឆរិយំ ហោតិ; កិស្មឹ អសតិ ឥស្សាមច្ឆរិយំ ន ហោតី”តិ? “ឥស្សាមច្ឆរិយំ ខោ, ទេវានមិន្ទ, បិយាប្បិយនិទានំ បិយាប្បិយសមុទយំ បិយាប្បិយជាតិកំ បិយាប្បិយបភវំ; បិយាប្បិយេ សតិ ឥស្សាមច្ឆរិយំ ហោតិ, បិយាប្បិយេ អសតិ ឥស្សាមច្ឆរិយំ ន ហោតី”តិ។

“បិយាប្បិយំ ខោ បន, មារិស, កឹនិទានំ កឹសមុទយំ កឹជាតិកំ កឹបភវំ; កិស្មឹ សតិ បិយាប្បិយំ ហោតិ; កិស្មឹ អសតិ បិយាប្បិយំ ន ហោតី”តិ? “បិយាប្បិយំ ខោ, ទេវានមិន្ទ, ឆន្ទនិទានំ ឆន្ទសមុទយំ ឆន្ទជាតិកំ ឆន្ទបភវំ; ឆន្ទេ សតិ បិយាប្បិយំ ហោតិ; ឆន្ទេ អសតិ បិយាប្បិយំ ន ហោតី”តិ។

“ឆន្ទោ ខោ បន, មារិស, កឹនិទានោ កឹសមុទយោ កឹជាតិកោ កឹបភវោ; កិស្មឹ សតិ ឆន្ទោ ហោតិ; កិស្មឹ អសតិ ឆន្ទោ ន ហោតី”តិ? “ឆន្ទោ ខោ, ទេវានមិន្ទ, វិតក្កនិទានោ វិតក្កសមុទយោ វិតក្កជាតិកោ វិតក្កបភវោ; វិតក្កេ សតិ ឆន្ទោ ហោតិ; វិតក្កេ អសតិ ឆន្ទោ ន ហោតី”តិ។

“វិតក្កោ ខោ បន, មារិស, កឹនិទានោ កឹសមុទយោ កឹជាតិកោ កឹបភវោ; កិស្មឹ សតិ វិតក្កោ ហោតិ; កិស្មឹ អសតិ វិតក្កោ ន ហោតី”តិ? “វិតក្កោ ខោ, ទេវានមិន្ទ, បបញ្ចសញ្ញាសង្ខានិទានោ បបញ្ចសញ្ញាសង្ខាសមុទយោ បបញ្ចសញ្ញាសង្ខាជាតិកោ បបញ្ចសញ្ញាសង្ខាបភវោ; បបញ្ចសញ្ញាសង្ខាយ សតិ វិតក្កោ ហោតិ; បបញ្ចសញ្ញាសង្ខាយ អសតិ វិតក្កោ ន ហោតី”តិ។

“កថំ បដិបន្នោ បន, មារិស, ភិក្ខុ បបញ្ចសញ្ញាសង្ខានិរោធសារុប្បគាមិនីបដិបទំ បដិបន្នោ ហោតី”តិ?

វេទនាកម្មដ្ឋានំ

១៨៩។ “សោមនស្សំបាហំ [បហំ (សី។ បី។), ចាហំ (ស្យា។ កំ។)], ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ – សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បិ។ ទោមនស្សំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ – សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បិ។ ឧបេក្ខំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ – សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បិ។

១៩០។ “សោមនស្សំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? តត្ថ យំ ជញ្ញា សោមនស្សំ ‘ឥមំ ខោ មេ សោមនស្សំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ, កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី’តិ, ឯវរូបំ សោមនស្សំ ន សេវិតព្ពំ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា សោមនស្សំ ‘ឥមំ ខោ មេ សោមនស្សំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តី’តិ, ឯវរូបំ សោមនស្សំ សេវិតព្ពំ។ តត្ថ យំ ចេ សវិតក្កំ សវិចារំ, យំ ចេ អវិតក្កំ អវិចារំ, យេ អវិតក្កេ អវិចារេ, តេ [សេ (សី។ បី។)] បណីតតរេ។ សោមនស្សំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បីតិ។ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ, ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

១៩១។ “ទោមនស្សំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ សេវិតព្ពម្បិ , អសេវិតព្ពម្បីតិ។ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? តត្ថ យំ ជញ្ញា ទោមនស្សំ ‘ឥមំ ខោ មេ ទោមនស្សំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ, កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី’តិ, ឯវរូបំ ទោមនស្សំ ន សេវិតព្ពំ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា ទោមនស្សំ ‘ឥមំ ខោ មេ ទោមនស្សំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តី’តិ, ឯវរូបំ ទោមនស្សំ សេវិតព្ពំ។ តត្ថ យំ ចេ សវិតក្កំ សវិចារំ, យំ ចេ អវិតក្កំ អវិចារំ, យេ អវិតក្កេ អវិចារេ, តេ បណីតតរេ។ ទោមនស្សំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បី’តិ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ, ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

១៩២។ “ឧបេក្ខំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ, កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? តត្ថ យំ ជញ្ញា ឧបេក្ខំ ‘ឥមំ ខោ មេ ឧបេក្ខំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ, កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី’តិ, ឯវរូបា ឧបេក្ខា ន សេវិតព្ពា។ តត្ថ យំ ជញ្ញា ឧបេក្ខំ ‘ឥមំ ខោ មេ ឧបេក្ខំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តី’តិ, ឯវរូបា ឧបេក្ខា សេវិតព្ពា។ តត្ថ យំ ចេ សវិតក្កំ សវិចារំ, យំ ចេ អវិតក្កំ អវិចារំ, យេ អវិតក្កេ អវិចារេ, តេ បណីតតរេ។ ឧបេក្ខំបាហំ, ទេវានមិន្ទ, ទុវិធេន វទាមិ សេវិតព្ពម្បិ, អសេវិតព្ពម្បីតិ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ, ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

១៩៣។ “ឯវំ បដិបន្នោ ខោ, ទេវានមិន្ទ, ភិក្ខុ បបញ្ចសញ្ញាសង្ខានិរោធសារុប្បគាមិនីបដិបទំ បដិបន្នោ ហោតី”តិ។ ឥត្ថំ ភគវា សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បញ្ហាភិបុដ្ឋោ ព្យាកាសិ។ អត្តមនោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ អនុមោទិ – “ឯវមេតំ,

ᨽᨣᩅᩣ, ᩍᨴᨾᩮᨲᩴ, ᩈᩩᨣᨲ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᩅᩥᨣᨲᩣ ᨠᨳᨦ᩠ᨠᨳᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩮᩣ

᪑᪙᪓᪨ ᩍᨲᩥᩉ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᩋᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ –

“ᨠᨳᩴ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴᨷᩣᩉᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ᪨ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴᨷᩣᩉᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩴᨷᩣᩉᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨾ᩠ᨷᩥ᪨

“ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴᨷᩣᩉᩴ , ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ? ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ‘ᩍᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ‘ᩍᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴᨷᩣᩉᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᨾᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴᨷᩣᩉᩴ , ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ? ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ‘ᩍᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᩣ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ‘ᩍᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᩣ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩅᨧᩦᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴᨷᩣᩉᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᨾᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩴᨷᩣᩉᩴ , ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ? ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩴ ‘ᩍᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩴ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣ ᨶ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩴ ‘ᩍᨾᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩴ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩴᨷᩣᩉᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩥ – ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᨾᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᩑᩅᩴ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩔ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ

ញ្ញាណានិ៍ អត្ថមនោ សន្តោ ឧចចាតមិន្តោ ភកចតោ កាសិតំ អភិតន្តិ អតុមោទិ – “ឲចមេតំ, ភកចា, ឲចមេតំ, សុកត៍ តិណ្ណា មេត្តុ កន្លា ចិកតា កចំកចា ភកចតោ បញ្ញាចយ្យាកោរណ៍ សុត្វា”តិ៍

ឰត្រិយសំចរោ

១៩៨៍ ឰតិហ សន្តោ ឧចចាតមិន្តោ ភកចតោ កាសិតំ អភិតន្តិត្វា អតុមោទិត្វា ភកចត្តំ ដ្តត្តទិ៍ បញ្ញាអបុច្ឆិ –

“កចំ បដិបន្តោ បត, យាទិស, កិក្ខុ ឰត្រិយសំចរាយ បដិបន្តោ ហោតី”តិ? “ចក្ខុចិញ្ញោយ្យំ ទូបំបិហំ, ឧចចាតមិត្ត, ទុចិធេត ចតាមិ – សេចិតព្វម្បិ, អសេចិតព្វម្បិ៍ សោតចិញ្ញោយ្យំ សទ្ទំបិហំ, ឧចចាតមិត្ត, ទុចិធេត ចតាមិ – សេចិតព្វម្បិ, អសេចិតព្វម្បិ៍ ឈាតចិញ្ញោយ្យំ កន្ធំបិហំ, ឧចចាតមិត្ត, ទុចិធេត ចតាមិ – សេចិតព្វម្បិ, អសេចិតព្វម្បិ៍ ខិច្ចាចិញ្ញោយ្យំ ទសំបិហំ, ឧចចាតមិត្ត, ទុចិធេត ចតាមិ – សេចិតព្វម្បិ, អសេចិតព្វម្បិ៍ កាយចិញ្ញោយ្យំ ថោដ្ឋព្វំបិហំ, ឧចចាតមិត្ត, ទុចិធេត ចតាមិ – សេចិតព្វម្បិ, អសេចិតព្វម្បិ៍ មនោចិញ្ញោយ្យំ ធម្មំបិហំ, ឧចចាតមិត្ត, ទុចិធេត ចតាមិ – សេចិតព្វម្បិ, អសេចិតព្វម្បី”តិ៍

ឲចំ ចុះត្ត, សន្តោ ឧចចាតមិន្តោ ភកចត្តំ ឲតតចោច –

“ឰមស្ស ខោ អហំ, ភន្តេ, ភកចតា សង្ខិត្តេត កាសិតស្ស ឲចំ ចិត្ថារេត អត្ថំ អាជាតាមិ៍ យថារូបំ, ភន្តេ, ចក្ខុចិញ្ញោយ្យំ ទូបំ សេចតោ អកុសលា ធម្មា អភិចឌ្ឍន្តិ, កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, ឲចរូបំ ចក្ខុចិញ្ញោយ្យំ ទូបំ ត សេចិតព្វំ ៍ យថារូបញ្ច ខោ, ភន្តេ, ចក្ខុចិញ្ញោយ្យំ ទូបំ សេចតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, កុសលា ធម្មា អភិចឌ្ឍន្តិ, ឲចរូបំ ចក្ខុចិញ្ញោយ្យំ ទូបំ សេចិតព្វំ៍ យថារូបញ្ច ខោ, ភន្តេ, សោតចិញ្ញោយ្យំ សទ្ទំ សេចតោ...បេ... ឈាតចិញ្ញោយ្យំ កន្ធំ សេចតោ... ខិច្ចាចិញ្ញោយ្យំ ទសំ សេចតោ... កាយចិញ្ញោយ្យំ ថោដ្ឋព្វំ សេចតោ... មនោចិញ្ញោយ្យំ ធម្មំ សេចតោ អកុសលា ធម្មា អភិចឌ្ឍន្តិ, កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, ឲចរូបោ មនោចិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ត សេចិតព្វោ៍ យថារូបញ្ច ខោ, ភន្តេ, មនោចិញ្ញោយ្យំ ធម្មំ សេចតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, កុសលា ធម្មា អភិចឌ្ឍន្តិ, ឲចរូបោ មនោចិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ សេចិតព្វោ៍

“ឰមស្ស ខោ មេ, ភន្តេ, ភកចតា សង្ខិត្តេត កាសិតស្ស ឲចំ ចិត្ថារេត អត្ថំ អាជាតតោ តិណ្ណា មេត្តុ កន្លា ចិកតា កចំកចា ភកចតោ បញ្ញាចយ្យាកោរណ៍ សុត្វា”តិ៍

១៩៩៍ ឰតិហ សន្តោ ឧចចាតមិន្តោ ភកចតោ កាសិតំ អភិតន្តិត្វា អតុមោទិត្វា ភកចត្តំ ដ្តត្តទិ៍ បញ្ញាអបុច្ឆិ –

“សព្វេច ត្ញ ខោ, យាទិស, សមណព្រាហ្មណា ឲកត្តចាទា ឲកត្តសីលា ឲកត្តឆន្ទា ឲកត្តអជ្ឈោសាតា”តិ? “ត ខោ, ឧចចាតមិត្ត, សព្វេ

ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ໑ກຄ຺ຕຈາຣາ ໑ກຄ຺ຕນີລີ ໑ກຄ຺ຕລຄ຺າ ໑ກຄ຺ຕອເຊ຺ຍາຍາກາ”ຕິ

“ກສ຺ມາ ປນ, ພາຣິນ, ນ ນເຊ຺ຕ ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ໑ກຄ຺ຕຈາຣາ ໑ກຄ຺ຕນີລີ ໑ກຄ຺ຕລຄ຺າ ໑ກຄ຺ຕອເຊ຺ຍາຍາກາ”ຕິ? “ອເນກວາຕຸ ນານາວາຕຸ ເທາ, ເຣຈາຕສິກ຺, ເລິເກາ ຕສ຺ມິ ອເນກວາຕຸນານາວາຕຸສ຺ມິ ເລິເກ ຍໍ ຍເຣຈ ນຕ຺ຕາ ວາຕຸ ອກິຕິຈິນຕ຺ຕິ, ຕໍ ຕເຣຈ ຄາຍນາ ປຣາຍາມາ ອກິຕິຈິນສ຺ຍ ເຈາຫຣຄ຺ຕິ – ‘ຕຸເຣເຍຈ ນຈ຺ຈ ເຍາຍປຊ຺ຍາ’ຄ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ນ ນເຊ຺ຕ ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ໑ກຄ຺ຕຈາຣາ ໑ກຄ຺ຕນີລີ ໑ກຄ຺ຕລຄ຺າ ໑ກຄ຺ຕອເຊ຺ຍາຍາກາ”ຕິ

“ນເຊ຺ຕຈ ນຸ ເທາ, ພາຣິນ, ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ອຈ຺ຈຄ຺ຕກິຊ຺າ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຍາກເລ຺ຍີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຕາຫ຺ຈາຣີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕປຣິເຍານາກາ”ຕິ? “ນ ເທາ, ເຣຈາຕສິກ຺, ນເຊ຺ຕ ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ອຈ຺ຈຄ຺ຕກິຊ຺າ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຍາກເລ຺ຍີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຕາຫ຺ຈາຣີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕປຣິເຍານາກາ”ຕິ

“ກສ຺ມາ ປນ, ພາຣິນ, ນ ນເຊ຺ຕ ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ອຈ຺ຈຄ຺ຕກິຊ຺າ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຍາກເລ຺ຍີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຕາຫ຺ຈາຣີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕປຣິເຍານາກາ”ຕິ? “ເຍ ເທາ, ເຣຈາຕສິກ຺, ກິລ຺ລ ຕຫ຺ຍາປຊ຺ຍຈິຍຸຕ຺ຕາ ເຕ ອຈ຺ຈຄ຺ຕກິຊ຺າ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຍາກເລ຺ຍີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຕາຫ຺ຈາຣີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕປຣິເຍານາກາ ຕສ຺ມາ ນ ນເຊ຺ຕ ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ອຈ຺ຈຄ຺ຕກິຊ຺າ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຍາກເລ຺ຍີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕເຕາຫ຺ຈາຣີ ອຈ຺ຈຄ຺ຕປຣິເຍານາກາ”ຕິ

ຕຸຕ຺ຕິ ກກຈາ ນກ຺ກສ຺ຍ ເຣຈາຕສິກ຺ສ຺ຍ ປຕິຊ຺ຍາປຸເຣ຺ຊ ຍ຺ຸຍາກາສິ ອຕ຺ຕຍເຕາ ນເກ຺ກາ ເຣຈາຕສິເກ຺ກາ ກກຈເຕາ ການິຕໍ ອກິຄ຺ຕິ ອຄຸເຍາຊິ – “໑ຈເຍຕໍ, ກກຈາ, ໑ຈເຍຕໍ, ສຸກຕາ ຕິລ຺ລາ ເຍຕ຺ຕ ກຊ຺ຊ ຍິກຕາ ກສົກຈາ ກກຈເຕາ ປຕ຺ຕຸເຈຍ຺ຍາກາເຣາ ສຸຕ຺ຕາ”ຕິ

໑໘໙ລີ ຕູຕິຫ ນເກ຺ກາ ເຣຈາຕສິເກ຺ກາ ກກຈເຕາ ການິຕໍ ອກິຄ຺ຕິຕ຺ວາ ອຄຸເຍາຊິຕ຺ວາ ກກຈຄ຺ຕິ ໑ຕເຣເຈາຈ –

“໑ຊາ, ກເນ຺ຕ, ເຣາເກາ, ໑ຊາ ກເລ຺ລາ, ໑ຊາ ນລ຺ລ, ໑ຊາ ຕຸຍໍ ປຸຣິນໍ ປຣິກລ຺ລຕິ ຕສ຺ສ ຕເຍ຺ຈ ກຈສ຺ຍ ອກິຄ຺ຕຕ຺ຕຍາ ຕສ຺ມາ ອຍໍ ປຸຣິເຍາ ຄູຈ຺ຈາຈເຍາປລ຺ລຕິ ເຍນາຫໍ, ກເນ຺ຕ, ປເຊ຺ຍາກໍ ຕູເຕາ ຍາຫິລ຺ລ ອເຊ຺ຍາສຸ ນປຍຕເຕາຫ຺ເລາສຸ ຢຸກາຍກຍຸຍ຺ຍິ ກາລຕ຺ຕິ, ເຕ ເຍ ກກຈຕາ ຍ຺ຸຍາກຕາ ຊີຍເຣຕ຺ຕາຄຸນຍິຕຈ຺ຈ ປນ [ຊີຍເຣຕ຺ຕາຄຸປສ຺ສຕາ, ຍຈ຺ຈ ປນ (ສ຺ຍາ), ຊີຍເຣຕ຺ຕາຄຸນຍິເຕາ, ຍຈ຺ຈ ປນ (ສີ ປີ)] ເຍ ຈິຈິກິລ຺ຈາກສົກຈານລ຺ລ, ຕຈ຺ຈ ກກຈຕາ ອຊ຺ຍຸຍຫ”ຄ຺ຕິ

“ອກິຊານາສິ ເກາ ຕ຺ວໍ, ເຣຈາຕສິກ຺, ຕຸເຍ ປເຊ຺ຍາອເຊ຺ຍາ ນປຍຕເຕາຫ຺ເລາ ປຸລ຺ລິຕາ”ຕິ? “ອກິຊານາຍຫໍ, ກເນ຺ຕ, ຕຸເຍ ປເຊ຺ຍາອເຊ຺ຍາ ນປຍຕເຕາຫ຺ເລາ ປຸລ຺ລິຕາ”ຕິ “ຍຈາ ກສົ ປນ ເຕ, ເຣຈາຕສິກ຺, ຍ຺ຸຍາກໍສຸ? ນເຈ ເຕ ອກຣຸ ການສ຺ສ຺”ຕິ “ນ ເທາ ເຍ, ກເນ຺ຕ, ກຣຸ ຍຕ຺ຕສ຺ສ ກກຈາ ຄິນິເກ຺ກາ ກກຈຄ຺ຕຣຸເປິ ຈາ”ຕິ “ເຕາກ ຫິ, ເຣຈາຕສິກ຺, ການສ຺ສ຺”ຕິ “ເຍສ຺ມາຫໍ [ເຍນາຫໍ (ສີ ສ຺ຍາ ປີ)], ກເນ຺ຕ , ຍຊ຺ຍາຍິ ນປຍຕເຕາຫ຺ຕາ ອາຣຊ຺ຍິກາ ປຄ຺ຕເນການຕາຕິ, ຕ຺ຸຍາຫໍ ຄູປນຊ຺ຍິຕ຺ວາ ຕູເຍ ປເຊ຺ຍາປຸລ຺ລາຍິ, ເຕ ຍຍາ ປຸຊ຺ຊ ນ ນຍ຺ຸຍາຍຄ຺ຕິ, ອນຍ຺ຸຍາຍຄ຺ຕາ ຍຍໍເຍຈ ປຊິປຸລ຺ລຄ຺ຕິ – ‘ເກາ ນາເຍາ ອາຍສ຺ມາ’ຕິ? ເຕນາຫໍ ປຸເຣ຺ຊ ຍ຺ຸຍາກເຣາຍິ – ‘ອຫໍ ເທາ, ພາຣິນ, ນເກ຺ກາ ເຣຈາຕສິເກ຺ກາ’ຕິ ເຕ

យមំខេមច ក្តូទិ បដិបុច្ឆន្តិ – ‘កិំ បកាឃស្វា, ឆេចាតយិត្ត [ឆេចាតយិត្តោ (សី᾿ បី᾿)], ពយុំ ពត្វា ឮយំ ផាតំ បទេត្វា’តិ? តេសាហំ ឃធាសុតំ ឃធាបរិឃត្តំ ឆយុំ ឆេសេយិ᾿ តេ តាចតេពេតច អត្តូយតា ហោន្តិ – ‘សេក្កា ច តោ ឆេចាតយិត្តោ ជិន្ទ្ធា, ឃញ្ញា តោ អបុទ្ធិយា តញ្ញា តោ ញ្យាកាសី’តិ᾿ តេ អញ្ញាតត្វ យមំខេមច សាចកា សយ្យន្តិ, ត ចាហំ តេសំ᾿ អហំ ខោ បត, កន្តេ, កកចតោ សាចកោ សោតាបន្តោ អចិតិបិតឆយោ តិឃតោ សទ្ធាឆិបរាឃណោ”តិ᾿

ខេសាយតស្សបដិលិកកថា

១៩៦᾿ “អភិជាតាសិ នោ ត្វំ, ឆេចាតយិត្ត, ឮតោ បុទ្ធោ ឲចន្ទំ ខេចឆបដិលិកំ ខេសាយតស្សបដិលិក”ន្តិ? “អភិជាតាយហំ , កន្តេ, ឮតោ បុទ្ធោ ឲចន្ទំ ខេចឆបដិលិកំ ខេសាយតស្សបដិលិក”ន្តិ᾿ “ឃធា ពធំ បត ត្វំ, ឆេចាតយិត្ត, អភិជាតាសិ ឮតោ បុទ្ធោ ឲចន្ទំ ខេចឆបដិលិកំ ខេសាយតស្សបដិលិក”ន្តិ?

“ក្វតបុព្ពំ, កន្តេ, ឆេចាសុខេសក្កាយោ សយុបញ្ញូហោ [សយុបញ្ញូហោ (សី᾿ បី᾿)] អហោសិ᾿ តស្មិំ ខោ បត, កន្តេ, សក្កាយេ ឆេចា ជិតិំសុ, អសុរា បរាជយិំសុ [បរាជិំសុ (សី᾿ បី᾿)]᾿ តស្ស យឃ្យ កន្តេ, តំ សក្កាយំ អភិចិជិតិត្វា ចិជិតសក្កាយស្ស ឲតឆហោសិ – ‘ឃា ខេច ឆាតិ ជិន្ទ្ធា ឮឌា ឃា ច អសុរា ឮឌា, ក្តុកឃយេតំ [ក្តុកឃយេត្វ (ស្យា᾿)] ឆេចា បរិកុញ្ជិស្សន្តី’តិ᾿ ខេសា ខោ បត ខេយ, កន្តេ, ខេចឆបដិលិកោ ខេសាយតស្សបដិលិកោ សឆណ្ឌចឆទោ សសត្វាចឆទោ ត តិព្វិតាយ ត ចិរាកាយ ត តិខោធាយ ត ក្តុបសយាយ ត អភិញ្ញាយ ត សទ្ធាឆាយ ត តិព្វាតាយ សំចត្តតិ᾿ ឃោ ខោ បត ខេយ អយំ, កន្តេ, កកចតោ ឆយុំ សុត្វា ខេចឆបដិលិកោ ខេសាយតស្សបដិលិកោ, ខេសា អឆណ្ឌចឆទោ អសត្វាចឆទោ ឲកត្តតិព្វិតាយ ចិរាកាយ តិខោធាយ ក្តុបសយាយ អភិញ្ញាយ សទ្ធាឆាយ តិព្វាតាយ សំចត្តតី”តិ᾿

១៩៧᾿ “កិំ បត ត្វំ, ឆេចាតយិត្ត, អត្តចសំ សយ្យស្សយាតោ ឲចន្ទំ ខេចឆបដិលិកំ ខេសាយតស្សបដិលិកំ បទេចឆសី”តិ? “ល ខោ អហំ, កន្តេ, អត្តចខេស សយ្យស្សយាតោ ឲចន្ទំ ខេចឆបដិលិកំ ខេសាយតស្សបដិលិកំ បទេចឆយិ᾿

“ឮខេធច តិក្ខយាតស្ស, ឆេចក្វតស្ស ខេយ សតោ;

បុតរាយុ ច ខេយ លទ្ធោ, ឲចំ ជាតាហិ យាទិស᾿

“ឮយំ ខោ អហំ, កន្តេ, បធយំ អត្តចសំ សយ្យស្សយាតោ ឲចន្ទំ ខេចឆបដិលិកំ ខេសាយតស្សបដិលិកំ បទេចឆយិ᾿

“ក្វតាហំ ជិចិយា កាយា, អាយុំ ហិត្វា អយាតុសំ;

អប្បុញ្ញហោ កញ្ញេមស្សាមិ, យត្ថ មេ រមតី មនោ។

“ឥមំ ខោ អហំ, ភន្តេ, ទុតិយំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ ឧឡារំ វេទបដិលាភំ សោមនស្សបដិលាភំ បវេទេមិ។

“ស្វាហំ អប្បុញ្ញហបណ្ណស្ស [អប្បុញ្ញហបញ្ញស្ស (?)], វិហរំ សាសនេ រតោ;

ញាណេន វិហរិស្សាមិ, សម្បជានោ បដិស្សតោ។

“ឥមំ ខោ អហំ, ភន្តេ, តតិយំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ ឧឡារំ វេទបដិលាភំ សោមនស្សបដិលាភំ បវេទេមិ។

“ញាណេន មេ ចរតោ ច, សមាធិ មេ ភវិស្សតិ;

អញ្ញាតោ វិហរិស្សាមិ, ស្វេវ អន្តោ ភវិស្សតិ។

“ឥមំ ខោ អហំ, ភន្តេ, ចតុត្ថំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ ឧឡារំ វេទបដិលាភំ សោមនស្សបដិលាភំ បវេទេមិ។

“ចុតាហំ មានុសា កាយា, អាយុំ ហិត្វាន មានុសំ;

បុន ទេវោ ភវិស្សាមិ, ទេវលោកម្ហិ ឧត្តមេ។

“ឥមំ ខោ អហំ, ភន្តេ, បញ្ចមំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ ឧឡារំ វេទបដិលាភំ សោមនស្សបដិលាភំ បវេទេមិ។

“តេ [យេ (?)] បណីតតរា ទេវា, អកនិដ្ឋា យសស្សិនោ;

អន្តិមេ វត្តមានម្ហិ, សោ និវាសោ ភវិស្សតិ។

“ឥមំ ខោ អហំ, ភន្តេ, ឆដ្ឋំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ ឧឡារំ វេទបដិលាភំ សោមនស្សបដិលាភំ បវេទេមិ។

“ឥមេ ខោ អហំ, ភន្តេ, ឆ អត្ថវសេ សម្បស្សមានោ ឧឡារំ វេទបដិលាភំ សោមនស្សបដិលាភំ បវេទេមិ។

១៤០។ “អបរិយោសិតសង្កប្បោ , វិចិកិច្ឆោ កថំកថី។

វិចរិំ ទីឃមទ្ធានំ, អន្វេសន្តោ តថាគតំ។

“យស្សុ មញ្ញាមិ សមណេ, បវិវិត្តវិហារិនោ;

សម្ពុទ្ធា ឥតិ មញ្ញានោ, គច្ឆាមិ តេ ឧបាសិតុំ។

“‘កថំ អារាធនា ហោតិ, កថំ ហោតិ វិរាធនា’;

ឥតិ បុដ្ឋា ន សម្បាយន្តិ [សម្ភាទេន្តិ (ស្យា)], យោគេ បដិបទាសុ ច។

“ត្យស្សុ យទា មំ ជានន្តិ, សក្កោ ទេវានយាគតោ;

ត្យស្សុ មមេវ បុច្ឆន្តិ, ‘កិំ កត្វា បិបុលោ ឥទំ’។

“តេសំ យថាសុតំ ភណិំ, ទេសយាមិ ជនេ សុតំ [ជនេសុត (ក. សី.)];

តេន អត្តមនា ហោន្តិ, ‘ទិដ្ឋោ នោ វាសវោតិ ច’។

“យទា ច ពុទ្ធមទ្ទក្ខិំ, វិចិកិច្ឆាវិតារណំ;

សោម្ហិ វីតភយោ អជ្ជ, សម្ពុទ្ធំ បយិរុបាសិយ [បយិរុបាសយិំ (ស្យា. ក.)]។

“តណ្ហាសល្លស្ស ហន្តារំ, ពុទ្ធំ អប្បដិបុគ្គលំ;

អហំ វន្ទេ មហាវីរំ, ពុទ្ធមាទិច្ចពន្ធុនំ។

“ឃំ ពនេរាយនិ ព្រាហ្មនេភា, ឞយំ នេនេចហិ យារិឞ;

ពនឌ្ឍ ព្យឃំាពឞ្សាយ [ឧឞ្សាយ (ឞ្យា៑ ព៑)], ហត្ថ ឞាយំ ពនេរាយ នេព៑

“ព្វនេយច អឞិ [ព្យចនេយចឞិ (បី៑)] ឞព្ពេទ្ធា, ព្យចំ ឞព្វា អត្យូព្វនេរា;

ឞនេឌចពស្មិំ នេលាពស្មិំ, ភព្វិ នេព បដិបុក្កនេលា”តិ៑

៦៤៧. អថ ខោ ឞនេក្កា នេឌចាភយិន្ត្រា បញ្ចឞិលំ ពន្តញ្ញាបុព្វំ អាយនេត្តឞិ – “ពាហ្បពារនេរា ខោ នេយឞិ ព្វំ, ពាពព បញ្ចឞិល, ឃំ ព្វំ ភពចត្តំ បឍយំ បឞារនេឌឞិ៑ ពឃា, ពាពព, បឍយំ បឞាឌិពំ បច្ឆា យឃំ ពំ ភពចត្តំ ឧឞ្សភាឃ ស្តបឞក្កយិយ្យាអនេហត្តំ ឞព្វាឞព្វេទ្ធិ៑ នេបព្វិនេព ចា ផានេភ ឍបឃិឞ្សាយិ , ពន្តញ្ញារាឌា ភចិឞ្សឞិ, ភទ្ធញ្ញា នេព ឞ្យទិឃចឆ្នំ ឧយ្យិ, ឞា ហិ នេព អភិបព្វិពា”តិ៑

អថ ខោ ឞនេក្កា នេឌចាភយិន្ត្រា បិលិភា បឆចិ បនេរាយឞិព្វា ពិក្កព្វំ ស្តភាភំ ស្តភានេភឞិ – “ភនេយា ពឞ្ស ភពចនេពា អនេហនេពា ឞព្វាឞព្វេទ្ធឞ្សា”តិ៑

ព្ពយឞ្មិញ្ញា បភ នេចឃ្យាពនេលាស្មិំ ភញ្ញាយានេភ ឞក្កឞ្ស នេឌចាភយិន្ត្រឞ្ស ចិនេឌ៌ ចិពយលំ ឍយ្យចក្កំ ស្តឌបាឌិ – “ឃំ ពិន្ទ្រា ឞយុឌឃឍយ្យំ, ឞទ្ធា ពំ ភិនេរាឍឍយ្យូ”ត្តិ៑ អនេញ្ញាឞញ្ញា អឞីពិឃា នេឌចពាឞហឞ្សាភំ , ព្វពិ នេឃ ឞនេក្កភ នេឌចាភយិន្ត្រភ អព្ភិន្នប្រាញ្ញា ប្បញ្ញា , នេព ភពចពា ញ្ញាពពា៑ ពស្វា ព្វយឞ្ស នេចឃ្យាពនេលាឞ្ស ឞក្កបញ្ញានេព្វច អឍិចចភត្តិ៑

ឞក្កបញ្ញាសុព្វំ ភិដ្ឋិពំ អដ្ឋមំ៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໙. ມຫາສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ຕໍ

໓໗໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ກຸຣູສຸ ວິຫຣຕິ ກມ຺ມາສຘມ຺ມໍ ນາມ ກຸຣູນໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ຠິກ຺ຂໂວ”ຕິ. “ຠທນ຺ເຕ”ຕິ [ຠທ຺ທນ຺ເຕຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

ອຸທ຺ເທໂສ

໓໗໓. “ເອກາຍໂນ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ, ໂສກປຣິເທວານໍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາຍ ຎາຍສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ຍທິທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ.

“ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ, ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ, ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ, ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ.

ອຸທ຺ເທໂສ ນິຏ຺ຐິໂຕ.

ກາຍານຸປສ຺ສນາ ອານາປານປພ຺ພໍ

໓໗໔. “ກຖຎ຺ຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຎ຺ຎຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ, ສໂຕວ ປສ຺ສສຕິ. ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ. ຣສ຺ສໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ. ‘ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ , ‘ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ‘ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທກ຺ໂຂ ຠມກາໂຣ ວາ ຠມກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ທີຆໍ ວາ ອຎ຺ຉນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ອຎ຺ຉາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ອຎ຺ຉນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ອຎ຺ຉາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ.

‘សព្វកាយបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘សព្វកាយបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ។ ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។ សមុទយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ, វយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ, សមុទយវយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ។ ‘អត្ថិ កាយោ’តិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ញាណមត្តាយ បដិស្សតិមត្តាយ អនិស្សិតោ ច វិហរតិ, ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ។ ឯវម្បិ ខោ [ឯវម្បិ (សី។ ស្យា។ បី។)], ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។

អានាបានបព្វំ និដ្ឋិតំ។

កាយានុបស្សនា ឥរិយាបថបព្វំ

១០៨។ “បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គច្ឆន្តោ វា ‘គច្ឆាមី’តិ បជានាតិ, ឋិតោ វា ‘ឋិតោម្ហី’តិ បជានាតិ, និសិន្នោ វា ‘និសិន្នោម្ហី’តិ បជានាតិ, សយានោ វា ‘សយានោម្ហី’តិ បជានាតិ, យថា យថា វា បនស្ស កាយោ បណិហិតោ ហោតិ, តថា តថា នំ បជានាតិ។ ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។ សមុទយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ, វយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ, សមុទយវយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ។ ‘អត្ថិ កាយោ’តិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ញាណមត្តាយ បដិស្សតិមត្តាយ អនិស្សិតោ ច វិហរតិ, ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។

ឥរិយាបថបព្វំ និដ្ឋិតំ។

កាយានុបស្សនា សម្បជានបព្វំ

១០៩។ “បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតិ, អាលោកិតេ វិលោកិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សមិញ្ជិតេ បសារិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណេ សម្បជានការី ហោតិ, អសិតេ បីតេ ខាយិតេ សាយិតេ សម្បជានការី ហោតិ, ឧច្ចារបស្សាវកម្មេ សម្បជានការី ហោតិ, គតេ ឋិតេ និសិន្នេ សុត្តេ ជាគរិតេ ភាសិតេ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី ហោតិ។ ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា…បេ… ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។

សម្បជានបព្វំ និដ្ឋិតំ។

ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣ ᨷᨭᩥᨠᩪᩃᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨷᨻ᩠ᨻᩴ

᪃᪇᪇᪨ “ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨾᨾᩮᩅ ᨠᩣᨿᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᩤᨴᨲᩃᩣ ᩋᨵᩮᩣ ᨠᩮᩈᨾᨲ᩠ᨳᨠᩣ ᨲᨧᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩪᩁᩴ ᨶᩣᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩔ ᩋᩈᩩᨧᩥᨶᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩮᩈᩣ ᩃᩮᩣᨾᩣ ᨶᨡᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᨧᩮᩣ, ᨾᩴᩈᩴ ᨶ᩠ᩉᩣᩁᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨾᩥᨬ᩠ᨩᩴ ᩅᨠ᩠ᨠᩴ, ᩉᨴᨿᩴ ᨿᨠᨶᩴ ᨠᩥᩃᩮᩣᨾᨠᩴ ᨷᩥᩉᨠᩴ ᨷᨷ᩠ᨹᩣᩈᩴ, ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᨣᩩᨱᩴ ᩏᨴᩁᩥᨿᩴ ᨠᩁᩦᩈᩴ [ᨠᩁᩦᩈᩴ ᨾᨲ᩠ᨳᩃᩩᨦ᩠ᨣᩴ (ᨠ᪨)], ᨷᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᨾ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩮᨴᩮᩣ ᨾᩮᨴᩮᩣ, ᩋᩔᩩ ᩅᩈᩣ ᨡᩮᩊᩮᩣ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨱᩥᨠᩣ ᩃᩈᩥᨠᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨽᨲᩮᩣᨾᩩᨡᩣ ᨷᩩᨲᩮᩣᩊᩥ [ᨾᩪᨲᩮᩣᩊᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨾᩩᨲᩮᩣᩃᩥ (ᨷᩦ᪨)] ᨷᩪᩁᩣ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᩉᩥᨲᩔ ᨵᨬ᩠ᨬᩔ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ ᩈᩣᩃᩦᨶᩴ ᩅᩦᩉᩦᨶᩴ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨾᩣᩈᩣᨶᩴ ᨲᩥᩃᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨶᩴ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩍᨾᩮ ᩈᩣᩃᩦ, ᩍᨾᩮ ᩅᩦᩉᩦ ᩍᨾᩮ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣ ᩍᨾᩮ ᨾᩣᩈᩣ ᩍᨾᩮ ᨲᩥᩃᩣ ᩍᨾᩮ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨾᨾᩮᩅ ᨠᩣᨿᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᩤᨴᨲᩃᩣ ᩋᨵᩮᩣ ᨠᩮᩈᨾᨲ᩠ᨳᨠᩣ ᨲᨧᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩪᩁᩴ ᨶᩣᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩔ ᩋᩈᩩᨧᩥᨶᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩮᩈᩣ ᩃᩮᩣᨾᩣ…ᨷᩮ… ᨾᩩᨲ᩠ᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩍᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ…ᨷᩮ… ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

ᨷᨭᩥᨠᩪᩃᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨷᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣ ᨵᩣᨲᩩᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨷᨻ᩠ᨻᩴ

᪃᪇᪈᪨ “ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨾᨾᩮᩅ ᨠᩣᨿᩴ ᨿᨳᩣᨮᩥᨲᩴ ᨿᨳᩣᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩴ ᨵᩣᨲᩩᩈᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨷᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩ ᩋᩣᨷᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩪ’ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨣᩮᩣᨥᩣᨲᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨥᩣᨲᨠᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩅᩣ ᨣᩣᩅᩥᩴ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᨷᨳᩮ ᨻᩥᩃᩈᩮᩣ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩔ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨾᨾᩮᩅ ᨠᩣᨿᩴ ᨿᨳᩣᨮᩥᨲᩴ ᨿᨳᩣᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩴ ᨵᩣᨲᩩᩈᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨷᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩ ᩋᩣᨷᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩪ’ᨲᩥ᪨

“ᩍᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

ᨵᩣᨲᩩᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨷᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

កាយានុបស្សនា នវសិវថិកបព្ពំ

៣៧៩. “បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេយ្យថាបិ បស្សេយ្យ សរីរំ សិវថិកាយ ឆឌ្ឌិតំ ឯកាហមតំ វា ទ្វីហមតំ វា តីហមតំ វា ឧទ្ធុមាតកំ វិនីលកំ វិបុព្ពកជាតំ។ សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ – ‘អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ ឯវំភាវី ឯវំអនតីតោ’តិ។

“ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា ...បេ... ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេយ្យថាបិ បស្សេយ្យ សរីរំ សិវថិកាយ ឆឌ្ឌិតំ កាកេហិ វា ខជ្ជមានំ កុលលេហិ វា ខជ្ជមានំ គិជ្ឈេហិ វា ខជ្ជមានំ កង្កេហិ វា ខជ្ជមានំ សុនខេហិ វា ខជ្ជមានំ ព្យគ្ឃេហិ វា ខជ្ជមានំ ទីបីហិ វា ខជ្ជមានំ សិង្គាលេហិ វា [គិជ្ឈេហិ វា ខជ្ជមានំ, សុវានេហិ វា ខជ្ជមានំ, សិគាលេហិ វា ខជ្ជមានំ, (ស្យា។ បី។)] ខជ្ជមានំ វិវិធេហិ វា បាណកជាតេហិ ខជ្ជមានំ។ សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ – ‘អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ ឯវំភាវី ឯវំអនតីតោ’តិ។

“ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា...បេ... ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេយ្យថាបិ បស្សេយ្យ សរីរំ សិវថិកាយ ឆឌ្ឌិតំ អដ្ឋិកសង្ខលិកំ សមំសលោហិតំ ន្ហារុសម្ពន្ធំ...បេ... អដ្ឋិកសង្ខលិកំ និមំសលោហិតមក្ខិតំ ន្ហារុសម្ពន្ធំ...បេ... អដ្ឋិកសង្ខលិកំ អបគតមំសលោហិតំ ន្ហារុសម្ពន្ធំ...បេ... អដ្ឋិកានិ អបគតសម្ពន្ធានិ [អបគតន្ហារុសម្ពន្ធានិ (ស្យា។)] ទិសា វិទិសា វិក្ខិត្តានិ, អញ្ញេន ហត្ថដ្ឋិកំ អញ្ញេន បាទដ្ឋិកំ អញ្ញេន គោប្ផកដ្ឋិកំ [“អញ្ញេន គោប្ផកដ្ឋិក”ន្តិ ឥទំ សី។ ស្យា។ បី។ បោត្ថកេសុ នត្ថិ] អញ្ញេន ជង្ឃដ្ឋិកំ អញ្ញេន ឩរុដ្ឋិកំ អញ្ញេន កដិដ្ឋិកំ [អញ្ញេន កដដ្ឋិកំ អញ្ញេន បិដ្ឋដ្ឋិកំ អញ្ញេន កណ្ដកដ្ឋិកំ អញ្ញេន ផាសុកដ្ឋិកំ អញ្ញេន ឧរដ្ឋិកំ អញ្ញេន អំសដ្ឋិកំ អញ្ញេន ពាហុដ្ឋិកំ (ស្យា។)] អញ្ញេន ផាសុកដ្ឋិកំ អញ្ញេន បិដ្ឋិដ្ឋិកំ អញ្ញេន ខន្ធដ្ឋិកំ [អញ្ញេន កដដ្ឋិកំ អញ្ញេន បិដ្ឋដ្ឋិកំ អញ្ញេន កណ្ដកដ្ឋិកំ អញ្ញេន ផាសុកដ្ឋិកំ អញ្ញេន ឧរដ្ឋិកំ អញ្ញេន អំសដ្ឋិកំ អញ្ញេន ពាហុដ្ឋិកំ (ស្យា។)] អញ្ញេន គីវដ្ឋិកំ អញ្ញេន ហនុកដ្ឋិកំ អញ្ញេន ទន្តដ្ឋិកំ អញ្ញេន សីសកដាហំ។ សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ – ‘អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ ឯវំភាវី ឯវំអនតីតោ’តិ។

“ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា ...បេ... វិហរតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេយ្យថាបិ បស្សេយ្យ សរីរំ សិវថិកាយ ឆឌ្ឌិតំ អដ្ឋិកានិ សេតានិ សង្ខវណ្ណបដិភាគានិ...បេ... អដ្ឋិកានិ បុញ្ជកិតានិ តេរោវស្សិកានិ ...បេ... អដ្ឋិកានិ បូតីនិ ចុណ្ណកជាតានិ។ សោ ឥមមេវ កាយំ ឧបសំហរតិ – ‘អយម្បិ ខោ កាយោ ឯវំធម្មោ ឯវំភាវី ឯវំអនតីតោ’តិ។ ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។ សមុទយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ, វយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ,

សមុទយវយធម្មានុបស្សី វា កាយស្មិំ វិហរតិ។ ‘អត្ថិ កាយោ’តិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ញាណមត្តាយ បដិស្សតិមត្តាយ អនិស្សិតោ ច វិហរតិ, ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។

នវសិវថិកបព្វំ និដ្ឋិតំ។

ចុទ្ទស កាយានុបស្សនា និដ្ឋិតា។

វេទនានុបស្សនា

៣៨០។ “កថញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សុខំ វា វេទនំ វេទយមានោ ‘សុខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ ។ ទុក្ខំ វា វេទនំ វេទយមានោ ‘ទុក្ខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ អទុក្ខមសុខំ វា វេទនំ វេទយមានោ ‘អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ សាមិសំ វា សុខំ វេទនំ វេទយមានោ ‘សាមិសំ សុខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ, និរាមិសំ វា សុខំ វេទនំ វេទយមានោ ‘និរាមិសំ សុខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ សាមិសំ វា ទុក្ខំ វេទនំ វេទយមានោ ‘សាមិសំ ទុក្ខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ, និរាមិសំ វា ទុក្ខំ វេទនំ វេទយមានោ ‘និរាមិសំ ទុក្ខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ សាមិសំ វា អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទយមានោ ‘សាមិសំ អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ, និរាមិសំ វា អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទយមានោ ‘និរាមិសំ អទុក្ខមសុខំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា វា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ។ សមុទយធម្មានុបស្សី វា វេទនាសុ វិហរតិ, វយធម្មានុបស្សី វា វេទនាសុ វិហរតិ, សមុទយវយធម្មានុបស្សី វា វេទនាសុ វិហរតិ។ ‘អត្ថិ វេទនា’តិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ញាណមត្តាយ បដិស្សតិមត្តាយ អនិស្សិតោ ច វិហរតិ, ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ។

វេទនានុបស្សនា និដ្ឋិតា។

ចិត្តានុបស្សនា

៣៨១។ “កថញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សរាគំ វា ចិត្តំ ‘សរាគំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ, វីតរាគំ វា ចិត្តំ ‘វីតរាគំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ។ សទោសំ វា ចិត្តំ ‘សទោសំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ, វីតទោសំ វា ចិត្តំ ‘វីតទោសំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ។ សមោហំ វា ចិត្តំ ‘សមោហំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ, វីតមោហំ វា ចិត្តំ ‘វីតមោហំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ។ សង្ខិត្តំ វា ចិត្តំ ‘សង្ខិត្តំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ, វិក្ខិត្តំ វា ចិត្តំ ‘វិក្ខិត្តំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ។ មហគ្គតំ វា ចិត្តំ ‘មហគ្គតំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ, អមហគ្គតំ វា ចិត្តំ ‘អមហគ្គតំ ចិត្ត’ន្តិ

ປຊານາຕິ. ສອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສອຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອິຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ຈິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ວາ ຈິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາ ຈິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ. ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ, ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ, ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ, ‘ອຕ຺ຖິ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ ວາ ປນສ຺ສ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ຍາວເທວ ຎາຓມຕ຺ຕາຍ ປຏິສ຺ສຕິມຕ຺ຕາຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ, ນ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ.

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ນີວຣຓປພ຺ພໍ

໑໑໕. “ກຖຎ຺ຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປຎ຺ຈສຸ ນີວຣເຓສຸ. ກຖຎ຺ຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ປຎ຺ຈສຸ ນີວຣເຓສຸ?

“ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຉ຺ຉນ຺ທໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຉ຺ຉນ຺ໂທ’ຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຉ຺ຉນ຺ທໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຉ຺ຉນ຺ໂທ’ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກາມຉ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກາມຉ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ກາມຉ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາທໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາໂທ’ຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາທໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາໂທ’ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖິນມິທ຺ທໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖິນມິທ຺ທ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖິນມິທ຺ທໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຖິນມິທ຺ທ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຖິນມິທ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຖິນມິທ຺ທສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ຖິນມິທ຺ທສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ.

“សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆំ ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆា’តិ បជានាតិ, អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆំ ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ វិចិកិច្ឆា’តិ បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នាយ វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នាយ វិចិកិច្ឆាយ បហានំ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច បហីនាយ វិចិកិច្ឆាយ អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ សមុទយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ, វយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ, សមុទយវយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ ‘អត្ថិ ធម្មា’តិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ញាណមត្តាយ បដិស្សតិមត្តាយ អនិស្សិតោ ច វិហរតិ, ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ បញ្ចសុ នីវរណេសុ។

នីវរណបព្វំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មានុបស្សនា ខន្ធបព្វំ

៣៨៣។ “បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ។ កថញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ – ‘ឥតិ រូបំ, ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ, ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ; ឥតិ វេទនា, ឥតិ វេទនាយ សមុទយោ, ឥតិ វេទនាយ អត្ថង្គមោ; ឥតិ សញ្ញា, ឥតិ សញ្ញាយ សមុទយោ, ឥតិ សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ; ឥតិ សង្ខារា, ឥតិ សង្ខារានំ សមុទយោ, ឥតិ សង្ខារានំ អត្ថង្គមោ, ឥតិ វិញ្ញាណំ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ’តិ, ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ។ សមុទយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ, វយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ, សមុទយវយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ។ ‘អត្ថិ ធម្មា’តិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ញាណមត្តាយ បដិស្សតិមត្តាយ, អនិស្សិតោ ច វិហរតិ, ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ។

ខន្ធបព្វំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មានុបស្សនា អាយតនបព្វំ

៣៨៤។ “បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ ឆសុ អជ្ឈត្តិកពាហិរេសុ អាយតនេសុ។ កថញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ ឆសុ អជ្ឈត្តិកពាហិរេសុ អាយតនេសុ?

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចក្ខុញ្ច បជានាតិ, រូបេ ច បជានាតិ, យញ្ច តទុភយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សំយោជនំ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស បហានំ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច បហីនស្ស សំយោជនស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“សោតញ្ច បជានាតិ, សទ្ទេ ច បជានាតិ, យញ្ច តទុភយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សំយោជនំ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស បហានំ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច បហីនស្ស សំយោជនស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“ឃានញ្ច បជានាតិ, គន្ធេ ច បជានាតិ, យញ្ច តទុភយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សំយោជនំ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស បហានំ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច បហីនស្ស សំយោជនស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“ជិវ្ហញ្ច បជានាតិ, រសេ ច បជានាតិ, យញ្ច តទុភយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សំយោជនំ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ , យថា ច ឧប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស បហានំ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច បហីនស្ស សំយោជនស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“កាយញ្ច បជានាតិ, ផោដ្ឋព្ពេ ច បជានាតិ, យញ្ច តទុភយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សំយោជនំ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស បហានំ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច បហីនស្ស សំយោជនស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“មនញ្ច បជានាតិ, ធម្មេ ច បជានាតិ, យញ្ច តទុភយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សំយោជនំ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស សំយោជនស្ស បហានំ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច បហីនស្ស សំយោជនស្ស អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“ឥតិ អជ្ឈត្តំ វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ។ សមុទយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ, វយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ, សមុទយវយធម្មានុបស្សី វា ធម្មេសុ វិហរតិ។ ‘អត្ថិ ធម្មា’តិ វា បនស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ យាវទេវ ញាណមត្តាយ បដិស្សតិមត្តាយ, អនិស្សិតោ ច វិហរតិ, ន ច កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតិ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ ឆសុ អជ្ឈត្តិកពាហិរេសុ អាយតនេសុ។

អាយតនបព្វំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មានុបស្សនា ពោជ្ឈង្គបព្វំ

៣៨៥. “បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ សត្តសុ ពោជ្ឈង្គេសុ។ កថញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ សត្តសុ ពោជ្ឈង្គេសុ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរី ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរី ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរី ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរី ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរី ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“សន្តំ វា អជ្ឈត្តំ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘អត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, អសន្តំ វា អជ្ឈត្តំ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ‘នត្ថិ មេ អជ្ឈត្តំ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ បជានាតិ, យថា ច អនុប្បន្នស្ស សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទោ ហោតិ តញ្ច បជានាតិ, យថា ច ឧប្បន្នស្ស សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរី ហោតិ តញ្ច បជានាតិ។

“ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ , ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨

“ᩍᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ’ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᨶᩔ ᩈᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᨬᩣᨱᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᩔᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷᩣᨴᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ᪨

ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨷᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨ [ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨷᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨷᨮᨾᨽᩣᨱᩅᩣᩁᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]

ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨷᨻ᩠ᨻᩴ

᪓᪘᪖᪨ “ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨮᨾᨽᩣᨱᩅᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪓᪘᪗᪨ “ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ? ᨩᩣᨲᩥᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᨩᩁᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᨾᩁᨱᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨷᩣᨿᩣᩈᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ [ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ…ᨷᩮ… ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨲᩴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩴᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ], ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ[ᨷᨬ᩠ᨧᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨷᩥ (ᨠ᪨)]ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ᪨

᪓᪘᪘᪨ “ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨩᩣᨲᩥ? ᨿᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᨩᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨷᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨩᩣᨲᩥ᪨

៣៨៩។ “កតមា ច, ភិក្ខវេ, ជរា? យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហិ តម្ហិ សត្តនិកាយេ ជរា ជីរណតា ខណ្ឌិច្ចំ បាលិច្ចំ វលិត្តចតា អាយុនោ សំហានិ ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកោ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ជរា។

៣៩០។ “កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, មរណំ? យំ [អដ្ឋកថា ចូឡេសិវេកាតព្ពា] តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហា តម្ហា សត្តនិកាយា ចុតិ ចវនតា ភេទោ អន្តរធានំ មច្ចុ មរណំ កាលកិរិយា ខន្ធានំ ភេទោ កឡេវរស្ស និក្ខេបោ ជីវិតិន្ទ្រិយស្សុបច្ឆេទោ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, មរណំ។

៣៩១។ “កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សោកោ? យោ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស សោកោ សោចនា សោចិតត្តំ អន្តោសោកោ អន្តោបរិសោកោ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សោកោ។

៣៩២។ “កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បរិទេវោ? យោ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស អាទេវោ បរិទេវោ អាទេវនា បរិទេវនា អាទេវិតត្តំ បរិទេវិតត្តំ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ បរិទេវោ។

៣៩៣។ “កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ ទុក្ខំ កាយិកំ អសាតំ កាយសម្ផស្សជំ ទុក្ខំ អសាតំ វេទយិតំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ។

៣៩៤។ “កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, ទោមនស្សំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចេតសិកំ ទុក្ខំ ចេតសិកំ អសាតំ មនោសម្ផស្សជំ ទុក្ខំ អសាតំ វេទយិតំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទោមនស្សំ។

៣៩៥។ “កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឧបាយាសោ? យោ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស អាយាសោ ឧបាយាសោ អាយាសិតត្តំ ឧបាយាសិតត្តំ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឧបាយាសោ។

៣៩៦។ “កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ? ឥធ យស្ស តេ ហោន្តិ អនិដ្ឋា អកន្តា អមនាបា រូបា សទ្ទា គន្ធា រសា ផោដ្ឋព្ពា ធម្មា, យេ វា បនស្ស តេ ហោន្តិ អនត្ថកាមា អហិតកាមា អផាសុកកាមា អយោគក្ខេមកាមា, យា តេហិ សទ្ធិំ សង្គតិ សមាគមោ សមោធានំ មិស្សីភាវោ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ។

៣៩៧។ “កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ? ឥធ យស្ស តេ ហោន្តិ ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា រូបា សទ្ទា គន្ធា រសា ផោដ្ឋព្ពា ធម្មា, យេ វា បនស្ស តេ ហោន្តិ អត្ថកាមា ហិតកាមា ផាសុកកាមា យោគក្ខេមកាមា មាតា វា បិតា វា ភាតា វា ភគិនី វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតិសាលោហិតា វា, យា តេហិ សទ្ធិំ អសង្គតិ អសមាគមោ អសមោធានំ អមិស្សីភាវោ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បិយេហិ

ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

᪃᪙᪘᪨ "ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ? ᨩᩣᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – 'ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᨿᩴ ᨶ ᨩᩣᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – 'ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᨿᩴ ᨶ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᨩᩁᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ 'ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᨿᩴ ᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ 'ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᨿᩴ ᨶ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᨾᩁᨱᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᩈᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨷᩣᨿᩣᩈᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ 'ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᨿᩴ ᨶ ᩈᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨷᩣᨿᩣᩈᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᩈᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨷᩣᨿᩣᩈᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩ'ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨

᪃᪙᪙᪨ "ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ? ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩁᩪᨷᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪄᪀᪀᪨ "ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩴ [ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ? ᨿᩣᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨷᩮᩣᨶᩮᩣᨻ᩠ᨽᩅᩥᨠᩣ [ᨷᩮᩣᨶᩮᩣᨽᩅᩥᨠᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᩈᩉᨣᨲᩣ [ᨶᨶ᩠ᨴᩦᩁᩣᨣᩈᩉᨣᨲᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨲᨲᩕᨲᨲᩕᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨶᩦ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨠᩣᨾᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨽᩅᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩅᩥᨽᩅᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨

"ᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨠᨲ᩠ᨳ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ? ᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨

"ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ...ᨷᩮ... ᨥᩣᨶᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᨾᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨

"ᩁᩪᨷᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᩁᩈᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ... ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨

"ចក្ខុវិញ្ញាណំ លោកេ... សោតវិញ្ញាណំ លោកេ... ឃានវិញ្ញាណំ លោកេ... ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ លោកេ... កាយវិញ្ញាណំ លោកេ... មនោវិញ្ញាណំ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។

"ចក្ខុសម្ផស្សោ លោកេ... សោតសម្ផស្សោ លោកេ... ឃានសម្ផស្សោ លោកេ... ជិវ្ហាសម្ផស្សោ លោកេ... កាយសម្ផស្សោ លោកេ... មនោសម្ផស្សោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។

"ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ... សោតសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ... ឃានសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ... ជិវ្ហាសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ... កាយសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ... មនោសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។

"រូបសញ្ញា លោកេ... សទ្ទសញ្ញា លោកេ... គន្ធសញ្ញា លោកេ... រសសញ្ញា លោកេ... ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា លោកេ... ធម្មសញ្ញា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។

"រូបសញ្ចេតនា លោកេ... សទ្ទសញ្ចេតនា លោកេ... គន្ធសញ្ចេតនា លោកេ... រសសញ្ចេតនា លោកេ... ផោដ្ឋព្ពសញ្ចេតនា លោកេ... ធម្មសញ្ចេតនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។

"រូបតណ្ហា លោកេ... សទ្ទតណ្ហា លោកេ... គន្ធតណ្ហា លោកេ... រសតណ្ហា លោកេ... ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា លោកេ... ធម្មតណ្ហា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។

"រូបវិតក្កោ លោកេ... សទ្ទវិតក្កោ លោកេ... គន្ធវិតក្កោ លោកេ... រសវិតក្កោ លោកេ... ផោដ្ឋព្ពវិតក្កោ លោកេ... ធម្មវិតក្កោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។

"រូបវិចារោ លោកេ... សទ្ទវិចារោ លោកេ... គន្ធវិចារោ លោកេ... រសវិចារោ លោកេ... ផោដ្ឋព្ពវិចារោ លោកេ... ធម្មវិចារោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឯត្ថ និវិសមានា និវិសតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ។

និរោធសច្ចនិទ្ទេសោ

៣០៨។ "កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ [ទុក្ខនិរោធោ (ស្យា.)] អរិយសច្ចំ? យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ

បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ។

“សា ខោ បនេសា, ភិក្ខវេ, តណ្ហា កត្ថ បហីយមានា បហីយតិ, កត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ? យំ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“កិញ្ច លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ? ចក្ខុ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។ សោតំ លោកេ…បេ… ឃានំ លោកេ… ជិវ្ហា លោកេ… កាយោ លោកេ… មនោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“រូបា លោកេ… សទ្ទា លោកេ… គន្ធា លោកេ… រសា លោកេ… ផោដ្ឋព្ពា លោកេ… ធម្មា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“ចក្ខុវិញ្ញាណំ លោកេ… សោតវិញ្ញាណំ លោកេ… ឃានវិញ្ញាណំ លោកេ… ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ លោកេ… កាយវិញ្ញាណំ លោកេ… មនោវិញ្ញាណំ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“ចក្ខុសម្ផស្សោ លោកេ… សោតសម្ផស្សោ លោកេ… ឃានសម្ផស្សោ លោកេ… ជិវ្ហាសម្ផស្សោ លោកេ… កាយសម្ផស្សោ លោកេ… មនោសម្ផស្សោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ… សោតសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ … ឃានសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ… ជិវ្ហាសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ… កាយសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ… មនោសម្ផស្សជា វេទនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“រូបសញ្ញា លោកេ… សទ្ទសញ្ញា លោកេ… គន្ធសញ្ញា លោកេ… រសសញ្ញា លោកេ… ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា លោកេ… ធម្មសញ្ញា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“រូបសញ្ចេតនា លោកេ… សទ្ទសញ្ចេតនា លោកេ… គន្ធសញ្ចេតនា លោកេ… រសសញ្ចេតនា លោកេ… ផោដ្ឋព្ពសញ្ចេតនា លោកេ… ធម្មសញ្ចេតនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“រូបតណ្ហា លោកេ… សទ្ទតណ្ហា លោកេ… គន្ធតណ្ហា លោកេ… រសតណ្ហា លោកេ… ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា លោកេ… ធម្មតណ្ហា លោកេ បិយរូបំ

សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“រូបវិតក្កោ លោកេ... សទ្ទវិតក្កោ លោកេ... គន្ធវិតក្កោ លោកេ... រសវិតក្កោ លោកេ... ផោដ្ឋព្ពវិតក្កោ លោកេ... ធម្មវិតក្កោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។

“រូបវិចារោ លោកេ... សទ្ទវិចារោ លោកេ... គន្ធវិចារោ លោកេ... រសវិចារោ លោកេ... ផោដ្ឋព្ពវិចារោ លោកេ... ធម្មវិចារោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ , ឯត្ថេសា តណ្ហា បហីយមានា បហីយតិ, ឯត្ថ និរុជ្ឈមានា និរុជ្ឈតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ។

មគ្គសច្ចនិទ្ទេសោ

៣០៧។ “កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សម្មាទិដ្ឋិ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខេ ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធេ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាទិដ្ឋិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាសង្កប្បោ? នេក្ខម្មសង្កប្បោ អព្យាបាទសង្កប្បោ អវិហិំសាសង្កប្បោ, អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ, សម្មាសង្កប្បោ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សម្មាវាចា? មុសាវាទា វេរមណី [វេរមណិ (ក។)] បិសុណាយ វាចាយ វេរមណី ផរុសាយ វាចាយ វេរមណី សម្ផប្បលាបា វេរមណី, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាវាចា។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាកម្មន្តោ? បាណាតិបាតា វេរមណី អទិន្នាទានា វេរមណី កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណី, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាកម្មន្តោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាអាជីវោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ មិច្ឆាអាជីវំ បហាយ សម្មាអាជីវេន ជីវិតំ កប្បេតិ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាអាជីវោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាវាយាមោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ

បក្កញាតិ បឝហតិ; អត្យប្បត្តាត់ ក្យសលិត់ ឆយ្ខាត់ ្កប្បាធាយ លត្ថិ ឌេតតិ ចាឃយតិ ឌិទិយំ អារកតិ ឌិត្តំ បក្កញាតិ បឝហតិ; ្កប្បត្តាត់ ក្យសលិត់ ឆយ្ខាត់ ឌិតិឃា អសេយ្ខាសាឃ កិេឃ្យាកាចាឃ េចប្យុលាឃ កាចតាឃ ឋិទិប្នុទិឃា លត្ថិ ឌេតតិ ចាឃយតិ ឌិទិយំ អារកតិ ឌិត្តំ បក្កញាតិ បឝហតិ៉ អយំ ទុក្ខតិ, កិក្ខេច, សយ្ខាចាឃាេយា៉

“កតយា ឆ, កិក្ខេច, សយ្ខាសតិ? ខ្ពង, កិក្ខេច, កិក្ខុ កាេឃ កាឃាត្យបស្សី ឌិហេតិ អាតាបី សម្បជានេតា សតិយា ឌិេតឃ្យ េលាេក អកិជ្ឈាេទាយតស្សំ; េចឝតាស្យ េចឝតាត្យបស្សី ឌិហេតិ អាតាបី សម្បជានេតា សតិយា ឌិេតឃ្យ េលាេក អកិជ្ឈាេទាយតស្សំ; ឌិត្តេ ឌិត្តាត្យបស្សី ឌិហេតិ អាតាបី សម្បជានេតា សតិយា ឌិេតឃ្យ េលាេក អកិជ្ឈាេទាយតស្សំ; ធេម្មស្យ ធយ្ខាត្យបស្សី ឌិហេតិ អាតាបី សម្បជានេតា សតិយា ឌិេតឃ្យ េលាេក អកិជ្ឈាេទាយតស្សំ៉ អយំ ទុក្ខតិ, កិក្ខេច, សយ្ខាសតិ៉

“កតេយា ឆ, កិក្ខេច, សយ្ខាសយាធិ? ខ្ពង, កិក្ខេច, កិក្ខុ ឌិឌិេច្ចឆ កាេយហិ ឌិឌិច្ច អក្យសេលហិ ធេម្ខហិ សឌិតក្កំ សឌិចារំ ឌិេចកជំ បីតិស្ខុខំ បធមំ ឈាត់ ្កបសម្បជ្ជ ឌិហេតិ៉ ឌិតក្កឌិចារាត់ ឝ្យបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាធេត់ េចតេសា ឯេកាធិកាចំ អឌិតក្កំ អឌិចារំ សមាធិជំ បីតិស្ខុខំ ឝ្ញតិយំ ឈាត់ ្កបសម្បជ្ជ ឌិហេតិ៉ បីតិឃា ឆ ឌិរាកា ្កេបក្ខេកា ឆ ឌិហេតិ, សេតា ឆ សម្បជានេតា, ស្ខុឍញ្ច កាេយត បជិសំេចេឝតិ, យំ តំ អទិយា អាឌិក្ខត្តិ ‘្កេបក្ខេកា សតិយា ស្ខុឍឌិហារី’តិ តតិយំ ឈាត់ ្កបសម្បជ្ជ ឌិហេតិ៉ ស្ខុឍស្ស ឆ បហាតា ទុក្ខស្ស ឆ បហាតា ប្ខុេព្ពេឆ េសាយតស្សេទាយតស្សាត់ អត្ថង្ខមា អទុក្ខមស្ខុឍំ ្កេបក្ខាសតិបិទិស្ខុទ្ធិំ ចត្យត្ថំ ឈាត់ ្កបសម្បជ្ជ ឌិហេតិ៉ អយំ ទុក្ខតិ, កិក្ខេច , សយ្ខាសយាធិ៉ ខ្ពធំ ទុក្ខតិ, កិក្ខេច, ទុក្ខគិេរាឆកាមិនី បជិបតា អទិយសច្ចំ៉

១០៧៉ “ខ្ពតិ អជ្ឈត្តំ ចា ធេម្មស្យ ធយ្ខាត្យបស្សី ឌិហេតិ, ពហិទ្ធា ចា ធេម្មស្យ ធយ្ខាត្យបស្សី ឌិហេតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា ចា ធេម្មស្យ ធយ្ខាត្យបស្សី ឌិហេតិ៉ សម្ចុឝយធយ្ខាត្យបស្សី ចា ធេម្មស្យ ឌិហេតិ, ចយធយ្ខាត្យបស្សី ចា ធេម្មស្យ ឌិហេតិ, សម្ចុឝយចយធយ្ខាត្យបស្សី ចា ធេម្មស្យ ឌិហេតិ៉ ‘អត្ថិ ធយ្ខា’តិ ចា បតស្ស សតិ បច្ចុបដ្ឋិតា េហាតិ ឃាចេឝច ញាណមត្តាឃ បជិស្សតិមត្តាឃ អគិស្សិេតា ឆ ឌិហេតិ, ត ឆ កិញ្ចិ េលាេក ្កបិឌិយតិ៉ ឯចម្បិ េខា, កិក្ខេច, កិក្ខុ ធេម្មស្យ ធយ្ខាត្យបស្សី ឌិហេតិ ចត្យស្យ អទិយសេច្ចស្យ៉

សច្ចបព្ពំ គិដ្ឋិតំ៉

ធយ្ខាត្យបស្សតា គិដ្ឋិតា៉

១០៨៉ “េឃា ហិ េកាចិ, កិក្ខេច, ខ្ពេម ចត្តាេរា សតិបដ្ឋាេន ឯចំ ការេឃ្យ សត្តចស្សាតិ, តស្ស ទ្វិត្តំ ចលិត់ អញ្ញតរំ ចលំ បាជិកង្ខំ ឌិេដ្ឋច ធេម្ខ អញ្ញា; សតិ ចា ្កបាធិេសេស អតាកាមិតា៉

“តិដ្ឋត្យ, កិក្ខេច, សត្តចស្សាតិ៉ េឃា ហិ េកាចិ, កិក្ខេច, ខ្ពេម ចត្តាេរា សតិបដ្ឋាេន ឯចំ ការេឃ្យ ឆ ចស្សាតិ…េប… បញ្ច ចស្សាតិ…

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ… ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ… ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩔᩣᨶᩥ… ᩑᨠᩴ ᩅᩔᩴ… ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᩴ ᩅᩔᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᩣᨶᩥ, ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨹᩃᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨹᩃᩴ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ; ᩈᨲᩥ ᩅᩤ ᩏᨷᩤᨴᩥᩈᩮᩈᩮ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨲᩣ᪨

“ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩩ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᨨ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ…ᨷᩮ… ᨷᨬ᩠ᨧ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ… ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ… ᨲᩦᨱᩥ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ … ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩣᩈᩣᨶᩥ… ᩑᨠᩴ ᨾᩣᩈᩴ… ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩴ… ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ, ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨹᩃᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨹᩃᩴ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ; ᩈᨲᩥ ᩅᩤ ᩏᨷᩤᨴᩥᩈᩮᩈᩮ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨲᩣᨲᩥ᪨

᪔᪐᪖᪨ “ᩑᨠᩣᨿᨶᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣᨿ ᨬᩣᨿᩔ ᩋᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᨾᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧ ᨽᨣᩅᩤ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨾᩉᩣᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪄᪀᪆᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩈᩩ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩉᩥ ᨿᩮᨶ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᩈᩃᩣᨶᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨲᨴᩅᩈᩁᩥ᪨ ᨲᨲᩕ ᩈᩩᨴᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩴ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩮ [ᩈᩦᩈᨸᩣᩅᨶᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)]᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩈᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᩔᨴᩴ ᩈᨲᩥᨱᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᨠᩴ ᩈᨵᨬ᩠ᨬᩴ ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩴ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥᨶᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᩣᨩᨴᩣᨿᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨

ᨸᩣᨿᩣᩈᩥᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩅᨲ᩠ᨳᩩ

᪄᪀᪇᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥᩔ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩔ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨸᩣᨸᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᩍᨲᩥᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ [ᩈᩩᨠᨭᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)] ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩔᩮᩣᩈᩩᩴ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ – “ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨡᩃᩩ ᨽᩮᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩈᩩ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩉᩥ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩴ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩮ᪨ ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩴ ᩑᩅᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ – ‘ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮᨵᩣᩅᩦ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨳᩦ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩮᩣ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ [ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᨧᩮᩅ ᩋᩁᩉᩣ ᨧ᪨ ᩈᩣᨵᩩ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨲᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩣᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᨦ᩠ᨥᩦ ᨣᨱᩦᨽᩪᨲᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶᨾᩩᨡᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩴ [ᨿᩮᨶ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩴ, ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)]᪨

᪄᪀᪈᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩏᨸᩁᩥᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᨴᩥᩅᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩏᨸᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩣᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᨦ᩠ᨥᩦ ᨣᨱᩦᨽᩪᨲᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶᨾᩩᨡᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨿᩮᨶ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩴ [ᨿᩮᨶ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩴ, ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)], ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩮ, ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩣᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᨦ᩠ᨥᩦ ᨣᨱᩦᨽᩪᨲᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶᨾᩩᨡᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ [ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᨸᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩣᨮᨶ᩠ᨲᩁᩴ]?

“ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩈᩩ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩉᩥ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᩴ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩮ᪨ ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩴ ᩑᩅᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩮᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ – ‘ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮᨵᩣᩅᩦ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨳᩦ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩮᩣ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩁᩉᩣ ᨧᩣ’ᨲᩥ [ᩋᩁᩉᩣ ᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)]᪨ ᨲᨾᩮᨲᩮ [ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨲᩮ (ᩈᩦ. ᨠ.), ᨲᨾᩮᨶᩴ (ᨸᩦ.)] ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨽᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩮ, ᨿᩮᨶ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᩉᩥ – ‘ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ, ᨽᩮᩣ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – ᩋᩣᨣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩩ ᨠᩥᩁ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨸᩣᨿᩣᩈᩥᨸᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨾᨱᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᩁᩣ

ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮ ᨻᩣᩃᩮ ᩋᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᩥ, ᨽᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩮ, ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ ᨽᩮᩣ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨡᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥᩔ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ, ᨽᩮᩣ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ, ᩋᩣᨣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩩ ᨠᩥᩁ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨸᩣᨿᩣᩈᩥᨸᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨾᨱᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪄᪀᪉᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩮᩉᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩈᩥᩴᩈᨸᩣᩅᨶᩴ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨿᨠᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ; ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥᩴᩈᩩ; ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩮᩣ ᨲᩮᨶᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨸᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨶᩣᨾᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨

ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩅᩣᨴᩮᩣ

᪄᪁᪀᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩔᨸᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥ ᨽᩮᩣ ᨠᩔᨸ, ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩦ ᩑᩅᩴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ – ‘ᩍᨲᩥᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ’”ᨲᩥ᪨ “ᨶᩣᩉᩴ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩥᩴ ᩑᩅᩴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩴ ᩅᩣ ᩋᩔᩮᩣᩈᩥᩴ ᩅᩣ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩍᨲᩥᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ’ᨲᩥ?

ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩏᨸᨾᩣ

᪄᪁᪁᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᨡᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᨳᩣ ᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᩍᨾᩮ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ, ᨴᩮᩅᩣ ᩅᩣ ᨲᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩍᨾᩮ, ᨽᩮᩣ ᨠᩔᨸ, ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨸᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨶ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ; ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩮ ᨶ ᨾᨶᩩᩔᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩍᨾᩥᨶᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪄᪁᪂᪨ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨽᩅᩴ ᨠᩔᨸᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ’”ᨲᩥ᪨ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨶ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨲᩮ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ’”ᨲᩥ? “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ , ᨽᩮᩣ ᨠᩔᨸ, ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩮ

បរិយាយេន វុត្តំ ហោតិ – 'ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ'"តិ។ "យថា កថំ វិយ, រាជញ្ញ"តិ? "ឥធ មេ, ភោ កស្សប, មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា បាណាតិបាតី អទិន្នាទាយី កាមេសុមិច្ឆាចារី មុសាវាទី បិសុណាវាចា ផរុសាវាចា សម្ផប្បលាបី អភិជ្ឈាលូ ព្យាបន្នចិត្តា មិច្ឆាទិដ្ឋី។ តេ អបរេន សមយេន អាពាធិកា ហោន្តិ ទុក្ខិតា ពាឡ្ហគិលានា។ យទាហំ ជានាមិ – 'ន ទានិមេ ឥមម្ហា អាពាធា វុដ្ឋហិស្សន្តី'តិ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – 'សន្តិ ខោ, ភោ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – យេ តេ បាណាតិបាតី អទិន្នាទាយី កាមេសុមិច្ឆាចារី មុសាវាទី បិសុណាវាចា ផរុសាវាចា សម្ផប្បលាបី អភិជ្ឈាលូ ព្យាបន្នចិត្តា មិច្ឆាទិដ្ឋី, តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តី'តិ។ តុម្ហេ ខោ, ភោ, បាណាតិបាតី អទិន្នាទាយី កាមេសុមិច្ឆាចារី មុសាវាទី បិសុណាវាចា ផរុសាវាចា សម្ផប្បលាបី អភិជ្ឈាលូ ព្យាបន្នចិត្តា មិច្ឆាទិដ្ឋី។ សចេ តេសំ ភវតំ សមណព្រាហ្មណានំ សច្ចំ វចនំ, តុម្ហេ, ភោ, កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជិស្សថ។ សចេ, ភោ, កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជេយ្យាថ, យេន មេ អាគន្ត្វា អារោចេយ្យាថ – 'ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ'តិ។ តុម្ហេ ខោ បន មេ សទ្ធាយិកា បច្ចយិកា, យំ តុម្ហេហិ ទិដ្ឋំ, យថា សាមំ ទិដ្ឋំ ឯវមេតំ ភវិស្សតី'តិ។ តេ មេ 'សាធូ'តិ បដិស្សុត្វា នេវ អាគន្ត្វា អារោចេន្តិ, ន បន ទូតំ បហិណន្តិ។ អយម្បិ ខោ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ, យេន មេ បរិយាយេន ឯវំ ហោតិ – 'ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ'"តិ។

ចោរោបមា

៤១៣។ "តេន ហិ, រាជញ្ញ, តញ្ញេវេត្ថ បដិបុច្ឆិស្សាមិ។ យថា តេ ខមេយ្យ តថា នំ ព្យាករេយ្យាសិ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, រាជញ្ញ, ឥធ តេ បុរិសា ចោរំ អាគុចារិំ គហេត្វា ទស្សេយ្យុំ – 'អយំ តេ, ភន្តេ, ចោរោ អាគុចារី; ឥមស្ស យំ ឥច្ឆសិ, តំ ទណ្ឌំ បណេហី'តិ។ តេ ត្វំ ឯវំ វទេយ្យាសិ – 'តេន ហិ, ភោ, ឥមំ បុរិសំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា [ករោត្វា (ស្យា។ ក។)] ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ [រថិយាយ រថិយំ (ពហូសុ)] សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខមិត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស អាឃាតនេ សីសំ ឆិន្ទថា'តិ។ តេ 'សាធូ'តិ បដិស្សុត្វា តំ បុរិសំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខមិត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស អាឃាតនេ និសីទាបេយ្យុំ។ លភេយ្យ នុ ខោ សោ ចោរោ ចោរឃាតេសុ – 'អាគមេន្តុ តាវ ភវន្តោ ចោរឃាតា, អមុកស្មិំ មេ គាមេ វា និគមេ វា មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា, យាវាហំ តេសំ ឧទ្ទិសិត្វា អាគច្ឆាមី'តិ, ឧទាហុ វិប្បលបន្តស្សេវ ចោរឃាតា សីសំ ឆិន្ទេយ្យុ"ន្តិ? "ន ហិ សោ, ភោ កស្សប, ចោរោ លភេយ្យ ចោរឃាតេសុ – 'អាគមេន្តុ តាវ ភវន្តោ ចោរឃាតា អមុកស្មិំ មេ គាមេ វា និគមេ វា មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា, យាវាហំ តេសំ ឧទ្ទិសិត្វា អាគច្ឆាមី'តិ។ អថ ខោ នំ វិប្បលបន្តស្សេវ ចោរឃាតា សីសំ ឆិន្ទេយ្យុ"ន្តិ។ "សោ ហិ នាម, រាជញ្ញ, ចោរោ មនុស្សោ មនុស្សភូតេសុ ចោរឃាតេសុ ន លភិស្សតិ – 'អាគមេន្តុ តាវ ភវន្តោ ចោរឃាតា, អមុកស្មិំ មេ គាមេ វា និគមេ វា មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា, យាវាហំ តេសំ ឧទ្ទិសិត្វា អាគច្ឆាមី'តិ។ កិំ បន តេ មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា បាណាតិបាតី អទិន្នាទាយី កាមេសុមិច្ឆាចារី មុសាវាទី បិសុណាវាចា ផរុសាវាចា សម្ផប្បលាបី អភិជ្ឈាលូ

ຍ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາ ລເຠຍ຺ຍຸໍ ນິຣຍປາເລສຸ – ‘ອາຄເມນ຺ຕຸ ຕາວ ໂຠນ຺ໂຕ ນິຣຍປາລາ, ຍາວ ມຍໍ ປາຍາສິສ຺ສ ຣາຊຎ຺ຎສ຺ສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈມ – “ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ”’ຕິ? ລເຠຍ຺ຍຸໍ ນຸ ເຕ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕຸ – ‘ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ’”ຕິ.

໔໑໓. “ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ກສ຺ສໂປ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ – ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ’”ຕິ. “ອຕ຺ຖິ ປນ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປຣິຍາໂຍ ເຍນ ເຕ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ’”ຕິ? “ອຕ຺ຖິ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ’”ຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ວິຍ, ຣາຊຎ຺ຎາ”ຕິ? “ອິຘ ເມ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຌ຺ຌາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ. ເຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ອາພາຘິກາ ໂຫນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂິຕາ ພາຬ຺ຫຄິລານາ. ຍທາຫໍ ຊາເນຍ຺ຍໍ – ‘ນ ທານິເມ ອິມມ຺ຫາ ອາພາຘາ ວຸຏ຺ຐຫິສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ – ‘ສນ຺ຕິ ໂຂ, ໂຠ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ – ເຍ ເຕ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຌ຺ຌາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. ຠວນ຺ໂຕ ໂຂ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຌ຺ຌາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ. ສເຈ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ຠວນ຺ໂຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ. ສເຈ, ໂຠ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປເຊ຺ຊຍ຺ຍາຖ, ເຍນ ເມ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາຖ – ‘ອິຕິປິ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ’ຕິ. ຠວນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ເມ ສທ຺ຘາຍິກາ ປຈ຺ຈຍິກາ, ຍໍ ຠວນ຺ເຕຫິ ທິຏ຺ຐໍ, ຍຖາ ສາມໍ ທິຏ຺ຐໍ ເອວເມຕໍ ຠວິສ຺ສຕີ’ຕິ. ເຕ ເມ ‘ສາທູ’ຕິ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເນວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ, ນ ປນ ທູຕໍ ປຫິຓນ຺ຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ໂຠ ກສ຺ສປ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ເມ ປຣິຍາເຍນ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ’”ຕິ.

ຄູຖກູປປຸຣິສູປມາ

໔໑໔. “ເຕນ ຫິ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍ ປິເທກເຈ຺ຈ [ອຸປມາຍມິເທກເຈ຺ຈ (ສີ. ສ຺ຍາ.), ອຸປມາຍປິ ອິເທກເຈ຺ຈ (ປີ.)] ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປຸຣິໂສ ຄູຖກູເປ ສສີສກໍ [ສສີສໂກ (ສ຺ຍາ.)] ນິມຸຄ຺ໂຄ ອສ຺ສ. ອຖ ຕ຺ວໍ ປຸຣິເສ ອາຓາເປຍ຺ຍາສິ – ‘ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ຕໍ ປຸຣິສໍ ຕມ຺ຫາ ຄູຖກູປາ ອຸທ຺ຘຣຖາ’ຕິ. ເຕ ‘ສາທູ’ຕິ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຕມ຺ຫາ ຄູຖກູປາ ອຸທ຺ຘເຣຍ຺ຍຸໍ. ເຕ ຕ຺ວໍ

ឯវំ វទេយ្យាសិ – ‘តេន ហិ, ភោ, តស្ស បុរិសស្ស កាយា វេឡុបេសិកាហិ គូថំ សុនិម្មជ្ជិតំ និម្មជ្ជថា’តិ។ តេ ‘សាធូ’តិ បដិស្សុត្វា តស្ស បុរិសស្ស កាយា វេឡុបេសិកាហិ គូថំ សុនិម្មជ្ជិតំ និម្មជ្ជេយ្យុំ។ តេ ត្វំ ឯវំ វទេយ្យាសិ – ‘តេន ហិ, ភោ, តស្ស បុរិសស្ស កាយំ បណ្ឌុមត្តិកាយ តិក្ខត្តុំ សុឧព្ពដ្ដិតំ ឧព្ពដ្ដេថា’តិ [សុព្ពដ្ដិតំ ឧព្ពដ្ដេថាតិ (ក.)]។ តេ តស្ស បុរិសស្ស កាយំ បណ្ឌុមត្តិកាយ តិក្ខត្តុំ សុឧព្ពដ្ដិតំ ឧព្ពដ្ដេយ្យុំ។ តេ ត្វំ ឯវំ វទេយ្យាសិ – ‘តេន ហិ, ភោ, តំ បុរិសំ តេលេន អព្ភញ្ជិត្វា សុខុមេន ចុណ្ណេន តិក្ខត្តុំ សុប្បធោតំ ករោថា’តិ។ តេ តំ បុរិសំ តេលេន អព្ភញ្ជិត្វា សុខុមេន ចុណ្ណេន តិក្ខត្តុំ សុប្បធោតំ ករេយ្យុំ។ តេ ត្វំ ឯវំ វទេយ្យាសិ – ‘តេន ហិ, ភោ, តស្ស បុរិសស្ស កេសមស្សុំ កប្បេថា’តិ។ តេ តស្ស បុរិសស្ស កេសមស្សុំ កប្បេយ្យុំ។ តេ ត្វំ ឯវំ វទេយ្យាសិ – ‘តេន ហិ, ភោ, តស្ស បុរិសស្ស មហគ្ឃញ្ច មាលំ មហគ្ឃញ្ច វិលេបនំ មហគ្ឃានិ ច វត្ថានិ ឧបហរថា’តិ។ តេ តស្ស បុរិសស្ស មហគ្ឃញ្ច មាលំ មហគ្ឃញ្ច វិលេបនំ មហគ្ឃានិ ច វត្ថានិ ឧបហរេយ្យុំ។ តេ ត្វំ ឯវំ វទេយ្យាសិ – ‘តេន ហិ, ភោ, តំ បុរិសំ បាសាទំ អារោបេត្វា បញ្ចកាមគុណានិ ឧបដ្ឋាបេថា’តិ។ តេ តំ បុរិសំ បាសាទំ អារោបេត្វា បញ្ចកាមគុណានិ ឧបដ្ឋាបេយ្យុំ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, រាជញ្ញ, អបិ នុ តស្ស បុរិសស្ស សុន្ហាតស្ស សុវិលិត្តស្ស សុកប្បិតកេសមស្សុស្ស អាមុក្កមាលាភរណស្ស ឱទាតវត្ថវសនស្ស ឧបរិបាសាទវរគតស្ស បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតស្ស សមង្គីភូតស្ស បរិចារយមានស្ស បុនទេវ តស្មិំ គូថកូបេ និមុជ្ជិតុកាមតា [និមុជ្ជិតុកាម្យតា (ស្យា. ក.)] អស្សា”តិ? “នោ ហិទំ, ភោ កស្សប”។ “តំ កិស្ស ហេតុ”? “អសុចិ, ភោ កស្សប, គូថកូបោ អសុចិ ចេវ អសុចិសង្ខាតោ ច ទុគ្គន្ធោ ច ទុគ្គន្ធសង្ខាតោ ច ជេគុច្ឆោ ច ជេគុច្ឆសង្ខាតោ ច បដិកូលោ ច បដិកូលសង្ខាតោ ចា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, រាជញ្ញ, មនុស្សា ទេវានំ អសុចី ចេវ អសុចិសង្ខាតា ច, ទុគ្គន្ធា ច ទុគ្គន្ធសង្ខាតា ច, ជេគុច្ឆា ច ជេគុច្ឆសង្ខាតា ច, បដិកូលា ច បដិកូលសង្ខាតា ច។ យោជនសតំ ខោ, រាជញ្ញ, មនុស្សគន្ធោ ទេវេ ឧព្ពាហតិ។ កិំ បន តេ មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា បាណាតិបាតា បដិវិរតា អទិន្នាទានា បដិវិរតា កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា មុសាវាទា បដិវិរតា បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតា ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតា សម្ផប្បលាបា បដិវិរតា អនភិជ្ឈាលូ អព្យាបន្នចិត្តា សម្មាទិដ្ឋី, កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា តេ អាគន្ត្វា អារោចេស្សន្តិ – ‘ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’តិ? ឥមិនាបិ ខោ តេ, រាជញ្ញ, បរិយាយេន ឯវំ ហោតុ – ‘ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

៤១៩។ “កិញ្ចាបិ ភវំ កស្សបោ ឯវមាហ, អថ ខោ ឯវំ មេ ឯត្ថ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។ “អត្ថិ បន, រាជញ្ញ, បរិយាយោ ...បេ... “អត្ថិ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ...បេ... ``យថា កថំ វិយ, រាជញ្ញាតិ? “ឥធ មេ, ភោ កស្សប, មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា បាណាតិបាតា បដិវិរតា អទិន្នាទានា បដិវិរតា កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា មុសាវាទា បដិវិរតា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា, តេ អបរេន សមយេន អាពាធិកា ហោន្តិ ទុក្ខិតា ពាឡ្ហគិលានា។ យទាហំ ជានាមិ – ‘ន ទានិមេ ឥមម្ហា អាពាធា វុដ្ឋហិស្សន្តី’តិ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទាមិ – ‘សន្តិ ខោ, ភោ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ ឯវំទិដ្ឋិនោ – យេ តេ បាណាតិបាតា បដិវិរតា អទិន្នាទានា បដិវិរតា កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា មុសាវាទា បដិវិរតា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា, តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ

ទេវានំ តាវតិំសានំ សហព្យតន្តិ។ ភវន្តោ ខោ បាណាតិបាតា បដិវិរតា អទិន្នាទានា បដិវិរតា កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា មុសាវាទា បដិវិរតា សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា បដិវិរតា។ សចេ តេសំ ភវតំ សមណព្រាហ្មណានំ សច្ចំ វចនំ, ភវន្តោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជិស្សន្តិ, ទេវានំ តាវតិំសានំ សហព្យតំ។ សចេ, ភោ, កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យាថ ទេវានំ តាវតិំសានំ សហព្យតំ, យេន មេ អាគន្ត្វា អារោចេយ្យាថ – `ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោតិ។ ភវន្តោ ខោ បន មេ សទ្ធាយិកា បច្ចយិកា, យំ ភវន្តេហិ ទិដ្ឋំ, យថា សាមំ ទិដ្ឋំ ឯវមេតំ ភវិស្សតីតិ។ តេ មេ ‘សាធូ’តិ បដិស្សុត្វា នេវ អាគន្ត្វា អារោចេន្តិ, ន បន ទូតំ បហិណន្តិ។ អយម្បិ ខោ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ, យេន មេ បរិយាយេន ឯវំ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

តាវតិំសទេវូបមា

៤១៧។ “តេន ហិ, រាជញ្ញ, តញ្ញេវេត្ថ បដិបុច្ឆិស្សាមិ; យថា តេ ខមេយ្យ, តថា នំ ព្យាករេយ្យាសិ។ យំ ខោ បន, រាជញ្ញ, មានុស្សកំ វស្សសតំ, ទេវានំ តាវតិំសានំ ឯសោ ឯកោ រត្តិន្ទិវោ [រត្តិទិវោ (ក។)], តាយ រត្តិយា តិំសរត្តិយោ មាសោ, តេន មាសេន ទ្វាទសមាសិយោ សំវច្ឆរោ, តេន សំវច្ឆរេន ទិព្ពំ វស្សសហស្សំ ទេវានំ តាវតិំសានំ អាយុប្បមាណំ។ យេ តេ មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា បាណាតិបាតា បដិវិរតា អទិន្នាទានា បដិវិរតា កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា មុសាវាទា បដិវិរតា សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា បដិវិរតា, តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា ទេវានំ តាវតិំសានំ សហព្យតំ។ សចេ បន តេសំ ឯវំ ភវិស្សតិ – ‘យាវ មយំ ទ្វេ វា តីណិ វា រត្តិន្ទិវានិ ទិព្ពេហិ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតា បរិចារេម, អថ មយំ បាយាសិស្ស រាជញ្ញស្ស គន្ត្វា អារោចេយ្យាម – “ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ”តិ។ អបិ នុ តេ អាគន្ត្វា អារោចេយ្យុំ – ‘ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ? “នោ ហិទំ, ភោ កស្សប។ អបិ ហិ មយំ, ភោ កស្សប, ចិរំ កាលង្កតាបិ ភវេយ្យាម។ កោ បនេតំ ភោតោ កស្សបស្ស អារោចេតិ – ‘អត្ថិ ទេវា តាវតិំសា’តិ វា ‘ឯវំទីឃាយុកា ទេវា តាវតិំសា’តិ វា។ ន មយំ ភោតោ កស្សបស្ស សទ្ទហាម – ‘អត្ថិ ទេវា តាវតិំសា’តិ វា ‘ឯវំទីឃាយុកា ទេវា តាវតិំសា’តិ វា”តិ។

ជច្ចន្ធូបមា

៤១៨។ “សេយ្យថាបិ, រាជញ្ញ, ជច្ចន្ធោ បុរិសោ ន បស្សេយ្យ កណ្ហ– សុក្កានិ រូបានិ , ន បស្សេយ្យ នីលកានិ រូបានិ, ន បស្សេយ្យ បីតកានិ [មញ្ជេដ្ឋកានិ (ស្យា។)] រូបានិ, ន បស្សេយ្យ លោហិតកានិ រូបានិ, ន បស្សេយ្យ មញ្ជិដ្ឋកានិ រូបានិ, ន បស្សេយ្យ សមវិសមំ, ន បស្សេយ្យ តារកានិ រូបានិ, ន បស្សេយ្យ ចន្ទិមសូរិយេ។ សោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘នត្ថិ កណ្ហសុក្កានិ រូបានិ, នត្ថិ កណ្ហសុក្កានំ រូបានំ ទស្សាវី។ នត្ថិ នីលកានិ រូបានិ, នត្ថិ នីលកានំ រូបានំ ទស្សាវី។ នត្ថិ បីតកានិ រូបានិ, នត្ថិ បីតកានំ រូបានំ ទស្សាវី។ នត្ថិ លោហិតកានិ រូបានិ, នត្ថិ

លោហិតកានំ រូបានំ ទស្សាវី។ នត្ថិ មញ្ជេដ្ឋកានិ រូបានិ, នត្ថិ មញ្ជេដ្ឋកានំ រូបានំ ទស្សាវី។ នត្ថិ សមវិសមំ, នត្ថិ សមវិសមស្ស ទស្សាវី។ នត្ថិ តារកានិ រូបានិ, នត្ថិ តារកានំ រូបានំ ទស្សាវី។ នត្ថិ ចន្ទិមសូរិយា, នត្ថិ ចន្ទិមសូរិយានំ ទស្សាវី។ អហមេតំ ន ជានាមិ, អហមេតំ ន បស្សាមិ, តស្មា តំ នត្ថី’តិ។ សម្មា នុ ខោ សោ, រាជញ្ញ, វទមានោ វទេយ្យា”តិ? “នោ ហិទំ, ភោ កស្សប។ អត្ថិ កណ្ហសុក្កានិ រូបានិ, អត្ថិ កណ្ហសុក្កានំ រូបានំ ទស្សាវី។ អត្ថិ នីលកានិ រូបានិ, អត្ថិ នីលកានំ រូបានំ ទស្សាវី…បេ… អត្ថិ សមវិសមំ, អត្ថិ សមវិសមស្ស ទស្សាវី។ អត្ថិ តារកានិ រូបានិ, អត្ថិ តារកានំ រូបានំ ទស្សាវី។ អត្ថិ ចន្ទិមសូរិយា, អត្ថិ ចន្ទិមសូរិយានំ ទស្សាវី។ ‘អហមេតំ ន ជានាមិ, អហមេតំ ន បស្សាមិ, តស្មា តំ នត្ថី’តិ។ ន ហិ សោ, ភោ កស្សប, សម្មា វទមានោ វទេយ្យា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ ត្វំ, រាជញ្ញ, អន្ធូបមោ មញ្ញេ បដិភាសិ យំ មំ ត្វំ ឯវំ វទេសី”តិ។

“កោ បនេតំ ភោតោ កស្សបស្ស អារោចេតិ – ‘អត្ថិ ទេវា តាវតិំសា’តិ វា, ‘ឯវំទីឃាយុកា ទេវា តាវតិំសា’តិ វា? ន មយំ ភោតោ កស្សបស្ស សទ្ទហាម – ‘អត្ថិ ទេវា តាវតិំសា’តិ វា ‘ឯវំទីឃាយុកា ទេវា តាវតិំសា’តិ វា”តិ។ “ន ខោ, រាជញ្ញ, ឯវំ បរោ លោកោ ទដ្ឋព្វោ, យថា ត្វំ មញ្ញសិ ឥមិនា មំសចក្ខុនា។ យេ ខោ តេ រាជញ្ញ សមណព្រាហ្មណា អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវន្តិ, តេ តត្ថ អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរន្តា ទិព្ពចក្ខុំ វិសោធេន្តិ។ តេ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន ឥមញ្ចេវ លោកំ បស្សន្តិ បរញ្ច សត្តេ ច ឱបបាតិកេ។ ឯវញ្ច ខោ, រាជញ្ញ, បរោ លោកោ ទដ្ឋព្វោ; នត្វេវ យថា ត្វំ មញ្ញសិ ឥមិនា មំសចក្ខុនា។ ឥមិនាបិ ខោ តេ, រាជញ្ញ, បរិយាយេន ឯវំ ហោតុ – ‘ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

៤១៨។ “កិញ្ចាបិ ភវំ កស្សបោ ឯវមាហ, អថ ខោ ឯវំ មេ ឯត្ថ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។ “អត្ថិ បន, រាជញ្ញ, បរិយាយោ…បេ… អត្ថិ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ…បេ… យថា កថំ វិយ, រាជញ្ញា”តិ? “ឥធាហំ, ភោ កស្សប, បស្សាមិ សមណព្រាហ្មណេ សីលវន្តេ កល្យាណធម្មេ ជីវិតុកាមេ អមរិតុកាមេ សុខកាមេ ទុក្ខប្បដិកូលេ។ តស្ស មយ្ហំ ភោ កស្សប, ឯវំ ហោតិ – សចេ ខោ ឥមេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា ឯវំ ជានេយ្យុំ – ‘ឥតោ នោ មតំ សេយ្យោ ភវិស្សតី’តិ។ ឥទានិមេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា វិសំ វា ខាទេយ្យុំ, សត្ថំ វា អាហរេយ្យុំ, ឧព្ពន្ធិត្វា វា កាលង្ករេយ្យុំ, បបាតេ វា បបតេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ ឥមេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា ន ឯវំ ជានន្តិ – ‘ឥតោ នោ មតំ សេយ្យោ ភវិស្សតី’តិ, តស្មា ឥមេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា ជីវិតុកាមា អមរិតុកាមា សុខកាមា ទុក្ខប្បដិកូលា អត្តានំ ន មារេន្តិ [( ) នត្ថិ (ស្យា។ បី។)]។ អយម្បិ ខោ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ, យេន មេ បរិយាយេន ឯវំ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

គព្ភិនីឧបមា

១៧០. “តេន ហិ, រាជញ្ញ, ឧបមំ តេ ករិស្សាមិ. ឧបមាយបិធេកច្ចេ វិញ្ញូ បុរិសា ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានន្តិ. ភូតបុព្វំ, រាជញ្ញ, អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស ទ្វេ បជាបតិយោ អហេសុំ. ឯកិស្សា បុត្តោ អហោសិ ទសវស្សុទ្ទេសិកោ វា ទ្វាទសវស្សុទ្ទេសិកោ វា, ឯកា គព្ភិនី ឧបវិជញ្ញា. អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ កាលមកាសិ. អថ ខោ សោ មាណវកោ មាតុសបត្តិំ [មាតុសបតិំ (ស្យា.)] ឯតទវោច – ‘យម្បិទំ, ភោតិ, ធនំ វា ធញ្ញំ វា រជតំ វា ជាតរូបំ វា, សព្ពំ តំ មយ្ហំ; នត្ថិ តុយ្ហេត្ថ កិញ្ចិ. បិតុ មេ [បិតុ មេ សន្តកោ (ស្យា.)] ភោតិ, ទាយជ្ជំ និយ្យាទេហី’តិ [និយ្យាតេហីតិ (សី. បី.)]. ឯវំ វុត្តេ សា ព្រាហ្មណី តំ មាណវកំ ឯតទវោច – ‘អាគមេហិ តាវ, តាត, យាវ វិជាយាមិ. សចេ កុមារកោ ភវិស្សតិ, តស្សបិ ឯកទេសោ ភវិស្សតិ; សចេ កុមារិកា ភវិស្សតិ, សាបិ តេ ឱបភោគ្គា [ឧបភោគ្គា (ស្យា.)] ភវិស្សតី’តិ. ទុតិយម្បិ ខោ សោ មាណវកោ មាតុសបត្តិំ ឯតទវោច – ‘យម្បិទំ, ភោតិ, ធនំ វា ធញ្ញំ វា រជតំ វា ជាតរូបំ វា, សព្ពំ តំ មយ្ហំ. នត្ថិ តុយ្ហេត្ថ កិញ្ចិ. បិតុ មេ, ភោតិ, ទាយជ្ជំ និយ្យាទេហី’តិ. ទុតិយម្បិ ខោ សា ព្រាហ្មណី តំ មាណវកំ ឯតទវោច – ‘អាគមេហិ តាវ, តាត, យាវ វិជាយាមិ. សចេ កុមារកោ ភវិស្សតិ, តស្សបិ ឯកទេសោ ភវិស្សតិ; សចេ កុមារិកា ភវិស្សតិ សាបិ តេ ឱបភោគ្គា [ឧបភោគ្គា (ស្យា.)] ភវិស្សតី’តិ. តតិយម្បិ ខោ សោ មាណវកោ មាតុសបត្តិំ ឯតទវោច – ‘យម្បិទំ, ភោតិ, ធនំ វា ធញ្ញំ វា រជតំ វា ជាតរូបំ វា , សព្ពំ តំ មយ្ហំ. នត្ថិ តុយ្ហេត្ថ កិញ្ចិ. បិតុ មេ, ភោតិ, ទាយជ្ជំ និយ្យាទេហី’តិ.

“អថ ខោ សា ព្រាហ្មណី សត្ថំ គហេត្វា ឱវរកំ បវិសិត្វា ឧទរំ ឱប្ផាលេសិ [ឧប្ផាលេសិ (ស្យា.)] – ‘យាវ វិជាយាមិ យទិ វា កុមារកោ យទិ វា កុមារិកា’តិ. សា អត្តានំ ចេវ ជីវិតញ្ច គព្ភញ្ច សាបតេយ្យញ្ច វិនាសេសិ. យថា តំ ពាលា អព្យត្តា អនយព្យសនំ អាបន្នា អយោនិសោ ទាយជ្ជំ គវេសន្តី, ឯវមេវ ខោ ត្វំ, រាជញ្ញ, ពាលោ អព្យត្តោ អនយព្យសនំ អាបជ្ជិស្សសិ អយោនិសោ បរលោកំ គវេសន្តោ ; សេយ្យថាបិ សា ព្រាហ្មណី ពាលា អព្យត្តា អនយព្យសនំ អាបន្នា អយោនិសោ ទាយជ្ជំ គវេសន្តី. ន ខោ, រាជញ្ញ, សមណព្រាហ្មណា សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា អបក្កំ បរិបាចេន្តិ; អបិ ច បរិបាកំ អាគមេន្តិ. បណ្ឌិតានំ អត្ថោ ហិ, រាជញ្ញ, សមណព្រាហ្មណានំ សីលវន្តានំ កល្យាណធម្មានំ ជីវិតេន. យថា យថា ខោ, រាជញ្ញ, សមណព្រាហ្មណា សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ តិដ្ឋន្តិ, តថា តថា ពហុំ បុញ្ញំ បសវន្តិ, ពហុជនហិតាយ ច បដិបជ្ជន្តិ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ. ឥមិនាបិ ខោ តេ, រាជញ្ញ, បរិយាយេន ឯវំ ហោតុ – ‘ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ.

១៧១. “កិញ្ចាបិ ភវំ កស្សបោ ឯវមាហ, អថ ខោ ឯវំ មេ ឯត្ថ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ. “អត្ថិ បន, រាជញ្ញ, បរិយាយោ…បេ… អត្ថិ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ…បេ… យថា កថំ វិយ, រាជញ្ញ”តិ? “ឥធ មេ, ភោ កស្សប, បុរិសា ចោរំ អាគុចារិំ គហេត្វា ទស្សេន្តិ – ‘អយំ តេ, ភន្តេ, ចោរោ អាគុចារី; ឥមស្ស យំ ឥច្ឆសិ, តំ ទណ្ឌំ បណេហី’តិ. ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេន ហិ, ភោ, ឥមំ បុរិសំ ជីវន្តំយេវ កុម្ភិយា បក្ខិបិត្វា មុខំ បិទហិត្វា អល្លេន ចម្មេន ឱនន្ធិត្វា អល្លាយ មត្តិកាយ ពហលាវិលេបំ [ពហលវិលេបំ (ស្យា. ក.)] ករិត្វា ឧទ្ធនំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ទេថា’តិ. តេ មេ ‘សាធូ’តិ បដិស្សុត្វា តំ បុរិសំ ជីវន្តំយេវ កុម្ភិយា បក្ខិបិត្វា មុខំ បិទហិត្វា អល្លេន ចម្មេន ឱនន្ធិត្វា អល្លាយ មត្តិកាយ ពហលាវិលេបំ ករិត្វា ឧទ្ធនំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ទេន្តិ. យទា មយំ ជានាម ‘កាលង្កតោ សោ បុរិសោ’តិ, អថ តំ កុម្ភិំ ឱរោបេត្វា ឧព្ភិន្ទិត្វា មុខំ វិវរិត្វា សណិកំ

និល្លោកេម [វិលោកេម (ស្យា។)] – ‘អប្បេវ នាមស្ស ជីវំ និក្ខមន្តំ បស្សេយ្យាមា’តិ។ នេវស្ស មយំ ជីវំ និក្ខមន្តំ បស្សាម។ អយម្បិ ខោ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ, យេន មេ បរិយាយេន ឯវំ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

សុបិនកោបមា

៣១១។ “តេន ហិ, រាជញ្ញ, តញ្ញេវេត្ថ បដិបុច្ឆិស្សាមិ, យថា តេ ខមេយ្យ, តថា នំ ព្យាករេយ្យាសិ។ អភិជានាសិ នោ ត្វំ, រាជញ្ញ, ទិវា សេយ្យំ ឧបគតោ សុបិនកំ បស្សិតា អារាមរាមណេយ្យកំ វនរាមណេយ្យកំ ភូមិរាមណេយ្យកំ បោក្ខរណីរាមណេយ្យក”ន្តិ? “អភិជានាមហំ, ភោ កស្សប, ទិវា សេយ្យំ ឧបគតោ សុបិនកំ បស្សិតា អារាមរាមណេយ្យកំ វនរាមណេយ្យកំ ភូមិរាមណេយ្យកំ បោក្ខរណីរាមណេយ្យក”ន្តិ។ “រក្ខន្តិ តំ តម្ហិ សមយេ ខុជ្ជាបិ វាមនកាបិ វេលិសិកាបិ [ចេលាវិកាបិ (ស្យា។), កេឡាយិកាបិ (សី។)] កោមារិកាបី”តិ? “ឯវំ, ភោ កស្សប, រក្ខន្តិ មំ តម្ហិ សមយេ ខុជ្ជាបិ វាមនកាបិ វេលិសិកាបិ [ចេលាវិកាបិ (ស្យា។), កេឡាយិកាបិ (សី។)] កោមារិកាបី”តិ។ “អបិ នុ តា តុយ្ហំ ជីវំ បស្សន្តិ បវិសន្តំ វា និក្ខមន្តំ វា”តិ? “នោ ហិទំ, ភោ កស្សប”។ “តា ហិ នាម, រាជញ្ញ, តុយ្ហំ ជីវន្តស្ស ជីវន្តិយោ ជីវំ ន បស្សិស្សន្តិ បវិសន្តំ វា និក្ខមន្តំ វា។ កិំ បន ត្វំ កាលង្កតស្ស ជីវំ បស្សិស្សសិ បវិសន្តំ វា និក្ខមន្តំ វា។ ឥមិនាបិ ខោ តេ, រាជញ្ញ, បរិយាយេន ឯវំ ហោតុ – “ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

៣១២។ “កិញ្ចាបិ ភវំ កស្សបោ ឯវមាហ, អថ ខោ ឯវំ មេ ឯត្ថ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។ “អត្ថិ បន, រាជញ្ញ, បរិយាយោ…បេ… “អត្ថិ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ…បេ… យថា កថំ វិយ រាជញ្ញា”តិ? “ឥធ មេ, ភោ កស្សប, បុរិសា ចោរំ អាគុចារិំ គហេត្វា ទស្សេន្តិ – ‘អយំ តេ, ភន្តេ, ចោរោ អាគុចារី; ឥមស្ស យំ ឥច្ឆសិ, តំ ទណ្ឌំ បណេហី’តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេន ហិ, ភោ, ឥមំ បុរិសំ ជីវន្តំយេវ តុលាយ តុលេត្វា ជិយាយ អនស្សាសកំ មារេត្វា បុនទេវ តុលាយ តុលេថា’តិ។ តេ មេ ‘សាធូ’តិ បដិស្សុត្វា តំ បុរិសំ ជីវន្តំយេវ តុលាយ តុលេត្វា ជិយាយ អនស្សាសកំ មារេត្វា បុនទេវ តុលាយ តុលេន្តិ។ យទា សោ ជីវតិ, តទា លហុតរោ ច ហោតិ មុទុតរោ ច កម្មញ្ញតរោ ច។ យទា បន សោ កាលង្កតោ ហោតិ តទា គរុតរោ ច ហោតិ បត្ថិន្នតរោ ច អកម្មញ្ញតរោ ច។ អយម្បិ ខោ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ, យេន មេ បរិយាយេន ឯវំ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

សន្តត្តអយោគុឡូបមា

៣១៣។ “តេន ហិ, រាជញ្ញ, ឧបមំ តេ ករិស្សាមិ។ ឧបមាយបិធេកច្ចេ វិញ្ញូ បុរិសា ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានន្តិ។ សេយ្យថាបិ, រាជញ្ញ, បុរិសោ ទិវសំ សន្តត្តំ អយោគុឡំ អាទិត្តំ សម្បជ្ជលិតំ សជោតិភូតំ តុលាយ តុលេយ្យ។ តមេនំ អបរេន សមយេន សីតំ និព្ពុតំ តុលាយ តុលេយ្យ។

កទា នុ ខោ សោ អយោគុឡោ លហុតរោ វា ហោតិ មុទុតរោ វា កម្មញ្ញតរោ វា, យទា វា អាទិត្តោ សម្បជ្ជលិតោ សជោតិភូតោ, យទា វា សីតោ និព្ពុតោ”តិ? “យទា សោ, ភោ កស្សប, អយោគុឡោ តេជោសហគតោ ច ហោតិ វាយោសហគតោ ច អាទិត្តោ សម្បជ្ជលិតោ សជោតិភូតោ, តទា លហុតរោ ច ហោតិ មុទុតរោ ច កម្មញ្ញតរោ ច។ យទា បន សោ អយោគុឡោ នេវ តេជោសហគតោ ហោតិ ន វាយោសហគតោ សីតោ និព្ពុតោ, តទា គរុតរោ ច ហោតិ បត្ថិន្នតរោ ច អកម្មញ្ញតរោ ចា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, រាជញ្ញ, យទាយំ កាយោ អាយុសហគតោ ច ហោតិ ឧស្មាសហគតោ ច វិញ្ញាណសហគតោ ច, តទា លហុតរោ ច ហោតិ មុទុតរោ ច កម្មញ្ញតរោ ច។ យទា បនាយំ កាយោ នេវ អាយុសហគតោ ហោតិ ន ឧស្មាសហគតោ ន វិញ្ញាណសហគតោ តទា គរុតរោ ច ហោតិ បត្ថិន្នតរោ ច អកម្មញ្ញតរោ ច។ ឥមិនាបិ ខោ តេ, រាជញ្ញ, បរិយាយេន ឯវំ ហោតុ – ‘ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

៤១៨។ “កិញ្ចាបិ ភវំ កស្សបោ ឯវមាហ, អថ ខោ ឯវំ មេ ឯត្ថ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។ “អត្ថិ បន, រាជញ្ញ, បរិយាយោ...បេ... អត្ថិ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ...បេ... យថា កថំ វិយ រាជញ្ញា”តិ? “ឥធ មេ, ភោ កស្សប, បុរិសា ចោរំ អាគុចារិំ គហេត្វា ទស្សេន្តិ – ‘អយំ តេ, ភន្តេ, ចោរោ អាគុចារី; ឥមស្ស យំ ឥច្ឆសិ, តំ ទណ្ឌំ បណេហី’តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេន ហិ, ភោ, ឥមំ បុរិសំ អនុបហច្ច ឆវិំ អនុបហច្ច ចម្មំ អនុបហច្ច មំសំ អនុបហច្ច ន្ហារុំ អនុបហច្ច អដ្ឋិំ អនុបហច្ច អដ្ឋិមិញ្ជំ ជីវិតា វោរោបេថ, អប្បេវ នាមស្ស ជីវំ និក្ខមន្តំ បស្សេយ្យាមា’តិ។ តេ មេ ‘សាធូ’តិ បដិស្សុត្វា តំ បុរិសំ អនុបហច្ច ឆវិំ...បេ... ជីវិតា វោរោបេន្តិ។ យទា សោ មតោ ហោតិ, ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេន ហិ, ភោ, ឥមំ បុរិសំ ឧត្តានំ និបាតេថ, អប្បេវ នាមស្ស ជីវំ និក្ខមន្តំ បស្សេយ្យាមា’តិ។ តេ តំ បុរិសំ ឧត្តានំ និបាតេន្តិ។ នេវស្ស មយំ ជីវំ និក្ខមន្តំ បស្សាម។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេន ហិ, ភោ, ឥមំ បុរិសំ អវកុជ្ជំ និបាតេថ... បស្សេន និបាតេថ... ទុតិយេន បស្សេន និបាតេថ... ឧទ្ធំ ឋបេថ... ឱមុទ្ធកំ ឋបេថ... បាណិនា អាកោដេថ... លេឌ្ឌុនា អាកោដេថ... ទណ្ឌេន អាកោដេថ... សត្ថេន អាកោដេថ... ឱធុនាថ សន្ធុនាថ និទ្ធុនាថ, អប្បេវ នាមស្ស ជីវំ និក្ខមន្តំ បស្សេយ្យាមា’តិ។ តេ តំ បុរិសំ ឱធុនន្តិ សន្ធុនន្តិ និទ្ធុនន្តិ។ នេវស្ស មយំ ជីវំ និក្ខមន្តំ បស្សាម។ តស្ស តទេវ ចក្ខុ ហោតិ តេ រូបា, តញ្ចាយតនំ នប្បដិសំវេទេតិ។ តទេវ សោតំ ហោតិ តេ សទ្ទា, តញ្ចាយតនំ នប្បដិសំវេទេតិ។ តទេវ ឃានំ ហោតិ តេ គន្ធា, តញ្ចាយតនំ នប្បដិសំវេទេតិ។ សាវ ជិវ្ហា ហោតិ តេ រសា, តញ្ចាយតនំ នប្បដិសំវេទេតិ។ ស្វេវ កាយោ ហោតិ តេ ផោដ្ឋព្ពា, តញ្ចាយតនំ នប្បដិសំវេទេតិ។ អយម្បិ ខោ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ, យេន មេ បរិយាយេន ឯវំ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

សង្ខធមឧបមា

៤១៩។ “តេន ហិ, រាជញ្ញ, ឧបមំ តេ ករិស្សាមិ។ ឧបមាយបិធេកច្ចេ វិញ្ញូ បុរិសា ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានន្តិ។ ភូតបុព្ពំ, រាជញ្ញ, អញ្ញតរោ សង្ខធមោ សង្ខំ អាទាយ បច្ចន្តិមំ ជនបទំ អគមាសិ។ សោ យេន អញ្ញតរោ គាមោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មជ្ឈេ គាមស្ស ឋិតោ តិក្ខត្តុំ សង្ខំ ឧបឡាសិត្វា សង្ខំ ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អថ ខោ, រាជញ្ញ, តេសំ បច្ចន្តជនបទានំ [បច្ចន្តជានំ (សី.)] មនុស្សានំ

ឯតទហោសិ – ‘អម្ភោ កស្ស នុ ខោ [ឯតទហោសិ “កិស្ស នុ ខោ (បី។)] ឯសោ សទ្ទោ ឯវំរជនីយោ ឯវំកមនីយោ ឯវំមទនីយោ ឯវំពន្ធនីយោ ឯវំមុច្ឆនីយោ’តិ។ សន្និបតិត្វា តំ សង្ខធមំ ឯតទវោចុំ – ‘អម្ភោ, កស្ស នុ ខោ ឯសោ សទ្ទោ ឯវំរជនីយោ ឯវំកមនីយោ ឯវំមទនីយោ ឯវំពន្ធនីយោ ឯវំមុច្ឆនីយោ’តិ។ ‘ឯសោ ខោ, ភោ, សង្ខោ នាម យស្សេសោ សទ្ទោ ឯវំរជនីយោ ឯវំកមនីយោ ឯវំមទនីយោ ឯវំពន្ធនីយោ ឯវំមុច្ឆនីយោ’តិ។ តេ តំ សង្ខំ ឧត្តានំ និបាតេសុំ – ‘វទេហិ, ភោ សង្ខ, វទេហិ, ភោ សង្ខា’តិ។ នេវ សោ សង្ខោ សទ្ទមកាសិ។ តេ តំ សង្ខំ អវកុជ្ជំ និបាតេសុំ, បស្សេន និបាតេសុំ, ទុតិយេន បស្សេន និបាតេសុំ, ឧទ្ធំ ឋបេសុំ, ឱមុទ្ធកំ ឋបេសុំ, បាណិនា អាកោដេសុំ, លេឌ្ឌុនា អាកោដេសុំ, ទណ្ឌេន អាកោដេសុំ, សត្ថេន អាកោដេសុំ, ឱធុនិំសុ សន្ធុនិំសុ និទ្ធុនិំសុ – ‘វទេហិ, ភោ សង្ខ, វទេហិ, ភោ សង្ខា’តិ។ នេវ សោ សង្ខោ សទ្ទមកាសិ។

“អថ ខោ, រាជញ្ញ, តស្ស សង្ខធមស្ស ឯតទហោសិ – ‘យាវ ពាលិ ឥមេ បច្ចន្តជនបទាមនុស្សា, កថញ្ហិ នាម អយោនិសោ សង្ខសទ្ទំ គវេសិស្សន្តី’តិ។ តេសំ បេក្ខមានានំ សង្ខំ គហេត្វា តិក្ខត្តុំ សង្ខំ ឧបលាបេត្វា សង្ខំ អាទាយ បក្កាមិ។ អថ ខោ, រាជញ្ញ, តេសំ បច្ចន្តជនបទានំ មនុស្សានំ ឯតទហោសិ – ‘យទា កិរ, ភោ, អយំ សង្ខោ នាម បុរិសសហគតោ ច ហោតិ វាយាមសហគតោ [វាយោសហគតោ (ស្យា។)] ច វាយុសហគតោ ច, តទាយំ សង្ខោ សទ្ទំ ករោតិ, យទា បនាយំ សង្ខោ នេវ បុរិសសហគតោ ហោតិ ន វាយាមសហគតោ ន វាយុសហគតោ, នាយំ សង្ខោ សទ្ទំ ករោតី’តិ ។ ឯវមេវ ខោ, រាជញ្ញ, យទាយំ កាយោ អាយុសហគតោ ច ហោតិ ឧស្មាសហគតោ ច វិញ្ញាណសហគតោ ច, តទា អភិក្កមតិបិ បដិក្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យម្បិ កប្បេតិ, ចក្ខុនាបិ រូបំ បស្សតិ, សោតេនបិ សទ្ទំ សុណាតិ, ឃានេនបិ គន្ធំ ឃាយតិ, ជិវ្ហាយបិ រសំ សាយតិ, កាយេនបិ ផោដ្ឋព្ពំ ផុសតិ, មនសាបិ ធម្មំ វិជានាតិ។ យទា បនាយំ កាយោ នេវ អាយុសហគតោ ហោតិ, ន ឧស្មាសហគតោ, ន វិញ្ញាណសហគតោ, តទា នេវ អភិក្កមតិ ន បដិក្កមតិ ន តិដ្ឋតិ ន និសីទតិ ន សេយ្យំ កប្បេតិ, ចក្ខុនាបិ រូបំ ន បស្សតិ, សោតេនបិ សទ្ទំ ន សុណាតិ, ឃានេនបិ គន្ធំ ន ឃាយតិ, ជិវ្ហាយបិ រសំ ន សាយតិ, កាយេនបិ ផោដ្ឋព្ពំ ន ផុសតិ, មនសាបិ ធម្មំ ន វិជានាតិ។ ឥមិនាបិ ខោ តេ, រាជញ្ញ, បរិយាយេន ឯវំ ហោតុ – ‘ឥតិបិ អត្ថិ បរោ លោកោ, អត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, អត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’តិ [វិបាកោតិ, បឋមភាណវារំ (ស្យា។)]។

៤២១។ “កិញ្ចាបិ ភវំ កស្សបោ ឯវមាហ, អថ ខោ ឯវំ មេ ឯត្ថ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។ “អត្ថិ បន, រាជញ្ញ, បរិយាយោ…បេ… អត្ថិ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ…បេ… យថា កថំ វិយ រាជញ្ញា”តិ? “ឥធ មេ, ភោ កស្សប, បុរិសា ចោរំ អាគុចារិំ គហេត្វា ទស្សេន្តិ – ‘អយំ តេ, ភន្តេ, ចោរោ អាគុចារី, ឥមស្ស យំ ឥច្ឆសិ, តំ ទណ្ឌំ បណេហី’តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេន ហិ, ភោ, ឥមស្ស បុរិសស្ស ឆវិំ ឆិន្ទថ , អប្បេវ នាមស្ស ជីវំ បស្សេយ្យាមា’តិ។ តេ តស្ស បុរិសស្ស ឆវិំ ឆិន្ទន្តិ។ នេវស្ស មយំ ជីវំ បស្សាម។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘តេន ហិ, ភោ, ឥមស្ស បុរិសស្ស ចម្មំ ឆិន្ទថ, មំសំ ឆិន្ទថ, ន្ហារុំ ឆិន្ទថ, អដ្ឋិំ ឆិន្ទថ, អដ្ឋិមិញ្ជំ ឆិន្ទថ, អប្បេវ នាមស្ស ជីវំ បស្សេយ្យាមា’តិ។ តេ តស្ស បុរិសស្ស អដ្ឋិមិញ្ជំ ឆិន្ទន្តិ, នេវស្ស មយំ ជីវំ បស្សាម។ អយម្បិ ខោ, ភោ កស្សប, បរិយាយោ, យេន មេ បរិយាយេន ឯវំ ហោតិ – ‘ឥតិបិ នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ’”តិ។

អគ្គិកជដិលោបមា

៤២៥។ “តេន ហិ, រាជញ្ញ, ឧបមំ តេ ករិស្សាមិ។ ឧបមាយ មិធេកច្ចេ វិញ្ញូ បុរិសា ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានន្តិ។ ភូតបុព្ពំ, រាជញ្ញ, អញ្ញតរោ អគ្គិកោ ជដិលោ អរញ្ញាយតនេ បណ្ណកុដិយា វសតិ [វសិ (សី។ ពី។)]។ អថ ខោ, រាជញ្ញ, អញ្ញតរោ ជនបទេ សត្ថោ [សត្ថោ ជនបទបទេសោ (សី។), ជនបទោ សត្ថវាសោ (ស្យា។), ជនបទបទេសោ (ពី។)] វុដ្ឋាសិ។ អថ ខោ សោ សត្ថោ [សត្ថវាសោ (ស្យា។)] តស្ស អគ្គិកស្ស ជដិលស្ស អស្សមស្ស សាមន្តា ឯករត្តិំ វសិត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ, រាជញ្ញ, តស្ស អគ្គិកស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – ‘យំនូនាហំ យេន សោ សត្ថវាសោ តេនុបសង្កមេយ្យំ, អប្បេវ នាមេត្ថ កិញ្ចិ ឧបករណំ អធិគច្ឆេយ្យ’ន្តិ។ អថ ខោ សោ អគ្គិកោ ជដិលោ កាលស្សេវ វុដ្ឋាយ យេន សោ សត្ថវាសោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អទ្ទស តស្មិំ សត្ថវាសេ ទហរំ កុមារំ មន្ទំ ឧត្តានសេយ្យកំ ឆឌ្ឌិតំ។ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – ‘ន ខោ មេ តំ បតិរូបំ យំ មេ បេក្ខមានស្ស មនុស្សភូតោ កាលង្ករេយ្យ; យំនូនាហំ ឥមំ ទារកំ អស្សមំ នេត្វា អាបាទេយ្យំ បោសេយ្យំ វឌ្ឍេយ្យ’ន្តិ។ អថ ខោ សោ អគ្គិកោ ជដិលោ តំ ទារកំ អស្សមំ នេត្វា អាបាទេសិ បោសេសិ វឌ្ឍេសិ។ យទា សោ ទារកោ ទសវស្សុទ្ទេសិកោ វា ហោតិ [អហោសិ (?)] ទ្វាទសវស្សុទ្ទេសិកោ វា, អថ ខោ តស្ស អគ្គិកស្ស ជដិលស្ស ជនបទេ កិញ្ចិទេវ ករណីយំ ឧប្បជ្ជិ។ អថ ខោ សោ អគ្គិកោ ជដិលោ តំ ទារកំ ឯតទវោច – ‘ឥច្ឆាមហំ, តាត, ជនបទំ [នគរំ (ក។)] គន្តុំ; អគ្គិំ, តាត, បរិចរេយ្យាសិ។ មា ច តេ អគ្គិ និព្ពាយិ។ សចេ ច តេ អគ្គិ និព្ពាយេយ្យ, អយំ វាសិ ឥមានិ កដ្ឋានិ ឥទំ អរណិសហិតំ, អគ្គិំ និព្ពត្តេត្វា អគ្គិំ បរិចរេយ្យាសី’តិ។ អថ ខោ សោ អគ្គិកោ ជដិលោ តំ ទារកំ ឯវំ អនុសាសិត្វា ជនបទំ អគមាសិ។ តស្ស ខិឌ្ឌាបសុតស្ស អគ្គិ និព្ពាយិ។

“អថ ខោ តស្ស ទារកស្ស ឯតទហោសិ – ‘បិតា ខោ មំ ឯវំ អវច – “អគ្គិំ, តាត, បរិចរេយ្យាសិ។ មា ច តេ អគ្គិ និព្ពាយិ។ សចេ ច តេ អគ្គិ និព្ពាយេយ្យ, អយំ វាសិ ឥមានិ កដ្ឋានិ ឥទំ អរណិសហិតំ, អគ្គិំ និព្ពត្តេត្វា អគ្គិំ បរិចរេយ្យាសី”តិ។ យំនូនាហំ អគ្គិំ និព្ពត្តេត្វា អគ្គិំ បរិចរេយ្យ’ន្តិ។ អថ ខោ សោ ទារកោ អរណិសហិតំ វាសិយា តច្ឆិ – ‘អប្បេវ នាម អគ្គិំ អធិគច្ឆេយ្យ’ន្តិ។ នេវ សោ អគ្គិំ អធិគច្ឆិ។ អរណិសហិតំ ទ្វិធា ផាលេសិ, តិធា ផាលេសិ, ចតុធា ផាលេសិ, បញ្ចធា ផាលេសិ, ទសធា ផាលេសិ, សតធា [វីសតិធា (ស្យា។)] ផាលេសិ, សកលិកំ សកលិកំ អកាសិ, សកលិកំ សកលិកំ ករិត្វា ឧទុក្ខលេ កោដ្ដេសិ, ឧទុក្ខលេ កោដ្ដេត្វា មហាវាតេ ឱបុនិ [ឱបុសិ (ស្យា។ ក។)] – ‘អប្បេវ នាម អគ្គិំ អធិគច្ឆេយ្យ’ន្តិ។ នេវ សោ អគ្គិំ អធិគច្ឆិ។

“អថ ខោ សោ អគ្គិកោ ជដិលោ ជនបទេ តំ ករណីយំ តីរេត្វា យេន សកោ អស្សមោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា តំ ទារកំ ឯតទវោច – ‘កច្ចិ តេ, តាត, អគ្គិ ន និព្ពុតោ’តិ? ‘ឥធ មេ, តាត, ខិឌ្ឌាបសុតស្ស អគ្គិ និព្ពាយិ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – “បិតា ខោ មំ ឯវំ អវច អគ្គិំ, តាត, បរិចរេយ្យាសិ។ មា ច តេ, តាត, អគ្គិ និព្ពាយិ។ សចេ ច តេ អគ្គិ និព្ពាយេយ្យ, អយំ វាសិ ឥមានិ កដ្ឋានិ ឥទំ អរណិសហិតំ, អគ្គិំ និព្ពត្តេត្វា អគ្គិំ បរិចរេយ្យាសីតិ។ យំនូនាហំ អគ្គិំ និព្ពត្តេត្វា អគ្គិំ បរិចរេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខ្វាហំ, តាត, អរណិសហិតំ វាសិយា តច្ឆិំ – “អប្បេវ នាម អគ្គិំ អធិគច្ឆេយ្យ”ន្តិ។ នេវាហំ អគ្គិំ អធិគច្ឆិំ។ អរណិសហិតំ ទ្វិធា ផាលេសិំ, តិធា ផាលេសិំ, ចតុធា ផាលេសិំ, បញ្ចធា ផាលេសិំ, ទសធា ផាលេសិំ , សតធា ផាលេសិំ, សកលិកំ សកលិកំ អកាសិំ, សកលិកំ សកលិកំ ករិត្វា ឧទុក្ខលេ កោដ្ដេសិំ, ឧទុក្ខលេ

ເກາເຏ຺ຏຕ຺ວາ ມຫາວາເຕ ໂອປຸນິໍ – “ອເປ຺ປວ ນາມ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ. ເນວາຫໍ ອຄ຺ຄິໍ ອຘິຄຈ຺ຉິ”’ນ຺ຕິ. ອຖ ເຂາ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄິກສ຺ສ ຊຏິລສ຺ສ ເອຕທເຫາສິ – ‘ຍາວ ພາເລາ ອຍໍ ທາຣເກາ ອພ຺ຍຕ຺ເຕາ, ກຖຎ຺ຫິ ນາມ ອເຍານິເສາ ອຄ຺ຄິໍ ຄເວສິສ຺ສຕີ’ຕິ. ຕສ຺ສ ເປກ຺ຂມານສ຺ສ ອຣຓິສຫິຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ທາຣກໍ ເອຕທເວາຈ – ‘ເອວໍ ເຂາ, ຕາຕ, ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ເພາ. ນ ເຕ຺ວວ ຍຖາ ຕ຺ວໍ ພາເລາ ອພ຺ຍຕ຺ເຕາ ອເຍານິເສາ ອຄ຺ຄິໍ ຄເວສີ’ຕິ. ເອວເມວ ເຂາ ຕ຺ວໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ພາເລາ ອພ຺ຍຕ຺ເຕາ ອເຍານິເສາ ປຣເລາກໍ ຄເວສິສ຺ສສິ. ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ, ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ, ມາ ເຕ ອເຫາສິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາ”ຕິ.

໔໑໙. “ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ກສ຺ສເປາ ເອວມາຫ, ອຖ ເຂາ ເນວາຫໍ ສກ຺ເກາມິ ອິທໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕຸໍ. ຣາຊາປິ ມໍ ປເສນທິ ເກາສເລາ ຊານາຕິ ຕິເຣາຣາຊາເນາປິ – ‘ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ເຎາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ – “ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປເຣາ ເລາເກາ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາເກາ”’ຕິ. ສຈາຫໍ, ເຠາ ກສ຺ສປ, ອິທໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິສ຺ສາມິ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ເມ ວຕ຺ຕາເຣາ – ‘ຍາວ ພາເລາ ປາຍາສິ ຣາຊຎ຺ເຎາ ອພ຺ຍຕ຺ເຕາ ທຸຄ຺ຄຫິຕຄາຫີ’ຕິ. ເກາເປນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ມກ຺ເຂນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ປລາເສນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມີ”ຕິ.

ເທ຺ວ ສຕ຺ຖວາຫູປມາ

໔໒໐. “ເຕນ ຫິ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍປິເທກເຈ຺ຈ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ມຫາສກຏສຕ຺ເຖາ ສກຏສຫສ຺ສໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ຊນປທາ ປຈ຺ຉິມໍ ຊນປທໍ ອຄມາສິ. ເສາ ເຍນ ເຍນ ຄຈ຺ຉຕິ, ຂິປ຺ປໍເຍວ ປຣິຍາທິຍຕິ ຕິຓກຏ຺ເຐາທກໍ ຫຣິຕກປຓ຺ຓໍ. ຕສ຺ມິໍ ເຂາ ປນ ສຕ຺ເຖ ເທ຺ວ ສຕ຺ຖວາຫາ ອເຫສຸໍ ເອເກາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ສກຏສຕານໍ, ເອເກາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ສກຏສຕານໍ. ອຖ ເຂາ ເຕສໍ ສຕ຺ຖວາຫານໍ ເອຕທເຫາສິ – ‘ອຍໍ ເຂາ ມຫາສກຏສຕ຺ເຖາ ສກຏສຫສ຺ສໍ; ເຕ ມຍໍ ເຍນ ເຍນ ຄຈ຺ຉາມ, ຂິປ຺ປເມວ ປຣິຍາທິຍຕິ ຕິຓກຏ຺ເຐາທກໍ ຫຣິຕກປຓ຺ຓໍ. ຍໍນູນ ມຍໍ ອິມໍ ສຕ຺ຖໍ ທ຺ວິຘາ ວິຠເຊຍ຺ຍາມ – ເອກເຕາ ປຎ຺ຈ ສກຏສຕານິ ເອກເຕາ ປຎ຺ຈ ສກຏສຕານີ’ຕິ. ເຕ ຕໍ ສຕ຺ຖໍ ທ຺ວິຘາ ວິຠຊິໍສຸ [ວິຠເຊຍ຺ຍຸໍ (ກ.)] ເອກເຕາ ປຎ຺ຈ ສກຏສຕານິ, ເອກເຕາ ປຎ຺ຈ ສກຏສຕານິ. ເອເກາ ສຕ຺ຖວາເຫາ ພຫຸໍ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ ອາເຣາເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຖໍ ປຍາເປສິ [ປຍ຺ຍາເປສິ (ສີ. ປີ.)]. ທ຺ວີຫຕີຫປຍາເຕາ ເຂາ ປນ ເສາ ສຕ຺ເຖາ ອທ຺ທສ ປຸຣິສໍ ກາຬໍ ເລາຫິຕກ຺ຂໍ [ເລາຫິຕກ຺ຂິໍ (ສ຺ຍາ.)] ສນ຺ນທ຺ຘກລາປໍ [ອາສນ຺ນທ຺ຘກລາປໍ (ສ຺ຍາ.)] ກຸມຸທມາລິໍ ອລ຺ລວຕ຺ຖໍ ອລ຺ລເກສໍ ກທ຺ທມມກ຺ຂິເຕຫິ ຈເກ຺ກຫິ ຠເທ຺ຣນ ຣເຖນ ປຏິປຖໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວາ ເອຕທເວາຈ – ‘ກຸເຕາ, ເຠາ, ອາຄຈ຺ຉສີ’ຕິ? ‘ອມຸກມ຺ຫາ ຊນປທາ’ຕິ. ‘ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສສີ’ຕິ? ‘ອມຸກໍ ນາມ ຊນປທ’ນ຺ຕິ. ‘ກຈ຺ຈິ, ເຠາ, ປຸຣເຕາ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມເຆາ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ເຐາ’ຕິ? ‘ເອວໍ ເຂາ, ເຠາ, ປຸຣເຕາ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມເຆາ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ເຐາ, ອາສິຕ຺ເຕາທການິ ວຏຸມານິ, ພຫຸ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ. ຉຑ຺ເຑຖ, ເຠາ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸຠາເຣຫິ ສກເຏຫິ ສີຆໍ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຖ, ມາ ເຍາຄ຺ຄານິ ກິລເມຖາ’ຕິ.

“ອຖ ເຂາ ເສາ ສຕ຺ຖວາເຫາ ສຕ຺ຖິເກ ອາມນ຺ເຕສິ – ‘ອຍໍ, ເຠາ, ປຸຣິເສາ ເອວມາຫ – “ປຸຣເຕາ ກນ຺ຕາເຣ ມຫາເມເຆາ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ເຐາ, ອາສິຕ຺ເຕາທການິ ວຏຸມານິ, ພຫຸ ຕິຓຎ຺ຈ ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ. ຉຑ຺ເຑຖ, ເຠາ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸຠາເຣຫິ ສກເຏຫິ ສີຆໍ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຖ, ມາ ເຍາຄ຺ຄານິ ກິລເມຖາ”ຕິ. ຉຑ຺ເຑຖ, ເຠາ, ປຸຣາຓານິ ຕິຓານິ ກຏ຺ຐານິ ອຸທການິ, ລຫຸຠາເຣຫິ ສກເຏຫິ ສຕ຺ຖໍ

បាយេថា’តិ. ‘ឯវំ, ភោ’តិ ខោ តេ សត្ថិកា តស្ស សត្ថវាហស្ស បដិស្សុត្វា ឆឌ្ឌេត្វា បុរាណានិ តិណានិ កដ្ឋានិ ឧទកានិ លហុភារេហិ សកដេហិ សត្ថំ បាយេសុំ. តេ បឋមេបិ សត្ថវាសេ ន អទ្ទសំសុ តិណំ វា កដ្ឋំ វា ឧទកំ វា. ទុតិយេបិ សត្ថវាសេ... តតិយេបិ សត្ថវាសេ... ចតុត្ថេបិ សត្ថវាសេ... បញ្ចមេបិ សត្ថវាសេ... ឆដ្ឋេបិ សត្ថវាសេ... សត្តមេបិ សត្ថវាសេ ន អទ្ទសំសុ តិណំ វា កដ្ឋំ វា ឧទកំ វា. សព្វេវ អនយព្យសនំ អាបជ្ជិំសុ. យេ ច តស្មិំ សត្ថេ អហេសុំ មនុស្សា វា បសូ វា, សព្វេ សោ យក្ខោ អមនុស្សោ ភក្ខេសិ. អដ្ឋិកានេវ សេសានិ.

“យទា អញ្ញាសិ ទុតិយោ សត្ថវាហោ – ‘ពហុនិក្ខន្តោ ខោ, ភោ, ទានិ សោ សត្ថោ’តិ ពហុំ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច ឧទកញ្ច អារោបេត្វា សត្ថំ បយាបេសិ. ទ្វីហតីហបយាតោ ខោ បន សោ សត្ថោ អទ្ទស បុរិសំ កាឡំ លោហិតក្ខំ សន្នទ្ធកលាបំ កុមុទមាលិំ អល្លវត្ថំ អល្លកេសំ កទ្ទមមក្ខិតេហិ ចក្កេហិ ភទ្រេន រថេន បដិបថំ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វា ឯតទវោច – ‘កុតោ, ភោ, អាគច្ឆសី’តិ? ‘អមុកម្ហា ជនបទា’តិ. ‘កុហិំ គមិស្សសី’តិ? ‘អមុកំ នាម ជនបទ’ន្តិ. ‘កច្ចិ, ភោ, បុរតោ កន្តារេ មហាមេឃោ អភិប្បវុដ្ឋោ’តិ? ‘ឯវំ, ភោ, បុរតោ កន្តារេ មហាមេឃោ អភិប្បវុដ្ឋោ. អាសិត្តោទកានិ វដុមានិ, ពហុ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច ឧទកញ្ច. ឆឌ្ឌេថ , ភោ, បុរាណានិ តិណានិ កដ្ឋានិ ឧទកានិ, លហុភារេហិ សកដេហិ សីឃំ សីឃំ គច្ឆថ, មា យោគ្គានិ កិលមិត្ថា’តិ.

“អថ ខោ សោ សត្ថវាហោ សត្ថិកេ អាមន្តេសិ – ‘អយំ, ភោ, “បុរិសោ ឯវមាហ – បុរតោ កន្តារេ មហាមេឃោ អភិប្បវុដ្ឋោ, អាសិត្តោទកានិ វដុមានិ, ពហុ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច ឧទកញ្ច; ឆឌ្ឌេថ, ភោ, បុរាណានិ តិណានិ កដ្ឋានិ ឧទកានិ, លហុភារេហិ សកដេហិ សីឃំ សីឃំ គច្ឆថ; មា យោគ្គានិ កិលមិត្ថា”តិ. អយំ ភោ បុរិសោ នេវ អម្ហាកំ មិត្តោ, ន ញាតិសាលោហិតោ, កថំ មយំ ឥមស្ស សទ្ធាយ គមិស្សាម. ន វោ ឆឌ្ឌេតព្ពានិ បុរាណានិ តិណានិ កដ្ឋានិ ឧទកានិ, យថាកតេន ភណ្ឌេន សត្ថំ បាយេថ. ន នោ បុរាណំ ឆឌ្ឌេស្សាមា’តិ. ‘ឯវំ, ភោ’តិ ខោ តេ សត្ថិកា តស្ស សត្ថវាហស្ស បដិស្សុត្វា យថាកតេន ភណ្ឌេន សត្ថំ បាយេសុំ. តេ បឋមេបិ សត្ថវាសេ ន អទ្ទសំសុ តិណំ វា កដ្ឋំ វា ឧទកំ វា. ទុតិយេបិ សត្ថវាសេ... តតិយេបិ សត្ថវាសេ... ចតុត្ថេបិ សត្ថវាសេ... បញ្ចមេបិ សត្ថវាសេ... ឆដ្ឋេបិ សត្ថវាសេ... សត្តមេបិ សត្ថវាសេ ន អទ្ទសំសុ តិណំ វា កដ្ឋំ វា ឧទកំ វា. តញ្ច សត្ថំ អទ្ទសំសុ អនយព្យសនំ អាបន្នំ. យេ ច តស្មិំ សត្ថេបិ អហេសុំ មនុស្សា វា បសូ វា, តេសញ្ច អដ្ឋិកានិ អទ្ទសំសុ តេន យក្ខេន អមនុស្សេន ភក្ខិតានិ.

“អថ ខោ សោ សត្ថវាហោ សត្ថិកេ អាមន្តេសិ – ‘អយំ ខោ, ភោ, សត្ថោ អនយព្យសនំ អាបន្នោ, យថា តំ តេន ពាលេន សត្ថវាហេន បរិណាយកេន. តេន ហិ, ភោ, យានម្ហាកំ សត្ថេ អប្បសារានិ បណិយានិ, តានិ ឆឌ្ឌេត្វា, យានិ ឥមស្មិំ សត្ថេ មហាសារានិ បណិយានិ, តានិ អាទិយថា’តិ. ‘ឯវំ, ភោ’តិ ខោ តេ សត្ថិកា តស្ស សត្ថវាហស្ស បដិស្សុត្វា យានិ សកស្មិំ សត្ថេ អប្បសារានិ បណិយានិ, តានិ ឆឌ្ឌេត្វា យានិ តស្មិំ សត្ថេ មហាសារានិ បណិយានិ, តានិ អាទិយិត្វា សោត្ថិនា តំ កន្តារំ និត្ថរិំសុ, យថា តំ បណ្ឌិតេន សត្ថវាហេន បរិណាយកេន. ឯវមេវ ខោ ត្វំ, រាជញ្ញ, ពាលោ អព្យត្តោ អនយព្យសនំ អាបជ្ជិស្សសិ អយោនិសោ បរលោកំ គវេសន្តោ សេយ្យថាបិ សោ បុរិមោ សត្ថវាហោ. យេបិ តវ [តេ (ក.)] សោតព្ពំ សទ្ធាតព្ពំ [សទ្ទហាតព្ពំ (សី. ក.)] មញ្ញិស្សន្តិ, តេបិ អនយព្យសនំ អាបជ្ជិស្សន្តិ, សេយ្យថាបិ តេ សត្ថិកា. បដិនិស្សជ្ជេតំ, រាជញ្ញ , បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ; បដិនិស្សជ្ជេតំ, រាជញ្ញ, បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ. មា តេ

ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪓᪑᪐᪨ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨽᩅᩴ ᨠᩔᨷᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩅᩣᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᩣᨷᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩁᩣᨩᩣᨷᩥ ᨾᩴ ᨷᩈᩮᨶᨴᩥ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣᨷᩥ – ‘ᨷᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩦ ᩑᩅᩴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ – “ᩍᨲᩥᨷᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ”’ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩣᩉᩴ, ᨽᩮᩣ ᨠᩔᨷ, ᩍᨴᩴ ᨷᩣᨷᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ – ‘ᨿᩣᩅ ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨷᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩋᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨣᩣᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨷᩮᨶᨷᩥ ᨶᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨶᨷᩥ ᨶᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨷᩃᩣᩈᩮᨶᨷᩥ ᨶᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨣᩪᨳᨽᩣᩁᩥᨠᩮᩣᨷᨾᩣ

᪓᪑᪑᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᩏᨷᨾᩴ ᨲᩮ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᩏᨷᨾᩣᨿᨷᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩪᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩴ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩈᩪᨠᩁᨷᩮᩣᩈᨠᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨠᨾ᩠ᩉᩣᨣᩣᨾᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨣᩣᨾᩴ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ ᨷᩉᩪᨲᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨣᩪᨳᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ᪨ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᩉᩪᨲᩮᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨣᩪᨳᩮᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ, ᨾᨾ ᨧ ᩈᩪᨠᩁᨽᨲ᩠ᨲᩴ [ᩈᩪᨠᩁᩣᨶᩴ ᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]; ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩍᨲᩮᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨣᩪᨳᩴ ᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩉᩪᨲᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨣᩪᨳᩴ ᩋᩣᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩈᩮ ᩏᨻ᩠ᨻᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ [ᩏᨻ᩠ᨻᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨾᩉᩣᩋᨠᩣᩃᨾᩮᨥᩮᩣ ᨷᩣᩅᩔᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨥᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨣ᩠ᨥᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᨶᨡᩣ ᨣᩪᨳᩮᨶ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨣᩪᨳᨽᩣᩁᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨶᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨽᨱᩮ, ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨧᩮᨲᩮᩣ, ᨠᨳᨬ᩠ᩉᩥᨶᩣᨾ ᩏᨣ᩠ᨥᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨣ᩠ᨥᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᨶᨡᩣ ᨣᩪᨳᩮᨶ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨣᩪᨳᨽᩣᩁᩴ ᩉᩁᩥᩔᩈᩦ’ᨲᩥ᪨ ‘ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨡ᩠ᩅᩮᨲ᩠ᨳ, ᨽᨱᩮ, ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩅᩥᨧᩮᨲᩣ, ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩈᩪᨠᩁᨽᨲ᩠ᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨣᩪᨳᨽᩣᩁᩥᨠᩪᨷᨾᩮᩣ [ᨣᩪᨳᩉᩣᩁᩥᨠᩪᨷᨾᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨷᨭᩥᨽᩣᩈᩥ᪨ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩴ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨷᩣᨷᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ᪨ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩴ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨷᩣᨷᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ᪨ ᨾᩣ ᨲᩮ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪓᪑᪒᪨ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨽᩅᩴ ᨠᩔᨷᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩅᩣᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᩣᨷᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩁᩣᨩᩣᨷᩥ ᨾᩴ ᨷᩈᩮᨶᨴᩥ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣᨷᩥ – ‘ᨷᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩦ ᩑᩅᩴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ – “ᩍᨲᩥᨷᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩣᩉᩴ, ᨽᩮᩣ ᨠᩔᨷ, ᩍᨴᩴ ᨷᩣᨷᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ – ‘ᨿᩣᩅ ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨷᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨣᩣᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨷᩮᨶᨷᩥ ᨶᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨶᨷᩥ ᨶᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨷᩃᩣᩈᩮᨶᨷᩥ ᨶᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨠ᩠ᨡᨵᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨷᨾᩣ

᪓᪑᪓᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᩏᨷᨾᩴ ᨲᩮ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩏᨷᨾᩣᨿᨷᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩪᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩴ, ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᨵᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᨵᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩴ ᨠᩃᩥᩴ ᨣᩥᩃᨲᩥ᪨ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᨵᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᨵᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩴ ᨠᩃᩥᩴ ᨣᩥᩃᨶ᩠ᨲᩴ, ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᨵᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᨲ᩠ᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾ, ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᨶ ᨩᩥᨶᩣᩈᩥ, ᨴᩮᩉᩥ ᨾᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾ, ᩋᨠ᩠ᨡᩮ ᨷᨩᩮᩣᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ‘ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ

ເສາ ອກ຺ຂຘຸເຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕສ຺ສ ອເກ຺ຂ ປາທາສິ. ອຖ ເຂາ ເສາ ອກ຺ຂຘຸເຕ຺ຕາ ອເກ຺ຂ ວິເສນ ປຣິພາເວຕ຺ວາ ຕໍ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ – ‘ເອຫິ ເຂາ, ສມ຺ມ, ອເກ຺ຂຫິ ທິພ຺ພິສ຺ສາມາ’ຕິ. ‘ເອວໍ ສມ຺ມາ’ຕິ ເຂາ ເສາ ອກ຺ຂຘຸເຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ເສາສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ເຂາ ເຕ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕາ ອເກ຺ຂຫິ ທິພ຺ພິໍສຸ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ເຂາ ເສາ ອກ຺ຂຘຸເຕ຺ຕາ ອາຄຕາຄຕໍ ກລິໍ ຄິລຕິ. ອທ຺ທສາ ເຂາ ທຸຕິເຍາ ອກ຺ຂຘຸເຕ຺ຕາ ຕໍ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕໍ ທຸຕິຍມ຺ປິ ອາຄຕາຄຕໍ ກລິໍ ຄິລນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວາ ຕໍ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ –

“ລິຕ຺ຕໍ ປຣເມນ ເຕຊສາ, ຄິລມກ຺ຂໍ ປຸຣິເສາ ນ ພຸຊ຺ຌຕິ;

ຄິລ ເຣ ຄິລ ປາປຘຸຕ຺ຕກ [ຄິລີ ເຣ ປາປຘຸຕ຺ຕກ (ກ.)], ປຈ຺ຉາ ເຕ ກຏຸກໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ.

“ເອວເມວ ເຂາ ຕ຺ວໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕກູປເມາ ມເຎ຺ຎ ປຏິພາສິ. ປຏິນິສ຺ສເຊ຺ຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ; ປຏິນິສ຺ສເຊ຺ຊຕໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ. ມາ ເຕ ອເຫາສິ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາ”ຕິ.

໔໔໘. “ກິຎ຺ຈາປິ ພວໍ ກສ຺ສເປາ ເອວມາຫ, ອຖ ເຂາ ເນວາຫໍ ສກ຺ເກາມິ ອິທໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕຸໍ. ຣາຊາປິ ມໍ ປເສນທິ ເກາສເລາ ຊານາຕິ ຕິເຣາຣາຊາເນາປິ – ‘ປາຍາສິ ຣາຊເຎ຺ຎາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ – “ອິຕິປິ ນຕ຺ຖິ ປເຣາ ເລາເກາ…ເປ… ວິປາເກາ”ຕິ. ສຈາຫໍ, ເພາ ກສ຺ສປ, ອິທໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິສ຺ສາມິ, ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ເມ ວຕ຺ຕາເຣາ – ‘ຍາວ ພາເລາ ປາຍາສິ ຣາຊເຎ຺ຎາ ອພ຺ຍຕ຺ຕເກາ ທຸກ຺ຄຫິຕຄາຫີ’ຕິ. ເກາເປນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ມກ຺ເຂນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມິ, ປລາເສນປິ ນໍ ຫຣິສ຺ສາມີ”ຕິ.

ສາຓພາຣິກູປມາ

໔໔໙. “ເຕນ ຫິ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ, ອຸປມາຍປິເທເກເຈ຺ຈ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ພາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ພູຕປຸພ຺ພໍ, ຣາຊຎ຺ຎ, ອຎ຺ຎຕເຣາ ຊນປເທາ ວຸຏ຺ຐາສິ. ອຖ ເຂາ ສຫາຍເກາ ສຫາຍກໍ ອາມເນ຺ຕສິ – ‘ອາຍາມ, ສມ຺ມ, ເຍນ ເສາ ຊນປເທາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ, ອເປ຺ປວ ນາມ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ຘນໍ ອທິຄເຈ຺ຉຍ຺ຍາມາ’ຕິ. ‘ເອວໍ ສມ຺ມາ’ຕິ ເຂາ ສຫາຍເກາ ສຫາຍກສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ເສາສິ. ເຕ ເຍນ ເສາ ຊນປເທາ, ເຍນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມປຏ຺ຏໍ [ຄາມປຏ຺ຐ (ສ຺ຍາ.), ຄາມປຕ຺ຕໍ (ສີ.)] ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ , ຕຕ຺ຖ ອທ຺ທສໍສຸ ປຫູຕໍ ສາຓໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ ສຫາຍເກາ ສຫາຍກໍ ອາມເນ຺ຕສິ – ‘ອິທໍ ເຂາ, ສມ຺ມ, ປຫູຕໍ ສາຓໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ສາຓພາຣໍ ພນ຺ຘ, ອຫຎ຺ຈ ສາຓພາຣໍ ພນ຺ຘິສ຺ສາມິ, ອຸເພາ ສາຓພາຣໍ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສາມາ’ຕິ. ‘ເອວໍ ສມ຺ມາ’ຕິ ເຂາ ສຫາຍເກາ ສຫາຍກສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ສາຓພາຣໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ເຕ ອຸເພາ ສາຓພາຣໍ ອາທາຍ ເຍນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມປຏ຺ຏໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ອທ຺ທສໍສຸ ປຫູຕໍ ສາຓສຸຕ຺ຕໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ, ທິສ຺ວາ ສຫາຍເກາ ສຫາຍກໍ ອາມເນ຺ຕສິ – ‘ຍສ຺ສ ເຂາ, ສມ຺ມ, ອຕ຺ຖາຍ ອິເຈ຺ຉຍ຺ຍາມ ສາຓໍ, ອິທໍ ປຫູຕໍ ສາຓສຸຕ຺ຕໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ. ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ສາຓພາຣໍ ຉເຑ຺ຑຫິ, ອຫຎ຺ຈ ສາຓພາຣໍ ຉເຑ຺ຑສ຺ສາມິ, ອຸເພາ ສາຓສຸຕ຺ຕພາຣໍ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສາມາ’ຕິ. ‘ອຍໍ ເຂາ ເມ, ສມ຺ມ, ສາຓພາເຣາ ທູຣາພເຕາ ຈ ສຸສນ຺ນເທ຺ຘາ ຈ, ອລໍ ເມ ຕ຺ວໍ ປຊານາຫີ’ຕິ. ອຖ ເຂາ ເສາ ສຫາຍເກາ ສາຓພາຣໍ ຉເຑ຺ຑຕ຺ວາ ສາຓສຸຕ຺ຕພາຣໍ ອາທິຍິ.

“ខេ ខេយត អញ្ញាតានិ កាយបដ្ថ៎ ខេតុបយក្កមិយ្ុ តត្ថ អដ្ឋនិយ្ុ បហុតា យាលិខេយា លេដ្ឋិតា, ឌិវ្វា បហាឃខេកា បហាឃតំ អាយខេត្តមិ – ‘ឃយ្យ ខេកា , បខ្ខ, អត្តាឃ ឰខេដ្ឋឃ្យាយ យាលំ ចា យាលាយុត្តំ ចា, ឰយា បហុតា យាលិខេយា លេដ្ឋិតា៑ ខេតត ហិ, បខ្ខ, តូន្ថា យាលាកានិ លេខេដ្ឋហិ, អហន្ថា យាលាយុត្តកានិ លេខេដ្ឋយ្យាមិ, ន្តខេកា យាលិកានិ អាតាឃ កមិយ្យាមា’តិ ៑ ‘អយំ ខេកា ខេយ, បខ្ខ, យាលាកាខេទា ត្ទាកខេតា ច យុបត្តខេដ្ឋ ច, អលំ ខេយ, តូំ បនាតាហី’តិ៑ អឆ ខេកា ខេយា បហាឃខេកា យាលាយុត្តកានិ លេខេដ្ឋត្វា យាលិកានិ អាឌិឃិ៑

“ខេ ខេយត អញ្ញាតានិ កាយបដ្ថ៎ ខេតុបយក្កមិយ្ុ តត្ថ អដ្ឋនិយ្ុ បហុតំ ខេកាមំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា...ខេប... បហុតំ ខេកាមយុត្តំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ ខេកាមត្ទុយ្យំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ កប្បាសំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ កប្បាសិកយុត្តំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ កប្បាសិកត្ទុយ្យំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ អយំ [អឃសំ (យ្យា៑)] លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ ខេលហំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ តិបុំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ ឃឹសំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ បដ្ឋ្យ[បដ្ឋ្យ(ឃី៑ យ្យា៑ បី៑)] លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា... បហុតំ យុចណ្ណំ លេដ្ឋិតំ, ឌិវ្វា បហាឃខេកា បហាឃតំ អាយខេត្តមិ – ‘ឃយ្យ ខេកា, បខ្ខ, អត្តាឃ ឰខេដ្ឋឃ្យាយ យាលំ ចា យាលាយុត្តំ ចា យាលិខេយា ចា ខេកាមំ ចា ខេកាមយុត្តំ ចា ខេកាមត្ទុយ្យំ ចា កប្បាសំ ចា កប្បាសិកយុត្តំ ចា កប្បាសិកត្ទុយ្យំ ចា អយំ ចា ខេលហំ ចា តិបុំ ចា ឃឹសំ ចា បដ្ឋ្យចា, ឰឆំ បហុតំ យុចណ្ណំ លេដ្ឋិតំ៑ ខេតត ហិ, បខ្ខ, តូន្ថា យាលាកានិ លេខេដ្ឋហិ, អហន្ថា បដ្ឋ្យកានិ [បដ្ឋ្យកានិ (ឃី៑ យ្យា៑ បី៑)] លេខេដ្ឋយ្យាមិ, ន្តខេកា យុចណ្ណកានិ អាតាឃ កមិយ្យាមា’តិ៑ ‘អយំ ខេកា ខេយ, បខ្ខ, យាលាកាខេទា ត្ទាកខេតា ច យុបត្តខេដ្ឋ ច, អលំ ខេយ តូំ បនាតាហី’តិ៑ អឆ ខេកា ខេយា បហាឃខេកា បដ្ឋ្យកានិ លេខេដ្ឋត្វា យុចណ្ណកានិ អាឌិឃិ៑

“ខេ ខេយត បខេកា កាខេយា ខេតុបយក្កមិយ្ុ តត្ថ ខេឃា ខេយា បហាឃខេកា យាលាកានិ អាតាឃ អកយាមិ, តយ្យ ខេតច មាតាបិតខេទា អភិតត្តិយ្ុ, ត បុត្តតាទា អភិតត្តិយ្ុ, ត មិត្តាមច្ចា អភិតត្តិយ្ុ, ត ច តខេតាតិតាតំ យុខំ ខេយាមតយ្យំ អធិកច្ឆិ៑ ខេឃា បត ខេយា បហាឃខេកា យុចណ្ណកានិ អាតាឃ អកយាមិ, តយ្យ មាតាបិតខេទាបិ អភិតត្តិយ្ុ, បុត្តតាទាបិ អភិតត្តិយ្ុ, មិត្តាមច្ចាបិ អភិតត្តិយ្ុ, តខេតាតិតាតត្ថា យុខំ ខេយាមតយ្យំ អធិកច្ឆិ៑ “ឲចខេមច ខេកា តូំ, ទាជញ្ញា, យាលាកាទិក្ខុបខេមា មខេញ្ញ បដិកាមិ៑ បដិតិយ្យខេដ្ឋតំ, ទាជញ្ញា, បិបតំ ឌិដ្ឋិកតំ; បដិតិយ្យខេដ្ឋតំ, ទាជញ្ញា, បិបតំ ឌិដ្ឋិកតំ៑ មា ខេត អខេហាមិ ឌីឃខេត្តំ អហិតាឃ ត្ទុក្ខាឃា”តិ៑

បខេលាកយតំ

៤៦លី៑ “បុទិខេមខេតច អហំ ឌូបខេមុត ខេកាខេតា កយ្យបយ្យ អត្តមខេតា អភិខេដ្ឋ៑ អបិ ចាហំ ឰមាតិ ចិចិត្រាតិ បញ្ញាបដិកាតាតិ ខេយាត្យកាខេមា ឲចាហំ កចត្តំ កយ្យបំ បច្ចតីតំ កាតត្តា អបញ្ញាយ្យ៑ អភិក្កត្តំ, ខេកា កយ្យប, អភិក្កត្តំ, ខេកា កយ្យប៑ ខេឃឃ្យចាបិ, ខេកា កយ្យប, តិក្កុជ្ជិតំ ចា ន្តក្កុខេជ្ជឃ្យ, បដិច្ឆត្តំ ចា ចិចខេទឃ្យ, មុឡ្ហយ្យ ចា មក្កំ អាចិខេក្ខឃ្យ, អត្ថកាខេទ ចា ខេតលបខេជ្ជាតំ ឆាខេទឃ្យ ‘ចក្ខុមខេត្តា ទូបានិ ឆក្ខត្តី’តិ ឲចខេមចំ ខេកាតា កយ្យខេបត អខេតកបទិយាខេយត ឆខេម្មា បកាមិខេតា៑ ឲយាហំ, ខេកា កយ្យប, តំ កចត្តំ ខេកាតមំ បខេលាំ កច្ឆាមិ, ឆខេម្មញ្ញ, ភិក្ខុបដ្ឋញ្ញ៑ ន្តបិយតំ មំ កចំ កយ្យខេបា ឆាខេទត្យ អជ្ជតខេក្ក បិលាត្យខេបតំ បខេលាំ កតំ៑

“ឥច្ឆាមិ ចាហំ, ភោ កស្សប, មហាយញ្ញ យជិតុំ, អនុសាសតុ មំ ភវំ កស្សបោ, យំ មមស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។

យញ្ញកថា

៣៩៧. “យថារូបេ ខោ, រាជញ្ញ, យញ្ញេ គាវោ វា ហញ្ញន្តិ អជេឡកា វា ហញ្ញន្តិ, កុក្កុដសូករា វា ហញ្ញន្តិ, វិវិធា វា បាណា សង្ឃាតំ អាបជ្ជន្តិ, បដិគ្គាហកា ច ហោន្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋី មិច្ឆាសង្កប្បា មិច្ឆាវាចា មិច្ឆាកម្មន្តា មិច្ឆាអាជីវា មិច្ឆាវាយាមា មិច្ឆាសតី មិច្ឆាសមាធី, ឯវរូបោ ខោ, រាជញ្ញ, យញ្ញោ ន មហប្ផលោ ហោតិ ន មហានិសំសោ ន មហាជុតិកោ ន មហាវិប្ផារោ។ សេយ្យថាបិ, រាជញ្ញ, កស្សកោ ពីជនង្គលំ អាទាយ វនំ បវិសេយ្យ។ សោ តត្ថ ទុក្ខេត្តេ ទុព្ភូមេ អវិហតខាណុកណ្ដកេ ពីជានិ បតិដ្ឋាបេយ្យ ខណ្ឌានិ បូតីនិ វាតាតបហតានិ អសារាទានិ អសុខសយិតានិ។ ទេវោ ច ន កាលេន កាលំ សម្មាធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ។ អបិ នុ តានិ ពីជានិ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ [វិរុឡ្ហិំ (មោក្កលិខេន)] វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យុំ, កស្សកោ វា វិបុលំ ផលំ អធិគច្ឆេយ្យា”តិ? “នោ ហិទំ [ន ឯវំ (ស្យា. ក.)] ភោ កស្សប”។ “ឯវមេវ ខោ, រាជញ្ញ, យថារូបេ យញ្ញេ គាវោ វា ហញ្ញន្តិ, អជេឡកា វា ហញ្ញន្តិ, កុក្កុដសូករា វា ហញ្ញន្តិ, វិវិធា វា បាណា សង្ឃាតំ អាបជ្ជន្តិ, បដិគ្គាហកា ច ហោន្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋី មិច្ឆាសង្កប្បា មិច្ឆាវាចា មិច្ឆាកម្មន្តា មិច្ឆាអាជីវា មិច្ឆាវាយាមា មិច្ឆាសតី មិច្ឆាសមាធី, ឯវរូបោ ខោ , រាជញ្ញ, យញ្ញោ ន មហប្ផលោ ហោតិ ន មហានិសំសោ ន មហាជុតិកោ ន មហាវិប្ផារោ។

“យថារូបេ ច ខោ, រាជញ្ញ, យញ្ញេ នេវ គាវោ ហញ្ញន្តិ, ន អជេឡកា ហញ្ញន្តិ, ន កុក្កុដសូករា ហញ្ញន្តិ, ន វិវិធា វា បាណា សង្ឃាតំ អាបជ្ជន្តិ, បដិគ្គាហកា ច ហោន្តិ សម្មាទិដ្ឋី សម្មាសង្កប្បា សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តា សម្មាអាជីវា សម្មាវាយាមា សម្មាសតី សម្មាសមាធី, ឯវរូបោ ខោ, រាជញ្ញ, យញ្ញោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិប្ផារោ។ សេយ្យថាបិ, រាជញ្ញ, កស្សកោ ពីជនង្គលំ អាទាយ វនំ បវិសេយ្យ។ សោ តត្ថ សុខេត្តេ សុភូមេ សុវិហតខាណុកណ្ដកេ ពីជានិ បតិដ្ឋាបេយ្យ អខណ្ឌានិ អបូតីនិ អវាតាតបហតានិ សារាទានិ សុខសយិតានិ។ ទេវោ ច កាលេន កាលំ សម្មាធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ។ អបិ នុ តានិ ពីជានិ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យុំ, កស្សកោ វា វិបុលំ ផលំ អធិគច្ឆេយ្យា”តិ? “ឯវំ, ភោ កស្សប”។ “ឯវមេវ ខោ, រាជញ្ញ, យថារូបេ យញ្ញេ នេវ គាវោ ហញ្ញន្តិ, ន អជេឡកា ហញ្ញន្តិ, ន កុក្កុដសូករា ហញ្ញន្តិ, ន វិវិធា វា បាណា សង្ឃាតំ អាបជ្ជន្តិ, បដិគ្គាហកា ច ហោន្តិ សម្មាទិដ្ឋី សម្មាសង្កប្បា សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តា សម្មាអាជីវា សម្មាវាយាមា សម្មាសតី សម្មាសមាធី, ឯវរូបោ ខោ, រាជញ្ញ, យញ្ញោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិប្ផារោ”តិ។

ឧត្តរមាណវវត្ថុ

៣៩៨. អថ ខោ បាយាសិ រាជញ្ញោ ទានំ បដ្ឋបេសិ សមណព្រាហ្មណកបណទ្ធិកវនិព្ពកយាចកានំ។ តស្មិំ ខោ បន ទានេ ឯវរូបំ ភោជនំ ទីយតិ កណាជកំ ពិលង្គទុតិយំ, ធោរកានិ [ថោរកានិ (សី. បី.), ចោរកានិ (ស្យា.)] ច វត្ថានិ គុឡវាលកានិ [គុឡកាឡកានិ (ក.)]។ តស្មិំ ខោ បន ទានេ ឧត្តរោ នាម មាណវោ វាវដោ [ព្យាវដោ (សី. បី.)] អហោសិ។ សោ ទានំ ទត្វា ឯវំ អនុទ្ទិសតិ –

“ខ្ពមិតាហំ ឝាតេត បិឃាសិំ រាជញ្ញោមេច ខ្ពមស្មិំ លោកេ នយាកន្តិ, យា បរស្មិំ”ត្តិ៎ អស្សោសិ ខោ បិឃាសិ រាជញ្ញោ – “ក្កត្តទោរា កិរ យាលខេចា ឝាត់ ឥត្វា ឲចំ អត្ថុទ្ទិសតិ – ‘ខ្ពមិតាហំ ឝាតេត បិឃាសិំ រាជញ្ញោមេច ខ្ពមស្មិំ លោកេ នយាកន្តិ, យា បរស្មិំ’”ត្តិ៎ អឆ ខោ បិឃាសិ រាជញ្ញោ ក្កត្តរំ យាលចំ អាមន្តាបេត្វា ឲតឥចេចាឆ – “នច្ចំ កិរ ត្វំ, តាត ក្កត្តរ, ឝាត់ ឥត្វា ឲចំ អត្ថុទ្ទិសសិ – ‘ខ្ពមិតាហំ ឝាតេត បិឃាសិំ រាជញ្ញោមេច ខ្ពមស្មិំ លោកេ នយាកន្តិ, យា បរស្មិំ’”ត្តិ? “ឲចំ, ភោ”៎ “កិស្ស បត ត្វំ, តាត ក្កត្តរ, ឝាត់ ឥត្វា ឲចំ អត្ថុទ្ទិសសិ – ‘ខ្ពមិតាហំ ឝាតេត បិឃាសិំ រាជញ្ញោមេច ខ្ពមស្មិំ លោកេ នយាកន្តិ, យា បរស្មិំ’ត្តិ? តត្យ យយំ, តាត ក្កត្តរ, បុញ្ញត្ថិកា ឝាតស្សេច ផលំ បិដិកង្ខិតោ”តិ? “ភោតោ ខោ ឝាតេ ឲចរូបំ ភោជតំ ឌីយតិ កណាជកំ តិលក្កទុតិយំ, យំ ភចំ បិឝាបិ [បិឝាសិ (ក៎)] ត ខ្ពច្ឆេយ្យ នឰ្យសិតុំ [លុបិតុំ (ឰី៎ ក៎)], ក្យតោ ក្យញ្ជិតុំ, ឆោរកានិ ច ចត្ថានិ ក្យឰ្យអចាលកានិ, ឃានិ ភចំ បិឝាបិ [អចិត្តីកតំ (ក៎)] ត ខ្ពច្ឆេយ្យ នឰ្យសិតុំ, ក្យតោ បរិឝហិតុំ៎ ភចំ ខោ បតយ្យាកំ បិយោ យតាបេ, កធំ យយំ យតាបំ អយតាបេត នំ ឃោជេយា”តិ? “តេតត ហិ ត្វំ, តាត ក្កត្តរ, ឃាឌិសាហំ ភោជតំ ក្យញ្ជាមិ, តាឌិសំ ភោជតំ បដ្ឋបេហិ៎ ឃាឌិសានិ ចាហំ ចត្ថានិ បរិឝហាមិ, តាឌិសានិ ច ចត្ថានិ បដ្ឋបេហី”តិ៎ “ឲចំ, ភោ”តិ ខោ ក្កត្តទោរា យាលខេចា បិឃាសិស្ស រាជញ្ញស្ស បដិស្សុត្វា ឃាឌិសំ ភោជតំ បិឃាសិ រាជញ្ញោ ក្យញ្ជតិ, តាឌិសំ ភោជតំ បដ្ឋបេសិ៎ ឃាឌិសានិ ច ចត្ថានិ បិឃាសិ រាជញ្ញោ បរិឝហតិ, តាឌិសានិ ច ចត្ថានិ បដ្ឋបេសិ៎

៣៣០៎ អឆ ខោ បិឃាសិ រាជញ្ញោ អសក្កច្ចំ ឝាត់ ឥត្វា អសហត្ថា ឝាត់ ឥត្វា អចិត្តីកតំ ឝាត់ ឥត្វា អបចិទ្ធំ ឝាត់ ឥត្វា កាឃស្ស ភេឝា បរំ យរណា ចាតុយហារាជិកានំ ឥេចានំ សហព្យតំ ក្កបបជ្ជិ សុញ្ញំ សេរីសកំ ចិយាតំ៎ ឃោ បត តស្ស ឝាតេ ចាចដេ អហោសិ ក្កត្តទោរា តាយ យាលខេចា៎ សោ សក្កច្ចំ ឝាត់ ឥត្វា សហត្ថា ឝាត់ ឥត្វា ចិត្តីកតំ ឝាត់ ឥត្វា អតបចិទ្ធំ ឝាត់ ឥត្វា កាឃស្ស ភេឝា បរំ យរណា សុកតិំ សគ្គំ លោកំ ក្កបបជ្ជិ ឥេចានំ តាចតិំសានំ សហព្យតំ៎

បិឃាសិឥេចបុត្តោ

៣៣១៎ តេតត ខោ បត សយេឃត អាឃស្មា កចម្បតិ អភិក្ខណំ សុញ្ញំ សេរីសកំ ចិយាតំ ឌិចាចិហារំ កច្ឆតិ៎ អឆ ខោ បិឃាសិ ឥេចបុត្តោ ឃេតាឃស្មា កចម្បតិ តេត្យបសង្កមិ; ក្កបសង្កមិត្វា អាឃស្មន្តំ កចម្បតិំ អភិចាឥេត្វា ឲកមន្តំ អដ្ឋាសិ៎ ឲកមន្តំ ឋិតំ ខោ បិឃាសិំ ឥេចបុត្តំ អាឃស្មា កចម្បតិ ឲតឥចេចាឆ – “កោសិ ត្វំ, អាចុសោ”តិ? “អហំ, ភន្តេ, បិឃាសិ រាជញ្ញោ”តិ៎ “តត្យ ត្វំ, អាចុសោ, ឲចំឌិដ្ឋិកោ អហោសិ – ‘ខ្ពតិបិ តត្ថិ បរោ លោកោ, តត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, តត្ថិ សុកតឌុក្កដាតំ កម្មាតំ ផលំ ចិបាកោ’”តិ? “សច្ចាហំ, ភន្តេ, ឲចំឌិដ្ឋិកោ អហោសិំ – ‘ខ្ពតិបិ តត្ថិ បរោ លោកោ, តត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, តត្ថិ សុកតឌុក្កដាតំ កម្មាតំ ផលំ ចិបាកោ’តិ៎ អបិ ចាហំ អយ្យេត ក្យមារកស្សបេត ឲតស្មា បាបកា ឌិដ្ឋិកតា ចិវេចិតោ”តិ៎ “ឃោ បត តេ, អាចុសោ, ឝាតេ ចាចដេ អហោសិ ក្កត្តទោរា តាយ យាលខេចា, សោ ក្យហិំ ក្កបបន្នោ”តិ? “ឃោ មេ, ភន្តេ, ឝាតេ ចាចដេ អហោសិ ក្កត្តទោរា តាយ យាលខេចា, សោ សក្កច្ចំ ឝាត់ ឥត្វា សហត្ថា ឝាត់ ឥត្វា ចិត្តីកតំ ឝាត់ ឥត្វា អតបចិទ្ធំ ឝាត់ ឥត្វា កាឃស្ស ភេឝា បរំ យរណា សុកតិំ សគ្គំ លោកំ ក្កបបន្នោ ឥេចានំ តាចតិំសានំ សហព្យតំ៎ អហំ បត, ភន្តេ, អសក្កច្ចំ ឝាត់ ឥត្វា អសហត្ថា ឝាត់ ឥត្វា អចិត្តីកតំ ឝាត់ ឥត្វា អបចិទ្ធំ ឝាត់ ឥត្វា កាឃស្ស ភេឝា បរំ យរណា ចាតុយហារាជិកានំ ឥេចានំ សហព្យតំ ក្កបបន្នោ សុញ្ញំ សេរីសកំ ចិយាតំ៎ តេតត ហិ, ភន្តេ កចម្បតិ, មត្យស្សលោកំ កន្ត្វា ឲចមារោចេហិ –

‘ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ, ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ, ᩋᨶᨸᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ᪨ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩮᩁᩦᩈᨠᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩔ ᨴᩣᨶᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨾᩣᨱᩅᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨸᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲ’”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᩅᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ – “ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ, ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ, ᩋᨶᨸᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨳ᪨ ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᩁᩣᨩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩮᩁᩦᩈᨠᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩔ ᨴᩣᨶᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨾᩣᨱᩅᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨸᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᩣᨿᩣᩈᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨾᩉᩣᨸᨴᩣᨶ ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨴᩔᨶᩴ;

ᨩᨶᩅᩈᨽ ᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩴ, ᩈᨾᨿᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨸᨬ᩠ᩉᨠᩴ;

ᨾᩉᩣᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ, ᨸᩣᨿᩣᩈᩥ ᨴᩈᨾᩴ ᩈᩩᨲᩴ [ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸᩣᨿᩣᩈᩥ, ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨) ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸᩣᨿᩣᩈᩥ, ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ (ᩔ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨

ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᨸᩣᩊᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨